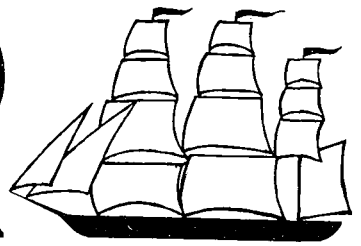

DRIEMASTER

OPINIEBLAD VAN DE J.O.V.D. - JAARGANG 33, NUMMER 1 - JANUARI 1981

31 januari B.A.V

WELZIJN: een persoonlijke ervaring

Sjoerd Swane

Op zaterdag 31 januari wordt in Maarssen een landelijke (buitengewone) algemene ledenvergadering gehouden met als onderwerp: "WELZIJN". Aan de orde is het hoofdstuk "Mens en Welzijn" uit Liberalisme in Beweging met de daarop ingediende amendementen en een en ander aangevuld met een miniresolutie van de CRM-commissie.

Het is een goede zaak dat er een aparte dag aan dit onderwerp gewijd wordt, vooral als men let op de toenemende behoefte aan welzijnswerk. Een van de oorzaken van die gestegen behoefte is de grotere hoeveelheid beschikbare vrije tijd en de steeds complexer wordende samenleving. Buitenlandse werknemers, werklozen, WAO'ers, woonwageneigenaren en andere groepen in de samenleving eisen in toenemende mate de aandacht op. Een liberale visie op het welzijnsbeleid is dan ook actueler en urgenter dan ooit.

schappij, met name over een sector waarop steeds meer mensen aangewezen zijn. Het kabinet Den Uyl publiceerde het advies zonder regeringsstandpunt, terwijl het kabinet Van Agt pas in november '80 met een definitief standpunt kwam. Uit deze lakseheid blijkt wel dat aan het rapport toch niet de waarde wordt toegekend die het verdient. Met de decentralisatie van het welzijnsbeleid kan nu iedere gemeentelijke overheid naar willekeur inhoud geven aan de democratiserings- en doelmatigheidsvereisten. Deze ongewenste situatie kan slechts opgeheven worden door het maken van een wet waarin duidelijk aangegeven staat aan welke criteria de instellingen moeten voldoen om voor subsidie in aanmerking te komen. Vandaar dat in de CRM-resolutie een nieuwe stelling over deze problematiek is opgenomen.

Lees door op bladzijde 2

Stellingen Welzijn

Preambule (nieuw)

Een liberaal welzijnsbeleid is er op gericht dat een ieder op een voor hem of haar zinnvolle wijze zelf vorm en inhoud moet kunnen geven aan zijn eigen leven.

stelling 1 (nieuw)

Het welzijnsbeleid dient zoveel mogelijk op gemeentelijk niveau bepaald te worden. Deze decentralisatie van het welzijnsbeleid dient te

leiden tot een vergroting van de betrokkenheid en de eigen verantwoordelijkheid van de burger.

stelling 2 (nieuw)

De decentralisatie van het welzijnswerk dient kritisch gevolgd te worden. De invloed van beroepskrachten op de welzijnsplanning moet tot een minimum beperkt worden.

stelling 3 (nieuw)

De basiswelzijnsvoorzieningen dienen door CRM op grond van duidelijke richtlijnen gefinancierd te worden.

amendement stelling 5 LIB

Mensen in evidente achterstandssituaties worden in staat gesteld om zelf vorm en inhoud te geven aan hun eigen leven. De rol van de overheid beperkt zich tot een voorwaardescheppend beleid.

amendement stelling 6 LIB

...altijd...wijzigen in: ..voorzover mogelijk...

amendement stelling 7 LIB

Particulier initiatief en andere vormen van maatschappelijk initiatief zijn nodig voor de verwezenlijking van welzijnswerk, zowel in de beleidsvoorbereiding als in de uitvoering.

stelling 8 (nieuw)

De door de overheid gesubsidieerde instellingen dienen minimaal te voldoen aan dezelfde regels van openbaarheid en democratie als welke voor de overheid zelf gelden.

amendement op stelling 8/9 LIB

De uitvoering van welzijnswerk en welzijnsplanning dient

voorzover mogelijk te geschieden door vrijwilligers. Dit wil zeggen dat professionele welzijnswerkers voorwaardescheppend moeten werken.

stelling 9 (nieuw)

De lagere overheden dienen bij de uitvoering van welzijnswerk zoveel mogelijk een beroep te doen op het particulier initiatief. In elk geval mag de wetgever geen dwingende keuze opleggen.

stelling 10 (nieuw)

De opleiding van professionele welzijnswerkers dient overwegend gericht te zijn op het trainen en ondersteunen van vrijwilligers.

toelichting preambule

Het liberaal welzijnsbeleid dient voorwaardescheppend te werken omdat slechts ieder individu voor zich zelf kan bepalen wat voor hem of haar welzijn betekent. De invulling van dit persoonlijke welzijnsbegrip kan slechts op een behoorlijke manier geschieden als daar mogelijkheden toe zijn. Deze mogelijkheden scheppen is een hoofddoel in het beleid, de invulling van de mogelijkheden wordt over-

toelichting stelling 1

Het bepalen van het welzijnsbeleid door de centrale overheid is vaak ongewenst, omdat het enorme netwerk van welzijnsinstellingen, zoals dat onder de verantwoordelijk-

toelichting stelling 2

Het bepalen van het welzijnsbeleid op het gemeentelijk niveau dient te geschieden via een zgn. welzijnsplan. Het welzijnsplan is een prioriteitsstelling m.b.t. de middelen met als doel een meerjarenbeleid op te stellen.

Het opstellen van een welzijnsplan moet zoveel mogelijkheid van het ministerie van CRM is gegroeid, niet meer centraal te besturen is. Daarbij komt dat bij de bepaling van het welzijnsbeleid op gemeentelijk niveau, de besluitvorming dichter bij de

burger komt te liggen. Bij de gemeentelijke overheid is de belangenbehartiging van de burger ook het meest intensief en vaak het effectiefst.

Overigens kan het welzijnsbeleid niet altijd op gemeentelijk niveau bepaald worden: zo zal bijvoorbeeld bij een beleid m.b.t. woonwageneigenaren centraal gecoördineerd moeten worden.

gebeuren door de burger in "het veld". De burger dus, die middenin het welzijnsgebeuren staat.

Er is een tendens dat de planningsgroepen steeds meer overheerst worden door professionele welzijnswerkers: de beroepskrachten. Deze beroepskrachten redeneren vaak vanuit een eenzijdige typisch beroepsjargon waar de normale burger niets van begrijpt zodat deze al snel afhaakt. Daarbij komt dat de decentralisatie op deze manier haar doel voorbij schiet: het welzijnswerk dient dichter bij de burgers gebracht te worden, niet dichter bij de beroepskracht (zie ook stelling 10/11)

toelichting stelling 3

het bouwen van wijkcentra onbetaalbaar. Als er geen wijkcentra er zijn, zal dit remmend kunnen werken op de ontplooiingsmogelijkheden van de burger. CRM dient duidelijke richtlijnen op te stellen op grond waarvan een rijksbijdrage in de ontwikkeling van deze basiswelzijnsvoorzieningen uitgekeerd wordt.

toelichting stelling 8

De met gemeenschapsgeld gesubsidieerde instellingen moeten democratisch zijn. Het gaat niet aan dat allerlei instellingen kunnen doen en laten wat ze willen zonder dat daar een behoorlijke controle op mogelijk is.

toelichting stelling 9

zie toelichting stelling 2

DRIEMASTER

VOOR JOU!

- Ik word lid (mijn geboortjaar is 19...)
- Ik wil donateur worden.
- Ik wil abonnee van DRIEMASTER worden en zal het abonnementsgeld (f27,50) met de toegezonden acceptgirokaart voldoen.
- Ik wil graag meer informatie over de JOVD.

NAAM _____

ADRES _____

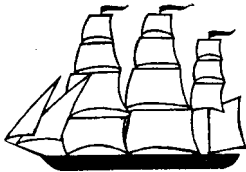
POSTCODE _____ PLAATS _____

Opsturen aan JOVD, Nieuwezijds Voorburgwal 288, 1012 RT AMSTERDAM

HANDTEKENING: _____

WET

Over de doelmatigheid en democratie in de gesubsidieerde sector is al in maart 1977 een rapport verschenen van de commissie Van der Burg. Het rapport, dat een groot aantal conclusies en aanbevelingen bevat, heeft nogal weinig opschudding veroorzaakt terwijl het toch gaat over de verhouding tussen staat en maats-

COLOFON

DRIEMASTER
het schip van de vrijheid
voortgestuwd door:
verantwoordelijkheid
verdraagzaamheid en
sociale rechtvaardigheid

REDACTIEADRES

Mr. D.U. Stikkerhuis
Nieuwe Zijds Voorburgwal 288
1012 RT AMSTERDAM.
tel 020-242000

REDACTIE

hoofdredacteur
Marco Swart
Campuslaan 27-312
7522 NC ENSCHEDE
tel 053-892282

eindredacteur (en lay-out)

Wiljan Loomans
Noorderstraat 20
1621 HW HOORN
tel 02290-14604

redacteur politiek nieuws

Onno Hoes
Jan Heinstraat 28
5211 TD DEN BOSCH
tel 073-143969

redacteur verenigingsnieuws

Frank van der Vorm
Hof de Vriendschap 9
3312 EJ DORDRECHT
tel 078-148989

redacteur verenigingsnieuws

Jan van Zanen
Lingerzijde 47
1135 AN EDAM
tel 02993-72910

hoofdbestuurssauditor

Teddy Koning
v.u.w.w.a.
Drukkerij Ebel Noorman B.V.

ADVERTENTIES

Adverteerders kunnen contact
opnemen met de vice-voorzitter
organisatie voor nadere infor-
matie over plaatsing in dit
blad.

ALGEMEEN SECRETARIAAT

zie redactieadres

HOOFDBESTUUR

voorzitter
Robert de Haze Winkelman
Laan van Poot 214
2566 EJ DEN HAAG
tel 070-655174

vice-voorzitter politiek

Bart Lijdsman
Lavendelstraat 18R
3073 WD ROTTERDAM
tel 010-864562

vice-voorzitter organisatie

Roelof Houwing
Spilsluizen 24 ZZ
9712 NT GRONINGEN
tel 050-131255

algemeen secretaris

Teddy Koning
Pr Johan Willem Frisolaan 140
2263 CV LEIDSCHEMENDAM
tel 070-276148

penningmeester

Jan Germe Geertsma
Tulpstraat 14
8603 XX SNEEK
tel 05150-12547/12893

internationaal secretaris

Jules Maaten
Herengracht 358
1016 CH AMSTERDAM
tel 020-244386

tweede secretaris

Annette Schijvenaars
Kariboestraat 197
3523 PE UTRECHT
tel 030-523207

MEDEWERKSTER VORMING

Karin Blaauw-Veneman
Welderingsstraat 58,
9035 EA DRONRIJP
tel 05172-2099

(vervolg WELZIJN)

DECENTRALISATIE

Enige tijd geleden is begonnen met de zogenaamde decentralisatie van het welzijnsbeleid. Dit houdt concreet in dat de gemeentelijke overheid de verantwoordelijkheid heeft gekregen over het welzijnsbeleid, in plaats van CRM. In Liberalisme in Beweging wordt gesteld dat "per gemeente één welzijnsinstelling met een multidisciplinair team de eerste lijnsvoorzieningen dient te verzorgen." Afgezien van het feit dat ik mij afvraag hoeveel mensen precies begrijpen wat daar staat slaat Liberalisme in Beweging mijns inziens hier volledig de plank mis: het instellen van één welzijnsinstelling per gemeente blijkt namelijk vaak te leiden tot een gecentraliseerd orgaan met professionele welzijnswerkers waarin de inbreng van vrijwilligers niet meer gehoord wordt. Ik ben ervan overtuigd dat een gecoördineerd welzijnsbeleid beter bereikt kan worden middels het opstellen van het in de *Kaderwet Specifiek Welzijn* voorgeschreven welzijnsplan. In een zodanig welzijnsplan zijn per categorie alle activiteiten van instellingen opgenomen en worden door de gemeenteraad prioriteiten gesteld. Een welzijnsteam kan hierin nauwelijks een functie vervullen, sterker nog, het is en blijft een politieke beslissing van de gemeenteraad. Dat is de essentie van de decentralisatie die ook door de JOVD in Liberalisme in Beweging wordt ondersteund.

Ik kan niet volgen waarom Liberalisme in Beweging eerst kiest voor decentralisatie van CRM naar gemeente, om vervolgens te kiezen voor centralisatie binnen zo'n gemeente. Men constateert steeds meer het verlangen bij de burger naar grotere betrokkenheid bij het bestuur. Een betrokkenheid die door centralisatie, op welk niveau dan ook, gefrustreerd wordt. Daarbij welzijnsteam, dat alle voorzieningen gaat verzorgen, het recht op vrije keuze minimaliseert. Is het immers niet zo dat het particulier initiatief op deze manier vakkundig om zeep wordt geholpen?

Als liberalen moeten we staan voor een zo gediversiviseerd mogelijk pakket van welzijnsvoorzieningen, dat gedragen wordt door vrijwilligers. Dit particulier initiatief kan, indien nodig, ondersteund worden door subsidies en beroepskrachten. Op deze manier zullen de gebruikers van het voorzieningspakket zich beter op hun eigen wijze kunnen ontplooiën. En daar kan toch niemand tegen zijn.

VRIJWILLIGERS

Zonder vrijwilligers kan het vrijwilligerswerk niet draaien. Helaas wordt steeds meer van het werk dat vroeger door vrijwilligers werd gedaan, overgenomen door betaalde krachten. Ik vind dit een slechte zaak en bovendien in het geheel niet noodzakelijk. De beroepskrachten moeten zich voornamelijk richten op het trainen en ondersteunen van vrijwilligers. Als dit niet gebeurt, zullen er bij een toenemende behoefte aan welzijnswerk ook steeds meer beroepskrachten nodig zijn. Voor meer beroepskrachten is geen geld met het gevolg dat het werk niet volledig gedaan kan worden. Het vrijwilligerswerk is de hoeksteen van ons welzijnswerk en de roep om steeds meer beroepskrachten dient krachtig tegengegaan te worden.

Geen centje pijn.

Een student is ook maar een mens.

Dus vatbaar voor allerlei kwalen en ongemakken. De StudentenPolis van Nationale-Nederlanden voorkomt pijn in de portemonnee.

StudentenPolis? Jazeker. De nieuwe ziektekostenverzekering voor studenten, die een onbeperkt dekking biedt tegen een faire premie.

Niet toevallig heeft Nationale-Nederlanden al 25 jaar ervaring met ziektekostenverzekeringen voor het studierend deel van de natie!

Uw verzekeringsadviseur is geheel op de hoogte.

de StudentenPolis van Nationale-Nederlanden

Voor alle beveiligingen:

Telefoon 030-332507

KORT & KRACHTIG

VVD 1

De Haze Winkelman

De gehele kandidaatstellings-procedure in de VVD is voor wat betreft de door de JOVD gesteunde kandidaten niet ongunstig verlopen. Ed Nijpels kwam op vier, Loek Hermans op twee en dertig, nog altijd veel hoger dan zijn plaats negen en dertig van vier jaar geleden.

Als tweede nieuwkomer na het Hoofdbestuur Piet Blauw kwam nogal verrassend Frans Weisglas uit Rotterdam, daarmee helaas een andere rotterdamer, Ben Korthals, omhoog drukkend. Het lijkt uitgesloten dat de Algemene Vergadering in deze volgorde nog wijzigingen aanbrengt, zodat daarmee de lijst is vastgesteld. Ik hoop van harte dat lijsttrekker Wiegel er hard tegen aan zal gaan, zodat de VVD een beter verkiezingsresultaat zal boeken dan de prognoses voorspellen.

VVD 2

De Haze Winkelman

De komende maanden tot de verkiezingen zullen geen makkelijke maanden voor de VVD worden. Door het slechte tijt kan de egering weinig populaire maatregelen nemen. Intern is de stroom van amendementen op het verkiezings-

program los gebarsten in een hevigheid die nog nooit vertoond is. Al meer dan vijf duizend amendementen zijn binnen gekomen, voor de één wel maar voor ons niet onverwacht. Bij velen is de harde JOVD-kritiek op dit verkiezings-program slecht gevallen, doch we zijn slechts de voorloper geweest van de VVD-basis, die met deze massale amendering zijn ongenoegen kenbaar maakt. De program-commissie had zich moeten realiseren, dat, als twee congressen lang over het Liberaal Manifest gesproken wordt, men van de daar vastgestelde lijn niet fors kan afwijken.

Marco Swart 1

Het is in liberale kring wel eens gebruik geweest om andersdenkenden die desondanks van liberale inzichten blijk gaven te onderscheiden met de "Liberaale Vonk". Voor degene die er in slaagde om driemaal een Liberale Vonk te verwerven was het zelfs weggelegd om tot "Klein Liberaal Licht" te worden gepromoveerd. Ik weet niet of dit gebruik nog bestaat, maar ik geloof wel dat Jelle Zijlstra met zijn brandbrief aan het kabinet zijn promotie tot Klein Liberaal Licht in één klap heeft verdiend.

Het is eigenlijk wel beschamend dat Zijlstra als hoogste baas van de Nederlandse Bank een notabene deels liberaal kabinet op het matje moet roepen omdat het niet zuinig genoeg wil zijn. Je zou warempel nog gaan denken dat je voor een goed financieel beleid niet bij de liberalen maar bij de christendemocraten moet zijn: eerst de KVP-er Andriessen en nu weer de antirevolutionair Zijlstra. Maar zolang elk bezuinigingsplan in de Kamer wordt belaagd door Ali Lubbers en zijn 48 rovers weten we wel beter.

Bloot

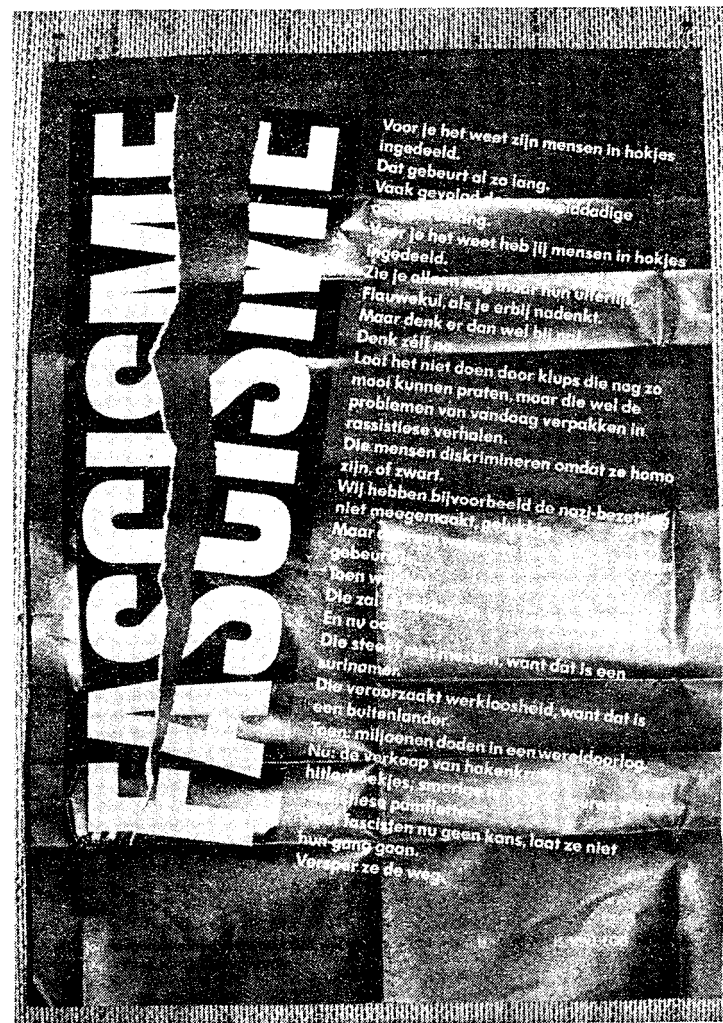
Marco Swart 2

Veel JOVD-ers verwijten de VVD dat zij Andriessen had moeten volgen en het kabinet vorig jaar al naar huis had moeten sturen, omdat dat verkiezingswinst zou opleveren. Dat verwijt lijkt me onjuist. Een voortijdige kabinetscrisis betekende voor noodzakelijke maatregelen zeker een jaar uitstel en met een mogelijk nieuw links kabinet zelfs afstel. Zoals het nu is gegaan, zijn er het afgelopen halfjaar toch noodzakelijke stappen gezet, zij het te langzaam en te weinig. Maar als het kabinet was gevallen had Zijlstra nu geen brandbrief maar een ontslagbrief geschreven! Ondertussen zijn met de verkiezingen in het vooruitzicht, de bezwaren tegen een kabinetscrisis vervallen. Als de coalitie met het CDA nu al niet de noodzakelijke maatregelen oplevert, dan is er geen enkele toekomstperspectief dat het voortbestaan ervan kan rechtvaardigen. De VVD heeft de Bretels van haar geloofwaardigheid al gevaarlijk ver uitgerekt en als zij zich nu niet onverzettelijk opstelt, dan moet zij met de billen bloot de verkiezingen in.

Abortus

De Haze Winkelman

Het abortus wetsontwerp van het kabinet is al weer enige tijd geleden door de Tweede Kamer aanvaard en het ligt niet in de lijn der verwachtingen dat de Eerste Kamer het ontwerp wederom zal verwerpen. Hoewel het Hoofdbestuur gelukkiger zou zijn geweest met het wetsontwerp van de oppositie hebben wij toch besloten geen afkeurende verklaring uit te geven. In redelijkheid valt niet te zeggen dat het huidige aangenomen wetsontwerp volstrekt onaanvaardbaar is en nog belangrijker is dat de huidige gegroeiende praktijk waarschijnlijk gewoon door zal kunnen gaan. Verder zal deze zaak toch eens geregeld moeten worden en wil ik bepaald mijn bewondering uitspreken voor de VVDers die dit resultaat hebben weten te bereiken. Om dan, terwijl de VVD-fractie unaniem achter het geheel stond een afkeuring uit te spreken zou geen goede zaak zijn. De oppositie is binnens kamers ook best tevreden met deze gang van zaken, want anders had abortus weer onderwerp uitgemaakt van de formatie-besprekingen en was weer inzet geweest van de verkiezingsstrijd. De hypocrisie is dan ook tot een behoorlijk peil gestegen als de PvdA politieke munt uit het geheel poogt te slaan. Het heeft nu lang genoeg geduurt en dient zeker niet weer inzet te worden van de verkiezingen, zoals de PvdA voorzitter van den Berg wil. De zoveelste trieste episode van deze lijdensweg.

De JOVD steunt de anti-fascistische verklaring die bij de herdenking van Hanne Schaft is gelanceerd. Inmiddels is de oproep in de vorm van een

affiche van de persen gerold. Je kunt de (gratis) affiche bestellen bij het algemeen secretariaat.

REBANK » VACATUREBANK » VACATUREBANK » VACATU

Om een voordracht te kunnen doen aan het hoofdbestuur zoekt de redactie van DRIEMASTER mensen die geïnteresseerd zijn in de functie van

Redacteur actuele politiek

Van deze redacteur verwachten wij dat hij mensen van allerlei pluimage aan het woord laat over de actuele politiek op een manier die de lezers boeit. In het bijzonder is hij verantwoordelijk voor:

- het houden en laten houden van interviews met prominenten buiten de JOVD;
- het onderhouden van goede contacten met de politieke commissies van de JOVD.

Daarnaast neemt hij uiteraard deel aan de normale redactionele werkzaamheden als het schrijven van artikelen en het bijwonen van redactievergaderingen en werkbijeenkomsten.

Voor deze functie zijn vereist:

- een grote interesse voor en kennis van de politiek;
- goede contactuele eigenschappen;
- een meer dan gemiddelde beheersing van het nederlands;
- vaak en zodanig onverwacht in Den Haag (Tweede Kamer) kunnen opereren.

Ervaring en typevaardigheid strekken tot aanbeveling.

Er bestaat een reiskostenregeling. Overigens, ook al spreken we gemakshalve van "redacteur" en "hij", vrouwelijke geïnteresseerden zijn zeer welkom.

Mensen die in deze functie geïnteresseerd zijn, kunnen zich schriftelijk opgeven bij het algemeen secretariaat. Nadere inlichtingen zijn te krijgen bij de hoofdredacteur.

A-REIZEN:

UW REISBUREAU VOOR AL UW VAKANTIEREIZEN!

per vliegtuig, trein, touringcar of eigen auto.

Hotels, appartementen of bungalows.

Óók voor 'INPAKKEN en WEG-WEZEN'!

Kortom: voor ALLE vakantievormen die u wenst!

Alléén voor vliegtickets, hotelreserveringen, autohuur, campingvluchten etc. zijn wij u tevens graag behulpzaam.

A-Reizen
Maarssen
KAATSBAAN 26
TEL. 03465-66554

In deze rubriek plaatsen wij de ingezonden stukken van lezers. Daarbij gelden de volgende regels om het leesbaar te houden:
-lengte hoogstens 300 woorden
-begrijpelijk voor alle lezers
-kernachtig geformuleerd
We zijn deze eerste keer nog wat soepel geweest, maar dat is dan ook alleen voor deze ene keer.

Pensioenvoorziening

Met instemming las ik in de Driemaster van december een motie Tensi voorvoorzieningen die de JOVD heeft aangenomen. Met instemming, vooral ook, omdat de motie zich beperkt tot een aspect waar ook in de huidige situatie nog wat aan te doen is en er niet, zoals veelal op dit terrein gebeurt, allerlei andere vragen worden bijgehaald, die - hoe rechtvaardig ook - op dit moment toch niet kunnen worden verwezenlijkt.

Slechts op één punt een kleine kanttekening: de woorden "een systeem", zowel in het dictum als in de laatste overweging, moeten hopelijk niet gelezen worden als drang naar centralisatie daar gezonde concurrentieverhoudingen op de geld- en kapitaalmarkt, die behoort tot de weinige markten die werkelijk als zodanig functioneren, door een zodanige centralisatie sterk zouden worden aangetast. Een zodanige centralisatie is ook helemaal niet nodig, gezien het systeem van pensioenvoorzieningen dat in Nederland bestaat en zich steeds verder ontwikkelt.

G.O.J. van Tetr
(pensioenfondsbeheerder)

SOCIOKRATIE: de ware demokratie

Rino Schreuder

In de naam van onze vereniging, en in de namen van een aantal politieke partijen, staat het begrip 'demokratie' erg centraal. De aandacht die in de programma's aan democratie wordt geschonken heeft voornamelijk te maken met de praktische uitwerking van democratie in het stemrecht: wie moet stemrecht hebben, waarover moet men kunnen stemmen?

De essentie van een democratische stemming is dat iedereen een even grote invloed heeft op de besluitvorming. Besluiten zijn pas genomen als de meerderheid is vastgesteld. Het voordeel van dit systeem is dat iedereen in vrijheid kan beslissen in welke richting hij invloed uitoefent. In dit artikel wil ik ingaan op een weinig besproken onderdeel van dit systeem: democratische besluiten worden uiteindelijk genomen op grond van de macht van een getalsmeerderheid i.p.v. op grond van de afweging van argumenten.

Er zijn mensen die de macht van het argument willen herstellen. Hun afkeer van de macht van het getal is zelfs zo groot dat ze de term 'demokratie' willen vervangen door 'sociokratie'. Ik betwijfel zelf of het nodig is om 'demokratie' zo resoluut over boord te zetten; de uitwerking van de gedachte van sociokratie kan de bestaande theorie en praktijk van democratie ook verrijken.

WAT IS SOCIOKRATIE?

De machtspositie van de meerderheid en de relatieve onmachtigheid van de minderheid kunnen worden ongedaan gemaakt door de meerderheid te verplichten de minderheid te overtuigen. De macht verschuift dan van het getal naar het argument, en de minderheid kan niet verplicht worden genoegen te nemen met iets waarmee ze het radikaal oneens is. Als in een sociokratische organisatie geen overeenstemming wordt bereikt dan wordt er geen besluit genomen. Onder 'overeenstemming' verstaan we dat niemand tegen is; het is niet noodzakelijk dat iedereen voor is.

Het systeem van 'niemand tegen' wordt het konsent-beginsel genoemd. Waar in een democratische organisatie konsent worden nagestreefd. Besluitvorming op basis van konsent garandeert de gelijkwaardige participatie in de voorafgaande discussie. Niemand's argumenten kunnen worden gebruikt op grond van het feit dat hij de enige is die dat argument hanteert en staande houdt. Ieder argument tegen een bepaald besluit moet worden weerlegd of gehonoreerd. Sociokratie vereist overigens niet dat ieder besluit met konsent genomen wordt. Er dient slechts konsent te bestaan t.a.v. de besluiten die regelen aan wie, en in hoeverre, besluitvorming wordt gedelegeerd. Met konsent kan dus worden besloten dat bepaalde soorten besluiten worden genomen bij meerderheid of door één funktionaris. Opgemerkt moet worden dat het konsent-beginsel behalve een grote vrijheid, ook een grote verantwoordelijkheid geeft aan de individuele leden van besluitvormende groepen. Niemand kan zich meer vrijblijvend opstellen. Elke nee-zegger draagt de verantwoordelijkheid voor niet doorgaan van een beslissing. Logische konsekwentie hiervan is om besluitvormende groepen niet al te groot te laten zijn. Naast 'konsent' is 'kring' dan ook het tweede centrale begrip in het sociokratisch model. Organisatorisch worden onderverdeeld in kringen:

funktionele eenheden van maximaal ± 40 mensen met een gemeenschappelijk doel. Het zijn de kringen die de 'basisbeslissingen' met konsent dienen te nemen. Het derde centrale kenmerk van sociokratie is de zgn. 'dubbele koppeling' van hiërarchisch op elkaar aansluitende kringen. Zowel de funktionele leider (chef, voorzitter), als een met konsent gekozen vertegenwoordiger zitten namens iedere kring in de kring daarboven. De met konsent gekozen vertegenwoordiger is na een open discussie aangewezen; geen geheimzinnig gedoe (lees: gebruik van oneigenlijke argumenten) via een schriftelijke stemming.

Konsent, kring en dubbele koppeling zijn de hoofdbestanddelen van het sociokratische organisatie-model. In de praktijk moet je je bv. voorstellen dat de topkring (bestuur) van een afdelingskring met konsent besluit dat de voorzitter zelfstandig de perscontacten onderhoudt, en dat de penningmeester zelfstandig uitgaven mag doen tot een bedrag van f 100,-. Uitgaven hoger dan f 100,- behoeven goedkeuring van de meerderheid van het bestuur. Twee leden van het bestuur zijn lid van de distriktkring (vgl. distriktbestuur): de voorzitter en iemand die speciaal voor die plaats in het distriktbestuur met konsent wordt gekozen.

Met sociokratie is sinds 1970 in Nederland ervaring opgedaan o.m. in twee elektrotechnische installatiebedrijven (in Rotterdam en Wageningen), de Amsterdamse basisschool Donge/Krekeles, een psychiatrische kliniek, Bronswerk-Utrecht (onderdeel van VMF-Stork) en een sociale werkplaats in Utrecht. De omstandigheden waaronder een organisatie zich wendde tot het Sociokratisch Centrum in Rotterdam¹⁾ waren wisselend: geloof in het model, problemen met vakbonden of aandeelhouders, zoekend naar een adequaat participatiemodel voor de werknemers, enz. Wat heeft de invoering van sociokratie, of het starten van de besprekingen daarover, in deze organisaties teweeggebracht? De creativiteit van alle betrokkenen wordt geactiveerd om de problemen op te lossen. Iedereen doet op basis van gelijkwaardigheid aan de discussies mee; sociokratie heeft dus een emancipatoire werking. Woordspelletjes en machtsvertoon verdwenen, omdat een meerderheid niet genoeg was om een wezenlijk besluit te nemen. Vooral echter de manier waarop met conflicten wordt omgegaan verandert sterk.

Zolang organisaties geëlied lopen heeft niemand behoefte aan gepraat over organisatie-modellen. De belangstelling daarvoor ontstaat vaak pas als er niet meer over gepraat kan worden, omdat zich een conflict voordoet. Vroeger werden problemen simpel aangepakt: de 'baas' (chef, voorzitter, sterkste, machthebber) zei hoe het moest, en verder geen gezeur. Er kon weliswaar snel weer worden doorgewerkt, maar op deze manier werden problemen zelden echt opgelost. Als op autoritaire manier wordt gezegd hoe het moet, dan zullen de betrokkenen onyrede blijven hebben en bij de eerstvolgende gelegenheid een nieuw conflict veroorzaken om de oude aanleiding.

Demokratisering bracht enige verbetering. Men voorzag de besluitvorming van de zekerheid dat althans een meerderheid akkoord ging met de uiteindelijke oplossing van het conflict. Te weinig is onder ogen gezien dat met deze methode conflicten net zo min werden opgelost als via de autoritaire methode. De 'baas' is niet meer één man, maar de kleinste meerderheid. De afwijkende (konflikterende) opinie van de minderheid blijft bestaan, wordt waarschijnlijk verhard, en kan op elk moment voor nieuwe conflicten zorgen. Demokratische procedures maken het dus mogelijk dat binnen een organisatie groepen zijn die konstant dwars liggen en steeds weer via de autoritaire macht van een meerderheid in het 'ongelijk' worden gesteld. Zowel het bestaan van zo'n minderheid, als de manier waarop ze steeds wordt behandeld is ongezond voor een organisatie. De fout van een besluit-bij-meerderheid is dat de meerderheid bepaalt of de opvattingen van de minderheid in voldoende mate zijn gehonoreerd. Bij een konsent-besluit bepaalt die minderheid dat zelf. In een sociokratische organisatie worden conflicten echt opgelost, omdat pas verder wordt gegaan als er konsent is bereikt. Iedereen moet vrede hebben met een oplossing voordat van een oplossing sprake is.

Men zal zeggen: demokratisering kost al zoveel tijd, sociokratie zal nog veel meer tijd van discussie en overleg opslokken. Dat is niet waar. In een sociokratische organisatie wordt ni. voorkomen dat fundamentele problemen onopgelost blijven en steeds weer tot nieuwe discussies leiden. Bovendien wordt bij het streven naar konsent iedereen in een kring gedwongen de konsekwenties uit zijn lidmaatschap te trekken. Een kring is een funktionele eenheid met een gemeenschappelijk doel: d.w.z. als in een konfliktsituatie geen konsent kan worden bereikt over een oplossing, dan moet ofwel de samenstelling ofwel de doelstelling van de kring worden veranderd. Bij het overgaan op een kring-organisatie is het dus in elk geval zaak om absolute duidelijkheid te laten ontstaan over de doelstelling van alle kringen. Als die doelstellingen met konsent zijn vastgesteld, kan ieder kring-lid ook aan dat basis-konsent worden gehouden.

Sociokratie betekent niet dat alle besluiten met konsent genomen moeten worden: de JOVD b.v. zou dan in haar politieke uitspraken een soort CDA worden. Het konsent-beginsel 'regeert' slechts de besluitvorming; dat betekent dat beslissingen als de oprichting van een afdelingsblad, de kandidaatstelling voor een nieuw bestuurslid, de taakverdeling binnen een bestuur of de invoering van sociokratie, met konsent worden genomen. Konsent-besluiten voorkomen het voortduren van fundamentele verschillen van inzicht. Meerderheidsbesluiten scheppen overwinnaars en verliezers. Met die verliezers scheidt een organisatie haar eigen tegenstanders, welke de organisatie van binnen uit kunnen bedreigen. Als er in vergaderingen eens wat minder snel zou worden gezegd: zullen we dan maar stemmen?, dan zouden méér problemen worden opgelost via de participatie van méér mensen; en er zou minder tijd verloren gaan aan het kunstmatig bouwen van meerderheden voor besluiten die - willen ze effectief kunnen worden uitgevoerd - toch konsent vereisen. Uiteindelijk is er ni. niets nieuw onder zon: 'konsent' is de enige methode die in oorsprong 'democratisch' werd genoemd. De heerschappij van het volk (demos) hield in dat iedereen effectieve zeggenschap had over de uiteindelijke besluiten, niet alleen de meerderheid.

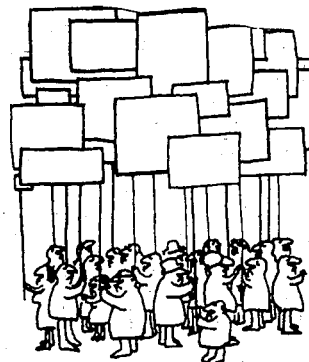
Inspraak of demokratie?

Frank van der Vorm

Zoals gebruikelijk is de tot standkoming van een ontwerp streekplan voor Zuid Holland Zuid gepaard gegaan met een omvangrijke inspraak-procedure. Gedeputeerde Staten benoemden een streekcommissie. De streekcommissie stelde werkgroepen in uit belangstellenden. Deze kregen bij elke fase de gelegenheid uitgebreid te discussiëren over door de provincie uitgebrachte nota's omtrent het plangebied. Iedereen mocht zitting nemen in een werkgroep. Het aantal deelnemers per groep was ongeveer tien en er werd steeds met een twaalftal werkgroepen aan de inspraakprocedure deelgenomen. De verslagen werden gebundeld en samengevat in een nota. Gedeputeerde Staten liet zich op deze wijze door de streekbevolking adviseren. En hier ontstonden problemen.

TELEURSTELLING

De adviezen waren vaak niet van al te hoge kwaliteit. Men ging voorbij aan het doel van de inspraak: het adviseren van het provinciaal bestuur over eigen leefomgeving. Bewoners zijn op dit gebied natuurlijk allen deskundig. Immers, zij hebben hiermee dagelijks te maken. Een bestuurder kan vanuit zijn bureaustoel onmogelijk een goede indruk krijgen zonder de direct betrokkenen te horen. Het bestuur heeft tot taak het welzijn van de mensen te dienen en kan dus via inspraak te weten komen op welke manier zij dit dient te doen. Hierbij is het haar taak verschillende wensen tegen elkaar af te wegen. Veel insprekers echter zijn op de stoel van de bestuurder gaar zitten. Zij hadden de indruk over alles en nog wat uit de streek te moeten oordelen. Doordat deze mensen natuurlijk moeilijk een goede afweging kunnen maken van verschillende belangen was de kwaliteit van de adviezen niet altijd even groot.

DEMOCRATIE

Inspraak is dan ook geen vorm van democratie. Tenminste niet binnen ons huidige bestel van vertegenwoordiging. De bevolking kiest bestuurders. Kiest men een goede bestuurder dan zal deze het welzijn van de bevolking voorop stellen en zich hierover laten voorlichten middels inspraak. Voor inspraak is in onze democratie geen andere plaats dan een adviserende.

Willen we meer invloed voor insprekers, dan zullen we ons bestel moeten veranderen. Dit wordt daar echter niet democratischer door. Inspraak is veel minder representatief dan ons huidige bestuursstelsel. Ziet men ons bestel zuiver, dan geeft de bevolking vertrouwen aan mensen die in staat zijn belangen tegen elkaar af te wegen en hiermee een algemeen belang te dienen, waarin een ieder zich dezelfde mate te goed als te kort gedaan zou moeten zijn.

Laat men het bestuur belangrijk bepalen door inspraak dan wordt dit bepaald door het zogenaamd recht van de sterkste in dit geval degene die zich het best weet te argumenteren, te informeren of de grootste mond heeft. De reële situatie in Nederland helt over naar het laatste en dit is in strijd met ons democratisch stelsel. In onze eigenlijk representatieve systeem heeft iemand die geen verstand heeft van politiek en bestuur (zoals de schrijver van dit artikel red.) de gelegenheid zich te laten vertegenwoordigen door iemand die hij vertrouwt. In een bestuur bepaald door inspraak heeft hij niets in te brengen.

HOE DAN WEL?

Volksvertegenwoordigers moeten zich beter bewust zijn van hun plaats en taak en hierover ook hun kiezers voorlichten. Zij zullen informatie uit de brede kring van wetenschap, onderzoek en inspraak af moeten wegen en niet de mensen tegemoet treden met: "hoe zou U het gehad willen hebben?". Hij behoort te zijn te bezwaars te zijn van een partij of belangengroep. Hij heeft zich op grond van een programma, samengesteld in partijverband, bereid verklaard het welzijn van zijn kiezers te dienen. Hij zal op grond van kwaliteiten gekozen moeten worden. Dit geldt temeer voor degenen die van de volksvertegenwoordiging het vertrouwen genieten ons dagelijks bestuur te vormen. Zij hebben niet alleen rekening te houden met hun eigen kiezers, maar bekleden een nog ruimere belangenafwegende functie. Inspraak zal op hen alleen invloed mogen hebben, indien argumenten overtuigend zijn of gedragen worden door een overgrote meerderheid van bevolking of betrokkenen. Dit te bepalen is niet eenvoudig. Een bestuurder laat zich te snel misleiden door opiniërende pers of ziet niet de juiste proporties van actiegroepen en demonstraties. Dit al maakt goed besturen niet gemakkelijk, maar is dan ook voor weinigen weggelegd. Dit geeft de noodzaak te meer aan van een representatieve democratie boven een bestuursvorm bepaald door incidentele inbreng.

Men beschikt immers over te weinig informatie. Het is ook niet de taak van de insprekers een geheel streekplan vast te stellen en niemand moet die mensen dan ook de indruk geven dat hun ideeën doorslaggevend zullen zijn. Door een gebrek aan duidelijkheid hierover ontstaan altijd grote teleurstellingen. Het resultaat van enkele inspraakrondes was voor velen dan ook reden vervroegd af te haken of groot ongenoegen te laten blijken met een nieuwe provinciale nota, waarin juist zijn ideeën verwezenlijkt werden.

Kennismaking met **R81** REALISTEN '81

De boel moet op de helling!

Wiljan Loomans

REALISTEN'81. Zo heet de jongste loot aan neerlands politieke pruimenboom. U zult er vast al wel iets over gehoord hebben, want de kwekers van deze jonge aanplant koesteren hun aanwinst wel met zorg, maar niet in stilte. Niet verwonderlijk, als U weet dat een van die kwekers Hans Knoop heet. En die is niet alleen Bekende Nederlander, maar ook directeur van een p.r.-bureau. Vandaar dus een afspraakje gemaakt. Of we even kennis mogen maken met de nieuwe partij. (Méer kan het niet worden, want het program verschijnt pas in januari.)

»KNOOPPUNT«

Wanneer we dan stipt op tijd acte de présence geven (letterlijk "ergens drie hoog achter" maar wel mooi) blijkt er aanvankelijk geen kop, laat staan een Knoop, te bekennen. Doch luttele minuten later verschijnt ELI SONDERVAN, half verstopt onder x diplomatenkoffers en een stapel post. "Allemaal nieuwe leden" glundert de partijsecretaris (want dat is-ie). Sorry, mijnheer Knoop is er zelf nog niet komt wat later ('k heb hem dus nooit gezien) en of ik het maar met hem wil doen. Dat moet dan maar: het verschil tussen een Bekende en een Bijna-bekende Nederlander is immers niet zo groot.

Knoop mag dan lijfelijk niet aanwezig zijn, als wandversiering (foto's) ziet hij er blijkbaar wel brood in. Knoop met Nixon, Begin, Rabin, Dayan en de Sjah. "Knooppunt" van kopstukken van weleer. Je krijgt de indruk dat het de bedoeling is om t.z.t. de galerij te completeren met een plaat van Knoop met zichzelf!

De geijkte binnenkomer: *Waarom Realisten'81?* Sondervan zou daarover vast wel kort kunnen zijn, maar hij maakt van zijn zendtijd gebruik om zorgvuldig het 'waarom' van 'onze' partij uit de doeken te doen. Het verhaal komt er op neer dat iedereen wel ziet wat er zoal fout gaat ("Wij hebben namelijk veel te maken met mensen uit de praktijk"), dat iedereen de oplossing ziet, maar dat die door geen van de bestaande politieke partijen wordt aangedragen. Sondervan: "De affaire Andriessen was eigenlijk het breekpunt. Toen er eindelijk eens iemand op stond die het allemaal wel wat helderder zag en zei van jongens, we moeten er tegenaan, en toen de partijen die hem eigenlijk zouden moeten steunen hem zonder meer liet en vallen, toen zeiden wij: er is iets mis met de politiek in dit land."

Maar aan wie ligt dat? Aan de partijen of aan de mensen? Eli Sondervan: "Het ligt zonder meer aan de partijen. Kijk, die zijn stuk voor stuk gebaerd op ideeën die 100 jaar geleden voortreffelijk waren, maar nu niet meer gelden. Al die theorieën hebben hun doel bereikt. Er hoeft geen klassenstrijd meer gestreden te worden; op papier heeft iedereen al gelijke rechten. Je moet vandaag met nieuwe realistische ideeën komen die gebaseerd zijn op de omstandigheden van vandaag."

Ten opzichte van D'66 zou dat verhaal niet opgaan. Sondervan: "Wij vinden dat D'66 niets anders heeft gedaan dan lopen schipperen. D'66 komt op ons niet geloofwaardig over. Wat hebben ze nou bereikt, wat hebben ze waargemaakt? Niets toch?"

Ze lijken anders op een fors aantal kamerzetels af te stevenen... Sondervan: "De mensen stemmen D'66 omdat ze ontevreden zijn over de bestaande partijen. Bij gebrek aan beter dan maar D'66... Die oude middelen zijn uitgeverkt. Daarom moeten we nieuwe middelen zoeken die ervoor zorgen dat iedereen een behoorlijk inkomen kan hebben, dat leven en werken weer interessant worden. Dat kan."

Als we maar... Sondervan: "Als we maar durven ons hele economische bestel op de helling te zetten. Dat zal ook bij ons - dat moet ik eerlijk erbij zeggen - in eerste instantie méer werkloosheid opleveren. Maar in een sector waar ik niet bang voor ben. Hoe doe je dat? Door de belastingen drastisch te herzien."

TIRADE

Op de vraag, hoe hij die heils-economie verder uitgewerkt ziet komt Sondervan met een ware tirade tegen de overheid. "We moeten een economie creëren die mensen aanspoort om in de productieve sector te gaan werken en die mensen niet opscheept met een nepbaan bij de overheid. Dan heb ik nog liever dat hij een tijd in de WW gaat met uitzicht op een echte baan." Sondervan maakt duidelijk dat ook de sociale voorzieningen op de helling moeten. Hij kondigt aan dat Realisten'81 een uitgewerkt plan heeft samengesteld (met mensen van sociale zaken die zeggen: dit is de oplossing) dat tegelijkertijd met het verkiezingsprogramma gepubliceerd zal worden. Kern is: uitkeringen alleen voor hen die het nodig hebben en er recht op hebben.

Wederom wordt de overheid als de grote boosdoener ten tonele gevoerd: "Ik durf te stellen dat we helemaal geen welvaart hoeven in te leveren! Kijk, waarom kunnen we onze producten niet kwijt? Omdat ze te duur zijn. Waarom zijn ze te duur? Omdat de lonen te hoog zijn. Waarom zijn de lonen te hoog? Omdat 40% in de vorm van belastingen naar de overheid vloeit. Breng die 40% terug tot 25% en de prijzen dalen vollopende. Het zal dan wel noodzakelijk zijn dat er een aantal ambtenaren op straat komt te staan. Maar die kunnen we kwijt in de productieve sector wanneer die weer aantrekt."

Ik heb toch de indruk dat de overheid méer doet dan alleen ambtenaren betalen... Sondervan: "Ja, maar de overheid doet veel onnodige dingen. Ik stel dat we aan éénderde van het huidige aantal ambtenaren voldoende zouden hebben. De overheid hoeft helemaal niet voor telefoon en postbussen te zorgen. Een particulier bedrijf doet het beter en efficiënter. De overheid is per definitie inefficiënt, want ze moet zoveel mogelijk ambtenaren aan het werk houden."

GELD

Dus de Fleverlijn en de Lijn door het Gooi waren er dan allang geweest... Sondervan: "Kijk, wij als partij houdens ons bezig met alles. Maar wij gaan er van uit: als je de economie nou maar gezond maakt, dan lossen een heleboel problemen zichzelf op. Milieu is een kwestie van geld."

Eli Sondervan en Hans Knoop: "Kijk, dáár gaat het om!"

Op deze manier koopt Realisten '81 zowel de gifbelt als de luchtvervuiling weg. Uiteraard moeten we ook van die smerige energie af. Schone energie, óók een kwestie van geld. Dus: eerst die economie gezond maken."

Waarom zien de andere partijen uw simpele oplossing nou niet? Sondervan: "Behoudendheid. Ze zitten vast die ideeën. D'as een menselijk iets. Maar wij moeten durven revolutionair te denken. De boel moet om. Zoals gezegd: er zijn veel mensen die er zo over denken. Realisten'81 vertegenwoordigt de zwijgende meerderheid."

Die zwijgende meerderheid stemt toch? Sondervan: "Ja, maar naar onze overtuiging kan hij zich niet vinden in de bestaande partijen. Vandaar dit initiatief."

Op de vraag of R'81, zo zij in de Kamer komt, mee zal werken met een coalitie met niet-realisten, antwoordt Sondervan: "Het is realistisch om je omdat je niet zo'n vraag vast te pinnen. Het is alleen daarom al niet realistisch omdat je niet weet hoe je er uitkomt. Enige jaren geleden kwam ene mijnheer Glittstrup in Denemarken met eenzelfde programma als het onze. Hij haalde in een keer 30% van de zetels!"

Alles goed en wel, maar mijnheer Glittstrup is mislukt... Sondervan: "Ja, maar ik kan U ook proces vertellen waarom. Omdat je in Denemarken net als in Engeland het probleem hebt van de sterke vakbonden, en alle andere partijen die zich uit angst voor de hervormingen achter die vakbonden hadden gesteld. Wij denken dat dat in Nederland niet zal gebeuren, te meer daar er hier veel meer partijen zijn."

Er zijn anders veel mensen lid van een vakbond... "Wij denken dat er in Nederland meer realisme leeft onder de mensen. Ik ben er ook helemaal niet zo zeker van dat de vakbonden

den zich fel tegen ons zullen verzetten. Ook Kok en Groenewelt hebben gezegd dat de koek op is. Kijk, de vakbonden zijn vandaag de dag vooral vertegenwoordigers van de non-actieven. Wanneer wordt iemand meestal lid van een vakbond? Wanneer hij in de verte werkloosheid ziet dreigen. Nou, die werkloosheid willen wij wegwerken zonder dat Jan Modaal er op achteruit gaat. Medewerking van de vakbonden

ons zouden verzetten."

ZORGEN

Wanneer het gesprek vervolgens - we zien ons inmiddels getraceerd op heuse koffie - op het onderwerp "jeugdwerkloosheid" komt laat Sondervan weten dat die het éérst zal zijn opgelost. "Omdat, wanneer de industrie weer aantrekt en de productie weer op gang komt, men liever een jonge vakman dan een oudere in dienst neemt. Wat dat betreft maak ik men dan ook meer zorgen om de werkloosheid van 40-plussers."

Het wettelijk minimum (jeugd) loon blijkt voor Sondervan "een hele moeilijke zaak". Sondervan: "Enerzijds ben ik feller dan wie ook tegen uitbuiting en onderbetaling, anderzijds is het minimumloon een vast bedrag. Gevolg: een aantal jongeren wordt uitgebuit, terwijl in andere sectoren je voor vrijwel hetzelfde bedrag een oudere kracht kunt krijgen."

Dus loon naar prestatie. Ieder kost wat hij waard is. Sondervan: "Precies, maar vandaag betaal je niet wat iemand waard is. Je betaalt namelijk niet naar prestatie, maar naar leeftijd. Dat is soms duur, soms erg goedkoop."

Men noemt het wel verworvenheden... Deze opmerking blijkt enigszins door Sondervan's zakenmanpantser heen te breken. "Ja, ja" brengt hij moeizaam uit, "ach misschien zijn het wel verworvenheden." (Eureka) "Ik vind dat elk individu het recht moet hebben om, ten eerste, zelf te bepalen hoeveel hij verdient. Activiteit wordt niet meer beloond. Als iemand zich het leplazarus (hoe schrijf je dat?) werkt, komt de belasting die dat fors afroemt. Je moet beloond worden naar wat je presteert."

Ik kan ma zo voorstellen dat heel wat mensen zullen zeggen: nu hebben we eindelijk een beetje samenleving opgebouwd en nu komen die Realisten die alles zonder meer bij het grof vuil willen zetten...

Sondervan: "Kom nou, we hebben NIETS bereikt. Ja, we hebben de totale instorting bereikt! Laten we toch eindelijk eens die kleppen van de ogen nemen! Als we het aardgas niet hadden gehad zaten we allang op een houtje te bijten!"

En verder toernooi: "We hebben een schijnwelvaart opgebouwd. Echte welvaart is er pas als ieder op eet wat hij zelf heeft verdiend!" *Nou, dat deden ze in de oertijd toch ook al?*

Sondervan: "U begrijpt best wat ik bedoel. Momenteel moet één op de tien Nederlanders het voor vijf anderen verdienen. De overige vier leven van het aardgas." Gebieding: "We moeten stuk voor stuk onze eigen boterham kunnen verdienen. Uitzonderingen daargelaten natuurlijk. Daar moet de gemeenschap goed voor kunnen zorgen. Niet zoals nu, dat je na een leven lang hard werken afgescheept wordt met een miezerig AOW-tje. Dat is de schuld van het feit dat de pot, die bestemd is voor die mensen die er inderdaad récht op hebben, gedeeld moet worden met allerlei mensen die door het systeem (stemverheffing) werkloos woruer Maar de koek is op; en we zullen met z'n allen een nieuwe moeten gaan verdienen!"

UITROEIEN

Lijsttrekker Hans Knoop later: "De problemen worden niet opgelost, maar vooruitgeschoven, met het gevolg dat ze steeds onoplosbaarder worden. Ons voorstel is om die problemen bij de wortel uit te roeien. Maar dan moeten we wel durven!" *En Eli Sondervan vat het nog eens keurig samen als hij zegt:* "Eigenlijk moeten we terug naar het begin. De staatsbemoeienis is veel te groot geworden. Onze oplossing is - ik weet, het klinkt vreselijk aanmatigend - een hele simpele. Maar de mensen zeggen het, het gezond verstand zegt het..."

VERGISSING

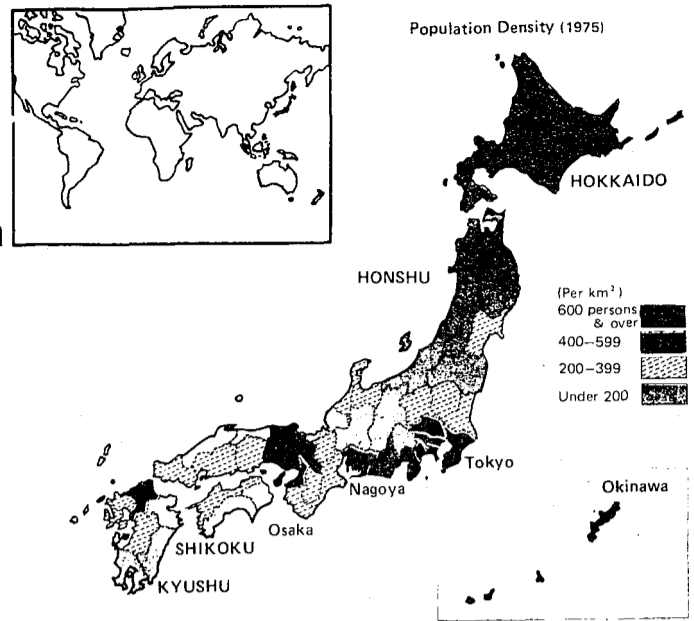
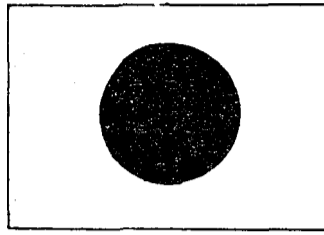
Terug naar "af" dus, terug naar het oude "laissez faire". Een eeuwenlange ontwikkeling blijkt een vergissing. Ons hele bestel moet op de helling om (hoe kan het anders?) van de top weer naar beneden te roetsjen. De Realisten noemen het "revolutionair", hun opponenten zullen zonder enige moeite het predicaat "reactionair" uit de kast kunnen halen. Eli Sondervan tenslotte: "Waar men het geprobeerd heeft is het een succes geworden of op weg naar een succes." Hij illustreert deze frase met voorbeelden als Chili ("Hoezeer U en ik het systeem daar ook verfoeien."), Engeland ("Ik durf Engeland te noemen.") en Californië. "Californië was failliet. Maar men heeft daar het Amerikaanse model van ons systeem (?) toegepast. Californië is op dit moment de meest welvarende staat van de Verenigde Staten. Mijnheer Reagan is diens gevolg president van diezelfde Verenigde Staten geworden."

Zou de volgende president dan misschien Hans Knoop moeten heten...??

Japan vandaag: Westers of niet?

Erik Brinckman en
Jan van Zanen

De wijze waarop Japan probeert in de omringende landen zijn invloed te vergroten, doet uitermate westers aan. Niet alleen op het economisch vlak zien wij handelingen en structuren die westers aandoen. Ook het dagelijkse leven in het moderne Japan lijkt op westerse leest geschoeid. Mogen we daarom concluderen dat Japan verwestert is?

Dat zou een gevaarlijke en ongenueanceerde stellingname zijn. De schijn wekt namelijk verwarring. Het ingewikkelde oosterse levenspatroon is er nog uitermate sterk verweven met de hedendaagse samenleving. Niet verwonderlijk voor een cultuur die zich in de afgelopen duizend jaar tot zeer hoogstaand en verfijnd heeft ontwikkeld. Sterk was en is de nadruk op schoonheid, subtiliteit in de levenshouding en harmonie met de natuur.

De sterke band met het verleden is nog duidelijk te merken aan het patriarchale element dat, meer dan bij ons, een beduidende rol speelt. Zo is leeftijds van doorslaggevend betekenis in het bedrijfsleven; een pas afgestudeerde econom met veel theoretische en praktische kennis wordt ondanks zijn capaciteiten minder belangrijk geacht dan de oudere die minder modern denkt en vaak minder efficiënt handelt.

De oude patronen, waarden, normen en tradities staan nog recht overeind achter de westerse "glamour cover". Toch moet de huidige jonge generatie eens aan bod komen. Deze wordt dan ook nu al voorbereid op de toekomst. Daarbij wordt de cultuur allerminst vergeten. Met grote nadruk wordt het eeuwen oude cultuurpatroon in de op de westerse wereld gerichte economische handelingen gelegd.

Er wordt dus op een specifieke manier voorbereid, met alles wordt rekening gehouden. Positieve en negatieve verwachtingen worden in de visies ingebouwd. Nu is al met veel élan aangekondigd, dat economische groei zeker is tot 1985.

De hele filosofie achter een zo rooskleurig vooruitzicht en een niet minder rooskleurig verleden, ligt in de positieve benadering van de problemen. Ze benaderen de problematiek niet met een negatieve instelling, zoals wij hier in Europa plachten te doen. Er wordt niet bij de pakken neergezeten. Men handelt naar verwachtingen die niet negatief mogen zijn. Het woord "opgeven" kent de Japanse filosofie niet. We zouden misschien wel kunnen spreken van een "defaitistisch positief aanpassen".

Doen zich in een bepaalde bedrijfstak zichtbare problemen voor, dan is het geen probleem deze niet of minder renderende tak zonder morren weg te snijden. In de Japanse mentaliteit is een duidelijke opofferingsgezindheid aanwezig. "inleveren" is geen probleem.

De kracht van dit oosters doorzettingsvermogen schuilt voor een groot deel in de continuïteit van de cultuur, al dan niet met nadruk door de oudere generatie in stand gehouden. Maar ook de continuïteit van de samenstelling van de feitelijke machthebbers. "Kliekvorming" is een onmisbaar aspect van de Japanse hiërarchie. In de economische piramide vallen duidelijk de conglomeraten op. Samenwerking van de industrie met het bankwezen op een manier die wij onjuist vinden, is er normaal.

Ook de verhouding tussen overheid en industrie is heel anders dan in Europa. Hier zijn er duidelijke relaties in de vorm van officiële overheidsmaatregelen. Maar in Japan is de verwevenheid van de overheid met het bedrijfsleven onduidelijk en minder toonaangevend. Er is een harmonie zonder scherp getrokken grenzen, waarin een fijn netwerk van fatsoensnormen bepaalt wat wel en wat niet kan.

Het optreden van de Japanse overheid tegenover de Europese Gemeenschap is meer "voor de vorm", om een goede verstandhouding te versterken. dan een concrete aanpak van de problemen die de grote import uit Japan voor de EG veroorzaakt. De houding van de EG is voor Japanners onbegrijpelijk. Zij zien een nadruk op interne problemen en eht hierdoor verzoeken om exportvermindering van Japan als het toegeven van een nederlaag. Onbegrijpelijk, want verliezen kan een Japanner niet!

IFRLY over Lomé

Piet -Heyn Goedhart

Vlak na zijn benoeming reisde de keroverse internationaal secretaris met ondergetekende naar West-Berlijn waar de IFRLY, de internationale (europese) organisatie van liberale en radicale jongeren, een seminar had georganiseerd over de tussen de EG en een groep van 58 ontwikkelingslanden gesloten Lomé accorden.

Lomé II is in 1980 in werking getreden als vervolg op Lomé I, dat stamt uit 1975. De aangesloten ontwikkelingslanden genieten voor 99,5% een vrije invoer in de E.G. Deze vrijwaringsclausule geldt niet voor de export van producten uit de EEG, desalniettemin is de EEG-export naar de Lomé-landen om andere (zie verderop) redenen sinds '75 sterker gestegen dan de export van de 58 ontwikkelingslanden naar de Europese lidstaten.

Het meest besproken onderdeel uit de Lomé-conventie is het hoofdstuk inzake de stabilisering van de exportopbrengsten. Het zogenaamde STABEX-stelsel voorziet in uitkeringen, in principe in de vorm van leningen aan die ACP-landen, waarvan de grondstoffenexportopbrengst beneden een afgesproken peil blijft. De armste ACP-landen behoeven de uitkeringen niet terug te betalen. STABEX vergroot de zekerheid op broodnodige inkomsten, noodzakelijk voor de realisatie van regionale ontwikkelingsplannen in de ACP-staten.

Tijdens het seminar illustreerde Finlay Craig, de president van de Scottish Young Liberals, het succes van kleinschalige ontwikkelingsplannen. Projecten, in een tempo welk de lokale bevolking kan bijbenen. In India was tijdens zijn verblijf een dorpsbevolking ontaard door de aanleg van een grote waterput, waar slechts één dorpsbevolking handig gebruik van wist te maken. Het merendeel van de

dorpsbevolking echter vluchtte naar de stad, waar zij werkloos bleef. In Lomé II wordt het accent gelegd op de door Finlay benadrukte micro-projecten; projecten waarvan de kosten een bepaald bedrag niet te boven mogen gaan.

De vele vormen van samenwerking tussen de ACP-staten en de EG via de Lomé-conventie zijn echter niet allen positief te beoordelen. De vestiging van Europese bedrijven in het ACP-gebied, aantrekkelijk gemaakt door de vrije exportkansen naar de EG, verstoren de economische orde ter plaatse door de hoge prijsstelling voor de gefabriceerde producten.

Op basis van Lomé II kunnen de ACP-landen nu voor 28 producten (grondstoffen) en een aantal verwerkte producten een verzoek indienen om compensatie te verkrijgen voor tegenvallende exportopbrengsten. De compensatieregeling (STABEX) geldt echter alleen voor uitgeoefende producten naar de EG-markt. Terwijl 58 ACP-staten in verhouding steeds meer exporteren naar niet-EG-landen.

De financiering van regionale ontwikkelingsplannen is, geïllustreerd door één van de ervaringen van Finlay Craig, maar één van de voorwaarden voor kleinschalige ontwikkeling. De slotdiscussie in Berlijn illustreerde dat de manier waarop ontwikkelingshulp wordt gegeven doorslaggevend is voor de effectiviteit van de gegeven hulp. De schotse liberalen, zo werd ons in West-Berlijn duidelijk, illustreren op welke wijze de JOVD een bijdrage aan de ontwikkeling van de ontwikkelde landen kan leveren; zij ondersteunen op actieve wijze particuliere organisaties die deskundigen uitzenden om kleinschalige projecten op te zetten.

Jeugdcriminaliteit

Bart Lijsman

Het is zo langzamerhand traditie dat de JOVD-afdeling 's Hertogenbosch jaarlijks een themadag organiseert. Dit jaar werd de jeugdcriminaliteit bij de kop gepakt. Aan de basis van de discussie stond een extra uitgave van het afdelingsblad "Horizon". Nadat de aanwezigen waren verdeeld over drie discussiegroepen, poneerden mattheysen, hoofdinspecteur van politie te Bostel, Wies van de Bosch en VVD-kamerlid Nijpels ieder hun ideeën in de diverse groepen.

Deze opzet van een themadag was erg origineel. De deelnemers nemen actief deel aan de discussie en zodoende vindt werkelijke meningsvorming plaats. De uitgenodigde sprekers rouleren over de gespreksgroepen en zaten tenslotte gezamenlijk in een forum.

Een belangrijk punt dat naar voren kwam was dat diverse maatschappelijke ontwikkelingen ons dwingen om een andere houding tegenover criminaliteit aan te nemen. Met name de "kleine criminaliteit" zoals het stelen van goederen met een waarde beneden de f 50,-, is niet op te lossen met meer politie. Kinderen zullen eerder hun verantwoordelijkheid moeten leren kennen. Gelukkig gebeurt dit al. Vandaag de dag wordt het kind reeds vroeg geconfronteerd met allerlei zaken. De kinderboeken bijvoorbeeld laten je niet alleen meer kennis maken met kabouters, maar ook

met echtscheidingen. Op deze dag was men dan ook van mening dat kleine criminaliteit wellicht zal afnemen wanneer al vroeg wordt ingegaan op de schaduwkant van het alledaagse leven.

Wies van den Bosch maakte nog een duidelijk dat de krankzinnigenwetgeving hard aan vernieuwing toe is. De rechten van de patiënt zijn nu nog zwaar onvoldoende gewaarborgd. Een

ander probleem is dat mensen nog steeds een brandmerk dragen wanneer zij eenmaal in aanraking zijn geweest met het strafrechtapparaat. Dit "brandmerken" verhindert de persoon om weer vrij te functioneren in onze maatschappij, waardoor geweldige frustraties ontstaan. De vraag rijst wat eigenlijk de rechtvaardigingsgrond is om iemand te beoordelen of zelfs te veroordelen. Het zou daarom een goede zaak zijn als wij gingen streven naar andere soorten van conflictoplossingen.

Nijpels bracht naar voren dat de politiek de problemen vooral bekijkt vanuit een korte termijnperspectief (lees: vier jaar). Zijn betoog legde dan ook de nadruk op het bestrijden van de negatieve gevolgen hiervan. Hierbij stonden centraal de beperkte formele middelen die de overheid ter beschikking staan en het gebrek aan een visie van het parlement.

Om half vijf besloot de voorzitter de dag. De resultaten van de discussie zullen in een motie worden neergelegd die zal worden voorgelegd aan het eerstkomende congres van de JOVD.

REALITEIT

Vervolgens keerde ik per openbaar vervoer terug naar Rotterdam. De trein, waar ik in zat, werd na Breda gesloopt door jonge voetbalsupporters. De metro bleek beklad met de woorden "Bart was here". (Merkwaardig toeval??) Bij de uitgang van het metrostation "Maashaven" werd iemand met een mes behandeld. De realiteit van alle dag....

B.A.V. 31 jan.

AGENDA B.A.V. d.d. 31 januari 1981 in Wijkcentrum "DE EENDE-KOOI", Boomstede 205 te Maarssebroek.
AANVANG : 11.00 uur.

1. Opening.
2. Ingekomen stukken en mededelingen.
3. Behandeling resterend gedeelte van het h.h.reglement. (Zie H&S-Info d.d. 8 januari 1981).
4. Benoeming HB-vacatures.
5. Behandeling deel WELZIJN uit Liberalisme in Beweging (Zie pag. 1 en 2 van dit blad.)
6. W.v.t.t.k.
7. Rondvraag
8. Sluiting.

ad 3.: S.v.p. graag ieder zijn (oude) congresbundel meenemen !

ad 4.: Per 31 januari '81 treden Bart Lijdsman (VVP) en Annette Schijvenaars (Tweede secretaris) af. Door het Hoofdbestuur worden als opvolgers voorgesteld Sjoerd Swane (VVP) en Nasta Vulik (Tweede secretaris)

ad 6.: S.v.p. graag ieder zijn (oude) congresbundel meenemen !

Wintercongres

Het wintercongres van de JOVD wordt op 14 en 15 maart gehouden in hotel "De Gouden Wieken" te Scheveningen. Het hotel ligt op enige meters van het strand (jawel!) aan de

Scheveningseweg 237
2584 AA Scheveningen
Tel.: 070 - 555200

Het hotel is per stadsbus of tram te bereiken vanaf het Centraal Station in Den Haag met lijn 7 (vanuit richting Utrecht) en lijn 8 (vanuit richting Rotterdam).

De congresprijs dient uiterlijk vóór 27 februari betaald te zijn !

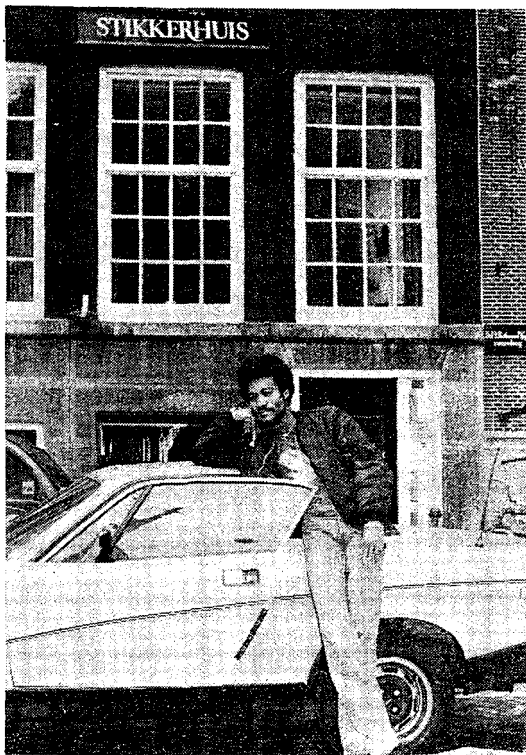
In de volgende DRIEMASTER zal het programma van het congres opgenomen zijn. Wel kunnen we alvast melden dat onder meer een Resolutie Ondernemingsraden ter discussie zal staan, terwijl bovendien zeker is dat VVD - lijsttrekker

HANS WIEGEL

als spreker zal optreden.

Kortom: invullen die bon !

Louis Sumter: «De JOVD een soort sekte?»

Drie maanden nu al weet de JOVD zich verrijkt met een heuse fulltime-secretariaatsmedewerker LOUIS SUMTER heet de nieuwe man, die samen met Connie Guldemond het JOVD-bolwerk aan de Nieuwezijds te Amsterdam bevolkt.

Voor de liefhebbers (de mensen zijn nu eenmaal gek op dat soort dingen) een korte levensbeschrijving: Louis werd geboren op Curacao en bracht daar zijn jeugd door ("In een verre van sociaal milieu. Mijn vader is hoofd van een afdeling van het ziekenhuis, dus dan weet je het wel... (?)"). Hij bleek echter eigenlijk niets liever te willen dan gitaar spelen, deé dat dus ook en wist zich zodoende op te werken tot gitarist van formaat. Maar helaas: Louis kreeg "op een gegeven ogenblik" een geweldige klap toen de groep, waar hij jaren in samengespeeld had, ter ziele ging (uit elkaar plofte) en het samenspel met lieden van buiten die groep niet bijster bleek te vlotten. Dientengevolge stapte Louis op een vliegtuig naar Nederland alwaar hij zich momenteel dus als secretariaatsmedewerker van de JOVD onder de pannen weet.

Een kleurrijk figuur, die Louis Iemand, die aan de ene kant heel goed weet waar hij mee bezig is en aan de andere kant rustig zijn eigen "Louis-leven" leidt. "De mensen kletsen toch wel!"

Eenieder, die in de afgelopen maanden met Louis een babbeltje heeft kunnen maken (da's dus wat meer dan uitsluitend wat adressen of telefoonnummers uitwisselen) zal wel gemerkt hebben dat hij allesbehalve mensenschuw is. Niet op z'n mondje gevallen; de fraaiste volzinnen rollen met exotische bijsmak als overrijpe zuidvruchten over tafel. Hij praat niet, die Louis, neen, hij filosofeert...

Louis: "Ach, het is toch een bepaald soort mensen waar je mee in aanraking komt. Niets negatiefs of zo, maar ze zijn gewoon anders. Kijk, ik heb bewust gekozen voor deze job. Politiek interesseert me gewoon. Er is me precies verteld, uitgelegd, wat het inhield en wat ik kon verwachten. Het bevalt me, al was het alleen maar omdat ik mijn woordenschat weer eens flink kan doorsmeren, begrijp je ?"

SEKTE

Ja, natuurlijk begrijp ik dat, maar ik ben toch wel benieuwd naar wat hij meent te moeten verstaan onder "een bepaald soort mensen". Louis: "Ach, misschien is de JOVD wel een soort sekte. De JOVD-sekte. Wees nou eerlijk, ze doen allemaal erg hun best, ze vinden het leuk, maar het parlement houdt toch geen rekening met "de JOVD" ? Kijk, in wezen is het hele leven een grote poppenkast. Of nee, ik zie het leven eigenlijk als een grote marathon. Iedereen doet mee, maar iedereen loopt zijn eigen race. De een loopt stug door, hij wil koste wat kost vooraan komen, de ander doet het wat rustiger aan en heeft genoeg tijd voor andere dingen. Hij pakt nu en dan zijn gitaar, zoals ik bijvoorbeeld."

Een babbeltje met Louis wordt al gauw een GROOT UUR LOUIS. Een reden te meer om eens langs te komen in Amsterdam ?

(Wiljan Loomans)

Introductie-weekend

Zaterdagmiddag twee uur begon de jeugdherberg "Harba Lorifa" te Valkenswaard vol te stromen. Nadat iedereen zich aan elkaar had voorgesteld, begaven wij ons naar de kleinste conversatierruimte die de jeugdherberg rijk was, "Het Dommeltje", waar wij een lezing bijwoonden van de heer A. Morren over het liberalisme. De heer Morren vertelde ons over hoe hij liberaal werd en hoe zijn politieke carrière was verlopen. Hierdoor konden wij ons een beeld vormen van zijn persoonlijkheid. Ook was er de mogelijkheid tot interruptie, waardoor er korte en hevige discussies ontstonden, die een positieve invloed hadden op de gehele sfeer.

Na de theepauze sprak de heer Morren over de provinciale problematiek. Weer waren er heftige discussies, die de gemoearden zo verhitten dat om vijf uur werd besloten om het officiële gedeelte van die middag af te sluiten en informeel door te gaan onder het genot van een hartverwarmend en zeker sfeerverhogend alcoholisch drankje.

Na de warme maaltijd kregen we een introductiefilmje over de JOVD te zien met een begeleidende tekst van Karin Blaauw. Het begin van de film legde vooral de nadruk op de onafhankelijkheid van de JOVD ten opzichte van de VVD.

Over deze onafhankelijkheid bestaan in den lande nogal wat misvattingen. Niet zozeer van de zijde van de leden, maar zeer zeker bij introductees. Hoewel het de bedoeling was geweest om om twaalf uur naar bed te gaan kregen wij de ingeving om, nu we toch in Valkenswaard waren, van de gelegenheid gebruik te maken om het nachtleven in deze plaats onveilig te maken, hetgeen ons vrij aardig gelukt is.

De zondagochtend werd benut voor voorbereiding op het onderdeel van zondagmiddag. Een ieder deed dat naar eigen inzicht, zo dat de één zich concentreerde op hoe de bal van het voet-

balspel het doel in rolde, terwijl de ander blauwe vingers van het schrijven kreeg. Na de lunch begaven wij ons naar Het Dommeltje om een rolenspel te spelen met in de hoofdrol Gedeputeerde Staten, belichaamd door twee personen, en als tegenspelers de VVD en het CDA, belichaamd door ieder drie personen. Het probleem dat ons voor de voeten werd geworpen was in hoeverre het streekplan "De Veluwe" doorgang moest vinden. Om tot een besluit te komen waren zes stellingen op papier gezet, die geamendeerd konden worden. De amendementen moesten van tevoren schriftelijk worden ingediend bij GS. Vandaar dan ook de voorbereiding van die ochtend.

De procedure die gevolgd werd was gelijk aan die bij gemeenteraadsvergaderingen:

1. GS hielden een inleidende speech;
2. eerste sprekersronde;
3. GS geven antwoord en lichten toe;
4. tweede sprekersronde
5. stemming.

Deze procedure werd per stelling gevolgd. Door gebrek aan tijd konden niet alle stellingen worden behandeld.

Het weekend werd afgesloten met een evaluatie, waarin naar voren kwam dat de hoeveelheid vrije tijd niet genoeg was. Veel lof werd geuit aan het adres van de organisatie en over het programma. Kortom, het was een energerend weekend en zeer zeker voor herhaling vatbaar, maar dan met iets meer belangstellenden. Hoewel er juist doordat we slechts met acht personen waren een groot saamhorigheidsgevoel ontstond en de groep als groep het programma afwerken. Want met meer dan vijftien man krijg je al gauw een opsplitsing in subgroepen. Toch zou ik graag zien dat wat meer mensen zich voor zulk soort weekenden opgaven, want het is een onvergetelijke ervaring. Als iedereen zich er voor inzet kan ook een grote groep één zijn in naar optreden.

J.D. de Vries Lentsch.

Alles over de nieuwe ziektekostenverzekering voor studenten (universiteit, hogeschool, HBO) tot 30 jaar:

Informatie bij:

Makelaars en assurantiëkantoor Veltkamp, Kerkplein 1, Hattem. (Gld.)
voor midden Nederland.
telefoon 05206-1812

Makelaars en assurantiëkantoor Houwing, Heerestraat 21, Roden. (Dr.)
voor noord Nederland.
telefoon 05908-19748

Aankruisen wat gewenst wordt, a.u.b. blokletters gebruiken.

ONDERGETEKENDE

NAAM _____ MAN / VROUW

ADRES _____

POSTCODE _____ WOONPLAATS _____

geeft zich hierbij op als deelnemer aan de volgende onderdelen van het Wintercongres van de JOVD op 14 en 15 maart:

diner zaterdag	f 17,50
overnachting met ontbijt	f 30,--
lunch zondag	f 12,50
gehele congres	f 57,50

Ik zal uiterlijk vrijdag 27 februari het verschuldigde bedrag hebben gestort op postgirorekening 95 35 00 van de penningmeester JOVD.

PLAATS _____ HANDTEKENING _____

DATUM _____

AGENDA

GELEERDEN

Maandag 16 februari organiseert de economische faculteit van de Erasmus Universiteit te Rotterdam een congres

"Kabinet Van Agt: vier jaar sociaal-economisch beleid."

In het "kabinets-panel" zullen zitting hebben minister Albeda en staatssecretaris De Graaf, terwijl het parlement vertegenwoordigd zal worden door de heren Van der Doef, Kombrink (beiden van de PvdA) en De Korte (VVD). Het wetenschaps-panel tenslotte zal gevormd worden door prof. Van den Doel (G.U. Amsterdam) en prof. Van Doorn (V.U. Amsterdam).

AANVANG: 13.00 uur.

19 januari
JOVD Nijenrode
Realisten '81

19 maandag
afdeling Edam-Volendam e.o.
spreker Wallis de Vries,
Grote Kerk Edam,
"Restauratie en Onderhoud van
historische monumenten"
AANVANG: 20.00 uur.

23 vrijdag
afdeling Meppel
ledenvergadering met daaraan
voorafgaand een debat met
Hans Weijers (D'66), Rudolf
de Korte (VVD) en Arie van
de Hek (PvdA)

30 vrijdag
afdeling Noord-Veluwe
spreker Ad Ploeg (VVD)
onderwerp: "de plaats van
Nederland in de NAVO"

B.A.V.
11.00 uur in wijkcentrum "De
Eendekooi", Boomstede 205,
Maarssenbroek.

31 januari
Kamercentrale Gelderland VVD
extra congres over Sport en
Recreatie, in het provincie-
huis te Arnhem.

13 februari organiseert de af-
deling Zuid-Oost Drenthe in
"de holten Ploeg" te ERM (ge-
meente Sleen) een thema-avond:

"Het nederlands omroepvestel,
nu en in de toekomst"

Als parlementaire smaakmakers
zullen optreden Aad Kosto van
de PvdA en zijn traditionele
opponent Wim Keja (VVD).

AANVANG: 20.00 uur.

Vrouwen hebben een simpele
smaak. Zij kunnen behagen
scheppen in het gebabbel van
kleine kinderen en verliefde
mannen. Uit BINDING, JOVD Oost-
IJsselmonde.

*

Jezus redt.... het niet!

*

RIKBORD

De redactie wenst jullie alle goeds in 1981

V.l.n.r.: Onno Hoes, Jan van Zanen (zittend), Frank van der Vorm (staand), Marco Swart en Wiljan Loomans.

De justitie-commissie verzoekt bekend gemaakt te worden met de woon- of vaste verblijfplaats van rechtsgelcerden, al dan niet in de dop, dan wel anderszins justitieel geïnteresseerden die bereid zijn (en in staat) om deel uit te maken van de justitie-commissie van de JOVD.
Inlichtingen en reacties bij: Evert Vos, tel. 080-770959.

Met de kwaliteit van ons leven wordt het steeds gevaarlijker om na tien op straat te lopen.

Thema-dag JEUGDCRIMINALITEIT in Den Bosch (verslag zie pagina 6): algemene opmerking: "crimineel", dat ben je zelf.

CURSUSSEN

De VVD organiseert drie cursussen vergader- en discussie-techniek, die ook voor JOVD'ers toegankelijk zijn en wel voor de speciale jongerenprijs van f 80,--.
De cursussen worden gegeven op de volgende data:

- 7 febr./21 febr. en 7 maart in "Kobus aan de Poort" te Amersfoort;
- 7 febr./21 febr. en 7 maart in hotel Neuf te Boskoop;
- 12 sept./26 sept. en 10 okt. in "De Vereniging" te Nijmegen.

Gelet op het beperkte aantal plaatsen is snelle opgave bij de STICHTING VVD, Koninginnegracht 57, 2514 AE DEN HAAG t.a.v. Mevr. Schuit onder opgave van de specifieke cursus noodzakelijk.

Ook organiseert de VVD twee eendaagse forumtrainingen, namelijk op 14 maart in hotel Engels te Rotterdam en op 24 maart in hotel Hoog Brabant te Utrecht.

De kosten hieraan verbonden bedragen f 35,--. Opgave hiervoor dient zo spoedig mogelijk telefonisch te geschieden bij mevr. Schuit (070-614121).

(Karin Blaauw)

Tip aan diegenen die geen provincie Twente willen: maak Marco Swart Commissaris der Koningin.

Gehoord in Rotterdam: we moeten niet zo zwaar tillen aan die lichte meisjes.

Koos Rietkerk is de verleden tijd van Kies Rietkerk.

Al is de splitrok nog zo snel, een lange broek achterhaalt haar wel. (conscientia, Utrecht)

GEMEENTEPOLITIEK

JOVD afdelingen hebben op het gebied van de gemeentepolitiek veel en goede gelegenheid om aan praktische politiek te doen. Van daar dat er nu van de hand van onze vormingswerkster Karin Blaauw een vraagbaak 'gemeentepolitiek' is verschenen.
In deze nota wordt een overzicht gegeven van taken en bevoegdheden van de gemeente raad en alle andere bestuursorganen op gemeentelijk niveau, verder geeft de nota aan wat de JOVD aan gemeente politiek kan doen.

Als je ergens niet tegenop kunt, kun je er misschien overheen of achterlangs.

JOVD: Jonge Ouden Van Dagen

gehoord in Amsterdam: "Onruim staat netjes"

Het getuigt van een pleberische opvatting en een negatieve instelling de regering van kwader trouw te verdenken (Hegel, de Zuil, Maastricht)

Golf is een dure manier van knikkeren.

NIEUW...

Op het algemeen secretariaat is een nieuwe versie van 'ter introductie' gemaakt. In deze nota wordt voor nieuwe leden in het kort iets verteld over de JOVD.

Jan van Zanen: het is onbe-nuttig, dus het moet in mijn rubriek..."

De afdeling Oost-IJsselmonde schreef een praatnota 'Volkshuisvesting'. In deze nota worden suggesties gedaan voor een beleid van de gemeente Zwijndrecht op het gebied van de volkshuisvesting.

'Ik heb wel eens het grapje gemaakt dat het de grootste ramp voor D'66 zou zijn wanneer Jan Terlouw een wrat op zijn gezicht krijgt... (H. Vonhoff)

Een nieuw afdelingsblad: de L.A.G. (Liberale Aktiekant Gelderland)

By the way: komt dat van Arjan Gelderland?

KRITISCH...

Ook ABC (afdeling Alkmaar, Bergen en Castricum) heeft een afdelingsorgaan. In het eerste nummer van dit jaar betoogt afdelingsvoorzitter Frits Westerkamp: 'Het bestuur is voor de gang van zaken veel te verwijten, maar leden jullie ook. Een bestuur kan niet alleen leiden. Niemand tikt ons eens op de vingers. Het is toch niet moeilijk eens tegenover het bestuur je gal te spuien? Van het bestuur wordt verwacht dat het alert reageert ik verwacht dat ook van de leden. Dan pas zijn we niet meer een bestuur met dictatoriale macht...' Zo mensen uit Castricum 't is maar dat jullie het weten!

CONGRESSEN

Over congressen
Politieke Jongeren-organisaties staan voor een nogal lastige opgave. Zij immers zijn er om de jongeren bij het politieke gebeuren te betrekken in een tijd, waarin niet alleen de interesse in het politieke gebeuren begrijpelijkerwijs nogal laag is onder jongeren, maar bovendien de afkeer ervan sterker is dan ooit in de geschiedenis van de nederlandse parlementaire democratie. En ook die afkeer is begrijpelijk - zo weinig draagt het parlementaire gebeuren bij aan het oplossen van de problemen die er volop zijn.

Politieke jongerenorganisaties kampen daarbij nog eens met het probleem dat ze nauwelijks bekend zijn onder de jongeren en dat ze, voorzover ze wel bekend zijn, worden gezien als verlengstukken van het politiek establishment. Het beeld van de kinderkamer van het parlement is niet verdwenen en hoewel geen enkele van de organisaties die functie zal onderschrijven wordt er weinig gedaan om dat beeld af te breken. Integendeel Deze weken zie je het beeld juist weer worden bevestigd. In de congressen, die elke zichzelf respecterende politieke jongerenorganisatie op dit moment organiseert. En juist in die congressen zie je dat politieke jongerenorganisaties uiterst conservatief te werk gaan.

Bij de één zie je de congres mappen, die eerst de afdelingen in gaan om vervolgens in een tweede versie voorzien van amendementen op het kongres te worden behandeld. Tientallen uitspraken worden besproken en vastgelegd. Bij de ander wordt op het congres een resolutie besproken over een Buitengemeen belangrijk onderwerp, om al dan niet gewijzigd vervolgens in een ja te verdwijnen. Bij weer een ander komen de kopstukken van de partij een praatje houden over hoe het moet. En zulke saaie kopieer-machine achtige organisaties moeten jongeren bij de politiek betrekken?

Politieke jongerenorganisaties zullen, om werkelijk hun taak te vervullen, zich op jongeren moeten oriënteren in plaats van op politici. Als ik naar een congres wil ga ik wel naar een echte partij. Kees Knol (uit PJK informatie krant)

In het afdelingsblad van Venlo staat het recept voor volkoren kruidkoek, zie aldaar.

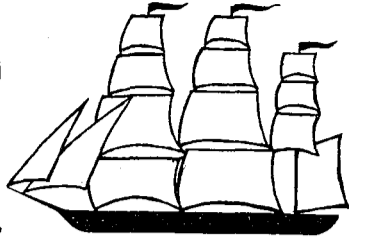
JAPAN

De vierde internationale commissie ook wel genoemd de 'Oriëntalist' gaat zich bezig houden met de economische relaties tussen Japan en de E.E.G. en de Japanse economie. Commissie secretaris Eric Brinckmann houdt zich aanbevolen voor nieuwe leden (vooral vrouwelijke) 010-217629/010-210705

het is klein en bijna verdwenen: Arjen Gelder

Grappen, grollen en mededelingen van belang voor deze rubriek graag naar: Jan van Zanen Lingerzijde 47 1135 AN Edam tel. 02993-72910

DRIEMASTER

OPINIEBLAD VAN DE J.O.V.D. - VERSCHIJNT 10 MAAL PER JAAR - JAARGANG 33, NUMMER 2 - FEBRUARI 1981

Wat heeft VVD eigenlijk bereikt? Hans Wiegel:

„Lees maar eens een linkse krant!“

door: Wiljan Loomans

In het weekend van 14 en 15 maart zal de JOVD in Scheveningen haar traditionele wintercongres houden. Degene die als 'hoofdgast' dat gebeuren van het nodige politieke reliëf moet gaan voorzien is iemand die, in liberale kring althans, eigenlijk geen nadere introductie behoeft: Hans Wiegel. Een goede gelegenheid, zo dachten wij, om eens met onze DRIEMASTER bij het 'Schip van Staat' langs zij te komen en een babbel te maken met haar tweede gezagvoerder.

Hans Wiegel. "Wie kent hem niet (bij z'n voornaam)?" zou je je af kunnen vragen. Geen drs. of mr., zoals zovelen in het Haagsche circuit, maar minister van binnenlandse zaken en vice-premier, en daarvan is er ten slotte maar één. Algemeen erkend als een allround politicus, die nauwelijks enige omscholing behoefde om tot een dito bestuurder te worden. In de loop der jaren door de publieke opinie van een image voorzien dat de nodige weerstanden blijkt op te roepen (om het in modetermen te zeggen: men identificeert zich niet zo snel met Hans Wiegel) maar waarvan hij zelf zegt: "Iemand van bijna veertig jaar met grijze haren, mag toch wel een sigaar roken?"

Die grijze haren zullen ongetwijfeld verband houden met zijn functie van mede-opperhoofd van dit aardgasrijkje aan de Noordzee. Want dat aardgas raakt op en zodoende krijg je het effect van een leeglopend ballonnetje: meer dan een verschrompeld stukje 'iets' blijft er niet over. Rimpeltjes derhalve in het economisch aanzicht van Nederland en daarmee in dat van vele 'autoriteiten'. Hans Wiegel lijkt er echter niet al te zeer onder gebukt te gaan, getuige zijn lijsttrekkerschap voor de VVD en zijn voornemen om het kabinetsbeleid tot inzet van de verkiezingen te maken.

D'66

Een lokaal: Wat zouden jongeren volgens U moeten stemmen?

Wiegel opent met een wel heel voor de hand liggend antwoord ("Dat kunnen ze best zelf uitmaken") maar hij kan het toch niet laten om daaraan toe te voegen: "Ik weet wel dat veel jonge mensen enige tijd geleden voor D'66 kozen. Maar daar begint weer verandering in te komen."

Om daar meteen maar op in te haken: het valt op dat de VVD de laatste tijd nogal inhakt op D'66. Ik zeg dan: de VVD voelt zich bedreigt...

Wiegel interpreteert dat toch wat anders: "Wij hakken niet in op D'66. We kritiseren sommige onverstandige uitspraken van D'66. Mijn standpunt ten opzichte van D'66 is heel duidelijk dit: de VVD kiest voor een nationaal kabinet, daarin kan D'66 wat mij betreft ook mee doen. Maar aan de andere kant constateer ik dat de D'66-tóp heeft gezegd: wij willen alleen in een kabinet waar de PvdA ook in zit, wij willen niet in een kabinet alleen met CDA en VVD. Heel eenvoudige, keiharde conclusie is dan: daarmee maakt de top van D'66 de eigen partij tot bijwaggen van de PvdA en ik vind dat dat aan de kaak moet worden gesteld. En uit de, ja, toch wat paniekerige en verontwaardigde reactie van D'66 blijkt dat die aanval van ons een schot in de roos is geweest."

Wiegel voegt daar aan toe dat dat effect nog versterkt wordt doordat D'66 volgens de laatste opiniepeilingen haar winst ziet teruglopen, een ontwikkeling waar de VVD met zichtbaar genoegen de vingers bij aflikt. Wie-

gel: "Ik denk dat de mensen, die twijfelen tussen D'66 en VVD, niet willen dat de leiding van D'66 de eigen partij uitverkoop aan de PvdA." Kortom: Hans Wiegel zal een gevoel hebben dat tot voor kort uitsluitend aan Terlouw c.s. was voorbehouden.

Maar met opiniepeilingen alléén kom je er niet. Die ene dag in mei is beslissend. Hans Wiegel beseft dat en hij laat aan ieder die het maar horen wil weten dat het kabinetsbeleid inzet van de verkiezingen zal zijn. "Kwaliteit is onze reclame" spreekt hij diverse grutters na. Maar reclame is toch niet genoeg? Het produkt moet echt verkocht worden en dat is altijd nog een stapje verder... Wiegel: "Jawel, maar je moet beginnen met het produkt." Eén hoorbaar nadenkend: "Je kunt aan iedere kiezer wel één keer iets wijs maken, maar als je alleen maar holle leuzen verkoopt kun je niet het vertrouwen van de kiezer winnen. En zonder nu te zeggen (ja, ja, waar het hart vol van is...) dat D'66 een partij van holle leuzen is, vind ik wel dat men daar teveel aandacht geeft aan het verkopen van de vernalen in plaats van aan de inhoud ervan."

DOORLICHTING

Vervolgens switcht hij over op een "actualiteit": de regering vindt dat er drastisch bezui-

beuren dus, en dat alles "ten behoeve van een nieuw kabinet, wat voor partijen daar ook in zitten." "Omdat wij niet wensen dat wij aan onze opvolgers een boedel nalaten zoals wij die van het kabinet Den Uyl hebben geërfd."

Maar als U dat nou zo noodzakelijk vindt, waarom komt het kabinet er dan nu pas mee?

Wiegel: "Omdat het niet mogelijk is gebleken de geesten eerder rijp te maken. Kijk maar naar de opstelling van bijvoorbeeld het CDA, dat de kabinetsplannen over het algemeen wel heeft gesteund, maar er toch steeds weer wat heeft afgeknabbeld.

Alles 20 procent terugdraaien, dat is toch niet realistisch? Hans Wiegel veert op alsof hij blij is dat hij het eindelijk kwijt kan. "Dat is gewoön om iedereen eens aan het denken te zetten" roept hij bijna enthousiast uit. "We hebben tegen de ambtenaren gezegd: maak maar eens een paar scenario's (20 procent, 10 procent, 5 procent) en leg die aan de kabinetsformateur en de partijen voor. Alleen dan kun je een verantwoorde keuze maken."

Is het eigenlijk niet de bedoeling één keuze wel heel voor de hand liggend te maken, namelijk: deze club nog een keer? Wiegel (zonder de vraag echt te beantwoorden): "Ach nee, of deze ploeg terugkomt hangt gewoon van de uitslag van de verkiezingen af."

Was het niet zo, dat men in het begin van deze kabinetsperiode dacht: dit wordt een korte rit, dus gauw maar het een en ander regelen?

Lees door op bladzijde 2

IN MEMORIAM

Met diepe verslagenheid heeft het hoofdbestuur van de JOVD kennis genomen van het overlijden ten gevolge van een noodlottig ongeval van

Hermien Lanting
Ties-Jan Tammens
Albertien Ziengs

leden van onze vereniging. Onze deelneming gaat uit naar hen, die hen na stonden. Wij wensen hun de kracht om dit verlies te dragen.

Namens het hoofdbestuur van de JOVD,

T.H. Koning,
secretaris

R.A.E. de Haze Winkelman,
voorzitter

DRIEMASTER

VOOR JOU!

- Ik word lid (mijn geboortjaar is 19...)
- Ik wil donateur worden.
- Ik wil abonnee van DRIEMASTER worden en zal het abonnementsgeld (f27,50) met de toegezonden acceptgirokaart voldoen.
- Ik wil graag meer informatie over de JOVD.

NAAM _____

ADRES _____

POSTCODE _____

PLAATS _____

Opsturen aan JOVD,
Nieuwezijds Voorburgwal 288,
1012 RT AMSTERDAM

HANDTEKENING: _____

LOFON

DRIEMASTER
het schip van de vrijheid
voortgestuwd door
verantwoordelijkheid,
verdraagzaamheid en
sociale rechtvaardigheid

REDACTIEADRES

Mr D U Stikkerhuis
Nieuwezijds Voorburgwal 288
1012 RT AMSTERDAM
(020) 242000

REDACTIE

hoofredacteur
Marco Swart
Campuslaan 27-312
7522 NC ENSCHEDE
(053) 894893

eindredacteur
Wiljan Loomans
Noorderstraat 20
1621 HW HOORN
(02290) 14604

redacteur algemene politiek
Onno Hoes
Jan Heinsstraat 28
5211 TD DEN BOSCH
(073) 143969

redacteur actuele politiek
vacature

redacteur "Prikbord"
Jan van Zanen
Lingerzijde 47
1135 AN EDAM
(02993) 72910

redacteur verenigingsnieus
Frank van der Vorm
Hof De Vriendschap 9
3312 EJ DORDRECHT
(078) 148989

opmaakredacteur
Kees Ensingh
Frederik van Eedenlaan 33
2321 BB LEIDEN
(071) 310240

hoofdbestuur
Teddy Koning

DRUKWERK

Drukkerij Ebel Noorman BV
Groningen

ADVERTENTIES

Voor plaatsing van advertenties
in DRIEMASTER kan men contact
opnemen met de vice-voorzitter
organisatie

KOPIJ

Over kopij gelieve men zo spoedig
mogelijk contact op te nemen
met de hoofdredacteur

ALGEMEEN SECRETARIAAT

Mr D U Stikkerhuis
Nieuwezijds Voorburgwal 288
1012 RT AMSTERDAM
(020) 242 000

HOOFDBESTUUR

voorzitter
Robert de Haze Winkelman
Laan van Poot 214
2566 EJ 's-GRAVENHAGE
(070) 655 174

vice-voorzitter politiek
Sjoerd Swane (a.i.)
Reigerskamp 638
3607 JL MAARSSSEN
(03465) 63 995

vice-voorzitter organisatie
Roelof Houwing
Spilsluizen 24 zz
9712 NT GRONINGEN
(050) 131 562

algemeen secretaris
Teddy Koning
Pr Johan-Willem Frisolaan 140
2263 CV LEIDSCHEM
(070) 276 148

penningmeester
Jan-Germen Geertsma
Tulpstraat 14
8603 XX SNEEK
(05150) 12 547

internationaal secretaris
Jules Maaten
Herengracht 358
1016 CH AMSTERDAM
(020) 244 386

tweede secretaris
Nasta Vulik
Gardenierslaan 41
7314 CT APELDOORN
(055) 21 982

MEDEWERKSTER VORMING

Karin Blaauw
Welderingstraat 58
9035 EA DRONRIJP
(05172) 2099

Wiegel: "Ach, wij hadden altijd
een redelijk vertrouwen in onze
eigen capaciteiten. Maar inder-
daad: het was niet te voorspel-
len dat we het zolang zouden vol-
houden. Nog altijd zijn er alle
mogelijke bananenschillen op het
pad naar te leggen." Maar consta-
terrt hij zichtbaar tevreden dat
we toch met die heel kleine meer-
derheid hebben weten te regeren,
nou, dat vind ik, da's toch niet
zo gek."

Toch, als het met het CDA alléén
al niet denderend gaat, hoe moet
dat dan in een nationaal kabi-
net?

Wiegel: "Dat hangt er maar totaal
van af hoe de partijen zich in-
tern én ten opzichte van hun co-
alitiepartners opstellen. Wat we
in deze periode hebben gezien is
dat de eensgezindheid zeer na-
drukkelijk is geweest binnen het
kabinet, niet daar buiten. Maar
ik sluit niet uit dat de partij-
en na de formatie, ziende hoe
groot de problemen zijn, eerst
intern orde op zaken stellen en
daarna proberen in goed overleg
en via het sluiten van compromis-
sen tot een nationaal kabinet
komen."

Je vraagt je af, of het niet ver-
standiger is om je dat vóór de
formatie te realiseren. En nog-
maals: de vorming van zo'n natio-
naal kabinet is niet erg waar-
schijnlijk...

Wiegel: "Die kans is niet zo
groot omdat met name de PvdA het
afwijst. "En wel erg idealistisch
verdergaand: "Mijn gevoel zegt
toch dat wanneer je je oor te
luisteren legt niet hier in het
Haagsche circuit, maar in het
land, dat de mensen zeggen: het
is allemaal toch zo gek nog niet.
Ik vind dat je als politicus ver-
der moet kijken dan je haagsche
neus lang is."

"Je zult compromissen moeten
sluiten. Ik vind dat een heel
honorabel beleid. Geven en nemen
elkaar de ruimte geven."

KRITIEK

Geen Reagan-achtige (regenachtige?)
uitspraken dus. Is dat geven
en nemen er dan wellicht de oor-
zaak van dat je in liberale kring
wel de kritiek hoort: wat is er
nou liberaal aan het gevoerde
beleid?

Wiegel (ontwijkend): "Ach, ik
hoor die kritiek niet zo..."
Maar wat is er dan liberaal aan
dit kabinetsbeleid?

Wiegel: het is heel moeilijk om
mij die vraag te stellen (hij
zal wel bedoelen: het is moeilijk
om hem te beantwoorden) want
daarmee wordt ik verlokkt te zeg-
gen: voor die en die dingen heeft
de VVD gezorgd. Daarmee zou ik
dan indirect aangeven dat wij
dat hebben weten te bewerken en
dat onze CDA-kompanen dat eigen-
lijk niet wilden."

U kunt toch wel aangeven waar li-
berale initiatieven zijn genomen:
Wiegel: "Ja, dat kan ik wel, maar
dat doe ik niet, want dan zou ik
uit het kabinetsberaad klappen."
Maar wat zegt U dan tegen mensen
die vragen: wat heeft die VVD
nou eigenlijk bereikt?

Wiegel: "Mensen die dat vragen
moeten maar eens een linkse krant
gaan lezen, want daarin heet het
iedere dag dat het CDA weer door
de bocht is gegaan."
Hoe ver kun je dan gaan met inle-
veren op je eigen principes? Het
voorbeeld van de hypotheekrente
is zo langzamerhand al klassiek
geworden...
Wiegel, wederom aarzelend: "Je
moet natuurlijk altijd proberen
zoveel mogelijk van je eigen idee-
ën te realiseren. Maar op het ene
terrein kun je natuurlijk verder
gaan dan op het andere. Maar het
lukt alleen maar om het land te
besturen als je dat met geven en
nemen doet."

Blijkbaar vindt Hans Wiegel het
kabinetsbeleid voldoende libe-
raal om het tot inzet van de ver-
kiezingen te maken. "Ook wat de
zwakke punten betreft?"
Wiegel: "Ja, maar ik vind niet
dat ik die nou zo nodig moet
etalen. Dat moet U maar aan de
heer Den Uyl en aan de heer Ter-
louw vragen..."

VERSLOFFING

Den Uyl, Terlouw, Van Veen, Bra-
be, de zigeuners. Dat rijtje is

vast nog flink uit te breiden en
wat zouden ze een zwakke punten
aan kunnen wijzen. Hans Wiegel
laat dat rustig aan hen over,
hij moet het land besturen.

De lijn die hem daar nu het mees-
geschikt voor lijkt is: voort-
gaan met de huidige lijn en dat
wordt er een van drastisch bezui-
nigen. "Want er moet weer gewerkt
worden" riep hij in Elsevier's
Magazine uit. Op wie slaat dat?

Op Wiegel zelf?
Wiegel: "Ach, ik vind dat ik re-
delijk hard werk. Je werkt om te
leven, je leeft niet om te wer-
ken. Maar als je nou kijkt naar
de hele arbeidsmoraal in dit
land, dan vind ik dat we in de
versloffing zijn geraakt. Kijk,
ik geloof echt dat heel veel men-
sen best een beetje harder kun-
nen. Als we dat met elkaar zou-
den doen, als we ook genoeg
zouden nemen met iets minder
briljante voorzieningen, dan, ge-
loof ik, is in één klap onze con-
currentie positie ten opzichte
van het buitenland verbeterd."

Eén klap is wel erg weinig. Zit
het niet veel dieper? Is het nie-
ven is anders: dit kabinet is
een gevoel van: jongens, waar
werk ik eigenlijk voor? Voor de
fiscus?

Hans Wiegel blijkt dat gevoelen
van vele Nederlanders (dat wil
zeggen: uit mijn omgeving al-
thans) wel te delen. Hij noemt
als grote 'boosdoeners' de grote
luze waarin we leven ("Het is,
denk ik, toch allemaal wel erg
gemakkelijk."), de hoogte van de
belastingen en de sociale pre-
mies ("Dat verschil tussen 'kru-
to' en 'netto' waar nooit iemand
iets van begrijpt."), de nivel-
tering ("IK kan wel chef worden,
maar wat schiet ik er mee op?
Nauwelijks iets.) en het geringe
verschil tussen de hoogte van de
sociale uitkering en van de belo-
ning. "Alles bij elkaar een ver-
klaaring van het feit dat we toch
minder dan vroeger de handen uit de
mouwen steken."

ONDERHOUDSBEURT

"Toch", zo merkt Wiegel op "is het
niet nodig om elkaar volledig in
de put te praten."

Om het maar eens met wat andere
woorden te zeggen: we kwijnen he-
lemaal niet weg, we drogen alleen
wat uit en daarom is het de hoog-
ste tijd voor een economische
Oil of Olaz - kuur.

De premier wil in dit kader nog
weleens het 'Schip van Staat' ten
tonele voeren. De PvdA vindt vast
dat het roer om moet en Marcus
Bakker zal wel zeggen: het wordt
tijd dat we een nieuwe boot ko-
pen. Maar wat vindt de huidige
ploeg? Het is pompen of verzui-
pen?

Wiegel: "Nou, dat vind ik niet
zo'n goede typering. Ik geloof
dat het 'Schip van Staat' een
grote onderhoudsbeurt nodig heeft
dat de kiel ontdaan wordt van al-
lerlei aanhangsels die de vaart
belemmeren, dat het vervolgens
weer uit het dok komt en een
frisse bemanning heeft die behoor-
lijk wordt betaald en dat we dan
weer op volle kracht vooruit naar
een goede toekomst gaan."

Maar wat doen we aan met die
400.000 werklozen?
Wiegel, in ontwapenende eer-
lijkheid: "Ik geloof, heel hard
gezegd: lang niet al die werklo-
zen zijn weer aan de slag te
brengen, maar een aantal van hen
wél. Dat kan alleen als we het
bedrijfsleven er weer bovenop
helpen. Je kunt als overheid wel

meer ambtenaren aantrekken maar,
eh, dat leidt uiteindelijk ook
tot niets. (Oh.) Ze worden uit de
staatskas betaald en dat kan pas
als er iets in die kas zit. We
kunnen alleen fundamenteel iets
aan die werkloosheid doen als we
echt zorgen dat ons bedrijfsleven
weer rendeert."

EXPORT

Met name ten aanzien van onze
export ("Mijn Leven van de ex-
port.") geeft Hans Wiegel blijk
van een grenzeloos vertrouwen
(hoe kan het anders, als het
over export gaat?) in het neder-
landse kunnen. "We hebben nog
steeds een fantastisch potentie-
el." Hij noemt de landbouw, de
ligging van Rotterdam en de mul-
tionals. Wiegel: "Ik ben een
groot voorstander van het goed
functioneren van de multinatio-
nals. We hebben echt alle kan-
sen."

Wiegel laat weten dat men in het
kabinet bezig is met "de eind-
fase van een discussie daar-
over".

"Maar", zo gaat hij verder, "de
zaak is niet zo eenvoudig als
ze lijkt." Hij maakt duidelijk
dat er voorheen enorm gemalver-
seerd werd en dat je dus, wil je
die aantrekbaarheid herinvoeren,
misbruik moet voorkomen.

Maar inderdaad, het zou de vak-
man weer aan de bak brengen en
het zwarte circuit aanzienlijk
verkleinen. "Want er wordt wat
afgeklust op de vrije zaterdag"
stelt hij vast. Gevraagd naar
zijn mening daarover antwoordt
Wiegel: "Ach, het is natuurlijk
mede een gevolg van de hoge be-
lastingtarieven. Men heeft het
liever schoon in de hand."

U wijst het dus niet zo strikt
af?
Wiegel: "Het mag natuurlijk niet
maar ik denk dat als er helemaal
niets was we er nog slechter
voor zouden zitten..."

De herinvoering van die aftrek-
baarheid zou voor 'de mensen in
het land' zonder meer een goede
zaak zijn. In ieder geval een
voorbeeld van een liberaal stuk-
je kabinetsbeleid, want dat is
wat Wiegel bedoelt als hij zegt:
"We zijn in klein-ministerberaad
over deze zaak aan de gang. De
minister van Binnenlandse Zaken
zit daar ook bij, hoewel hij er
eigenlijk niets mee te maken
heeft."

Over de mensen in het land ge-
sproken: U zegt altijd: aan hen
is de keus. Wel, U heeft óók ge-
zegd: ze vinden D'66 een ple-
zierige, een leuke partij. Wat
doe je daar aan?

Wiegel etaleert een groot ver-
trouwen in de democratische be-
trokkenheid van onze electorale
keuringsdienst. (Maar ja, wat kan
hij anders?) Wiegel: "Mensen
stemmen uiteindelijk niet omdat
ze een partij "leuk" vinden."
De VVD vinden ze blijkbaar niet
zo leuk...

Wiegel: "Ja, ik denk dat ze ons
minder aardig vinden omdat we
veel harder zijn in onze stel-
lingname. Maar ik geloof niet
in de invloed van uiterlijk ver-
toon op de verkiezingsuitslag.
Bepalend is, of men vertrouwen
heeft in een bepaald beleid.
Het plaaftje is van tweede orde."
Maar de blauwe ogen van Van Ter-
low (én de frivole shawltjes
van Neelie Smit-Kroes, bedacht
ik later) zijn toch niet uit te
vlakken?

Wiegel: In de peilingen niet,
maar straks komt het aan op de
inhoud van het beleid, op de
politieke keuzes. Echt, de ver-
kiezingen worden in de laatste
zes, zeven weken beslist..."

Voor alle beveiligingen:

BELSEF
alarm systems

Telefoon 030-332507

KORT & KRACHTIG

Waar gebeurd

Wiljan Loomans

Steeds vaker horen we geluiden als: "De JOVD houdt zich teveel met organisatorische en te weinig met politieke zaken bezig". Met name het -gestaag groeiend- korps ex-hoofdbestuurleden wil nog wel eens een dergelijk plaatje draaien. Dat dit zeker niet ten onrechte is moge blijken uit de volgende anecdoten.

Op 31 januari jongstleden had Sjoerd Swane Bart Lijdsman als vice-voorzitter politiek moeten opvolgen. Sjoerd was echter op het laatste moment noodzaak zich terug te trekken, daarmee de club voor een wat je noemt cruciale vraag stellend: "Wat nu?"

Particulier-initiatiefnemers als we zijn, zit de JOVD daar niet lang mee: in een mum van tijd lag een motie ter tafel waarin werd gevraagd om een "VVP ad interim". "Omdat we het al zo moeilijk hebben en

zeker met het oog op de verkiezingen kan die post er niet "even" door een ander hoofdbestuurlid worden bij gedaan", luidde de hartstochtelijke toelichting.

"Gelijk heb je" paraphraseer ik de reactie van het hoofdbestuur "maar omdat het zo moeilijk is willen we wat ruimte voor overleg, om zo een goede VVP in de geleederen te krijgen."

Volgt er een schorsing -da's een uitvinding die tijd kost-, gekibbel en weer een schorsing waarna men elkaar alsnog weet te vinden: Sjoerd Swane -ja, hij- wordt voor de periode tot het volgend congres, terwijl in de tussentijd de verenigingsraad geconsulteerd zal worden over een "echte" VVP. Let wel, inmiddels zijn we drie kwartier verder.

Mag ik de volgende paradox signaleren? Het voorstel dat vroeg om een "VVP ad interim" beoogde een verbetering van de "politieke output" van de JOVD, maar was op zichzelf een organisatorische kwestie die ten slotte zoveel vergadertijd opslokte, dat van een normale behandeling van de politieke moties geen sprake kon zijn...

Israël

Onno Hoes

In 1948 is door de Verenigde Naties - het orgaan waar we als liberalen en vooral JOVD-ers zo prat op gaan - de stichting van de Staat Israël erkend. In meerderheid, ondanks Arabische tegenwerpingen. Nu, 33 jaar later, is het de Arabische buurlanden van Israël nog steeds niet gelukt om deze joodse nederzetting te verdrijven. Onder meer door middel van de PLO tracht men de laatste jaren het land te overvallen. Een land dat van een grote steenlaag in relatief korte tijd is omgebouwd tot een op het Westen georiënteerd land, modern en ontwikkeld (enkele uithoeken daargetalen). De PLO heeft als voornaamste doelstelling in haar grondvest staan: de totale vernietiging van de Staat Israël. De wijze waarop dit staat te gebeuren staat - ook binnen de PLO - ter discussie. Begonnen is echter met terroristische activiteiten, zowel in en rond Israël, als tegen vestigingen van instellingen, bedrijven en personen die van buiten Israël enige band hadden met de Joodse staat. Consequent bleef de Arabische eenheid (?) het Westen nadrukkelijk laten zien dat Israël van de aardbol verwijderd diende te worden, alsmede het Joodse volk. Die gewelddadige acties - die nog immer voortduren - worden logischerwijze telkenmale beantwoord door het Israelische leger.

Nu denkt de PLO genoeg lieden bang gemaakt te hebben en heeft premier Begin gelijk als hij stelt: "Het lijkt erop of West-Europa als voornaamste doelstelling voor haar plotse-linge bemiddelingspogingen heeft dat het de olietoevoer garant wilt stellen."

De PLO dacht verstandig te doen om alle bange vogels maar eens via de diplomatieke weg te gaan benaderen. Maar de heer Kreisky - de eerste Europese leider die een officieel gesprek met een PLO-leider had - zegt nu: "Ik kan niet langer meer uitgebreide Europese contacten met de PLO propageren."

Kijk, een eigen stuk grond, een eigen land voor het zogenaamde Palestijnse volk is aanvaardbaar. Misschien zelfs wenselijk. Onderhandelen hierover met een moordenaarsbrigade die 'diplomaatje' speelt, is echter totaal onmogelijk. Israël zal de PLO ook nimmer als gesprekspartner aanvaarden. Een vredesregeling is dus erg mooi, echter met de PLO nooit te bereiken

Nederland is één van de laatste strohalmen waar Israël zich nog aan kan optrekken. Amerika had onder Carter al afgedaan (er werd gezegd dat Billy zei wat Jimmy dacht...) en de Britse minister Lord Carrington kon het doen met de woorden: "With friend like this, who needs enemies?" Laten wij, als JOVD-ers het goede voorbeeld geven en de PLO niet als mogelijke gesprekspartner zien.

Samen

Marco Swart

Men heeft D'66 weleens verweten, dat hun stellingname niet zozeer werd bepaald door politieke beginsten als wel door electorale overwegingen.

De D'66-opstelling zou uit de koker van een reclamebureau komen, zorgvuldig uitgekiend aan de hand van opiniepeilingen.

Schande! Maar kennelijk effectief, want D'66 groeide als kool in diezelfde opiniepeilingen. "If you can't beat them, join them!" zeggen de Engelsen en zo kon het gebeuren dat ook de kop van een andere partij zich eens bezon op moderne marketingmethoden.

Deze partijtop zat met drie problemen:

1. buiten de partij zag men de partij en haar leider algemeen als de agressieve verdedigers van een eng groepsbelang;
2. de partij had de afgelopen vier jaar wel geregeerd, maar van de verkiezingsbeloften was weinig terechtgekomen;
3. binnen de partij liepen er bovendien steeds meer bemoeialen rond, die een principiële koers verkangden.

De marketingmensen staan voor niets en an wat 'feedback' en 'brainstorms' lag het antwoord op tafel: de Nationale Aanpak. Niks geen eng groepsbelang meer, maar het Nationaal Belang. Niks geen partijleider meer, maar een Grote Roerganger. Verkiezingsbeloften niet nagekomen? Geofferd aan het Heilige Compromis in het Nationaal Belang! En die principiële lastposten in de partij sla je vrolijk om de oren met het landsbelang. Reken maar dat het werkt! Het zijn sombere tijden, dus het is saamhorigheid en net als vroeger

Samen
Naar
de Kerk.

*****INGEZONDEN**INGEZONDEN**INGEZONDEN**INGEZONDEN

Dion Bartels Over - morgen

De VVD noemt zichzelf een liberale partij. Elke VVD'er noemt zichzelf liberaal. Afgezien van de liberalen in de diaspora bevinden de meeste liberalen zich onder de VVD-symphatisanten.

Hoe valt het dan te verklaren dat de VVD een conservatief stempel draagt?

Is het soms zo dat, ondanks het feit dat de meeste liberalen zich bij de VVD thuis voelen, de meerderheid van de VVD'ers toch alleen maar conservatief is en niet liberaal?

Dat geloof ik niet, anders zouden deze personen teveel aan politieke zelfverloochening doen.

Neerlands echte conservatieven zijn immers bij het CDA gehuisvest. De verklaring is naar mijn mening te vinden in het gegeven dat liberalen in de huidige Nederlandse samenleving haast per definitie ook conservatief zijn.

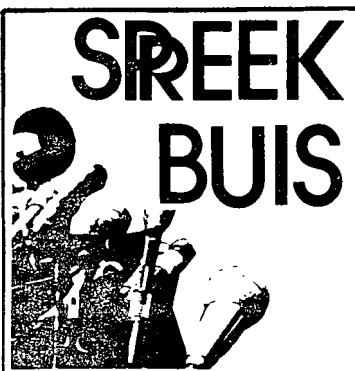
Waar is deze bewering op gebaseerd? Na enkele eeuwen op liberale leest geschoeid te zijn, wordt de Nederlandse samenleving de laatste decennia geconfronteerd met een socialiserende tendens. Allerlei wettelijke voorzieningen zijn getroffen (en treft men nog steeds) die als doel hebben (of is het een bijwerking?) de

invloed van de maatschappij op het individu te vergroten.

Om enkele voorbeelden te noemen: de vrijheid om te gaan wonen waar je wilt, wordt beperkt (denk bijv. aan een woonvergunning) en de invloed van de overheid op het loon- en prijsbeleid wordt elk jaar groter. Van de term "de moderne verzorgingsstaat" had men 30 jaar geleden nog nooit gehoord! Gezien de maatschappelijke verhoudingen op dit moment is deze socialiserende tendens onafwendbaar en dientengevolge zullen liberalen conservatief zijn in hun maatschappelijke opvattingen.

Zij kunnen alleen een reërende invloed op deze tendens uitoefenen maar zullen niet in staat zijn deze tendens om te te doen slaan in een werkelijk liberale richting waarbij de Vrijheid en de eigen verantwoordelijkheid van het individu als leidraad genomen wordt.

Kortom: de dag van morgen zal minder liberaal zijn dan de dag van heden (maar voor overmorgen is er goede hoop). Ik hoop dat dit artikel niet meer dan een discussie-aanzet zal zijn en hetgeen opgemerkt is over de VVD en de VVD'ers geldt natuurlijk ook voor de JOVD en haar leden.

In deze rubriek plaatsen wij de ingezonden stukken van lezers. Daarbij gelden de volgende regels om het leesbaar te houden: -lengte hoogstens 300 woorden -begrijpelijk voor alle lezers -kernachtig geformuleerd

Leo Pieter Stoel Realisme

Politiek is net het Nederlandse wegennet, met allerlei splitsingen en kruisingen. Ergens in dit net beweegt zich de JOVD die kennelijk juist een kruising nadert, dat door verkeerslichten geregeld wordt. Tijdens het oranje licht hebben we reeds onze rechter richting-aanwijzer aangezet, maar we waren niet snel genoeg, waardoor we nu op het rode licht moeten wachten.

Gelukkig krijgen we nog even tijd, we moeten nu toch wachten op het groene licht, om na te denken over onze voorlopige beslissing om rechtsaf te slaan. Ik vraag me echter af, of het juist is om nog rechtdoor te gaan, dan is er namelijk een reële kans dat het langzaam naderende JOAC ons links zal passeren en wij nakijken hebben. We kunnen nu ook doorzetten en een weg volgen die sneller naar ons doel voert. Het is prachtig "modern-dynamisch" liberaal te zijn, maar men moet realistisch blijven. Onze politieke invloed wordt niet groter door idealistische slagen in de lucht, helaas heeft de JOVD zich daar in het verleden al enige keren aan schuldig gemaakt. We bereiken meer met een gefundeerd,

realistisch liberaal standpunt. Natuurlijk kunnen, en moeten we soms de linkse weg helft nemen om een te langzame mede-weggebruiker te passeren en daarmee de aandacht te vestigen op onze mening. Dit moet echter niet te veel gebeuren, dat wekt alleen maar een aversie op, die onze invloed bepaald niet ten goede komt.

Laten we nu doorzetten en via de nieuwe route naar liberale doelen streven. Voor omwegen, hoe mooi en menselijk ook hebben we geen brandstof meer, zodat we in het woud zullen blijven steken. Gelukkig kan onze vereniging zijn koers zelf bepalen, gebruik deze mogelijkheid realistisch!

A-REIZEN:

UW REISBUREAU VOOR AL UW VAKANTIEREIZEN!

per vliegtuig, trein, touringcar of eigen auto.

Hotels, appartementen of bungalows.

Oók voor 'INPAKKEN en WEG-WEZEN'!

Kortom: voor ALLE vakantie vormen die u wenst!

Alléén voor vliegtickets, hotelreserveringen, autohuur, campingvluchten etc. zijn wij u tevens graag behulpzaam.

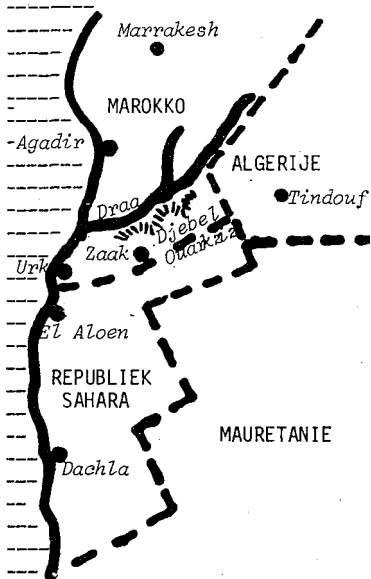

A-Reizen
Maarsse
KAATSBAAN 26
TEL. 03465-66554

Polisario en Amerika

Jules Maaten

Elk jaar op 27 februari, in 1981 voor de vijfde maal, wordt de verjaardag gevierd van de Democratische Arabische Republiek Sahara. Het is de republiek van een bevrijdingsbeweging, nog altijd gekoloniseerd door een vreemde mogendheid. De bevrijdingsbeweging is het Frente Polisario, de vreemde mogendheid het koninkrijk Marokko.

Onlangs kwam het gebied waarom zij twisten, de voormalige Spaanse kolonie Westelijk Sahara, weer in opspraak. Een delegatie van het Europees Parlement onder leiding van de christen-democraat Wolfgang Schall was op uitnodiging van Marokko op bezoek geweest in dat gebied. Zij waren tot de conclusie gekomen dat het Frente Polisario onderdeel uitmaakt van communistisch imperialisme en slechts gevormd werd door niet-

Saharanen, geïnstrueerd door onderanderen Russen en Oost-Duitsers. De Nederlandse CDA-fractie nam onmiddellijk afstand van dit standpunt (dat in eerste instantie door Janssen van Raay, een Europees CDA'er en delegatielid, was onderschreven) en Bouke Beumer deed hetzelfde. Het was duidelijk dat de delegatie zich had laten gebruiken voor Marokkaanse propaganda-doeleinden.

Het waarom van de oorlog is duidelijk. Koning Hoessan van Marokko zit niet bepaald stevig op zijn troon. Mislukte coups in 1971 en 1972 maakten deze positie niet bepaald steviger. Een buitenlands avontuur zou de eenheid in zijn natie moeten terugbrengen. In november 1975, Franco lag juist op sterven, viel hij (de toen nog Spaanse) Westelijke Sahara binnen, met groot succes. Spanje verliet het gebied onmiddellijk, omdat de regering wel andere zorgen aan het hoofd had, en de Sahara verenigde het Marokkaanse volk weer achter koning Hassan. Het zuidelijke deel werd ingenomen door Mauretanië. Het spreekt vanzelf, dat in Algerije, dat voor een klein gedeelte aan de westelijke Sahara grenst, deze zaak met argusogen bekeken werd. Algerije's verbinding met de Atlantische Oceaan werd plotseling een stuk minder zeker. Maar ook om andere redenen was de Westelijke Sahara zeer aantrekkelijk voor velen: de bodem zit er vol met fosfaten. In 1975 begonnen de acties van het Frente Polisario. Hoewel verreweg in de minderheid slaagden zij er toch in de Marokkanen en de

Mauretaniërs voor gigantische problemen te zetten. Toen de oorlog eenmaal 60% van het Mauretaanse overheidsbudget ging opslokken koos Mauretanië eieren en vrede voor haar geld. Aan het toch al niet zo rijke Marokko kost de oorlog momenteel een miljoen dollar per dag. Het front Polisario, dat naast militair streng islamitisch is, en tevens voor de gevluchte Saharanen het onderwijs en de medische verzorging op zich neemt, krijgt zowel onder de eigen bevolking als internationaal hoe langer hoe meer erkenning. Het socialisme, dat vaak aan het Frente wordt toegeschreven, beperkt zich tot een volmaakt logisch anti-imperialisme onder de soldaten. Het enige etiket dat Polisario zou kunnen worden opgeplakt is een nationalistisch etiket. Reeds vijftig landen erkennen nu de Arabische Republiek Sahara, en ook de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties ondersteunt het recht op zelfbeschikking van het Saharaanse volk. De Saharanen zelf stellen, dat zij het Frente Polisario blijven steunen, zolang het hun koers blijft varen. Dat Marokko zich zal terugtrekken is ondenkbaar. Koning Hassan zou niet erger geblameerd kunnen worden. Maar het land staat aan de rand van een financiële afgrond, en zelfs de soldaten lopen nu bij bosjes over naar de Saharaanse bevrijders. Zou Hassan's agressie zich nu tegen Algerije zelf richten, dan ontstaat de voor het Westen niet zeer rooskleurige mogelijkheid van bombardering van de Algerijnse olievelden. Gaat

hij echter door met deze verloren oorlog, dan is de kans op het verbreken van zijn betrekkingen met de Verenigde Staten in het geheel niet denkbeeldig, omdat hij dan op andere wijze de ontstane oppositie met internationale escapades wil afleiden.

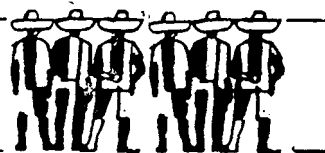

Marokko nam, onmiddellijk nadat Mauretanië zich had teruggetrokken, ook het zuidelijk gebied in. Internationale reactie bleef niet uit. De organisatie van Afrikaanse Staten veroordeelde het Marokkaanse expansionisme, en zelfs Frankrijk en de Verenigde Staten weigerden de rechtmatigheid van Marokko's aanwezigheid in de Westelijke Sahara te erkennen. De toenmalige president Carter had het er echter niet makkelijk mee: Marokko was namelijk wel het enige land in de Arabische wereld dat duidelijk de Camp David accoorden ondersteunde, terwijl Algerije, waar Polisario haar basis heeft bij de oase Tindouf, een militair-socialistisch regime heeft. Daar staat evenwel tegenover dat het Westen grote oliebelangen heeft in Algerije, terwijl door een onlangs gesloten

visserijaccord het belang van de Sovjet-Unie meer bij koning Hassan dan bij de Algerijnse leider Chadli ligt. Een belangrijke wijziging in de machtsverhoudingen in dat deel van Afrika is dan ook geheel niet denkbeeldig. De strijd verloopt inmiddels uitermate gunstig voor het Frente Polisario. Nadat koning Hassan zich voor de televisie had laten filmen in het Saharaanse Dakhla, bleek de secretaris generaal van Polisario, Mohamed Abdelaziz, in staat zich op Marokkaans grondgebied (voor het Djebel Quarkzizgebergte) te laten interviewen. Polisario heeft, door de bezetting van Zuid-Marokko, kans gezien de Marokkaanse troepen in de Westelijke Sahara af te snijden van hun moederland, en reeds verscheidene te hulp schietende Marokkaanse troepen in de pan gehakt. Bij het nemen van wat voor beslissing dan ook, zal het Westen moeten oppassen niet weer eens op het verkeerde paard te gokken. Aan een tweede Vietnam of een tweede Iran is geen behoefte. Daarbi komt, dat de zelfbeschikking van de Saharanen een, in deze situatie, onbetwiste zaak is. Zullen we nu een keer een keuze op basis van rechtvaardigheid maken?

PERSBERICHT

Het hoofdbestuur van de JOVD is uiterst ongerust over de in El Salvador steeds in hevigheid toenemende schendingen van de meest fundamentele rechten van de mens. Het dictatoriale regime van El Salvador voert een politiek, gericht op het in stand houden van onrechtvaardige structuren, en schuwt om dit te berekenen niet de schending van fundamentele mensenrechten. De afgelopen tijd zijn vele duizenden mensen door het regeringsleger en de geheime politie alsmede door extreem-rechtse terreurorganisaties die door de junta getolereerd worden, om het leven gebracht. Nu het volk van El Salvador in verzet is gekomen tegen het regime past het westerse democratiën niet dit regime steun te verlenen bij haar pogingen dit volksverzet te breken. Het verlenen van een dergelijke steun zou het aandringen op het naleven van mensenrechten in andere delen van de wereld (zoals bijvoorbeeld Oost-Europa en Afghanistan) volstrekt ongeloofwaardig maken. Wij zijn verheugd dat een groot deel van de volksvertegenwoordiging in Den Haag deze opvatting deelt, zoals blijkt uit de bij de begrotingshandeling Buitenlandse Zaken ingediende moties. Daarnaast menen wij evenwel, dat de situatie in El Salvador niet slechts wordt opgelost door landen, die de junta ondersteunen, te veroordelen. Daarom achten wij het van vitaler belang, dat de gezamenlijke E.G. partners hun invloed aanwenden om bij de regering van El Salvador aan te dringen op het respecteren van de rechten van de mens in haar land. De Nederlandse regering moet daartoe het initiatief nemen.

INTERNATIONAAL

Beleidsnota Jules Maaten

Terug naar de basis

Marco Swart

Wie de beleidsnota van de nieuwe internationaal secretaris, Jules Maaten, openslaat om hierin de JOVD-koers voor de buitenlandse politiek te vinden, zal tevergeefs zoeken. De nota zet geen politieke lijnen uit, maar beperkt zich tot de organisatorische kant. De rode draad hierbij is het streven om binding van de gewone leden en afdelingen met het internationale werk in de JOVD te versterken. Voor het overige is de nota weinig concreet en meer beschrijvend of filosofisch.

CONTACTEN NAAR BUITEN

Op het terrein van de binnenlandse contacten wordt heel behoedzaam gesuggereerd dat de JOVD meer contact zou moeten zoeken met buitenparlementaire organisaties, omdat die steeds meer invloed op het buitenlandse beleid lijken te krijgen.

Bij de buitenlandse contacten worden de voordelen van de LYMEC tegenover die van de IFLRY gezet, zonder dat uiteindelijk tussen beide een keus wordt gemaakt. Kennelijk is hier een discussie onbeslist geëindigd, want waarom zou je deze internationale organisaties tegen elkaar afzetten, als je toch voor beide kiest?

TERUG NAAR DE BASIS

"Het is nodig dat waar mogelijk het gordijn tussen enerzijds de vereniging en anderzijds het internationale beleid geopend wordt" zegt Maaten zelf in zijn nota, en koepelt daar direct een aantal voorstellen aan. Internationaal secretaris en buitenlandse-commissieleden moeten via bezoeken aan afdelingen, "ruggespraak" en DRIEMASTER contact met de basis leggen. Verder moeten leden

worden gestimuleerd lid te worden van een buitenlandse commissie

"Indien er structurele oorzaken zijn van de tot op heden te geringe invloed van de vereniging als geheel, dienen de desbetreffende structuren doorbroken te worden", zegt de nota, daarmee suggererend dat de verwijten van "vriendjespolitiek" in het verleden wel eens niet geheel uit de lucht gegrepen zouden kunnen zijn. Het is trouwens jammer dat er niets wordt gezegd over de grootste "structurele oorzaak" van de te geringe deelname aan het commissiewerk: de reisaftanden.

LEEMTES

Een aantal onderwerpen die de afgelopen jaren in het brandpunt van de discussies hebben gestaan, zijn in de nota opvallend afwezig. Het stokpaard

van de vorige internationaal secretaris "meer geld voor de commissies" is kennelijk geslacht, want in de hele beleidsnota is niets te vinden over de financiële kanten. Een tweede opvallend afwezig vraagstuk vormt de congres-organisatie. De gebruikelijke pleidooien voor meer congressen met een internationaal onderwerp en minder huishoudelijke kwesties op de congressen ontbreken.

Al met al kan worden gezegd dat de beleidsnota van de internationaal secretaris een sympathiek stuk is, dat vooral de betrokkenheid van de leden bij het internationaal werk wil vergroten, maar verder weinig houvast biedt. Maar zoals Jules zelf zijn inleiding besluit: "We zijn een heel eind. Maar we staan nog maar aan het begin."

Rol vakbonden moet veranderen

Sjoerd Swane

In de komende jaren zal de discussie over de ondernemingsdemocratisering een belangrijke plaats innemen in het politieke wereldje. De verschillende politieke stromingen in ons land zullen deze democratisering voorzover mogelijk aan trachten te passen aan hun maatschappijbeeld.

Zo zullen bijvoorbeeld socialisten streven naar arbeiderszelfbestuur, terwijl liberalen zullen streven naar een bestuursvorm waarin alle bij de onderneming betrokkenen tot hun recht kunnen komen. De vakbonden zullen in de discussie een belangrijke rol kunnen vervullen, belangwekkender is echter de rol van de vakbonden in de toekomst.

Op dit moment is de rol van de vakbond als vertegenwoordiger van de werknemers aan hevige discussie onderhevig. Door de steeds hogere ontwikkelingsgraad van de individuele werknemer, zal diezelfde werknemer

steeds meer willen en kunnen meebeslissen over zijn eigen werkomgeving. De vakbonden zullen op deze behoefte moeten inspelen door het overdragen van kennis en macht aan de werknemers. Op deze wijze verlegt de rol van de vakbond zich van een vertegenwoordigende naar een ondersteunende en coördinerende functie.

Binnen het door ons voorgestelde model van de ondernemingsraad zullen per bedrijf onderhandelingen gevoerd gaan worden over de arbeidsvoorwaarden: niet door de vakbonden, neen, door de werknemers zelf. De vakbonden kunnen ondersteuning geven, maar de werknemers beslissen. Echte democratisering wil zeggen dat het individu op een behoorlijke manier invloed moet kunnen uitoefenen op de besluitvorming. Betrokkenheid is daarbij een eerste vereiste. De grootste betrokkenheid zal ontstaan bij de zaken die de werknemer direct aan gaan, zoals loonvorming, secundaire en ter-

tiere arbeidsvoorwaarden, en dergelijke. Juist deze zaken worden op dit moment buiten de individuele werknemer om op centraal niveau geregeld. Dat is een slechte zaak en niet bepaald bevorderlijk voor de toch zo noodzakelijke betrokkenheid bij het eigen bedrijf.

AANDEELHOUDERS

De aandeelhouders dienen als kapitaalverschaffers vertegenwoordigd te zijn binnen de ondernemingsraad. Het niet-vertegenwoordigd zijn van de kapitaalverschaffers in de ondernemingsraad zal talloze problemen oproepen: wie investert risicodragend kapitaal zonder enige zeggenschap? Hoe groot is het afschrikkende effect op buitenlandse investeerders? Welke nieuwe kapitaalvlucht naar het buitenland ou op gang gebracht worden? Daarbij komt dat we ons in de huidige belabberde economische situatie geen experimenten in deze richting kunnen veroorlo-

ven aangezien elke verdere orrust met betrekking tot het bedrijfsleven weer talloze arbeidsplaatsen kan kosten. Uiteraard zal ook de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, evenals de vakbonden, een gedeelte van haar bevoegdheden en macht over moeten dragen aan de ondernemingsraad.

Een ondernemingsraad samengesteld uit deskundigen, aandeelhouders en werknemers, die gezamenlijk als hoogste orgaan van de onderneming opereren, zal bijdragen aan het zo noodzakelijke samenspel van de verschillende factoren, die bij de onderneming betrokken zijn.

STELLINGEN RESOLUTIE ONDERNEMINGSRADEN

1. De ondernemingsraad is het hoogste orgaan van de onderneming en is als volgt samengesteld:

A. 1/3 werknemersvertegenwoordiging door de werknemers uit hun midden gekozen.

B. 1/3 aandeelhoudersvertegenwoordiging door de aandeelhouders uit hun midden verkozen.

C. 1/3 deskundigen benoemd als volgt:
-1/2 door werknemers
-1/2 door aandeelhouders.

2. De taak van de ondernemingsraad is een richtinggevende en controlerende. De deskundigen zijn als dagelijks bestuur belast met de dagelijkse leiding en controle. Voorts dient de voorzitter van de Raad door de deskundigen geleverd te worden.

3. Werkoverleg bevordert de betrokkenheid van de individu, dientengevolge dient deze overlegvorm gestimuleerd te worden. Bevoegdheden en werkzaamheden van het werkoverleg worden opgesteld per bedrijf door de ondernemingsraad.

Referendum: Oerdemocratisch instituut

Onno Hoes

"Volksstemming, stemming van alle leden." Prof.dr.A.Weijnen definieert met deze woorden het begrip 'referendum' - een in liberale kring veelbesproken onderwerp dat in onderstaand artikel belicht wordt vanuit de invalshoek van het staats- en bestuursrecht. Een volgende keer gaan we met mr. A.Kappeyne van de Coppelio dieper in op de politieke aspecten.

Vóór we over de betekenis van het referendum spreken dienen we ons af te vragen of er wel over gesproken moet worden. Antwoord: "Jawel". Waarom? "De discussies rond kernenergie, kraakwetgeving en abortus maken duidelijk dat bij principiële vraagstukken de opvattingen van de meerderheid van het volk en die bij meerderheid in het parlement onder zware politieke druk tegenstrijdig kunnen zijn.

Volgens S.W. Couwenberg, hoogleraar staats- en bestuursrecht aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, kan "via de parlementaire democratie niet voldaan worden aan de eisen die toenemende emancipatie en mondigheid van de burgers enerzijds en de continu groeiende staatsinterventie anderzijds, stellen.

ZESTIGER JAREN

Allerlei ideeën zijn er in en na de zestiger jaren geopperd om de kloof tussen kiezers (lees: basis) en politici (lees: elite) te verkleinen. Helaas, alles is bij het oude gebleven. De kabouters zijn vereeuwigd, door Poortvliet. De witte fiets is begroeid met Power Flower, Han Lammers is landdrost en André van der Louw burgemeester van Rotterdam.

Steeds meer wordt duidelijk dat niet alleen het huidige systeem van beslissen binnen ons staatsbestel legitiem is. Immers, welke rol spelen verkiezingsprogramma's nog bij de keuze van een politieke partij? En op welke wijze geven parlementariërs uiting aan hun individuele politieke standpunt? Het middel van verkiezingen is natuurlijk een grove mentaliteitsmeting en een opnieuw vaststellen van politieke machtsverhoudingen. Het te ver-

ren beleid blijft louter een zaak van een kleine, politieke elite.

Toen de overheid nog slechts een beperkte taak had, was het systeem voldoende. Naarmate de overheid echter steeds meer en intensiever ingrijpt in de belangensfeer van de burgers, schiet de legitimiteit steeds meer tekort.

OPLOSSINGEN

Langs twee wegen tracht men het probleem op te lossen:
- door geregeld overleg met belangengroeperingen;
- door de ontwikkeling van speciale inspraakprocedures.

Geen van beide bieden zij afdoende oplossing van de legitimiteit. De eerste weg leidt tot een ondoorzichtig, nauwelijks te controleren, netwerk. Belangengroepen, ambtenaren en individuele politici krijgen hier een onbeperkte macht toebedeeld. De individuele burger raakt steeds meer uitgeteld, hij moet zich aansluiten bij een belangengroep; reeds op het denk/beslisniveau dienen compromissen gesloten te worden. Vanuit liberaal-democratisch oogpunt zijn we hierop op de verkeerde weg.

Ook de tweede weg bevredigt niet. Aan inspraakprocedures nemen immers alleen kleine, actieve minderheidsgroepen deel. Bovendien is uit onderzoek gebleken dat het inspraakgebeuren nauwelijks van invloed is op overheidsbeslissingen. "De enige manier om de legitimiteit van ons staatsbestel op bevredigende wijze te versterken is de werking van onze parlementaire democratie aan te vullen met elementen van directe democratie zoals het referendum", aldus Prof. Couwenberg.

Van vrijzinnig-democratische zijde is in 1922 een voorstel gedaan tot grondwettelijke erkenning van een (facultatief) referendum, doch dat is verworpen. Toen het kabinet Den Uyl in de regeringsnota betreffende grondwetsherzieningen ter tafel bracht, is door PPR-kamerlid mr. Eric Jurgens een nieuwe poging in deze richting gedaan, maar ook die stuitte op weerstanden.

"Voorstanders van dit oer-democratische instituut stuiten telkens op een krachtige emotionele weerstand, waardoor geen discussie hierover mogelijk is", zegt Couwenberg in een artikel in het NRC-Handelsblad. "Ik herinner eraan dat blijkens een landelijk kiezersonderzoek in 1971 niet minder dan 59% van de ondervraagden zich uitsprak voor introductie van het referendum in bepaalde gevallen. Bij velen leeft derhalve de behoefte aan deze vorm van directe volksraadspleging. Ik heb de indruk dat een groot deel van de politieke elite een discussie hierover uit de weg gaat omdat een dergelijke volksraadpleging een vergroting van de kiezersmacht betekent ten koste van de gevestigde partijen".

SIMPLIFICATIES

Als argument tegen de instelling van het referendum brengt men vaak te berde dat 'het referendum een simplificerende werking zou hebben.' Dat is dubieus. Immers, hoe vaak worden politieke keuzes en problemen niet op een zeer demagogische wijze gesimplificeerd? Hoe gaat het in verkiezingsstrijd? Reduceert men daar de problemen niet vaak tot een ja/nee-keuze?

Dat het volk onvoldoende op de hoogte is om een belangrijke beslissing te nemen wordt ook vaak als tegenargument gebruikt.

Maar, worden onze volksvertegenwoordigers ook niet regelmatig gesteld voor de vraag of zij vóór of tegen een wetsontwerp zijn, terwijl de kennis van zaken waarmee een groot deel ervan die keuze doet vaak tekort schiet? En wordt de bevolking niet regelmatig voor ja/nee-keuzen gesteld? En die opiniepeilingen worden wel serieus genomen! Bij de recent gehouden Zweedse volksstemming inzake kernenergie is trouwens gebleken dat het mogelijk is een duidelijk genuanceerde vraagstelling voor te leggen.

BUITENLAND

Andere landen gebruiken al jarenlang - met succes en volle

tevredenheid - het instrument van het referendum. Het wordt gewaardeerd als een nuttig controle-mechanisme en correctiemiddel op de praktijk van de representatieve democratie (onder andere in Zwitserland, de Verenigde Staten, Australië, Nieuw Zeeland, Frankrijk, Italië, Ierland, Oostenrijk, Denemarken, Griekenland, Spanje, Portugal, Noorwegen en Zweden). In Zwitserland heeft men op federaal niveau reeds 156 maal een referendum georganiseerd. Ook op de lagere bestuursniveaus wordt er tegenwoordig veelvuldig gebruik gemaakt van dit middel. En is Zwitserland niet één van de meest stabiele democratieën ter wereld?!

VARIATIES

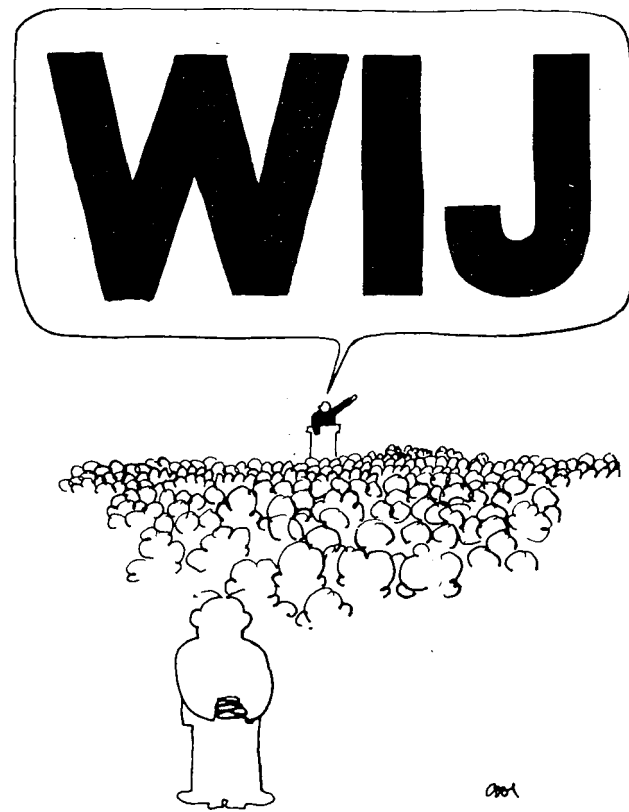
De praktische vormgeving kent diverse variaties. Je kunt een facultatief of een verplicht referendum kiezen. Het eerste geeft weer de keuze uit een beslissend of adviserend (consultatief) referendum.

D'66 heeft voorgesteld de discussie rond het kernenergiebeleid af te ronden met een consultatief referendum. Helaas kreeg dit voorstel weer weinig steun. Het zou een prettiger discussie geven en een regeringsbeleid inzake de kernenergie van wantrouwen kunnen zuiveren.

Ook het abortusvraagstuk zou langs deze weg tot een maatschappelijk aanvaardbare oplossing hebben kunnen komen.

Tot slot nogmaals Prof. S.W. Couwenberg:

"Introductie van het referendum zou de politieke belangstelling van de burgers aanzienlijk kunnen stimuleren omdat men dan het gevoel krijgt echt een stem te hebben in het politieke kapittel. De burgerschapsvorming, die in ons land onvoldoende aandacht krijgt en weinig waardering geniet, zou hierdoor ook een nieuwe impuls kunnen krijgen."

Resolutie Welzijn

Zoals vastgesteld door de algemene vergadering op 31 januari 1981 te Maarssebroek

PREAMBULE

Een liberaal welzijnsbeleid is erop gericht dat eenieder op een voor hem of haar zinvolle wijze zelf vorm en inhoud moet kunnen geven aan zijn eigen leven, zonder daarbij het welzijn van anderen in het gedrang te brengen.

STELLING 1

Het welzijnsbeleid dient zoveel mogelijk op gemeentelijk niveau bepaald te worden. Deze decentralisatie van het welzijnsbeleid dient te leiden tot een vergroting van de betrokkenheid en de eigen verantwoordelijkheid van de burger.

STELLING 2

De decentralisatie van het welzijnsbeleid dient kritisch gevolgd te worden. De invloed van beroepskrachten op de welzijnsplanning moet tot een minimum worden beperkt.

STELLING 3

De basiswelzijnsvoorzieningen dienen door CRM op grond van duidelijke richtlijnen gefinancierd te worden.

STELLING 4

Welzijnsbeleid dient mensen in evidente achterstandssituaties actief te steunen, maar moet overigens terughoudend en facultair zijn.

STELLING 5

Bij nieuwbouw voor welzijnsdoeleinden dient voorzover mogelijk multifunctionaliteit te worden bereikt.

STELLING 6

Particulier initiatief en andere vormen van maatschappelijk initiatief dienen gestimuleerd te worden ter verwezenlijking van welzijnswerk, zowel in de beleidsvoorbereiding als in de uitvoering.

STELLING 7

De door de overheid gesubsidieerde instellingen dienen minimaal te voldoen aan dezelfde regels van openbaarheid als welke voor de overheid zelf gelden.

STELLING 8

De lagere overheden dienen bij de uitvoering van welzijnswerk zoveel mogelijk een beroep te doen op het particulier initiatief. In elk geval mag de wetgever bij de keuze geen dwang opleggen.

STELLING 9

De uitvoering van welzijnswerk en welzijnsplanning dient voorzover mogelijk te geschieden door vrijwilligers. Dit wil zeggen dat professionele welzijnsverleners voorwaarden schepend moeten werken.

STELLING 10

De opleiding en de werkzaamheden van professionele welzijnsverleners dient overwegend gericht te zijn op het trainen en ondersteunen van vrijwilligers.

STELLING 11

De verzuiling in het welzijnswerk dient niet bevorderd te worden. De totstandkoming van onverzuielde welzijnsinstellingen dient gestimuleerd te worden.

STELLING 12

De mogelijkheden voor geniezers van een uitkering krachtens de sociale verzekeringswetgeving om als vrijwilliger te participeren in het welzijnswerk zonder hun recht op uitkering te verliezen, dienen sterk te worden verruimd.

Dat mensen hun geweten (wat dat nu ook precies is) laten meespreken bij een standpuntbepaling t.a.v. belangrijke maatschappelijke vraagstukken is vaak lovenswaardig. Dit houdt naar mijn mening echter niet direct in dat een beroep op het geweten ook altijd en overal aanvaard moet worden, zelfs wanneer de gevolgde gedachten-gang volstrekt eerbaar is. Het probleem van "gewetensbezwaren hebben" is op dit moment binnen (en ook buiten) de krijgsmacht uitgebreid in discussie. Met name de vraag of een beroepsmilitair, die gewetensbezwaren heeft tegen het werken met en het eventueel inzetten van kernwapens, ook door kan gaan met het uitoefenen van zijn professie staat hierbij centraal.

VRIJHEDEN

Alvorens een antwoord te geven op deze vraag dienen we eerst wat dieper op de problematiek in te gaan.

Aan het eind van de jaren '60, begin jaren '70 kwam als gevolg van ontstane maatschappelijke vrijheden een proces op gang dat de krijgsmacht ingrijpend zou veranderen. Door het oprichten van soldatenvakbonden, via de pers en de publieke opinie werd een aanval gedaan op de structuur van de krijgsmacht. Onder druk van deze processen en door een veranderende mentaliteit van de leden van de organisatie werd o.a. de groetplicht afgeschaft, de juridische positie van de dienstplichtige verbeterd, etc. Volgens vele 'oudere' officieren was dit een verontrustende zaak. Waar moet het met ons leger naar toe? Was dit niet het begin van het einde?

ONDERZOEK

Naar aanleiding van deze ontwikkelingen installeerde de stichting Volk en Vaderland in 1971 een commissie die de knelpunten moest analyseren in de verhouding tussen het nederlandse volk en haar krijgsmacht. Centrale vraag in het onderzoek was: als men de bestaanswijze van de krijgsmacht afwijst, wordt dan ook haar bestaansrecht afgewezen? Onder bestaansrecht verstaan we de legitimiteit van een krijgsmacht, bestaanswijze houdt in de praktische gang van zaken binnen een krijgsmacht. In 1977 werd de uitkomst van het onderzoek gepubliceerd: 80% van het volk ervoerde het bestaan van een krijgsmacht als legitiem. T.a.v. de bestaanswijze was men een stuk vager: ongeveer 50% van de bevolking wist niet goed raad met de interne organisatie van de krijgsmacht (de identiteit). Er was dus een identiteitsprobleem, men wist niet hoe de organisatie intern moest functioneren. Dit had geen gevolg voor de legitimiteit: het bestaansrecht bleef onaangetaast.

I.K.V.

Rond '78 deden zich nieuwe ontwikkelingen voor. Het I.K.V., de actiegroep 'Stop de Neutronenbom' en bepaalde kranten en tijdschriften kwamen met moreel-ethische bezwaren t.a.v. atoomwapens in ons westers verdedigingssysteem. Ook in militaire kring kwam de discussie op gang. Met name door de nu ex-gouverneur van de K.M.A., generaal-majoor b.d. Von Meyenfeidt, werd de discussie vanuit militaire kring in de openbaarheid gebracht. De knuppel werd pas echt in het hoenderhok geworpen door luchtmachtkapitein Stelling, die verkondigde dat het de militair zijn recht en plicht is te weigeren om actief deel te nemen aan de inzet van atoomwapens.

Met het geweten als inzet toch inzetbaar?

Richard de Winter

KERN

Hier zijn we beland bij de kern van de zaak. Wat we zien is dat de maatschappijkritiek en de kritiek van bepaalde militairen is verschoven van een bestaanswijzevraagstuk naar een bestaansrechtvraagstuk. Het bestaansrecht wordt in tweeën gesplitst: een conventioneel en een nucleair bestaansrecht. Kapitein Stelling valt dat nucleair bestaansrecht aan.

GEVECHTSKRACHT

In onze parlementaire democratie bestaat de constitutionele verhouding dat de krijgsmacht ondergeschikt is aan de (centrale) overheid. De krijgsmacht heeft via haar beroeps-ethiek (het volk dienen en de burger bescherming bieden), via de officierseed en de constitutionele verhouding overheid/krijgsmacht een dienstbaarheidsverhouding tov. de overheid. Door het leveren van gevechtskracht stelt de krijgsmacht de overheid in staat haar instrument van geweld geloofwaardig te hantieren. Gevechtskracht wordt gevormd door drie componenten: 1. de geoefendheid van het personeel; 2. de materiële uitrusting en 3. de mentale instelling en motivatie van het personeel. Stelling ondermijnt de gevechtskracht omdat hij door zijn weigering om nucleaire taken te vervullen factor 3 aantast. Als gevolg hiervan ondermijnt hij de positie van de overheid omdat de krijgsmacht de overheid niet kan geven waar zij behoefte aan heeft en om vraagt.

OMDRAAIEN

Wat kapitein Stelling dus naar mijn mening doet is de rollen omdraaien: niet de overheid staat boven de krijgsmacht, maar de krijgsmacht neigt boven de overheid te komen staan omdat deze haar een bepaald feit opdringt. Hieraan mag de

DWANGPOLITIEK

Met het bovenstaande sluit ik absoluut niet een discussie binnen de krijgsmacht uit over fundamentele vraagstukken als die van bewapening en kernwapens. Het getuigt juist van een goede betrokkenheid bij maatschappelijke vraagstukken en van realiteitszin als de krijgsmacht zich steeds openstelt voor invloeden en vragen vanuit de maatschappij en actief deelneemt aan deze discussie. Wat men echter niet moet doen is dwangpolitiek voeren door als militair nucleaire taken botweg te weigeren. Men voert dan geen discussie meer die tot een bepaalde besluitvorming moet leiden maar gooit keihard zijn eisen op tafel en sluit zodoende de mogelijkheid tot overleg af.

Alles over de nieuwe ziektekostenverzekering voor studenten (universiteit, hogeschool, HBO) tot 30 jaar:

Informatie bij:

Makelaars en assurantiëkantoor Veltkamp, Kerkplein 1, Hattem. (Gld.) voor midden Nederland. telefoon 05206-1812

Makelaars en assurantiëkantoor Houwing, Heerestraat 21, Roden. (Dr.) voor noord Nederland. telefoon 05908-19748

KARIN BLAAUW

De JOVD heeft als één van haar doelstellingen een vormende functie. Wat doen we eigenlijk aan vorming en scholing? Een vraaggesprek met mr. Karin Blaauw-Veneman, onze vormings-medewerkster in vaste dienst.

Wat wordt er op vormings- en scholingsgebied door de JOVD gedaan?

Op landelijk niveau worden er vier à vijf regionale introductiecurssussen en twee à drie kadercurssussen per jaar georganiseerd. De onderwerpen voor deze kadercurssussen worden vastgesteld naar aanleiding van de wensen die de commissies of afdelingen bij mij kenbaar maken. Op dit moment is het zo, dat een afdeling voornamelijk de scholingsactiviteiten doet en dat ik me voornamelijk bezig houd met de vormingsactiviteiten. Het verschil tussen deze twee soorten activiteiten is dat je bij vorming zelf bezig bent met het inzicht krijgen in bepaalde zaken en dat je bij scholing informatie van anderen krijgt. Dat bovenstaande een grove scheidingslijn is, moge blijken uit het feit dat het district noord elk jaar twee kadercurssussen in een vormingscentrum organiseert en dat ik in samenwerking met de afdeling Utrecht een cursus vergader en discussietechniek heb georganiseerd.

Als een afdeling wat aan vorming of scholing wil doen, dan kunnen ze bij jou terecht?

Ja, natuurlijk. Het is nog niet zo lang dat er binnen de JOVD iemand is, die zich full time bezig houdt met de vorming, maar je begint steeds meer te merken dat dit feit bekend is bij de afdelingen. Vooral voor kleine afdelingen is het moeilijk om aandacht te besteden aan de vorming

in verband met het bereik van de leden. Vandaar dat het aanbeveling verdient om vormingsactiviteiten op afdelingsniveau in regionaal verband te organiseren. Met grotere afdelingen kun je bijvoorbeeld wat aan vergader en discussietechniek doen, omdat je daar zo'n 15 à 20 mensen voor nodig hebt en dat is dan nog wel haalbaar.

Wat omvat een introductie-weekeinde?

's Zaterdagmiddags komt er een gemeenteraadslid of een lid van provinciale staten een inleiding houden over het liberalisme afgezet tegen andere politieke stromingen. Tevens vertelt hij iets over zijn werk als politicus. 's Avonds is er een organisatorische uiteenzetting over de JOVD en 's zondags besteden we de gehele dag aandacht aan een rollenspel over provinciale staten. Dit laatste gebeurt om aandacht te schenken aan de basisbeginselen van de vergader en discussietechniek.

Hoe groot is de belangstelling voor cursussen?

Tijdens de tot nu toe georganiseerde kadercurssussen was de belangstelling vrij groot. Bij de introductiecurssussen is het aantal deelnemers nogal afhankelijk van de regio waar het weekend wordt georganiseerd. Zo zijn er in de provincies Zuid en Noord Holland zoveel afdelingen dat je al snel aan het maximum aantal deelnemers zit.

Je vindt dat JOVDers best nog wat vorming en scholing kunnen gebruiken?

Tot voor kort is er weinig

aan vormingsactiviteiten gedaan. Als je nu kijkt naar andere politieke jongerenorganisaties, dan zijn we vrij aardig bezig. Ik geloof echter dat er inderdaad nog heel wat te vormen valt. Als je nu kijkt naar het aantal mensen dat bijvoorbeeld het woord voert op een congres, dan is dit een zeer klein aantal van de aanwezigen. Ik geloof dat de cursussen ertoe kunnen bijdragen dat iemand niet bang meer hoeft te zijn om iets te zeggen op een congres of een andere openbare bijeenkomst. In dit kader wil ik nog eens wijzen op het voorstel van het hoofdbestuur om een andere opzet van congressen te kiezen. Dit voorstel was bedoeld om iedereen in de gelegenheid te stellen zijn zegje te doen en zodoende te leren voor een microfoon te spreken. Persoonlijk vind ik dat een veel betere opzet.

Wat voor resultaten zie je van het vormings- en scholingswerk?

Het resultaat is niet altijd te meten, omdat je niet kunt nagaan wat er gebeurd zou zijn als de mensen niet naar de cursus waren geweest. Vaak zie je echter dat een aantal deelnemers actief wordt in een afdeling of in een commissie.

Wat zijn de financiële mogelijkheden voor de afdelingen?

Er is een post vorming op de begroting, waaruit alle vormingsactiviteiten gesubsidieerd kunnen worden. Het is wel zaak voor de afdelingen om een vormings-

activiteit bij mij aan te melden, zowel vanwege de financiële als vanwege de organisatorische kant van de zaak. Het is namelijk voorgekomen dat een aantal afdelingen een activiteit organiseerde, terwijl er op landelijk niveau een week later in dezelfde regio ook een activiteit was gepland. Het is soms ook mogelijk om subsidie bij de gemeente of bij de provincie voor bepaalde activiteiten te krijgen. In de binnenkort uit komende organisatorische vraagbaak is aan dit onderwerp aandacht besteed.

Je merkt vaak dat mensen denken: "mij hoeven ze niets meer te vertellen, ik weet alles al...?"

Ja, als je over vormingswerk binnen de JOVD praat, dan denkt men aan iets "alternatiefs en links", terwijl men nog nooit is geweest.

Voor inlichtingen over het vormings- en scholingswerk kun je bij Karin terecht. Voorin de Driemaster staan haar adres en telefoonnummer.

Frank v.d. Vorm

PROGRAMMA

Zaterdag 14 maart 1981

13.15 uur
Ontvangst deelnemers
13.30 uur
Rede van de voorzitter
13.45 uur
Rede van de heer H. Wiegel
14.30 uur
Discussie
15.15 uur
Pauze
15.45 uur
Algemene vergadering (eerste deel)
17.15 uur
Borrel en diner
19.30 uur
Algemene vergadering (tweede deel)
23.00 uur

Zondag 15 maart 1981

08.30 uur
Ontbijt
09.45 uur
Algemene vergadering (derde deel)
13.00 uur
Lunch
14.00 uur
Algemene vergadering (vierde deel)
17.00 uur

Kortom: invullen die bon!

Aankruisen wat gewenst wordt, a.u.b. blokletters gebruiken.

ONDERGETEKENDE

NAAM _____ MAN / VROUW

ADRES _____

POSTCODE _____ WOONPLAATS _____

geeft zich hierbij op als deelnemer aan de volgende onderdelen van het Wintercongres van de JOVD op 14 en 15 maart:

diner zaterdag	f 17,50
overnachting met ontbijt	f 30,-
lunch zondag	f 12,50
gehele congres	f 57,50

Ik zal uiterlijk vrijdag 27 februari het verschuldigde bedrag hebben gestort op postgirorekening 95 35 00 van de penningmeester JOVD.

PLAATS _____ HANDTEKENING _____

DATUM _____

Wintercongres

Het wintercongres van de JOVD wordt op 14 en 15 maart gehouden in hotel "De Gouden Wieken" te Scheveningen. Het hotel ligt op enige meters van het strand (jawel!) aan de

Scheveningseweg 237
2584 AA Scheveningen
Tel.: 070 - 555200

Het hotel is per stadsbus of tram te bereiken vanaf het Centraal Station in Den Haag met lijn 7 (vanuit richting Utrecht) en lijn 8 (vanuit richting Rotterdam).

De congresprijs dient uiterlijk vóór 27 februari betaald te zijn!

A G E N D A

Algemene vergadering

1. Opening
2. Ingekomen stukken en mededelingen
3. Vaststelling notulen van de vergadering op 18 en 19 oktober 1980 te Santpoort
4. Vaststelling notulen van de vergadering op 15 en 16 november 1980 te Hoogeveen
5. Wijziging van de statuten

De voorgestelde wijzigingen zullen vanaf maandag 9 maart op het algemeen secretariaat voor de leden ter inzage liggen

6. Jaarverslag van de algemeen secretaris
7. Verslag van de kascommissie
8. Jaarverslag van de penningmeester
9. Benoeming leden van de notulencommissie
10. Benoeming leden van de kascommissie
11. Benoeming leden van de commissie van beroep
12. Benoeming leden van het hoofdbestuur

Het hoofdbestuur treedt reglementair in zijn geheel af. Het hoofdbestuur stelt de volgende kandidaten ter (her)benoeming voor:

voorzitter:
Roelof Houwing
vice-voorzitter politiek:
Marco Swart
vice-voorzitter organisatie:
Jan van Zanen
algemeen secretaris:
Teddy Koning
penningmeester:
Meint Waterlander
internationaal secretaris:
Jules Maaten
tweede secretaris:
Nasta Vulik

13. Bestuursoverdracht
14. Beleid hoofdbestuur 1981
15. Vaststelling plaats en datum van het najaarscongres
16. Vaststelling resolutie ondernemingsraden
17. Wat verder ter tafel komt
18. Rondvraag
19. Sluiting

Afscheid Bart Lijdsman

»Voor j.o.v.d. 't beste«

Wiljan Loomans

JOVD-hoofdbestuurleden komen en gaan. Echte blijvertjes kennen we in deze categorie eigenlijk niet, al was het alleen maar vanwege -of dankzij- de statutaire bepalingen hierover. Tijdens de bijna voortdurende stoelendans die min of meer ambitieuze lieden rond die bestuurszetels opvoeren, werd in '79 Bart Lijdsman als kandidaat naar voren geschoven. Zijn kandidatuur was omstreden, want hij stond als "links" te boek en dat betekende dat hij in de ogen van anders georiënteerde figuren helemaal niet thuis hoorde in het hoofdbestuur.

Bart Lijdsman heeft in de anderhalf jaar die hij in het hoofdbestuur meedraaide laten zien dat hij boordevol ideeën, ja, idealen zat. Een kwaliteit die je van iedere vice-voorzitter politiek mag verwachten, maar die voor Bart indirect zijn voortijdig afscheid van het hoofdbestuur betekende: nog voor het verstrijken van zijn tweede ambtstermijn van een jaar besloot Lijdsman zijn zetel ter beschikking te stellen.

"Omdat het voor de JOVD het beste is", zo liet hij tijdens de algemene vergadering te Maarssenbroek weten. In zijn korte afscheidswoord ("Ik ben liever vooraf polariserend dan achteraf") voorzag hij die op-

merkelijke stelling van een duidelijke toelichting. "Toen ik in het begin in het hoofdbestuur kwam had ik bepaalde denkbeelden. Die heb ik niet kunnen realiseren; niet dat ik daardoor gefrustreerd ben hoor, want het spel is volgens de democratische regels gespeeld en die respecteer ik." Lijdsman gaf vervolgens aan wat er volgens hem momenteel aan schort in de JOVD. "De JOVD is een politieke club, dus moet zij zich met politieke aangelegenheden bezig houden. Linksaf of rechtsaf is dan niet belangrijk als we maar politieke uitspraken doen. Op dit moment bestaat er echter grote onduidelijkheid over de plaats van de JOVD. Er wordt een soort CDA-politiek gevoerd ten opzichte van VVD en D'66. Maar aan mistige compromissen hebben we niets! In dat kader noemt hij de resoluties, die hij als "multi-interpretabel" kenschetst. "Ik blijf die resoluties heel anders uit te leggen dan anderen. Daar hebben we niets aan."

Opmerkelijke uitspraken, omdat je ze zo ongeveer van iedereen zou verwachten, behalve dan van de vice-voorzitter politiek die toch tot de direct verantwoordelijken gerekend mag worden. Het tekent de strijd bare instelling van Lijdsman als

hij dan ook zelf wijst op de controversie die er tussen hem en een deel van de vereniging is gegroeid. "In het begin al heb ik in de JOVD een stempel gekregen. Vandaar dat het tijd is voor een ander die vrij aan het werk kan, zonder dat hij door de vereniging bevooroordeeld tegemoet wordt getreden. Elke maand die ik langer zit is té lang voor de JOVD!"

Er kan een kanttekening worden gemaakt bij de opmerking dat de vice-voorzitter politiek onbevooroordeeld door de vereniging tegemoet kan worden getreden. Hij bepaalt immers voor een groot deel het politieke profiel van de JOVD, je zult dus moeten weten wat voor vlees je in de kuip hebt, en vandaar dat dat vlees pas in die kuip terecht komt na een fikse keuring. Ondanks deze kanttekening dwingt de wijze waarop Bart Lijdsman zijn zetel achter de hoofdbestuurtafel inruilde voor één in de zaal echter respect af. Het illustreert zijn manier van werken: eerlijkheid voorop, zeggen wat je denkt. Barts slotopmerking nag dan ook typerend heten: "Het heeft me veel tijd gekost, maar dat staat in geen verhouding tot wat ik er van de vereniging voor heb teruggekregen".

AGENDA

Opgemaakt naar de jongste gegevens van algemeen secretariaat

- 20 vrijdag
afdeling Leeuwarden, avond over buitenlands beleid van de Sovjet Unie, aanvang 20.00 uur in restaurant "Onder de Luifel"
- 20 vrijdag
21 zaterdag
D'66, algemene ledenvergadering, in "De Flint" te Amersfoort
- 21 zaterdag
22 zondag
afdelingen in Noord-Holland en Utrecht organiseren een sociaal-economisch weekend in Elst
- 23 maandag
afdeling Zaanstreek, Frans Weisglas (VVD) en Aad Kosto (PvdA) in cafe Boule Plaisir (naast Pr. Willem-Alexanderbrug) te Koog aan de Zaan
- 24 dinsdag
afdeling Den Haag, R. Braams (VVD) spreekt over kernenergie in cafe Hulbosch, Haarlemsestraat 20 in Scheveningen, aanvang 20.00 uur
- 27 vrijdag
afdeling Leeuwarden, avond over VS met film en iemand van de ambassade in restaurant Onder de Luifel, aanvang 20.00 uur
- afdeling Twente, jaarvergadering in restaurant AB in Enschede
- 28 zaterdag
1 zondag
kaderweekend buitenlandse politiek (zie elders op deze pagina)
- 28 zaterdag
district Overijssel, deelcongres actuele politiek in Almelo, informatie Joep Meijer, 053-351872
- afdeling Zeeland viert haar driejarig bestaan
- 2 maandag
3 dinsdag
4 woensdag
afdeling Vechtstreek, bezoel aan Europees Parlement in Straatsburg, inlichtingen bij Hans Posthumus, 03465-64318
- 3 dinsdag
afdeling Zeeland, excursie naar de Tweede Kamer
- 6 vrijdag
afdeling Meppel, bijeenkomst
- afdeling Arnhem, Ed Nijpels (VVD) en L. Brinkhorst (D'66) in het Crest Hotel te Velp
- afdeling Kennemerland, forum over kernenergie met PvdA, CDA, VVD en D'66 in de Wintertuin, Stationsplein te Haarlem, aanvang 20.00 uur
- 7 zaterdag
8 zondag
introdactie-weekend voor nieuwe leden in Noord- en Zuid-Holland, inlichtingen bij Karin Blaauw (kolofon)
- 13 vrijdag
afdeling Twente, A. Ploeg (VVD) over defensie en actuele politiek, te Almelo, informatie Frank Rohof 053-358954
- afdeling Edam-Volendam, Blaauw (VVD) en Van der Spek (PSP) over defensie, aanvang 20.00 uur

RIKBORD

Grappen, grollen en mededelingen van belang voor deze rubriek graag naar: Jan van Zanen
Lingerzijde 47
1135 AN Edam
tel. 02993-72910

'Ik breng m'n weekend door met jou in Scheveningen, de lucht is blauw, de zee is lauw in Scheveningen, daar kun je baden in het zand met een ijsco in je hand, ik breng een weekend door op 't congres in Scheveningen..'

'nietes Wallis, wellis Wallis onder deze kop werden onlangs in de Nieuwe Noord Hollandse Courant excuses aangeboden voor verkeerde berichtgeving rond het bezoek dat staatssecretaris Wallis de Vries van CRM zou brengen aan de afdeling Edam-Volendam e.o.

*

Een optimist is iemand die denkt, dat er net zoveel bonbons in de doos zitten als er in kunnen.

Vele leugens worden gezegd met een overtuiging die er niet om liegt.

*

'De bioscoop' prikkelt de fantasie en wekt daarmede op de tuchteloosheid, avontuurlijke neigingen, misdadige ontwikkeling en zedeloosheid' (liberaal kamerlid, 1926)

Biljarten vind ik stotend.

Naast het doel schieten is erg, maar ballen tegen de paal zijn ook stuitend.

*

Ik reis tegenwoordig gewoon tweede klas. En dat doe ik al sinds de derde is afgeschaft.

Motte van mevr. Haars in het komende CDA-PvdA kabinet: "De zigeuners de wereld uit te beginnen bij Nederland".

De JOVD afdeling Utrecht heeft een kandidaat ingedachten voor het Burgemeesterschap in Utrecht En wel, Annelien kappeijne van de Coppello, bekend als links liberaal VVD Tweede Kamerlid. (Volkskrant, 23-12-80)

The Nater Brothers, de bestuursleden van de afdeling Den Helder gaan waarschijnlijk aan de afdeling ABC de D toevoegen samen met Edam-Volendam wordt dat dan in Noord-Holland-Noord de afdeling ABCDE.!

'Kamerleden zijn intelligenter en werken harder dan de rest van het volk' (H. van Riel)

*

Aan het Hoofdbestuur is door een aantal oud-Hoofdbestuursleden het volgende telegram toegestuurd met de volgende inhoud: 'De oud-hoofdbesturen de Grave, de Vries, Remkes en Nijpels in reünie bijeen, gezien de politieke situatie en gewetensfunctie van de JOVD, betreurend de afwezigheid, politieke relevantie en kritiekloosheid van de huidige JOVD, doen dringend beroep op de vereniging en het hoofdbestuur van de JOVD om weer daadwerkelijk de vooruitstrevende veer in het liberale uurwerk te doen zijn'.

Tot half kan men zich nog opgeven voor het buitenlandweekend. Dat moet dan gebeuren bij:

Karin Blaauw
Welderingstraat 58
9035 EA DRONRIJP
tel. 05172 - 2099

Het weekend begint op vrijdag 27 februari om 19.00 uur en eindigt zondag 1 maart om 17.00 uur.

Het vindt plaats in Oosterheselen (vormingscentrum De Klencke), bij Hoogeveen. Kosten bedragen f 65,--, dat is inclusief alles behalve de consumpties. Het weekend zal tot onderwerp hebben de Oost-Westnota en de Nota Bevrijdingsbewegingen.

Het weekend is toegankelijk voor zowel commissieleden als niet-commissieleden. Als vervolg op dit weekend wordt later dit jaar nog een speciale Oost-West-dag georganiseerd.

*

De resolutie voor het zomercongres zal gaan over het Midden-Oosten. Leden voor de commissie die deze resolutie gaat voorbereiden onder voorzitterschap van de internationaal secretaris, kunnen zich tot opgeven bij het algemeen secretariaat. Realiseer je wel, dat de resolutie voor eind maart voltooid zal moeten zijn vanwege amendingsprocedures, en dat er dus zeker wel wat tijd in zal moeten worden gestoken.

*

Annette Schrijvenaars en Bart Lijdsman kregen van de afdeling Utrecht bij hun afscheid als HB-lid een tegeltje met resp. de volgende teksten: 'Socialisme blijft zolang er iets te halen valt' en 'Als je kritiek wilt vermijden doe niets, zeg niets, wees niets!'

Wie oh wie heeft tijdens de B.A.V. 31 januari per ongeluk een verkeerde sjaal meegenomen? (kleuren: donkerblauw, wit en bordeauxrood; een hele dure) Ik ben m'n sjaal namelijk kwijt... Jan van Zanen.

Rob van der Pas, U weet wel de VVP van ABC, die bekend staat om z'n keiharde politieke uitspraken, wil tijdens het congres in Scheveningen geiten wollen sokken en macrobiotisch voedsel verkopen aan de linkse JOVD'ers, want ze zijn te veel gecamoufleerd door blauwe blazers en stropdassen.

*

'Diplomatie is de kunst een taart zo te verdelen dat iedereen denkt dat hij het grootste stuk heeft gekregen.' (Karen van Loon, Emmen)

'Bij ontwapening is het als met de liefde, het moet van twee kanten komen' (W.J. Vermeulen-Blom, afd. Kennemerland)

DE VOORZITTER- Een man die veel weet over erg weinig, en die doorgaat meer en meer te weten over minder en minder, tot hij tenslotte bijna alles weet over niets.

DE SECRETARIS- Een man die erg weinig weet over heel veel, en die doorgaat minder en minder te weten over meer en meer, tot hij tenslotte bijna niets weet over alles.

HET BESTUURSLID- Weet in het begin alles over alles, maar weet tenslotte niets over wat dan ook, voornamelijk veroorzaakt door zijn band met Voorzitters en Secretarissen.

De VVPAD (vice-voorzitter politiek ad interim) over de eindredacteur: "Ik zal kijken of ik hem in zijn concentratie kan storen, maar hij is al gestoord..."

De eindredacteur tot zijn secretaresse -onze secretaris-: "Ik ben nog niet zo'n dictatortje".

De liberale jongeren uit Breda krijgen een hoge gast op een afdelingsvergadering nl. minister Tuynman van Verkeer en Waterstaat. De minister zal op deze bijeenkomst zijn beleid toelichten t.a.v. de verkeersproblematiek op de zuidelijke rondweg in Breda.

*

Het provinciaal overleg orgaan Brabant heeft haar jaarverslag gepubliceerd. Thema van dit jaarverslag is 'als je het wilt, is het geen droom' (Theodor Herzl)

Zijn C.D.A.- buigingen naar de PvdA verwonderlijk? Niet als de voorzitter Bukman heet! (Conscientia Utrecht)

De Haze Winkelman: Sommige mensen oefenen het beroep van congresverzieker uit.

*

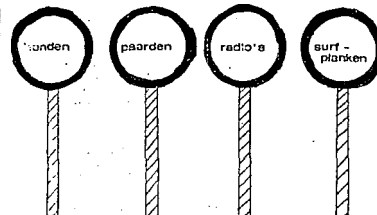
Onze kamerleden, senatoren, staatsraden en ministers zien er allemaal hetzelfde uit. Zij rijden in dezelfde auto's en dragen dezelfde pakken. Het enige verschil waardoor zij zijn te onderscheiden, is een verschil in intelligentie en zelfs dat is niet altijd waarneembaar. (Godfried Bomans Relais, afdeling Doetichem)

De klassenstrijd begint daar waar de werkwilgen staken. (E.L.Lambert)

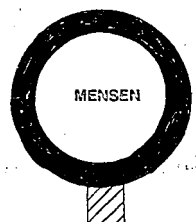
*

Nog niet eens zo lang geleden: 'Waarom met de auto naar het energie congres? Omdat je nu eenmaal zonder energieverspilling geen reden hebt om over energie te praten'. (Liberalia, Breda)

Wie geld te kort komt moet niet bezuinigen maar zien zijn inkomsten te vergroten. (de Binding, Oost-IJsselmonde)

verordeningen
BerGen aan Zee 1981

1985

Jan van Zanen

B.A.V.
31 jan.

Een tamelijk ordelijk verlopen Buitengewone Algemene Ledenvergadering op 31 januari in Maaarssebroek zorgde ervoor dat zowel het restje van het huishoudelijk reglement als het deel welzijn uit Liberalisme in Beweging werden vastgesteld.

De voorstellen uit het HB-info van 8 januari 1981 werden overgenomen, met uitzondering van een bepaling die ging over 'onverenigbaarheid' met het Hoofdbestuurslidmaatschap. Met name Joost van Gilse zette vraagtekens achter het voorgestelde lid d van artikel 5.2.1. dat luidde 'het hoofdbestuurslidmaatschap is onverenigbaar met het bekleden van een functie waarin men geacht kan worden een politieke partij te vertegenwoordigen'. De B.A.V. vond zich in deze bezwaren en schrapte deze bepaling.

Welzijn

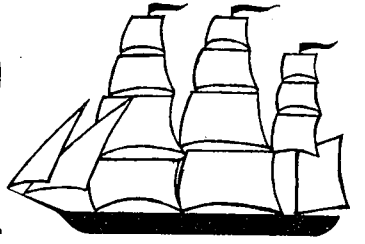
De districten West en Gelderland en de afdeling Utrecht dienden als enige amendementen in op de stellingen Mens en Welzijn uit Liberalisme in Beweging. Annette Schrijvenaars noemde dit in haar afscheidspeech een "kwelijke ontwikkeling" met een dreigende "bloedarmoede" binnen de JOVD. Een en ander zorgde ervoor dat de discussie over welzijn vrij beperkt was en bijna alles conform de voorstellen van de commissie Welzijn (olv. Sjoerd Swane) werd aanvaard.

Op de B.A.V. zorgde het onverwacht terugtrekken als HB kandidaat van Sjoerd Swane voor de meeste sensatie. Een tussenoplossing van Marco Swart vond tenslotte instemming van HB, B.A.V. en Sjoerd Swane. Sjoerd zou tot en met 14 maart gaan functioneren als ad interim VVP. Vanaf de verenigingsraad van 14 februari zal, na een positief advies, de nieuwe VVP-kandidaat met Sjoerd meedraaien.

Aan politieke moties werd op de B.A.V. nauwelijks aandacht besteed. De tijd was hiervoor boosdoener, om 17.00 exact moest nl. het wijkcentrum verlaten worden.

Moties die voor behandeling waren voorgedragen gingen over het salaris van Jhr.mr. de Braauw, het bedrijfsleven en de maatschappelijke discussie over kernenergie (de BMD) en de enquête de Hondt van de VARA.

DRIEMASTER

OPINIEBLAD VAN DE J.O.V.D. - VERSCHIJNT 10 MAAL PER JAAR - JAARGANG 33, NUMMER 2 - FEBRUARI 1981

3 maart

VVD verfrist programma

Marco Swart

Het VVD-congres dat 20 en 21 maart in Amersfoort werd gehouden, heeft het ontwerp-programma "Samen aan het Werk" op een groot aantal punten verbeterd. Was het ontwerp wat bloedeloos en benepen, het congres liet duidelijk blijken de met het Liberaal Manifest ingezette lijn niet op te willen geven. Voor de aanwezige JOVD-ers was dit een stimulerende gang van zaken, die dan ook ijverig werd bevorderd. Uiteraard waren er ook teleurstellingen, maar het definitieve programma is, ook voor jonge liberalen, veel inspirerender lectuur dan het ontwerp.

KIESRECHT VOOR BUITENLANDERS

Een duidelijke teleurstelling was de verwerping van het kiesrecht van buitenlanders voor de gemeenteraden. Zowel Hans Wiegel als de Tweede-kamerfractie hebben zich hier de afgelopen vier jaar voor ingezet en alle grote partijen waren het hierover eens. Als je serieus streeft naar de integratie van buitenlanders in de Nederlandse samenleving, dan is het verstandig om hun in de eerste plaats te betrekken bij ons democratisch staatsbestel. Het is toch een traditioneel liberaal uitgangspunt dat je mensen zoveel mogelijk laat meebeslissen

over zaken die hen zelf aangaan en juist op gemeentelijk niveau wordt over veel zaken beslist die voor buitenlanders van belang zijn. Hoewel de hele partijtop het congres deze rede-nering voorhiel, besloot het toch met een werkelijk minieme meerderheid (606 tegen 583) om het kiesrecht toch te schrappen.

VOORBEHOUD WIEGEL

Het JOVD-hoofdbestuur was erg ongelukkig met de congresuitspraak en deed daarom in een persbericht een beroep op ons erelid Hans Wiegel en de kamerleden om de congresuitspraak niet uit te voeren. Inderdaad maakte Wiegel in zijn congresrede op dit punt een voorbehoud mede namens de Eerste- en Tweedekamerfractie, hetgeen door de vergadering met een luid applaus werd geaccepteerd. Helaas was het genomen besluit voor Annelien Kappeyne van de Coppello aanleiding om, zoals ze had aangekondigd, zich terug te trekken van de kandidatenlijst. Het is jammer dat de VVD op zo 'n manier een van haar intelligentste kamerleden moet verliezen.

VOORUITSTREVENDE JUSTITIEBELEID

In de perscommentaren werd zo-

veel aandacht gegeven aan de kiesrecht kwestie, dat de rest van het justitie-hoofdstuk te weinig aandacht kreeg. Hier maakte de VVD haar liberale karakter helemaal waar, door een aantal zeer vooruitstrevende programmapunten aan te nemen. Men sprak zich uit voor individualisering van de sociale, fiscale en woonruimteverdelings wetgeving, voor een volkomen gelijkberechtiging van samenlevingsvormen, een tolerante houding tegenover burgerlijke ongehoorzaamheid, het openbreken van het tuchtrecht, het consultatief referendum, streng optreden tegen werkgevers van illegale buitenlanders en een betere regeling voor alimentatie. De lijn van het Manifest werd consequent doorgetrokken, hier en daar zelfs uitgebouwd.

ONTKOPPELING UITKERINGEN

Bij het economisch beleid waren de veranderingen in het ontwerp niet groot. Allerwege werd al erkend dat de VVD hier een realistisch beleid bepleitte en de hele partij kon zich hier in vinden. Het scenario dat bij het programma hoort, en waarin wordt aangegeven hoe alles financieel moet uitkomen, werd aan de nog somberder verwachtingen aangepast. Ook vreesde men de sociale uitkeringen niet

foto: Peter Barnard

Congres Scheveningen

"Nog eens (heel) diep over nadenken..."

"Hoewel de JOVD zich niet op de PvdA richt, vraag ik mij in gemoede af waar die partij toch mee bezig is", zo opende de scheidende voorzitter Robert de Haze Winkelman het wintercongres van de JOVD van 14 en 15 maart jl. te Scheveningen.

De JOVD-praeses zei de PvdA niet te bekritisieren omdat het zo leuk is je politieke tegenstanders in de hoek te drukken, maar uit zorg omtrent het functioneren van de democratie in Nederland. De hoop van de PvdA op een links kabinet noemde hij een ijdele, en ook de kans op een kabinet bestaande uit PvdA, CDA en D'66 achtte hij na het afgelopen CDA congres en gezien de opstelling van lijsttrekker van Agt, zeer gering. D'66 maakt zich volstrekt belachelijk met haar zogenaamd redelijk alternatief, nl. een coalitie PvdA, D'66 en VVD, daar een ieder weet dat de PvdA de VVD heeft uitgesloten als regeringspartner. D'66 zou er beter aan doen kleur te bekennen volgens de JOVD-voorman. Een nationaal kabinet, zoals de VVD dat voorstaat, leek hem, alleen al gezien de fundamenteel verschillende opvattingen op sociaal-economisch terrein, een fictie te zijn.

Als twee mogelijke regeringscombinaties zag hij een links kabinet, gesteund door de CDA loyalisten, of een CDA, VVD, D'66 combinatie, mocht D'66 zich na de verkiezingen toch bereid ver-

klaren met VVD en CDA in zee te gaan, iets waar echter ook al niet veel kans meer op is. Voorts herhaalde de Haze Winkelman nog eens dat het verbeteren van het bedrijfsleven in het beleid voorop zal moeten staan. De rede van de Haze Winkelman schetste, zoals hij ook zelf zei, een bijzonder somber beeld. Het was ook een harde rede, waarvoor het ere-lid van de JOVD, Hans Wiegel, hem later zijn complimenten gaf.

Wiegel

Vice-premier Wiegel verklaarde in zijn toespraak namelijk dat het centrale vraagstuk op de weg die de VVD in moest slaan het herstel van de economie en het bedrijfsleven was, waarmee hij dus volkomen beantwoordde aan de eisen van de Haze Winkelman. 80 à 90 % van het volk legt hier haar prioriteiten, aldus Wiegel, die er verder op wees dat het VVD program een sluitend program was, hetgeen van die van PvdA, CDA en D'66 volgens hem bepaald niet gezegd kon worden. De VVD was in haar program eerlijk en moedig geweest, hetgeen door de kiezers beloond zou worden. Wiegel legde een sterk verband tussen de strijd tegen de werkloosheid en de economische teruggang en het energievraagstuk. Het kabinet zou, zo zei hij, conclusies willen trekken uit de waarschuwingen van de EEG mbt. de energievoorziening in Nederland, maar het parlement was nog niet zo ver. Ui-

terdaard moest er een veilige oplossing gevonden worden voor het afvalprobleem, maar het niet invoeren van kernenergie zou onze economische positie in de waagschaal leggen en economisch herstel onmogelijk maken, aldus de bewindsman. Overigens moesten de Haagse heren eerst maar de uitspraak van de kiezers afwachten voor ze zouden gaan beslissen wie er met wie zou moeten regeren, al moesten de partijen wel kleur bekennen; "de VVD kiest voor duidelijkheid!"

Gezien de huidige economische situatie achtte hij het logisch dat de partijen gezamenlijk tot een oplossing zouden komen, hoewel hij de kans op een nationaal kabinet gering achtte. D'66 moest de mogelijkheid krijgen op uitspraken van Terlouw terug te komen, de Kamerfractie van D'66 had altijd een zeer redelijke opstelling en moest zich niet van de wijs laten brengen door partijcongressen. Door toedoen van Terlouw had diens partij zich in weze vastgeknoopt aan de PvdA vond Wiegel. Bij een coalitie met de VVD zouden de partijen elkaar als gelijkwaardige partners met respect, tolerantie en verdraagzaamheid tegemoet treden, zoals dat ook in de huidige CDA-VVD coalitie gebeurde. Het kabinet was op dit punt dan ook zeker een liberaal kabinet. Met betrekking tot de verhouding tussen VVD en JOVD zei Wiegel niet verbaasd te zijn over de eerder gedane uitspraak van Robert de Haze Winkelman

dat de JOVD de VVD moet steunen in haar verkiezingscampagne. "Dat heeft de JOVD altijd gedaan als het er op aan kwam", aldus de VVD-lijsttrekker. Dit echter wel, voegde hij er aan toe, in het besef van haar eigen verantwoordelijkheid, want niet voor niets noemde de heer Korthals de JOVD het geweten van het liberalisme en vergeleek prof. Oud de jonge liberalen met de veer van het liberale uurwerk.

Caroline Loen

Zwart

De zaterdagavond van dit congres was een zwarte avond in de JOVD geschiedenis. Een avond waarop menigeen zich afvroeg waar de JOVD in hemelsnaam mee bezig was, of dit nog wel iets met liberalisme te maken had.

Lees door op blz. 2

DRIEMASTER

VOOR JOU!

- Ik word lid (mijn geboortjaar is 19...)
- Ik wil donateur worden.
- Ik wil abonnee van DRIEMASTER worden en zal het abonnementsgeld (f27,50) met de toegezonden acceptgirokaart voldoen.
- Ik wil graag meer informatie over de JOVD.

NAAM

ADRES

POSTCODE

PLAATS

Opsturen aan JOVD,
Nieuwezijds Voorburgwal 288,
1012 RT AMSTERDAM

HANDTEKENING:

DRIEMASTER
het schip van de vrijheid,
voortgestuwd door
verantwoordelijkheid,
verdraagzaamheid en
sociale rechtvaardigheid.

REDACTIEADRES

Mr. D.U. Stikkerhuis,
Nieuwezijds Voorburgwal 288,
1012 RT AMSTERDAM.
(020) 242000

HOOFDREDACTIE

Wiljan Loomans,
Noorderstraat 20,
1621 HW HOORN
(02290) 14604

REDACTIE

Caroline Loen,
S. Grootstraat 22,
1135 HN EDAM
(02993) 62515

Frank van der Vorm,
Hof de Vriendschap 9,
3312 EJ DORDRECHT
(078) 148989

OPMAAK

Wiljan Loomans (eindredactie)

Kees Ensingh,
Frederik van Eedenlaan 33,
2321 BB LEIDEN
(071) 310240

HOOFDBESTUURSAUDITOR

Teddy Koning

TEKSTVERWERKING

Helen Joon
Rob van de Pas
Annet Schopman
Nasta Vulik

DRUKWERK

Drukkerij Ebel Noorman BV,
Groningen

ADVERTENTIES

Voor plaatsing van advertenties
in DRIEMASTER kan men contact
opnemen met de voorzitter.

KOPIJ

Over kopij gelieve men zo spoedig
mogelijk contact op te nemen
met de hoofdredactie.

ALGEMEEN SECRETARIAAT

Mr. D.U. Stikkerhuis,
Nieuwezijds Voorburgwal 288,
1012 RT AMSTERDAM
(020) 242000

HOOFDBESTUUR

voorzitter
Roelof Houwing,
Spilsluizen 24 zz,
9712 NT GRONINGEN
(050) 131255

vice-voorzitter politiek

Marco Swart,
Campuslaan 27 - 312,
7522 NC ENSCHEDE
(053) 894893

vice-voorzitter organisatie

Jan van Zanen,
Lingerzijde 47,
1135 AN EDAM
(02993) 72910

algemeen secretaris

Teddy Koning,
Pr. Johan-Willem Frisolaan 240,
2263 CV LEIDSHENDAM
(070) 276148

penningmeester

Roelof Houwing (ad interim)

tweede secretaris

Naste Vulik,
Gardenierslaan 41,
7314 CT APELDOORN
(055) 21982

internationaal secretaris

Jules Maaten,
Herengracht 358,
1016 CH AMSTERDAM
(020) 244386

MEDEWERKSTER VORMING

Karin Blaauw,
Welderingstraat 58,
9035 EA DRONRIJP
(05172) 2099

Vervolg congresverslag

Hier bleek maar weer hoe sommigen de begrippen vrijheid, verdraagzaamheid en verantwoordelijkheid in praktijk brengen. EPV wel erin, EPV niet erin. EPV wel eruit, EPV niet eruit, daar ging het in hoofdzaak om en uiteindelijk brachten de urenlange discussies Erik Pieter Vlaanderen de kortste HB-carrière in de JOVD geschiedenis op, maar het HB geen capabele penningmeester. De JOVD ging door een diep dal; "het graf is al gegraven, alleen de steen moet nog gelegd worden", werd er zelfs gefluisterd. (Moet dit dan misschien als een dienst van de JOVD aan Arjan Gelder worden gezien?)

Nuance

Uiteindelijk kon dan toch de nieuwe voorzitter Roelof Houwing zijn rede houden, voor een zaal vermoede en doorgedraaide liberale jongeren. Roelof bedankte de vereniging voor haar vertrouwen en verklaarde dat het nieuwe hoofdbestuur als een hecht team zal opereren en bikkelhard zal vechten om de JOVD als organisatie zo optimaal mogelijk te laten functioneren. Verder verklaarde de nieuwe voorzitter dat de doelstellingen van het liberalisme, vrijheid, eigen verantwoordelijkheid en zo groot mogelijke ontplooiing van de individuele mens zijn inziens zaken waren die zeker niet haaks staan op de doelstellingen van de sociaal-demokraten. Tot slot verklaarde hij het betreuzwaardig te vinden dat de combinatie van een slagvaardig beleid en een duidelijk achterliggende visie in de Nederlandse politiek niet in een optimale verhouding aan te treffen is.

Persbericht

De volgende morgen leek de JOVD toch het diepe dal weer een beetje uit te komen. De nieuwe voorzitter werd voor zolang tot penningmeester benoemd en er werden zowaar verschillende politieke moties behandeld. Doch ook deze dag werd de vereniging niet gespaard. Een persbericht uit onbekende bron bezorgde de JOVD en met name bepaalde afdelingen en personen een negatieve publiciteit, die niet alleen onterecht was, daar zij beruiste op ongegronde uitspraken, maar ook de JOVD in haar geloofwaardigheid als politieke jongeren organisatie niet zal hebben gesterkt.

Bij de behandeling van de politieke moties werd besloten een commissie in het leven te roepen die zich moet buigen over de loskoppeling van lonen en sociale uitkeringen en een JOVD-congres te wijden aan het jeugdbeleid, zodat moties met betrekking hierop tot een nader tijdstip werden teruggetrokken. Verder sprak de JOVD zich o.a. uit voor erkenning van de PLO and één van de vertegenwoordigers van het Palestijnse volk, mits de PLO in haar handvest het bestaansrecht van de staat Israël zou erkennen. En vond de JOVD dat de regering onvoorwaardelijk diende te besluiten tot plaatsing van 48 van de 572 kernraketten op Nederlands grondgebied en dat de wapenbeheersing de veiligheid moet bevorderen en daarom een tweezijdig proces dient te zijn. Om half 6 sloot de nieuwe voorzitter Roelof Houwing het congres en konden de dames en heren zich naar huis begeven om daar nog eens heel diep na te denken over de gang van zaken op dit congres.

-VERVOLG HOOFDARTIKEL

langer buiten schot te kunnen houden. Men sprak zich echter niet uit voor een ont koppeling van de uitkeringen en de lonen, maar voor een koppeling op een grotere afstand. Hierbij werd dan ook nog uitdrukkelijk aangegevend dat de uitkeringen waar een hele huishouding van moet rondkomen gespaard moester worden ten koste van huishoudens waarin men van meer dan één uitkering geniet. Het pleidooi van de JOVD voor een integraal inkomensbeleid werd gehonoreerd, dit punt staat nu uitdrukkelijk in het programma. Ook hield men vast aan het uitgangspunt dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen, terwijl ook de vrije beroepen niet buiten schot zullen blijven. Verder was het bemoedigend om vast te kunnen stellen dat de VVD steeds meer gaat denken in de richting van eerlijk delen van de beschikbare arbeid.

JONGERENBELEID

Voor jongeren heeft de VVD een wat wisselvallig beleid in gedachten. Aan de ene kant sprak men kort en goed uit dat de meerderjarigheidsgrens op 18 moet komen, met alle rechten en plichten vandien. Aan de andere kant wou men toch niet uitsluiten dat het minimum-jeugdloon nog verder achter zal gaan blijven bij het gewone minimumloon. Gelukkig bleek dat men de jeugwerkloosheid wel serieus wil aanpakken. Men koos vóór de subsidieregelingen en projecten waarmee deze wordt bestreden en nam daarmee afstand van het krenterige kabinetbeleid op dit punt. Verder werd een amendement aangenomen om de kamerverhuur te bevorderen.

MILIEUBELEID

Ook bij het milieubeleid ging het congres verder dan het ontwerp-programma. Dat volstond er eigenlijk mee om het milieubeleid een "hoofdpunt" te noemen, zonder dat verder waar te maken. De vergadering zat veel meer op de JOVD-lijn. De VVD-afgevaardigden waren kritisch over de verstedelijking van het platteland, de aanleg van de Markerwaard en het dumpen van afval in zee. Verder was

men voor de mogelijkheid om milieu-eisen aan bouwvergunningen te koppelen. Ook het openbaar vervoer en voetgangers en fietsers kregen een veel grotere rol. Het was jammer dat men zich nog niet voor een Waddenwet wilde uitspreken, maar helemaal uitsluiten deed men die ook niet. Het is toch vreemd, dat de VVD wel voor een Museumwet is, maar voor het Waddengebied met de bestaande versnipperde regelingen denkt te kunnen volstaan.

KERNENERGIE

Bij de kernenergie hadden de opstellers van het ontwerp wel een zeer scheve schaats gereden, door de genuanceerde uitspraak in het Liberaal Manifest om te buigen naar een pro-kernenergie-uitspraak. Het congres accepteerde dit niet, en nam een amendement aan, waardoor het al of niet invoeren van kernenergie weer afhankelijk wordt gemaakt van de brede maatschappelijke discussie. Daarmee werd ook op dit punt de lijn van het Manifest, die tegelijke met het JOVD-standpunt overeen komt, overgenomen.

VOLKSHUISVESTING

Ook op het terrein van de volkshuisvesting vonden JOVD-uitspraken gehoor. Verruiming van de mogelijkheden voor kamerverhuur en meer mogelijkheden voor huurders om hun woning te kopen prijken nu ook in het VVD-program. De prioriteit die aan stadsvernieuwing werd gegeven -ook in deze financieel moeilijke tijd- was ook bemoedigend. Het is jammer dat de VVD bij het grondbeleid en de aantrekbaarheid van hypotheekrenten bleef vasthouden aan de oude standpunten, terwijl er toch creatieve alternatieven zijn, die veel meer kiezers zouden aanspreken en die veel meer recht zouden doen aan het wezen van de liberale filosofie.

VROUWEN

Moesten de minderheden het doer met een toch wat benepen beleid voor de vrouwen heeft de VVD meer in petto. Positieve discriminatie van vrouwen werd binnen randvoorwaarden aanvaardbaar geacht, ongelijkheid voor de wet moet overal ver-

dwijnen en speciale loopbaanbegeleiding voor vrouwen (om meer vrouwen in leidende functies te krijgen) zal worden bevorderd. Andere lichtpunten waren het opnemen van een apart hoofdstukje over volwasseneneducatie en 'n meer genuanceerde uitspraak over de Middenschool: als enige schooltype is hij niet aanvaardbaar, maar als experiment naast andere vormen wordt hij positief benaderd. Een amendement dat de uitspraak vóór een euthanasieregeling wilde terugdraaien tot een onderzoek werd met grote meerderheid verworpen.

ONDERNEMINGSDEMOCRATISERING

Een duidelijk minpunt is de fantasieeloze stellingname over de ondernemingsdemocratisering. Van een volkspartij die de democratie in haar naam voert, zou je mogen verwachten dat ze op dit punt het voortouw neemt of op z'n minst een visie met toekomstperspectief. Het is naar maar waar: de VVD blijft hier voortdurend achter de ontwikkelingen aanlopen. Alle amendementen die iets gedurfd waren dan het ontwerp, werden verworpen onder het motto "dat er eerst eens een studie over gemaakt moest worden", wat politiek jargon is voor "het hoeft voor ons niet zo". Dat is teneer onverstandig, omdat de VVD van de werknemers wel grote offers vraagt voor het bedrijfsleven. Dit op zichzelf juiste beleid zou veel meer worden aanvaard, als de medeverantwoordelijkheid van de werknemers ook erkenning zou krijgen in de formele structuur van de onderneming. Maar wellicht is het voor de JOVD een stimulans om haar eigen ideeën over ondernemingsdemocratisering verder uit te werken.

ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Hoewel lijsttrekker Hans Wiegel recentelijk in een televisie-uitzending liet blijken wel te willen bezuinigen op ontwikkelingsamenwerking, weigerde het congres om ontwikkelingsamenwerking tot sluitpost van de nationale begroting te maken. Uitdrukkelijk werd uitgesproken dat de Nederlandse inspanning niet mag verminderen. Verder weigerde het congres om de ontwikkelingsamenwerking tot een zaak van puur eigenbelang te maken: de hulp hoeft niet perse ten goede te komen aan de Nederlandse economie en het mag ook niet als een politiek pressiemiddel worden misbruikt. Tenslotte verhoef de vergadering ontwikkelingsamenwerking tot een hoofdpunt in het VVD-beleid, daarmee alle verhalen dat liberalen tegen ontwikkelingshulp zouden zijn naar de rodelrubrieken verwijzend.

BUITENLANDS BELEID

Bij de behandeling van de paragrafen over het defensiebeleid bleek dat ook hier VVD en JOVD opeen lijn uitkwamen. Een amendement om de Oost-Westrelaties ruimer te zien dan alleen maar defensief werd aangenomen, maar met de veiligheid wordt niet gesjoemeld. Bij het Midden-Oostenbeleid was het wel erg jammer dat de VVD niet bereid is uit te spreken dat een vredesregeling tot stand moet komen in overleg tussen alle betrokken partijen. Dit lijkt immers de enige weg om vrede te bereiken, die uiteindelijk in ieders belang is.

CONCLUSIE

Het weinig inspirerende, duffe ontwerp-programma is door het congres aanmerkelijk verfrist. Op een aantal kernpunten schiet het programma nog tekort, maar er valt toch een ontwikkeling in het denken van de VVD te ontdekken. Het is een taak voor de JOVD om er op te letten dat de nu ingezette lijn de komende vier jaar niet verzand.

KORT & KRACHTIG

Alles over de nieuwe ziektekostenverzekering voor studenten (universiteit, hogeschool, HBO) tot 30 jaar:

Informatie bij:

Makelaars en assurantiëkantoor Veltkamp, Kerkplein 1, Hattem. (Gld.) voor midden Nederland. telefoon 05206-1812

Makelaars en assurantiëkantoor Houwing, Heerestraat 21, Roden. (Dr.) voor noord Nederland. telefoon 05908-19748

Juist nu

Roelof Houwing

Sommige congresgangers zullen na de laatste jaarlijkse algemene vergadering een wat ambivalente gevoel jegens de JOVD koesteren. Iedereen, mag je veronderstellen, is lid van de JOVD om zich in de liberale beginselen te verdiepen. Als hoofdbestuur heb je de taak om dit gestalte te geven. Een taak die wij niet gaan verwaarlozen. Dit jaar wordt de politieke daadkracht van de JOVD vergroot. Zonder medewerking van de leden gaat dit echter niet. Zowel 1981 als 1982 zullen jaren zijn waarin aan het liberalisme in Nederland grote kansen worden geboden, kansen welke benut moeten worden. Voorwaarde hiervoor is dat uit het beleidsprogramma duidelijke blijkt welke filosofie erachter steekt.

Degene die veronderstelt dat alleen in tijden van economische groei een goed program tot stand kan komen, heeft ongelijk. Vooral nu, in een tijd van economische neergang, blijkt des te duidelijker de ware ideologische geladenheid van een politieke stroming. Juist nu moet de JOVD alert zijn. Wij moeten als jong-liberalen met principiële stellingnames komen en op basis daarvan het beleid van de senior-liberalen en andere liberaal gezinden moeten toetsen.

Natuurlijk sluiten wij niet de ogen voor praktische problemen. Teveel wordt echter de haalbaarheid in de politiek gebruikt als dekmantel voor een inconsistent beleid. Ook dat moet de JOVD signaleren. Met deze twee opdrachten hoog in het vaandel geschreven, zal de functie van de JOVD als geweten in de liberale politiek tot volle ontplooiing moeten komen. Daar moeten we als vereniging naar toe werken.

PERSVERKLARING

Op het VVD-congres te Amersfoort zijn door het hoofdbestuur de volgende persverklaringen uitgegeven:

vrijdag 20 maart 1981

Met diepe verslagenheid stelt het hoofdbestuur van de JOVD vast dat het VVD-congres kiesrecht van buitenlanders voor de gemeenteraden heeft verworpen. Het lijkt nu wel erg schijnheilig dat de VVD haar minderhedenbeleid als een hoofdpunt in haar programma wilde opnemen. Wij doen een dringend beroep op Annelien Kappeyne van de Coppello om de VVD niet de rug toe te keren, en zich met ons in te blijven zetten voor het liberalisme van de VVD.

Het is verder triest dat een partij die van de werknemers de komende jaren grote offers voor de bedrijven vraagt, zo terughoudend is met het geven van medezeggenschap in die bedrijven. De VVD blijft hier maar studeren, terwijl zij als liberale partij juist het voortouw zou moeten nemen.

Op een aantal ondergeschikte punten zijn wij wel tevreden met de besluitvorming. Met spanning wachten we op de stellingname van de VVD of nog enkele hoofdpunten: kernenergie en ontwikkelingssamenwerking. De JOVD is van mening dat het artikel dat pleit voor de bouw van kerncentrales drastisch moet worden veranderd. De VVD zou zich zeer onverantwoordelijk opstellen als zij al wil beginnen met de bouw van kerncentra-

les, zonder rekening te houden met de Brede Maatschappelijke Discussie en de onopgeloste veiligheidsproblemen. Daarnaast moet de VVD zich uitspreken voor ontwikkelingssamenwerking minstens op het huidige niveau, zonder aan de hulp politieke voorwaarden te gaan stellen.

zaterdag 21 maart 1981

Het hoofdbestuur van de JOVD doet een dringend beroep op VVD-lijsttrekker Hans Wiegel om een uitdrukkelijk voorbehoud te maken ten aanzien van het VVD-programmapunt tegen kiesrecht van buitenlanders voor de gemeenteraden. Nu hij als minister de afgelopen vier jaar de verantwoordelijkheid heeft genomen voor een liberaal beleid op dit terrein, zou het van politieke moed getuigen als hij hier nu aan vasthoudt en de ondoordachte stellingname van een zeer kleine meerderheid van het VVD-congres naast zich neerlegt.

Verder roepen wij alle kandidaat-kamerleden van de VVD op om zich duidelijk van de congresuitspraak te distantiëren en het gevoerde fractiebeleid voort te zetten.

BMD duurt tot 1992...

Maarten Melchior

Na een langdurig en diepgaand onderzoek heb ik voor de heer de Brauw, de formule gevonden om de brede maatschappelijke liggende onderwerp van de kernenergie, te regelen. U begrijpt het probleem natuurlijk al, men wil geen referendum houden en toch een groot deel van de Nederlandse bevolking - de discussie moet namelijk breed zijn - over deze omstreden energiebron van gedachten wisselen.

Er wonen namelijk zo'n 14 mln. mensen in Nederland. Dat zijn er teveel voor een goede discussie, dat voelt U zo wel aan, maar dat is nog gedeeltelijk eenvoudig op te lossen. We beginnen met iedereen beneden de 18 jaar uit te sluiten van deelname. Een redelijk besluit, dacht ik, want die hebben geen kiesrecht, wat betekent dat ze bij andere belangrijke zaken ook niet mogen meespreken en ik kan niet inzien waarom hier dan ineens wél.

Zo houden we volgens mij iets meer dan 9 mln. mensen over. Daar moet toch nog wel wat van af, dacht ik.

Nu is gegeven dat de discussie breed moet zijn, maar laten we dat niet overdrijven. Echt breed is weliswaar 65 - 70% maar als 50% van de mensen boven de 18 meediscussieert is dat m.i. breed genoeg; ten slotte wordt dan in principe elke niet deelnemende kiesgerechtigde door één ander vertegenwoordigd.

Dan doet zich meteen een volgend probleem voor. Inderdaad, hoe ga je bepalen wie er van die + 9 mln. wel in wie er niet mee gaan doen? Je kunt natuurlijk eerst door middel van een enquête uitzoeken of er misschien mensen zijn die zich vrijwillig willen terugtrekken. Ik persoonlijk geloof niet dat dat iets zal helpen; immers elke kiesgerechtigde Nederlander - op een enkeling na misschien - zal de discussie niet willen missen, want het gaat om een zaak van levensbelang.

De oplossing voor dit serieuze probleem bleek zo simpel, dat ik er eerst niet op kon komen. Het is het volgende; meneer de Brauw neemt de kiezersregisters die de gemeenten allemaal bijhouden en gaat daaruit, om en om, de zogenaamde brede discussie deelnemerslijst (B.O.D.L.) noteren.

Om te bepalen of hij begint met een notering of niet gooit hij maar een gulden of iets dergelijks op, onder toezicht van een notaris. Het lot bepaalt dan wie wel en wie niet deelneemt aan de discussie en dat is wel zo eerlijk. De B.O.D.L. gaat de computer in en dan is het verder eigenlijk een peulenschil.

De gekozenen hebben namelijk een nummer gekregen en elke vrijdag worden er, weer onder toezicht van een notaris, tienduizend nummers getrokken. Die tienduizend personen krijgen dan op zaterdag bericht dat ze de maandag daarop in de Jaarbeurshal in Utrecht verwacht worden om daat op kosten

van de staat vier dagen te discussiëren over kernenergie. De eerste dag zal dan voornamelijk besteed worden aan het informeren en degelijk voorlichten van de deelnemers. De tweede dag worden discussiegroepen samengesteld die daarna de informatie gaan bespreken en zich er een mening over vormen. Op de laatste dat zullen conclusies worden opgesteld in een gezamenlijke vergadering.

Eenvoudiger kan het niet, in zo'n 450 weken (4,5 mln. gedeeld door 10.000, dat is zo'n 9 jaar) kan de discussie afgerond worden.

U ziet, in 1992 ongeveer zal de beslissing vallen. In werkelijkheid weet gelukkig zowat iedereen al - ook onder de 18 jaar - dat er (nog) geen goede oplossing is voor het verwerken van radioactief afval. Ook is bekend dat de omgeving van een kerncentrale, al bij kleinere ongelukken, in negatieve zin beïnvloed kan worden.

Verder heeft recent onderzoek uitgewezen dat een kernenergiecentrale meer energie kost dan dat hij oplevert. Dit is berekend door alle energiekosten, te weten van het delven van de benodigde grondstoffen, de bouw van de centrale tot en met de opslag van het radio-actieve afval in een zoutmijn, bij elkaar op te tellen en te vergelijken met de energieopbrengst. De baten en de kosten (in eenheden van energie uitgedrukt) verhouden zich dan als 1 : 1,6. Indien deze berekeningen juist zijn zullen ze de kern'energie' ongetwijfeld de das om doen. Alles bij elkaar moet het duidelijk zijn dat een discussie niet nodig is en waarschijnlijk ook niet mogelijk; het duidelijk maken van deze gegevens moet voor de sluiting van de kernenergiecentrales voldoende zijn.

INTERNATIONAAL

Ter gelegenheid van de komende Kamerverkiezingen in mei hebben het Comité Zuidelijk Afrika, de werkgroep Kairos, de Anti-

Apartheidsbeweging Nederland en Boycot Outspan Aktie een pakket van 32 concrete voorstellen voor een nieuw Zuid-

lijk Afrika-beleid gepresenteerd. DRIEMASTER vroeg Frans van Schaik en Jules Maaten naar hun mening.

Heilloze Weg

Frans van Schaik

Anders dan velen onder U van de voorzitter van de afdeling Leiden e.o. zullen verwachten, zal ik geen betoog schrijven over de 'zegeningen' van het systeem van gescheiden ontwikkeling in Zuid-Afrika. Men kan naar mijn mening als liberaal zowel op goede grond- en voorstander als tegenstander van dit systeem zijn, maar deze discussie is door mij en anderen al ruimschoots op het congres in Breda gevoerd.

Het comité Zuidelijk Afrika en de werkgroep Kairos willen dat Zuid-Afrika en Zuidwest-Afrika (Namibië) bevrijd worden d.w.z. dat de huidige regeringen vervangen worden door zwarte meerderheidsregeringen. Om dit doel te bereiken verlenen zij o.a. steun aan het A.N.C. en de S.W.A.P.O. in hun (gewapende) strijd tegen Zuid-Afrika. In dit programma geven deze organisaties in 32 stellingen aan wat er dit jaar naar hun idee zou moeten gebeuren met betrekking tot Zuidelijk Afrika. Bij enkele van deze stellingen zal ik nu enig commentaar geven.

In stelling 1 tot en met 10 worden tal van economische maatregelen tegen Zuid-Afrika geëist, zoals (1) een totale olieboycot, (2) een beleid gericht op de stopzetting van de invoer van steenkool, (3) verbod op het verrijken van Zuid-Afrikaans uranium, (6) intrekken van landingsrechten van de Zuid-Afrikaanse Luchtvaartmaatschappij S.A.L. en (7-10) beëindiging van investerings- en kredietmogelijkheden. Het bekende verhaal van de eenzijdige Nederlandse boycot, dus neergeschreven zonder dat men de gevolgen van zo'n boycot voor de Nederlandse economie heeft onderzocht, zonder dat men zich bekommerd om de gevolgen voor de Zuid-Afrikaanse bevolking (zwart of blank). Ondoordacht, maar 'princiepief' misschien? Neen, want indien men principieel zou zijn, zou men niet pleiten voor een éénzijdige boycot van Zuid-Afrika, maar zou men voorstander zijn van een boycot van alle landen waar mensenrechten worden geschonden, iets dat de Nederlandse economie volstrekt

zou ontwrichten. Naar mijn mening dus niets positiefs in de eerste tien stellingen, ja toch, stelling 5: alle producten van zuidafrikaanse oorsprong zouden als zodanig herkenbaar moeten zijn. Mijn zou vermeld staan van het effect!

Stelling 11 tot en met 14 handelen over militaire zaken: een volstrekt strategisch en nucleair embargo (11 en 12), geen uitbreiding van het NAVO-gebied (13) en verlies van het Nederlandschap voor die Nederlanders die als zuidafrikaans ingezetene worden verplicht om in zuidafrikaanse krijgs- of politiedienst te gaan (14). De volstreekte onaanvaardbaarheid van met name stelling 14 moge blijken uit het feit, dat door dergelijke regeling minderjarige Nederlandse jongens, die, omdat zij minderjarig zijn verplicht zijn bij hun ouders te blijven als deze dat willen, hun Nederlandschap zouden verliezen wanneer zij tegen hun wil in Zuid-Afrikaanse krijgsmacht moeten. De stellingen 15 tot en met 18 gaan over een culturele boycot van Zuid-Afrika, voor mij is een culturele boycot van welke staat, met welk politiek regime dan ook, onaanvaardbaar. Als liberaal geloof ik in de heilzame werking van culturele contacten, deze contacten helpen mensen om hun kennis te vergroten, door dit soort contacten leren mensen zelf hun eigen oordeel te vellen over de situatie in andere landen. In de stelling 18 tot en met 27 dringen het Comité en Kairos aan op meer geldelijke en

ander economische steun voor de Frontlijnstaten, voor het A.N.C. en voor de S.W.A.P.O.

In geen van deze stellingen wordt gezegd dat deze steun slechts voor humanitaire doeleinden gebruikt mag worden: in tegendeel. Indien Nederland geldelijke steun verleent aan deze zogenaamde bevrijdingsorganisaties, dan lopen wij een levensgroot risico dat met ons geld terroristische acties worden gefinancierd waarvan onze eigen staatsburgers het slachtoffer zullen worden.

In de stellingen 28 tot en met 32 tenslotte wordt het bekendverhaal opgehangen, dat Nederland zich internationaal sterk moet maken voor alle mogelijke en vooral onmogelijke acties tegen Zuid-Afrika, kortom het verhaal van de brullende muis.

Afsluitend wil ik stellen, dat het volgen van de door het comité Zuidelijk Afrika en Kairos aangegeven richtlijnen, een heilloze weg is, het schaadt de Nederlandse economische en culturele belangen, het vermindert onze mogelijkheden tot cultureel contact, en het is nog maar zeer de vraag of men langs deze weg -zo men dat al wil- een bijdrage levert tot het afschaffen van het systeem van gescheiden ontwikkeling in Zuid-Afrika.

Ik hoop dat ik met dit artikel heb duidelijk gemaakt, dat men als liberaal, hoe men ook tegen Zuid-Afrika aankijkt, niet kan opteren voor de weg van Kairos en het comité Zuidelijk Afrika.

Nieuwe Lijn

Jules Maaten

Het aardige van de 32 punten in het Zuidelijk Afrika-programma 1981 van het Comité Zuidelijk Afrika en de Werkgroep KAIROS is wellicht dat zij ons het hele scala van mogelijkheden tonen waarmee wij de situatie in Zuid-Afrika en Namibië zouden kunnen beïnvloeden.

De stellingen variëren qua karakter van zeer onschuldig (bijvoorbeeld als er staat dat producten van Zuid-Afrikaanse oorsprong of herkomst voor de consument duidelijk als zodanig herkenbaar dienen te worden gemaakt) tot zeer betwistbaar (bijvoorbeeld het tegengaan van contacten door middel van het niet-verstrekken van visa). Toch valt er een nieuwe lijn op: de stellingen getuigen van een nimmer tevoren gekende gematigdheid van de betrokken actiegroepen. Het is geen lange tirade over economische sancties, niet bijterig, nee, we kunnen welhaast stellen dat er een aantal constructieve suggesties worden gedaan in dit Zuidelijk Afrika-programma die ook VVD-lijnen eerder verdiepen dan tegenspreken. Ik heb het hierbij dan bijvoorbeeld over de zeventiende stelling, die stelt dat 'de Nederlandse ver- tegenwoordiging in Zuid-Afrika het Nederlandse anti-apartheidsstandpunt actief moet uitdragen, ook naar de Zuid-Afrikaanse bevolking'. Het moet VVD'ers verrassend over-

komen, dat een dergelijke stelling voorkomt in een stuk van KAIROS en K.Z.A. Want, ten eerste, kennelijk willen deze groepen dus nog altijd diplomatieke relaties met het gebied rond Kaap de Goede Hoop handhaven, en ten tweede is hier nu eens, zwart op wit, een invulling gegeven van het VVD-standpunt. Dat standpunt samengevat: tegen apartheid, maar contacten handhaven en naar een zekere doch geleidelijke overgang streven) verkreeg tot op heden eigenlijk alleen maar inhoud door uitspraken tegen. Tegen de olieboycot, tegen een boycot in het algemeen, tegen het weigeren van deelname van Zuid-Afrikaanse invaliden aan de Paralympics, en toch, ja tóch ook tegen apartheid. Het zou interessant zijn, eens de reactie van een VVD-buitenland-goeroe als Bolkestein over stellingen als deze te vernemen. Mocht een dergelijke reactie bestaan, dan bleef hij ons tot op heden helaas onbekend. Over het instellen van een boycot, een gedachte die in het Zuidelijk-Afrika-programma in slechts twee stellingen duidelijk en onomwonden naar voren komt waar het economische sancties betreft, kunnen we kort zijn. Uitgaande van de stellingname dat we een invloed moeten uitoefenen op de maatschappelijke misstanden in Zuid-Afrika, lijkt een boycot duidelijk

een minder geschikt middel. Niet omat een boycot toch niet zou werken, niet omdat we met een boycot ook wel eens onszelf in economisch opzicht zouden kunnen benadelen, maar omdat we bij het instellen van een boycot onze handen gaan wassen in onschuld is een boycot een weinig geslaagd middel. Je wilt en durft verantwoordelijkheid op je te nemen of je durft dat niet. Wil je alle verantwoordelijkheid voor de misstanden en de oplossing van het probleem bij de erfgenamen van Vorster leggen en er zelf niets meer mee te maken hebben ja, dan past een boycot in je filosofie.

Veel opbouwender echter is het en dat is een gedachte die ook spreekt uit de in 1980 te Breda aangenomen JOVD-stellingname ten opzichte van Zuid-Afrika, om alle voor verbetering strijdende krachten te ondersteunen. Dat kunnen dan natuurlijk niet alleen groepen als ANC en SWAPO zijn (ofschon de politiek van Mugabe in Zimbabwe ons zou moeten leren dat ook zij niet melaats zijn), maar ook groepen als SWAPO-D en anderen (in het Namibië-rapport van de Telderstichting wordt er een heel rijtje van behandeld). Daarnaast moeten, ook alweer conform onze Breda-motie, de staten, grenzend aan Zuid-Afrika ondersteund worden. Ook hierin

voorziet het programma van KZA KAIROS op redelijke wijze. Dat er druk op de Zuid-Afrikaanse samenleving moet worden uitgeoefend is onmiskenbaar. Het is waar dat dit kan gebeuren via een dialoog. Maar ook binnen die bandbreedte kan het noodzakelijk zijn een harde opstelling te kiezen, al was het maar omdat Zuid-Afrika tot op heden slechts weinig in zijn schik bleek met wat voor dialoog dan ook. De dreiging van een boycot, bijvoorbeeld door discussies hierover in de

Verenigde Naties, het jezelf niet nog afhankelijker maken van Zuid-Afrika (door het kopen van uranium, om maar eens iets te noemen), het ijveren voor de vrijlating van politieke gevangenen en het laten naleven van de VN-wapenboycot passen dan ook uitstekend in dit kader.

De actiegroepen steken in redelijkheid een hand uit. Slechts in onredelijkheid kun je doof blijven voor hun argumenten.

Is VVD koers kwijt?

Rino Schreuder

De VVD heeft in het afgelopen jaar ongekend veel energie besteed aan een uitvoerige inhoudelijke discussie. Het resultaat van die discussie is dat de politiek van de partij duidelijk is vastgelegd in het nieuwe beginselprogramma en in het Liberaal Manifest voor de jaren '80. Iedere Nederlander, op z'n minst ieder liberaal, moet nu op de hoogte zijn: de VVD weet wat ze wil. Het is een zelfverzekerde partij met vastomlijnde beginselen, waaraan een politiek programma voor de jaren '80 is gekoppeld. Bij de eerst volgende verkiezingen zal de VVD, in het programma voor de jaren 1981-'85, dus op grond van dat Manifest uiteenzetten welk regeringsbeleid ze voor de eerste helft van die jaren '80 voorstelt. We weten precies waar we voortaan met de VVD aantoe zijn; er zou bijna een gevoel van tevredenheid opkomen.

BIJNA

Als het ontwerp-verkiezingsprogramma wordt gepresenteerd blijkt één en één opeens geen twee meer te zijn. Er ontstaat al een lichte onrust als blijkt dat in het hele verkiezingsprogramma voor de jaren '81-'85 geen letter wordt geschreven over het Liberaal Manifest voor de jaren '80-'89. Het lijkt wel of de schrijvers van "Samen een 't Werk" het Liberaal Manifest alweer een beetje zijn vergeten. Een kleinigheidje misschien. Misschien, maar de onrust blijft. We gaan naar het eerste hoofdstuk: "Naar 1985 en verder". Als we "1985 en verder" vergelijken met "de jaren '80", dan valt de overeenkomst

tussen de titel van dit hoofdstuk en die van het VVD-manifest direkt op. Als we dan ook de inhoud van hoofdstuk 1 en van het Manifest naast elkaar leggen, springen de tranen in je ogen: hoofdstuk 1 is geen samenvatting van het Manifest, maar een heel nieuw verhaal. De schrijvers van het ontwerp-verkiezingsprogramma hebben het Manifest écht al weer vergeten. De VVD is op die manier beroofd van haar kompas voor de jaren '80.

Bezorgd gaan we op zoek naar het antwoord op de belangrijkste vraag: Welke koers gaat de VVD varen na 1981?

Na de constatering dat aan verdere uitbreiding van de verzorgingsstaat een einde is gekomen, stelt men: "een bewuste koersverandering is nodig. Gericht op het vinden van maatschappelijke en economische evenwichten."

Er moet na 1985 dus worden gebroken met de ontwikkelingen tijdens de huidige regeerperiode. Het roer moet om; dat herinneren we ons nog uit '76. Dertig regels later komt het huidige kabinet expliciet ter sprake. Na de indirecte kritiek van zo-even, blijkt er ook veel lof te zijn. Samenvattend: het kabinet Van Agt-Wiegel heeft de tijdgeest goed verstaan. Verrassende conclusie: "die koers zal in de komende jaren moeten worden voortgezet."

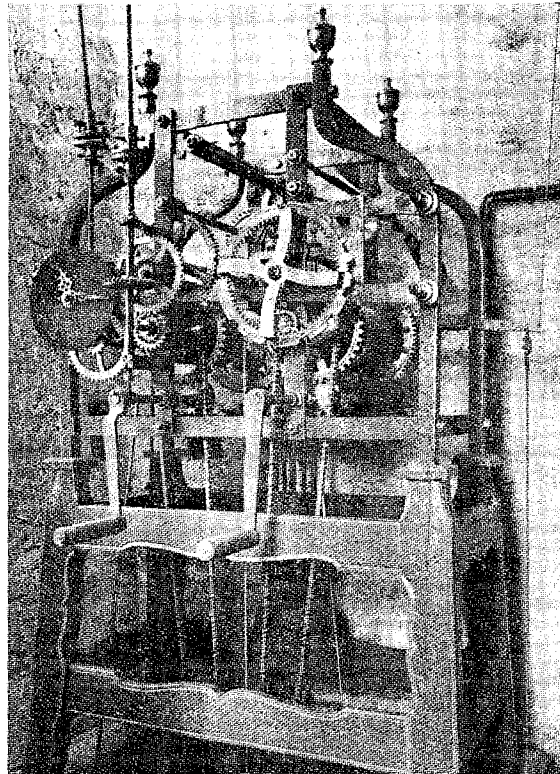
Het wordt ingewikkeld: de regering moet dus dezelfde koers houden om een koersverandering in de maatschappij te laten plaatsvinden. In de afgelopen vier jaar is dat kennelijk helemaal niet gelukt, maar dat lag niet aan het kabinet (koers houden), maar

aan de maatschappij (koers veranderen).

De tekst vervolgt met het opsommen van hetgeen de overheid na 1981 zal moeten doen: druk van de collectieve lasten verminderen; herstel van de economische groei; arbeidsmarktbeleid; bevorderen van de bezitsvorming; enz. "Als we daarentegen doorgaan op het

collectieve spoor zullen ook in de maatschappelijke verhoudingen de spanningen alleen maar toenemen en zullen de structuren de mensen steeds meer gaan overheersen. Een bewuste koerswijziging is nodig." Een bewuste koerswijziging? Wat een zeldzame samenloop van omstandigheden!: de maatschappij moet anders, de overheid moet anders, alleen het kabinet Van Agt-Wiegel moet gewoon doorgaan. De hele bemanning en alle passagiers willen recht door, alleen de kapitein wil het roer omgooien. Het lijkt dan toch tijd te orden dat één van de twee reiders van het regeringsschip de kapitein ofwel in het ongelijk stelt ofwel gebrek aan leidinggevende kwaliteiten verwijt.

Wat een samenvatting van het Liberaal Manifest voor de jaren '80 had kunnen zijn, is een onontwarbare mengeling van identifikatie met en kritiek op het huidige kabinet geworden. Het ademt eigenlijk een droevige sfeer uit: van gelijk hebben en het niet krijgen. Vier jaar lang gelijk hebben en het niet krijgen is hoogstens voor oppositiepartijen een vergeeflijke zaak. Voor regeringspartijen is het een constatering van het ongelijk, of van het onvermogen, van de eigen partijgenoten in

Het Liberale Uurwerk

de regering.

De schrijvers van het ontwerp-verkiezingsprogramma zien kans om in die ene bladzijde van hoofdstuk 1 het kabinet te prijzen (koers houden) en tegelijkertijd aan te tonen dat datzelfde kabinet één grote mislukking is (vier jaar na 1976 is het roer nog steeds niet om).

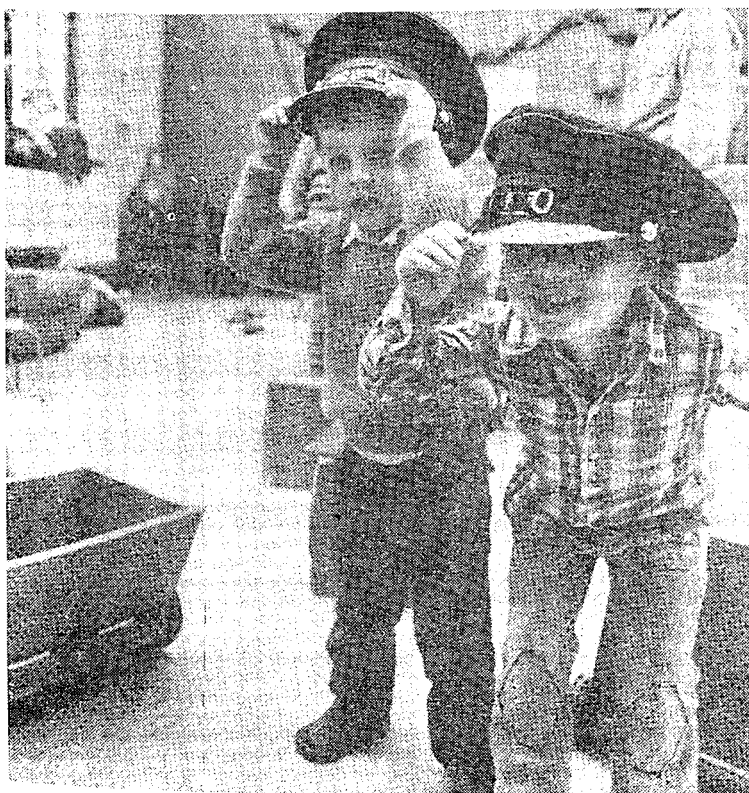
Dit is al lang niet meer die zelfverzekerde VVD van Begin-selprogramma en Liberaal Manifest. Het élan van een eigen

liberale koers heeft plaats gemaakt voor verwarring.

Wat blijkt? De schrijvers van dit programma tonen in hun eerste hoofdstuk al aan dat zij de koers zijn kwijtgeraakt, nadat ze het kompas voor de jaren '80 overboord hebben gegooid. Daarmee hebben ze zelf een doorslaggevend argument geleverd om dit ontwerp te herschrijven in de geest van het Liberaal Manifest.

Wapenstok tegen liberaal wetsontwerp

door: Bart Lijdsman

Ondanks de stellige uitspraak van VVD-lijsttrekker Wiegel, dat zijn partij (geen) onderling gekrakeel kent, lijkt zich toch een splijtzwam te ontwikkelen in de VVD. Misschien is "splijtzwam" een te zwaar woord, maar er is toch op zijn minst een diepgaand meningsverschil tussen Tweede Kamerfractie enerzijds en gezamenlijk bestuurders anderzijds. Het gaat hierom: het nieuwe politiewetontwerp, zoals dat door de ministers de Ruijter en Wiegel voor advies naar de Raad van State is gestuurd. Dit wetsontwerp wil de rijks-politie en de gemeentepolitie samenvoegen.

Het is niet dit wetsontwerp wat de gemoederen in de VVD bezig houdt. Om duidelijk te maken waar men zich dan wel over opwindt, is het noodzakelijk aan te geven hoe op dit moment de politiestructuur er uit ziet. De verantwoordelijkheid voor de openbare orde en het beheer (=zorg voor het apparaat) van de politie berust thans bij de burgemeester.

Het strafrechtelijk optreden van de politie daarentegen onder het Openbaar Ministerie, een onderdeel van het Ministerie van Justitie. Het nieuwe wetsontwerp nu, wil het beheer van de politie onderbrengen bij de Commissaris van de Koningin. Hierdoor ontstaan provinciale korpsen. Men wil hiermee bereiken dat er doelmatiger wordt gewerkt. Vele lokale bestuurders in de VVD -onder aanvoering van Vonhoff- zien hier een aantasting van het besturend vermogen van de plaatselijke overheden.

Zij betogen dat dit wetsontwerp een centralistisch karakter heeft en dat het te weinig oog heeft voor de democratische controle op de politie. Dhr. Peijster, hoofdcommissaris van politie te Den Haag, voorstander van het wetsontwerp en lid van de VVD, benadrukt in de discussie het feit dat elk politiekorps te maken heeft met een "boven lokaal" aspect. Criminaliteit houdt immers niet op bij de gemeentegrens. Daarom is het volgens hem zaak dat

de krachten gebundeld worden, opdat het optreden van de politie zo efficiënt mogelijk wordt. Hij wijst er bovendien op, dat de verantwoordelijkheid voor de openbare orde in handen blijft van de burgemeester. Neem daarbij in ogenschouw dat de Commissaris der Koningin verantwoording moet afleggen aan de staten, dan zie je dat de democratische controle gewaarborgd is.

De tegenstanders van het wetsontwerp trachten nu via amendering van het VVD verkiezingsprogramma te verhinderen dat een onderdeel van het regeerakkoord van CDA en VVD wordt uitgevoerd. Dit moet worden voorkomen, omdat het een weer jarenlang voortmodderen betekent, zonder dat structurele veranderingen worden aangebracht in het Nederlandse politie-apparaat, zodat een antwoord op de problemen van orde en criminaliteit uitblijft. Het amendement van de Vereniging van Staten en Raadsleden op de politieparagraaf in het verkiezingsprogramma dient daarom met kracht te worden afgezezen.

Half procent misbruik soc. verzekering? Wim Spit

"Daar geloof ik geen donder van!"

tekst: WILJAN LOOMANS
interview m.m.v.:
Maarten Melchior

"Bij de FNV vind je één miljoen collega's achter je" luidt de triomfantelijke tekst op een aantal affiches waarmee het FNV-gebouw te Amsterdam rijkelijk behangen blijkt. Een geruststellende mededeling, al zal het wel niet de bedoeling zijn om ieder nieuw lid onmiddellijk tot vaandeldrager te bombarderen. (Misschien dat een gelijksortige kreet als 'alleen is ook maar alleen' die suggestie wat minder in zich bergt.) Hoe het ook zij, zo'n slogan geeft al aardig aan dat de FNV gerekend moet worden tot wat in sociale-zaken-taal heet 'de grote maatschappelijke groeperingen'. Eén van de mensen, die volgens het organisatieplaatje van de FNV wél voorop mag lopen, is Wim Spit. Voorzitter van HET NKV, vice-voorzitter van DE FNV, dus in ieder geval een belangenbehartiger met een behoorlijke staat van dienst. DRIEMASTER sprak met hem.

De eerste vraag, die je zo'n man natuurlijk stelt, is: Wat vindt de FNV nou zo beroemd aan dit kabinetsbeleid? Eerlijk gezegd verwacht je dan een nauwelijks te registreren stortvloed van woorden en vandaar dat we er hoopvol aan toevoegen: Misschien dat U dat in een paar korte statements kunt aangeven...? Niets van dat alles echter, alleen een grote stilte. Zo groot, dat we ons bezorgd afvragen hoe dat toch mogelijk is.

Cliché

"Omdat je op deze vraag een verantwoord antwoord moet geven" stelt Wim Spit ons gerust. (Die korte statements kunnen we dus wel vergeten...) Spit komt vervolgens met een tweetal redenen waarom het beleid van dit kabinet de FNV "volstrekt niet aanstaat". "De eerste is, dat wij vinden dat men een onvoldoende antwoord geeft en heeft op de huidige sociaal-economische problemen, die van een kabinet vragen dat het een heel gericht beleid voert

de werkloosheid te lijf te gaan. "Blijkbaar voelt hij aan dat hij met zo'n uitspraak een nationaal cliché van stal haalt, want hij voegt er aan toe: "Dit kabinet zoekt het in algemene maatregelen en hoopt dan dat het marktautomatische de zaak wel weer oplost. Daar geloven wij niet in, zeker nu een gericht beleid wordt afgedwongen door bijvoorbeeld de grondstoffen- en milieu-problematiek."

"Tweede reden is" aldus Wim Spit "dat voor zover het noodzakelijk is aan de burger medewerking te vragen wat betreft zijn bestedingsmogelijkheden (inleveren dus) daarbij de lasten in die zin verdeeld moeten worden dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Dat doet men niet en derhalve voert men niet een echt wervend beleid, het verdelingsvraagstuk wordt op een verkeerde manier aangepakt."

Wervend

Wat is dat, een 'wervend' beleid?

Spit: "Een wervend beleid is een beleid waarmee je mensen, waar je een beroep op doet, ervan overtuigd dat dat een zinnig beleid is, dat een redelijke kans maakt te beantwoorden aan het doel waarvoor het in het leven wordt geroepen. Dat is volgens ons volstrekt niet het geval; men heeft in geen enkel opzicht kans gezien om bijvoorbeeld grote maatschappelijke organisaties als de vakbeweging tot medewerking te bewegen."

Je zou kunnen zeggen: ja, die FNV, die vindt het ook nooit goed...

Spit: "Ja, kun je wel zeggen, maar kijk nou ook maar naar het CNV; in beginsel is de regering er ondanks de zelfs wat intieme band CNV-CDA niet in geslaagd een brug te slaan, zo-

dat zij kunnen zeggen, dat is nou beleid, daar gaan wij ook met enthousiasme achter staan!"

U heeft het over een gericht beleid. Stel nou eens dat U minister van Economische Zaken was. Spit: Ja, laten we dat nou eens doen") Wat zou mijnheer Spit dan als eerste (en als tweede) doen?

Wim Spit laat- zorgvuldig zoveel mogelijk woorden kiezend-weten dat hij zich er allereerst rekenschap van zou geven dat je de problemen niet vanuit een ivoren toren kunt aanpakken, maar dat een frequent contact met de maatschappelijke groeperingen absoluut geboden is. "Als het nou ergens aan gemankeerd heeft, de afgelopen vier jaar, dan is het wel daaraan!", roept hij bijna moedeloos uit. Jammer dat Wim Spit ons op dat moment niet de kans geeft om te vragen of je daarmee de regering niet verwijt dat ze regéert (Spit: "Wacht nou even, ik kan niet twee dingen tegelijk zeggen") maar meteen vervolgt met zijn tweede punt: "Ik zou veel sterker als deze minister de middelen waar hij over beschikt richten op die sectoren van het bedrijfsleven die ervoor moeten zorgen dat er een energievoorziening tot stand komt, waar we op kunnen bouwen. Ik denk dat er onvoldoende kansen worden geboden om te komen tot een energiepotentieel dat niet afhankelijk is van, zeg maar, traditionele bronnen." Wanneer we daarop voorzichtig vragen of hij kernenergie ook, daartoe rekent antwoordt hij o.a. dat "het best kan zijn dat de keuze die je moet maken tussen sociaal-economische problemen en het risico dat kernenergie met zich meebrengt, toch naar die sociaal-economische kant doorslaat."

"Maar er zijn meer problemen" constateert Wim Spit. Hij vindt bijvoorbeeld ook dat je een gericht beleid moet voeren op bedrijven die redelijk goed lopen. "Die zul je op een bepaalde manier moeten begeleiden. De vraag is dan of daar primair geld naar toe moet. Misschien zijn daar andere begeleidingsprocessen noodzakelijk."

Structureel

"Nou je, dit soort invalshoeken daarvoor, zou ik zeggen, moet je ook structureel (met een overdosis gewichtigheid in de laatste lettergreep) instrumenten in het leven roepen die aan de ene kant dat contact met de vakbeweging verzekeren en aan de andere kant die vele velden in het gezicht houden. Ik kan daar een verhaal van uren over houden, maar ik probeer zo de contouren daarvan aan te geven" zo vat hij zijn betoog samen.

Maar kunt U misschien eens wat concrete maatregelen aanduiden?

Spit lijkt er de voorkeur aan te geven het bij een algemene opmerking te houden: "Nou kijk, ik vind, wat dat betreft ligt

er bij diverse organen wel het nodige wat aanzetten geeft, maar bovendien, voorzover je nog geen concrete instrumenten hebt moet je, ja, mensen erop zetten met de nodige inventiviteit, om je zo die instrumenten te verwerven." "Maar je moet het wel eerst willen! valt hij uit.

Wat vindt U dan bijvoorbeeld van de inventiviteit van de voedingsbonden van Cees Schelling. Die zijn met een plan gekomen waarin gepleit wordt voor een arbeidsloos inkomen voor iedereen vanaf 18 jaar, waarbij dan bovendien mensen met de hoogste inkomens netto niet meer dan 2,5 maal dat basisinkomen zouden mogen verdienen?

Spit lijkt erg veel moeite te moeten doen om z'n collega vakbonds-bons niet geheel te laten vallen. "Op de eerste plaats is het niet verwonderlijk dat onder de huidige omstandigheden over een dergelijke benadering van de problemen wordt nagedacht. Dat vind ik, eh, heel goed (afstervend stemgeluid). Alléén (crescendo), je moet natuurlijk niet dit soort suggesties domweg omarmen en zeggen dat moeten we maar eens doen.

Maar het zou best eens kunnen dat daar heel bruikbare dingen in zitten. Derhalve moet je dat soort ideeën ook bekijken en toetsen, zonder daarmee gaten in de lucht te springen en te doen alsof het ei van Columbus van de ene op de andere dag gevonden is. Dat is natuurlijk volslagen onzin!"

Maar gelooft U überhaupt in arbeidsloos inkomen?

Wim Spit zegt niet gewoon "nee" maar verwoordt het als volgt: Ik heb daar de grootste mogelijke twijfels over. Ik vind wel dat mensen die niet in het arbeidsproces betrokken worden omdat de samenleving hen de kans niet geeft een inkomen behoren te hebben. Maar ik denk niet dat je de vraag of iemand arbeid wil verrichten, als er voor hem passende arbeid is, dat dat een volstrekt vrije zaak kan zijn. Voor mij is arbeid niet alleen een recht, maar ook een plicht!", luidt zijn geloofsbelijdenis.

Donder

De VVD lanceerde onlangs een belastingplan waarin men voorstelde om het belasting-

percentage voor ieder gelijk te stellen. Daar zult u wel weinig voor voelen...

Spit: "Ja, nou ja, kijk, als je de grote lijnen bekijkt - maar ik denk dat het weinig zin heeft om in detail in te gaan op het VVD-program - dan staan die haaks op datgene wat wij vinden dat nou eigenlijk moet gaan gebeuren."

De koppeling tussen lonen en uitkeringen wordt bijvoorbeeld losgelaten....

Wim Spit reageert als getroffen door een bloedorstige wesp: "Men denkt een half procent aan misbruik van de sociale verzekering te kunnen besparen. IK GELOOF DAAR GEEN DONDER VAN! Mij is geen enkel cijfer bekend dat daarop wijst. Zo zijn er meer dingen die uit de optiek van de VVD best te begrijpen zijn, maar..."

Hoe ziet u die optiek dan?

Spit, ditmaal zonder aarzelen: "Ruimte maken voor het vrije ondernemerschap en denken dat daarmee het heil van de wereld meer gediend zal zijn. Daar geloven wij niet in."

Sturen

U gelooft in sturen?

Spit: "Wij geloven ook in sturen en ook in begeleiden, zoals wij dat al God-weet-hoe lang doen. Maar we zitten in een heel nieuwe situatie en dan is het onzin om met oude middelen aan te komen zetten." Wim Spit wijst daarbij wederom op de milieu- en energieproblemen. "Als we niet uitkijken dan houden we geen vogeltje in de lucht en geen vis meer in het water over! roept hij bewogen uit.

U wilt dus niet een geleide economie naar oosteuropes model, maar U vindt dat sturen nodig om de bijverschijnselen te regelen? te gaan?

Spit, enigszins verbolgen: "Wij willen helemaal niet zo'n planeconomie. Wij denken wél, dat er meer gestuurd moet worden dan in het verleden. Maar je moet niet denken dat dat allemaal op een achternamiddag te regelen valt." Relativerend: "Je moet er heel gericht mee bezig zijn en dan nog is het de vraag of je er in zult slagen. Maar als je niets doet, dan weet je zeker dat het fout loopt."

Ook ons parlement wil zo nu en dan wel wat sturen. Enige tijd geleden hadden we de kwestie van de Fokker-vliegtuigen voor Bolivia, onlangs die duikboten voor Taiwan. Welke maatstaven moet je aanleggen voor het verstrekken van exportvergunningen? Alleen kijken naar de werkgelegenheid?

Spit: "Nou, dat kan de FNV zich helemaal niet permitteren. Het is nodig dat er criteria ontwikkeld worden waarvan iedereen weet dat we ons daaraan houden. Ik vind dat de mensen in de bedrijven daar aanspraak op hebben. Daar moet dus een duidelijk beleid zijn."

Wim Spit wenst dat soort kwesties dus niet uitsluitend aan de politieke luinen van bij voorbeeld ene heer Brinkhorst over te laten. Maar hoe moet dat beleid eruit zien?

Spit komt wederom eerst met een vrachttje gemeengoed ("niet geringe problematiek, 'serieus op studeren), maar spreekt vervolgens uit dat "het overleg met de vakbeweging en de mensen in de bedrijven heel nadrukkelijk een rol moet spelen." Geen overheersende rol, zo laat hij weten, maar wel vindt hij dat de bedrijven er recht op hebben dat dit soort dingen niet buiten hen om wordt beslist.

"In ieder geval vind ik, dat wanneer de VN een land in een bepaalde hoek heeft gezet, dat voor Nederland zonder meer richtsnoer moet zijn."

Wat betreft de Fokker-vliegtuigen - dat overigens civiele toestellen waren - : U was tegen die levering.

Spit: "Ja, ik was in Bolivia geweest en ik had daar een persoonlijk oordeel over. Maar ook binnen de vakbeweging kun je afhankelijk van de positie die je inneemt tot een verschillend oordeel komen."

Rotterdam

Wat betreft dat "tot een verschillend oordeel komen": daar vormen de gebeurtenissen, die onlangs in Rotterdam plaatsvonden (de bonden kondigden een staking aan, de leden hadden er op het laatste moment geen trek in) een mooi voorbeeld van...

Wim spit is dat helemaal niet met ons eens. Gepikeerd noemt hij het "nogal kinderachtig om verhalen het land in te sturen als 'de bestuurders willen zo nodig staken'".

Vervolgens geeft hij, klaarblijkelijk onder het motto 'dan hoor je het ook eens van een ander', zijn lezing van het gebeurde: De CAO-onderhandelingen waren vastgelopen, de FNV ("nadrukkelijk in overleg met de mensen") kwam daarop met een ultimatum, maar terwijl de strijd dus nog gaande was had minister Albada het lef om te stellen dat, mocht de vakbeweging de werkgevers alsnog weten om te praten, hij dat succes met behulp van een nieuwe loonmaatregel de grond in zou boren.

"En er hoeft helemaal niet moeilijk over worden gedaan dat zo iets een grote invloed heeft op de stemming van de mensen.", vindt Wim Spit. Kortom: het is allemaal de schuld van Albada. Alwéer een teken dat het helemaal niet botert tussen regering en FNV.

Je gaat je afvragen of de FNV er misschien niet verstandig aan zou doen om een gewone politieke partij te worden...

Nieuwe voorzitter: "Invloed rechts verschoven"

Frank van der Vorm

De JOVD heeft weer een nieuwe voorzitter. Roelof Howling, voorheen vice-voorzitter organisatie en afkomstig uit het district Noord, is de opvolger geworden van Robert de Haze Winkelman. Robert stond bekend als vertegenwoordiger van het behoudende deel van de JOVD, Roelof komt uit het "linkse noorden".

Wat verandert er?
Roelof: "De politieke lijn verandert niet. Ik heb me altijd kunnen verenigen met de standpunten van het hoofdbestuur hierover. Ik wil trachten de organisatie zo probleemloos te laten verkopen. Wel vind ik, dat de politieke output van de commissies moet worden vergroot."
Vier oud-voorzitters hebben zich bezorgd getoond over de kritische instelling van de JOVD op dit moment. Zijn we niet kritisch genoeg?
"Door die grotere politieke output van de commissies denk ik dat er veel verbeterd. De JOVD moet alert zijn op wat er zoal gebeurt."
Je voorganger riep de leden tijdens het laatste congres op de VVD maar te gaan steunen tijdens de komende verkiezingscampagnes. Wat blijft er over van onze onafhankelijkheid?

"Ik was het daar niet mee eens. De JOVD moet duidelijk een eigen identiteit hebben. Ik vind ook niet dat de JOVD rechts is, kijk maar naar de persverklaringen over het Verkiezingsprogramma van de VVD en de Jeugdwerkloosheid. *Is de achterban niet rechtser geworden de laatste jaren?*
"Ik weet het niet precies. Ik geloof dat de invloed van rechts binnen de JOVD verschoven is. De vereniging is er zeker niet progressiever op geworden."
Hoe zie je de toekomst voor onze club?
"Ik vind dat we constructief de partijen tegemoet moeten treden. We moeten ook zeggen wat wel goed is, niet alleen wat ons niet aanstaat. De

JOVD moet zich verdiepen in de liberale beginselen en de praktische uitvoering daarvan. Dit moet de basis zijn, waarop we de partijen tegemoet treden."

Hoe stu je ten opzichte van de VVD?
"Ik zet een kritische kanttekening bij het verkiezingsprogramma van de VVD. Dit is op veel plaatsen strijdig met het eerder aangenomen beginselprogramma en het liberaal manifest. Er ligt bijvoorbeeld te veel nadruk op orderhandhaven en te weinig op het wegnemen van de oorzaken. Verder is het niet duidelijk over ontwikkelings samenwerking."
Als Roelof doorpraat over onze economie, toont hij zich tegenstander van onbeperkte groei. Niet erg actueel, dit probleem, maar hoe denkt hij over het zittende kabinet?
"Het beleid is niet ontstaan van enig realisme. Het moet echter passen in een groot plan. Hoe onze welvaart verdeeld moet worden, bijvoorbeeld, dat moet er onder andere in voorkomen. Er moet niet zonder meer gekapt worden in lonen. De aanpak van

de minimum jeugdlonen was een zeer slechte zaak. Het was onnodig, jongeren dragen relatief grotere lasten en het is volstrekt niet bewezen dat de hoogte van de jeugdlonen verband houdt met de jeugdwerkloosheid."

Je hebt je in het noorden veel bezig gehouden met de kernenergie. Vooral het afvalprobleem speelt daar bijzonder. Hoe denk je daar nu over?
"De kernenergiecentrales moeten verantwoord worden afgebouwd. Niet die in Dodewaard. Dit is een onderzoekscontrales en ik ben een voorstander van onderzoek om te komen tot kernfusie. Ik ben in ieder geval fallikant tegen het dumpen van afval in zee of onder de grond."
Wie is Roelof Howling? De zoveelste student in de rechten op een voorzittersstoel?
"Ja, ik ben rechtenstudent. Verder fractiemedewerker van de VVD in de Groningse Gemeenteraad."
En als persoon?
"Ik geloof dat ik vrij realistisch ben. Ik ben wars van optimistisch geschetter, maar ik wil wel zoeken naar het positieve. Robert zei eens: "Ik ben een handelaar", misschien ben ik dat ook. Ik voel me wel verwant met Robert. Ook vanwege zijn vasthoudendheid."
Politiek?
"De veer in het liberale uurwerk, zoals de JOVD aangeduid wordt, moet weer gestalte krijgen. We moeten uitgaan van een ideologisch liberalisme. Liberalisme is per definitie een progressieve stroming." We zullen zien hoe Roelof dat in de JOVD weet waar te maken.

BMD: ROTTE EIERN...

Op 6 maart j.l. heeft de afdeling Kennemerland een begin gemaakt met de "brede maatschappelijke discussie" over kernenergie. Vier vertegenwoordigers van hetzelfde aantal grote politieke partijen, of zoals Wiegel meent: de drie grote politieke partijen en D'66, gaven in een forum hun opvattingen weer. Het zou een heel rumoerige bijeenkomst worden, met stinkbommen en rotte eieren. Niet iedereen bleek gekomen te zijn voor discussie. Voor een groot aantal mensen schijnt de uitkomst hiervan al vast te staan. PvdA-vertegenwoordigster, mevrouw Epema-Brugman werd reeds kort na aanvang van haar betoog een aantal malen onderbroken. Vooral de heer Lansink, CDA-fractievoorzitter in de gemeenteraad van Nijmegen, kreeg het zwaar te verduren. Enkele aanwezigen zagen in hem een medeverantwoordelijke voor de ontruiming van de panden in de Nijmeegse Piersonstraat. Hij kreeg niet de gelegenheid zijn betoog, dat niets met kraken te maken had, af te maken. Voor de VVD sprak het kandidaat Tweede Kamerlid Vos de Wael, wethouder in Delft.

Na de pauze onttaarde de bijeenkomst in een soort anarchistische voorstelling toen enkele aanwezigen de microfoon plotseling greep en een scheldkannonnade richtte tot de heer Lansink. Anderen zorgden voor een passende achtergrond door op en met meubilair te rammen, de hamer van de voorzitter te vernielen en met stinkbommen en rotte eieren te gooien. Zo ziet U wat afdelingen kunnen verwachten als zij menen iets bij te kunnen dragen aan de "brede maatschappelijke discussie" over energie.

Wist U overigens dat jonkheer De Brauw, die de discussie moet leiden, intrek heeft genomen in het kantoor van het bedrijfschap voor Groente en Fruit? De rotte tomaten liggen meteen voor het oprapen....

VN-équipe

Elk jaar worden 'de Nederlandse jongeren' vertegenwoordigd in de delegatie die ons land stuurt naar de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. Jan-Kees Wiebenga ging lang geleden al eens als JOVD'er naar New York en twee jaar

geleden nog Arjen van Rijn. Dit jaar deed Geert Glimmerveen voor de JOVD mee aan de sollicitatieprocedure bij het PJK. Geert is voorzitter van de VN/Noord-Zuidcommissie, en al enkele jaren actief in de internationale commissies en de afdeling Amsterdam. Dat het voor de sollicitatiecommissie moeilijk was om een keuze te maken bleek wel uit

het feit dat twee van de kandidaten, waaronder Geert, werd gevraagd nog eens terug te komen. Een week later lukte het wel. Helaas voor Geert werd toen Jakob de Haan (PPR-jongeren) uitverkoren. Geert werd plaatsvervangend jongerenvertegenwoordiger, met zeer goede vooruitzichten overigens voor volgend jaar.

Kies actief

Op 20 januari j.l. heeft de Werkgroep Maatschappelijke Vorming voor het jeugd- en jongerenwerk Noord-Brabant het vormingsproject "Kies Aktief" gelanceerd. Dit project vindt plaats rondom de komende Tweede Kamerverkiezingen en wil de betrokkenheid en deelname van jongeren aan het politieke en maatschappelijke gebeuren bevorderen.

Het 1e onderdeel van het project, de uitgave van 6 kranten, met thema's als energie, landbouw, jongerenemancipatie, vrede en veiligheid, democratie, werkloosheid, blijkt een groot succes te zijn. Er zijn reeds ruim 40.000 kranten afgenomen!

Het meer belangrijke, 2e onderdeel van het project, "het werken met de kranten", kunnen we op dit moment al geslaagd noemen. Het is zelfs al niet meer allemaal te inventariseren. Door instellingen en groeperingen worden velerlei programma's en activiteiten opgezet en uitgevoerd, voor en door jon-

geren. Deze activiteiten zijn zowel intern als naar buiten gericht en zij komen tot stand door de energie en creativiteit van de groepsleiding en jongeren ter plekke en door de ondersteuning en begeleiding van "Kies Aktief".

Het 3e onderdeel, een 3-daagse manifestatie op 7, 8 en 9 mei a.s., zal plaats vinden in het Ontmoetingscentrum "De Blaauwe Kei" te Veghel (N-Br.). De 6 thema's van de kranten zullen uitvoerig aan de orde komen. Jongeren kunnen hun vragen, standpunten voorleggen aan politieke partijen, belangengroepen en actiegroepen; jongeren zullen deze clubs confronteren met hun belangen en idealen en kunnen onderzoeken hoe zij deze belangen en idealen kunnen realiseren. Er zullen forumdiscussies zijn, films, vormingstoneel, een informatiemarkt, doe-activiteiten, discussies in kleine groepen, muziek e.d. Het programma van de manifestatie is binnenkort verkrijgbaar.

Kaderweekend Oosterhesselen

Bruno Bruins

Ruim 20 mensen namen deel aan het kaderweekend in vormingscentrum "De Klencke". Onder hen echter geen leden van de Oost-West-commissie, hoewel onder meer hun nota "Een mijlpaal in de geschiedenis" zou worden besproken. De commissie was het niet eens met het programma omdat er naar haar oordeel te weinig (deskundige) sprekers waren. Toch werd het een interessant weekend...

Zaterdag zou de concept-nota BEVRIJDINGSBEWEGINGEN behandeld worden. Daarom spraken vrijdagavond vertegenwoordigers van het FRENTE POLISARIO over de toestand in de West-Sahara. Het volk dat hier woont werd tot 1975 belaagd door Spanje. De interne problemen in Spanje maakten echter dat dat land de strijd overgaf aan Marokko. Ook Mauritanie nam deel aan de oorlog in de hoop rijker te worden van de grondstoffen (fosfaten) die in de West-Sahara voldoende te vinden zijn. De oorlog kostte Mauretanië echter teveel geld en het land haakte daarom af. Marokko daarentegen strijdt dapper door: de winst op de fosfaten, die men later hoopt te behalen, moet de kosten van nu overtreffen.

De mensen van Polisario lieten een qua benadering eenzijdige film zien waarin de Marokkanen als barbaren werden afgeschilderd. Het streven van het Frente Polisario lijkt op het eerste gezicht erg nobel, ware het niet dat een onderzoek van het Europees Parlement heeft uitgewezen dat Polisario voor een groot deel bestaat uit mensen van achter het IJzeren Gordijn... De zaterdag begon met een leeuurtje, omdat niet iedereen op tijd de VN-commissienota BEVRIJDINGSBEWEGINGEN had gekregen. De nota maakt een onderscheid tussen 'state-terrorisme' (onderdrukking door de staat, door de machthebbers) en 'bevrijdingsbeweging' (een beweging vanuit het volk tegen onderdrukking). In groepjes werden afzonderlijke gedeelten van de nota bediscussieerd, met als resultaat dat de stellingen uit de nota hier en daar werden gewijzigd. 's Middags zetten Tweede Kamerleden van VVD en CDA uiteen hoe zij erover dachten. Wat waren ze het vaak eens... De avond werd gevuld met een oh zo vormend simulatiespel: vier landen moesten onderhandelen over hun produktiemiddelen, om zo een zo groot mogelijk aantal eindproducten te kunnen ma-

ken. De nacht werd al kaartende, drinkende en pratende doorgebracht, waarbij men regelmatig zong over een paard in de gang. Ik ben vergeten bij wie dat beest in de gang stond. Na een dus wel heel korte slaaptijd (van een 'nacht' was nauwelijks sprake) werd het programma vervolgd met de behandeling van de Oost-West nota. De nota gaat uitgebreid in op verleden en toekomst van de betrekkingen tussen het Oosten en het Westen. Het belangrijkste deel gaat uiteraard over de wapeniging en de SALT-akkoorden. Men moet streven naar stabiliteit en dan een wapenverminderingbeleid gaan voeren. De Oost-West-commissie concludeert dat de betrekkingen verbeterd kunnen worden door o.a. de media. Oost en West komen dicht bij elkaar te staan als bijvoorbeeld de televisiesatelliet ons Russische programma's zou mogen tonen. We moeten de dialoog open houden en met zo weinig mogelijk vooroordelen over de U.S.S.R. op pad gaan. Rond de klok van vijf werd het weekend afgesloten. Het twee dagen bezig zijn met deze problematiek was nuttig en interessant. Bovendien (vooral) erg gezellig en in ieder geval voor herhaling vatbaar!

Lustrum

Door:
Frank van der Vorm

Zo'n twintig leden van de afdeling Oost-Ijsselmonde vierden op 6, 7 en 8 februari het vijfjarig bestaan van hun afdeling. Zij deden dit een eind buiten de Randstad, in Loon op Zand, dichtbij de Efteling. Hier werden drie dagen doorgebracht in een kampeerboerderij, gelegen nabij de prachtige Brabantse bossen.

Het onderwerp voor het lustrumcongres was "Innovatie in de democratie". In een gelijknamige nota van de politieke stuurgroep van de afdeling presenteerde men een aantal stellingen met toelichting. Zo wilde de groep bijvoorbeeld een gekozen minister-president, een gekozen burgemeester, afschaffing van de Eerste Kamer, een beperkte duur van het lidmaatschap van de Staten Generaal, een verdergaande decentralisatie en de invoering van een consultatief referendum.

Op zaterdag namen vier sprekers zitting in een forum. Het waren Ed Nijpels (VVD-kamerlid), burgemeester C. Pijl Hogeweg van Zwijndrecht, prof. S.W. Couwenberg van de Erasmusuniversiteit in Rotterdam en de heer Bakker van D'66. Deze vier gasten discussieerden met de deelnemers over de stellingen.

Een nadere gedachtenwisseling leidde tot de uitspraak dat er maar vijf departementen nodig zijn (internationale, bestuurlijke, ruimtelijke, sociaal-economische en sociaal-culturele zaken) en dat er een aantal onderministers moet komen. Ook wil de afdeling Oost-Ijsselmonde enkele adviescommissies opheffen omdat ze ondoelmatig blijken te zijn.

In zijn lustrumrede sprak voorzitter *Rolf Hansma* over het ontstaan van de afdeling als Drechtstreek en de latere splitsing in Oost-Ijsselmonde en Zuidhollandse Eilanden. De afdeling telt nu veertig leden en ligt als het ware tussen Dordrecht en Rotterdam in: Zwijndrecht, Hendrik Ido Ambacht en Heerjansdam vormen de belangrijkste kernen in het afdelingsgebied.

Rolf liet tenslotte weten dat hij verwacht dat 1981 voor zijn afdeling het meest actieve jaar zal worden. Voorafgaand aan de verkiezingen wil hij, naast enkele borrels, in ieder geval nog een jongerenforum organiseren en een drietal nota's laten verschijnen.

*

De VVD-ministers in het kabinet Van Agt na de verkiezingen:
"Samen zonder werk?"

○

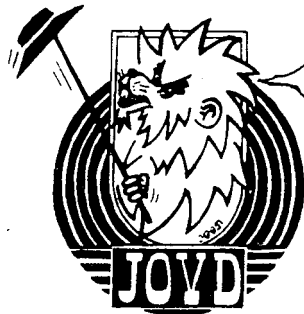
Een VVD Tweede Kamerlid kreeg op een spreekbeurt de vraag: 'Kan een religieus mens iets anders dan CDA stemmen?'. Prompt was zijn antwoord: 'Ja, want een vaste burcht is onze God, maar het CDA is drijfzand!'

○

Het CDA heeft nog steeds rennies nodig omdat het met opgezette dissidenten in de maag zit.
(Rob van de Pas, ABCD)

RIKBORD

Grappen, grollen en mededelingen van belang voor deze rubriek graag naar: Jan van Zanen
Lingerzijde 47
1135 AN Edam
tel. 02993-72910

De JOVD is gewoon liberaal, u toch ook?!

Kappijne van de Coppello weg: Geen rode haren meer in VVD-fractie.....

Voorzitter JOVD Leiden over kwestie Taiwan: "Een goeie duikboot zie je niet eens".

NOS journaal: En nou nog even de voornaamste punten uit het nieuws met ondertiteling voor degenen die hun oren niet konden geloven... (Delfland Magazine)

Geh JOVD: "Beter twee kernraketten opgesteld in m'n tuin dan één Rus op de stoep".

Ik wist niet niet dat Harry van den Bergh zo goed kon zwemmen, toen ie in het water dook (sterrenslag AVRO TV) had ik nog zo'n goede hoop.

nos

VUSO bulletin; door Emiel Stolp n.a.v. de uitzending van NOS tribune over de woningnood

De NOS stelt prijs op een beschaafd en rustig publiek. Dit bestond dan ook grotendeels uit standaard genormaliseerde Nederlanders van allerlei kunne en statistisch verspreid over de verschillende leeftijdsgroepen. Omdat ook de Nederlandse samenleving zijn randfiguren, drop-outs en culturele minderheden kent waren er ook een groep jonge VVD'ers (De JOVD is de volledig onafhankelijke en niet partijgebonden jongerenorganisatie van de VVD) en een ploegje krakers.

De opname begon met het optreden van een autoriteit die uitlegde dat er geen woningnood was, zijn partij hard werkte aan de oplossing ervan en dat hij er verder ook niets aan kon doen. De heren speelden hun tol met grote overtuiging. Het publiek dat een tollenspel als dit al eens eerder had gezien zat gezellig babbelend op de tribune. Toen de forumleden naar de mening van de forumleider genoeg tijd hadden volgepraat, gaf hij het publiek opdracht vragen te stellen. De minderheidsgroepen in de zaal bestormden de interruptiemicrofoon, de rest van het publiek toonde zijn innerlijke beschaving door zich niet in het gedrang te mengen. De JOVD'ers, die zich al snel vooraan gedrongen hadden verweeten de krakers bij de woningdistributie voor hun beurt te gaan. Ook maakten zij zich zorgen over de voortdurende aantasting van het eigendomsrecht sinds de onteigeningswetten van Thorbecke.

Roelof Houwing, congres in Scheveningen: Willen jullie congres wat aan de politieke output doen, dan moeten jullie nu onmiddellijk je mond houden.

*

Einde:
wij gaan geruisloos... ook voor de gróóteste muil is er een kleine stille kuil
(Toon Hermans)

*

Jan van Zanen in Universiteitsraad van de VU: 'Ook t.a.v. de crèche, het kinderdagverblijf wil ik graag het profijt-beginsel toepassen, of te wel de vervuiler betaalt'.

Zelfzucht vernietigt ons uiteindelijk (Prinses Juliana)

Marco Swart over zichzelf (congresoptreden) Wat ben ik eigenlijk toch een ontzettende schoft!

Button: Visit the sovjet before they visit you!.

Vrouwen zijn als vliegen, zwak maar lastig.

Die enthousiaste aanpak heeft de JOVD zeker in het Gooi en Omstreken beslist geen wind-eieren gelegd. De groei in ledenaantal is duidelijk aanwezig. "Jong zijn en enthousiast over politiek praten met een glas bier of fris in de hand, dat is onze leus". (Goosch Nieuwsblad 30-10-80)

'Ik wil best vegetariër worden hoor! Alleen niet tijdens het eten.'

Toppunt van Liberalisme: Vrouwen met een communiste! (P.F.A. van Veen, Leiden; sprekend uit eigen ervaring)

Ook de afdeling Gouda heeft inmiddels een eigenste afdelingsblad, dat men "LIBERO" gedoopt heeft. Onlangs ontvingen no. 2 van de eerste jaargang. In het begeleidend schrijven klinkt het enthousiast: *U zult het nu al reeds begrepen hebben, onze kinderjaren zijn voerbij!*
Gouda, gefeliciteerd.

*

Democratisering is soep eten met een vork en zand scheppen met een zeefje. (Drs. N.H.M. Dekker)

*

Eurotop in Maastricht? Zou Van Agt daar na de verkiezingen burgemeester willen worden?

Robert de Haze-Winkelman heeft nu tijd genoeg om de VVD te gaan steunen in de komende verkiezingscampagnes.....

Wie zou er een Gooi doen naar de titel van "minst populaire afdeling"?

Ook dit jaar kunnen er weer een aantal JOVD'ers naar het IFLRY Summer Camp. Na vorige jaren in Finland, Spanje en Italië te zijn gehouden, deze keer wat dichterbij: in Beieren of in het Karl-Hermaan Flachhuis, nabij het IJzeren Gordijn. Het zal plaatsvinden gedurende de laatste tien dagen van juli. Nadere informatie volgt.

*

Heeft nog iemand belangstelling voor de VN/ Noord-Zuid commissie? Opgave met motivatie graag bij het Algemeen Secretariaat.

AGENDA

3 vrijdag

afd. Gouda, Wim Keja spreekt over de verkiezingen en het mediabeleid

10 vrijdag

afd. Twente, grote verkiezingsbijeenkomst met Rudolf de Korte (VVD) en Hans Kombrink (PvdA) over het economisch beleid, inl. Frank Rohof, (053) 358954

afd. Arnhem, Hans Knoop over Realisten '81 in Hotel Haarluis te Arnhem

afd. Venlo, afdelingsvergadering

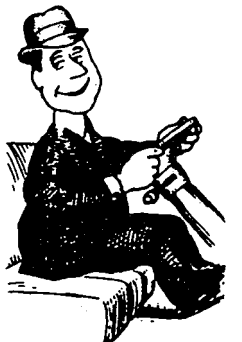
11 zaterdag

12 zondag

Introductieweekend Noord, inl. Karin Blaauw, zie kolofon

16 donderdag

afd. Edam-Volendam, forum politieke jongerenorganisaties in "Harmonie" te Edam, aanvang 20.00 uur

Bewandel altijd de gulden middenweg; maar rijd altijd rechts.

○

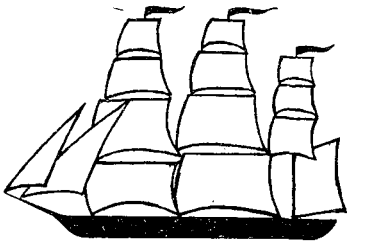
Op zondag 29 maart 1981 organiseert de Anti Apartheids Beweging Nederland een forumbijeenkomst met vertegenwoordigers van het ANC en de SWAPO en CDA, PvdA, VVD, D'66, CPN, PPR en PSP, in de De Populier, Nieuwe Herengracht 93 te Amsterdam.

○

Verzorgd door JAN VAN ZANEN. Uw nieuwe grappen, grollen, maar ook meer serieuze mededelingen voor deze rubriek graag opsturen naar:

FRANK VAN DER VORM
HOF DE VRIENDSCHAP 9
3312 EJ DORDRECHT
TELEFOON: 078 - 14 89 89

DRIEMASTER

OPINIEBLAD VAN DE J.O.V.D. - VERSCHIJNT 10 MAAL PER JAAR - JAARGANG 33, NUMMER 4, APRIL 1981

OMROEP VRIJ!

DOOR MARCO SWART

In een grijs verleden heeft ooit iemand 's uitgemaakt, dat omroepbeleid een zaak van "cultuurpolitiek" moest zijn. Zo doende kwam het omroepbeleid onder het ministerie van CRM te zitten en met de gevolgen daarvan zitten we vandaag de dag nog steeds. Want CRM is het departement van de monumentenzorg en de natuurbescherming en het is niet verwonderlijk dat men het omroepbestel vanuit een soortgelijke invalshoek ging benaderen. Wat ooit in een zeer grijs verleden was ontstaan moest koste wat het kost in stand blijven, ongeacht de maatschappelijke en technische ontwikkelingen.

Nu het duidelijk begint te worden dat deze ontwikkelingen onstuitbaar voortgaan, zonder zich veel aan moraliserende overheidsvingertjes in Nederland te storen, begint het inzicht veld te winnen, dat je het misschien wel gewoon aan kijkers en luisteraars kunt overlaten. Het bestel begint aan alle kanten te rammelen en van alle kanten worden de voorstellen voor een nieuw bestel los gelaten. Ook de JOVD gaat een duit in de zak werpen op de buitengewone algemene vergadering die op 17 mei in, hoe kan het ook anders, Hilversum gaat worden gehouden.

VRIJHEID EN DEMOCRATIE

De ontwerp-resolutie kiest een voor liberalen vanzelfsprekend uitgangspunt: de vrije ontplooiing van ieder mens en het functioneren van de democratie. Dat houdt om te beginnen in dat de overheid de mogelijk-

heden om te zenden en te ontvangen zo ruim mogelijk moet houden, en zo min mogelijk mag beperken. Dat wil niet zeggen dat er helemaal geen taak voor de overheid ligt. Om te beginnen moeten er afspraken worden gemaakt over de verdeling van frequenties. Verder moet de overheid bevorderen dat de burgers mondig worden gemaakt om zelf een verantwoorde keus te maken. Onderwijs en voorlichting zijn daarvoor van oudsher de middelen. Verder moet er ook inderdaad een keuze mogelijk zijn. Een breed aanbod van programma's moet daarom worden gestimuleerd.

NATIONAAL BESTEL

Centraal punt van de resolutie is natuurlijk de uitwerking van deze uitgangspunten in een nieuw omroepbestel. Daarbij wordt de oude verzuiling zeer nadrukkelijk verworpen. Want

die verzuiling is aan de ene kant een zinloze versnippering van faciliteiten als het gaat om amusement en algemene informatie (natuurfilms, consumentenvoorlichting, sport), en is aan de andere kant veel te weinig geprofileerd om de beoogde pluriformiteit echt waar te maken. In het voorgestelde bestel komt er voor de algemene informatie, educatie en cultuur één omroep (de NOS), komen er twee "publieksomroepen" die met elkaar concurreren om de gunst van het "grote publiek", terwijl er tenslotte nog ruimte is voor geprofileerde omroepen die programma's voor een specifieke doelgroep kunnen verzorgen.

NATIONALE OMROEP

Voor de algemene culturele, educatieve en informatieve programma's is één omroep voldoende. Dit moet dan uiteraard wel een niet-ideologische omroep zijn, die nadrukkelijk niet de taak heeft om "gekleurde" programma's uit te zenden. Overigens is dit wel een belangrijke omroep. Doordat er steeds meer vrije tijd zal komen (automatisering!) komt er voor mensen steeds meer tijd om op latere leeftijd nog wat bij te leren. Door de snelle technische ontwikkeling zou "education permanente" wel eens een economische noodzaak kunnen worden.

FINANCIERING

De ontwerp-resolutie pleit voor afschaffing van de omroepbijdrage. Nu vrijwel iedere Nederlander radio en televisie heeft is het vreselijk omslachtig om apart een omroepbijdrage te heffen. Het leidt alleen maar tot ontduiking waarvoor dan weer een apart controleapparaat in stand moet worden gehouden. Er moet naar worden gestreefd de omroep zoveel mogelijk uit de reclame-opbrengsten te financieren en verder een beroep te doen op de algemene middelen. Voor het verzorgen van de reclameblokken gaat ook in het nieuwe bestel de STER zorgen. Voordeel hiervan is dat adverteerders zich niet met de programmamakers kunnen bemoeien. Wel moeten de dag en het tijdstip van uitzending zoveel mogelijk op de wensen van de adverteerders worden afgestemd, evenals de omvang van de reclamezendtijd.

PUBLIEKSOMROEPEN

De ontwerp-resolutie kiest nadrukkelijk voor twee publieksomroepen, omdat de onderlinge concurrentie stimulerend zal werken. Deze omroepen zullen opbrengsten uit de reclameblokken in hun programma's ontvangen, zodat een goede afstemming op de wensen van het publiek via hoge kijkcijfers en meer interesse van adverteerders ook tot hogere inkomsten zal leiden. Overigens hoeven deze omroepen zich niet te beperken tot amusement. Als er andere zaken zijn die het publiek boeien zullen die zeker ook aan bod komen, iets wat je bij alle commerciële zenders ziet

Lees door op bladzijde 2

LEEGSTANDWET NAAR EERSTE KAMER

Evenwicht ver te zoeken

Ben van Bokhoven

Op 19 maart j.l. is door de Tweede Kamer het regeringsontwerp voor een Leegstandwet aangenomen. Deze Leegstandwet is bij de Tweede Kamer ingediend ter vervanging van de Anti-kraakwet die wel door de Tweede maar niet door de Eerste Kamer is aanvaard. Deze laatste wet bevat alleen bepalingen tegen het kraken (strafbaarstelling). De Leegstandwet geeft daarentegen zowel regels ter bestrijding van ongerechtvaardigde leegstand, als regels om de gevolgen van het kraken tegen te gaan.

Laten wij bij de eerste beginnen.

- Eigenaren moeten het leegkomen van een woning, of een gebouw dat tot een van de in art. 1 genoemde categorieën (1) behoort, binnen één maand aan B & W melden. Doen ze dat niet, dan kunnen ze tot maximaal vier weken hechtenis of f 25.000 boete veroordeeld worden. Staat de woning of het gebouw korter dan één maand leeg, dan hoeft geen melding plaats te vinden. Gaat het om een verhuurd onroerend goed, waarvan de huurder vóór de beëindiging van de huurovereenkomst is vertrokken, dan ontstaat de meldingsplicht pas op het moment dat de huurovereenkomst eindigt (2) B & W schrijven de melding in het leegstandsregister in.
- Staat een woning of een gebouw waarvoor de meldingsplicht geldt, vijf maanden leeg, dan beslissen B & W binnen twee weken over vordering ervan, ongeacht de huur- of koopprijs van het betreffende goed.

- De vordering gaat alleen dan niet door, als gewichtige redenen zich daartegen verzetten. Ook mogen gedurende het eerste jaar van de leegstand geen nieuwbouwwoningen of woningen van eigenaren-bewoners (3) gevorderd worden, tenzij er gewichtige redenen zijn om niettemin tot vordering over te gaan.
- Gaat het om de vordering van een gebouw waaraan nog voorzieningen moeten worden aangebracht, teneinde het voor bewoning geschikt te maken, dan dekt het Rijk na afloop van de vordering 50% van een eventueel (onverwacht) exploitatietekort, mits de vordering vooraf door de minister is goedgekeurd (daarbij wordt gelet op de vraag of er een kostendekkende exploitatie mogelijk is, zie MvT op blz. 17, 18 en 19 en de Nadere MvA op blz. 13 en 20). Bij goedgekeurde gebouwen-vorderingen blijft art. 19 lid 2 t/m 6 van de Woonruimtetwet, dat het mogelijk maakt om de kosten van de

noodzakelijke voorzieningen op de eigenaar te verhalen, voor zover diens pand daardoor in waarde is gestegen, buiten toepassen.

- De vorderingsprocedure wordt sterk vereenvoudigd

Wat de mogelijkheden voor leegstandbestrijding betreft betekent de Leegstandwet een aanzienlijke verbetering t.o.v. de huidige situatie. Desondanks betwijfel ik sterk of de wet voldoende waarborgen biedt dat er in de toekomst geen ongerechtvaardigde leegstand meer voor zal komen.

Ik heb daar negen argumenten voor:

- Door het afsluiten van een schijnhuurovereenkomst met de reeds vertrokken huurder kan een eigenaar voorkomen dat hij meldingsplichtig wordt (zie punt a).
- Een strafvervolgning tegen een eigenaar die niet aan zijn meldingsplicht heeft voldaan, zal alleen kunnen slagen, als het OM akn bewijzen dat het pand op het moment dat de leegstand werd ontdekt al minsten een maand leegstond. Met name als het niet om algehele leegstand gaat, maar om "een gebruik dat de kennelijke strekking heeft om afbreuk te doen aan de werking van de Leegstandwet" (een dergelijk gebruik

- valt ook onder de definitie van leegstand) kan de bewijsvoering daardoor ernstig bemoeilijkt worden.
- Een maximumstraf van f25.000,- boete is te laag in tijden dat het spekulanten voor de wind gaat.
- Alle gebouwen die voor bewoning geschikt (te maken) zijn, zouden onder

de meldingsplicht moeten vallen. Voormalige winkels en restaurants kunnen bijvoorbeeld ook heel geschikt zijn om bewoond te worden. Toch hoeven deze gebouwen niet leeggemeld te worden.

Lees verder op blz.

DRIEMASTER

VOOR JOU!

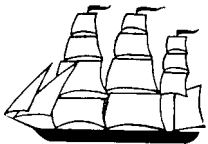
- Ik word lid (mijn geboortjaar is 19...)
- Ik wil donateur worden.
- Ik wil abonnee van DRIEMASTER worden en zal het abonnementsgeld (f27,50) met de toegezonden acceptgirokaart voldoen.
- Ik wil graag meer informatie over de JOVD.

NAAM _____

ADRES _____

POSTCODE _____ PLAATS _____

gedrukt door JOVD, HANDTEKENING:
Distributie: Driemaster, 1981, 1011 AA Amsterdam

COLOFON

REDACTIEADRES
Mr. D.U. Stikkerhuis,
Nieuwezijds Voorburgwal 288,
1012 RT Amsterdam
(020) 242000

REDACTIE
hoofdredacteur
Wiljan Loomans
Noorderstraat 20
1621 HW Hoorn
(02290) 14604

eindredacteur
vacature

redacteur algemene politiek
Sjoerd Swane
Reigerskamp 638
3607 JL Maarssen
(03465) 63995

internationaal redacteur
Frank van der Vorm
Hof de Vriendschap 9
3312 EJ Dordrecht
(078) 148989

redacteur verenigingsnieuws
Caroline Loen
Sijmen Grootstraat 22
1135 HN Edam
(02993) 62515

redacteur Prikbord
vacature

opmaakredacteur
Kees Ensingh
Fred. van Eedenlaan 33
2321 BB Leiden
(071) 310240

redactieassistent
Annet Schopman
Niftarlakestraat 1
3621 GT Breukelen
(03462) 1256

hoofdbestuursauditor
Teddy Koning.

TEKSTVERWERKING

Marja de Koning
Rob van de Pas
Nasta Vulik

DRUKWERK
Drukkerij Ebel Noorman BV,
Groningen

ADVERTENTIES
Voor plaatsing van adverten-
ties in DRIEMASTER kan men
contact opnemen met de voor-
zitter.

HOOFDBESTUUR

voorzitter
Roelof Houwing
Spilsluizen 24 zz
9712 NT Groningen
(050) 131255

vice-voorzitter politiek
Marco Swart
Campuslaan 27 - 312
7522 NC Enschede
(053) 894893

vice-voorzitter organisatie
Jan van Zanen
Lingerzijde 47
1135 AN EDAM
(02993) 72910

algemeen secretaris
Teddy Kononig
Johan-Willem Frisolaan 240
2263 CV Leidschendam
(070) 276148

penningmeester
Roelof Houwing (ad interim)

internationaal secretaris
Jules Maaten
Herengracht 358
1016 CH AMSTERDAM
(020) 244386

tweede secretaris
Nasta Vulik
Gardenierslaan 41
7314 CT APELDOORN
(055) 219582

Medewerkster vorming
Karin Blaauw
Welderingsstraat 58
9035 EA DRONRIJP
(05172) 2099

vervolg van voorpagina

VERENIGINGSOMROEPEN

Voor de meer geprofileerde programma's kunnen de "verenigingsomroepen" zorgen. De zendtijd hiervoor wordt via omroepverkiezingen verdeeld. Deze verenigingen hoeven niet perse een compleet programma te maken, maar kunnen volstaan met net die dingen uit te zenden die men bij de andere omroepen mist. Door iedere nederlander ouder dan twaalf jaar vijf stemmen te geven, ontstaat bovendien de mogelijkheid om een genuanceerde voorkeur uit te spreken. Er moet wel voor worden gezorgd dat de verkiezingen gespreid over het jaar worden gehouden. Anders ontstaat er onvermijdelijk "verkiezingskoofts", compleet met reclame voor de eigen omroep, waar de kijker niet mee gediend is.

REGIONALE OMROEP

De regionale omroep is op het ogenblik nog het stiefkindje van het omroepbeleid. Particuliere initiatieven in de vorm van talloze piraten worden tegengewerkt, terwijl de officiële omroepen nauwelijks de kans krijgen om goed van de grond te komen. De lijn van de ontwerp-resolutie is dat hier het particulier initiatief de ruimte moet krijgen. Als er teveel gegadigden zijn, dan moet er maar via verkiezingen (een soort referendum dus) worden uitgemaakt wat de kijkers en luisteraars willen. Via een buitendienst van de STER (net als bij veel advertentieblaadjes) kan commercie ook lokaal de ruimte krijgen. Maar dat moet wel de lokale ondernemers ten dienste komen, zodat hun concurrentiepositie wordt verbeterd. Niet onbelangrijk, omdat juist de kleinere ondernemingen van groot belang voor de werkgelegenheid zijn.

RESOLUTIE OMROEPBELEID

Hoofdstuk I: Uitgangspunten:

stelling 1. Het omroepbeleid moet bijdragen tot ieders ontplooiing naar eigen inzichten en het functioneren van de democratie.

stelling 2. De overheid moet de voorwaarden scheppen waardoor iedereen zelf kan kiezen uit een zo groot en gevarieerd mogelijk aanbod van programma's.

stelling 3. Het uitzenden en ontvangen van berichten mag niet worden beperkt, tenzij een eerlijke verdeling van beperkte mogelijkheden of het waarborgen van een zwaarwegend algemeen belang wettelijk ingrijpen van de overheid onvermijdelijk maakt.

Hoofdstuk II: Nationaal omroep bestel.

stelling 4. Er zijn vier categorieën zendgemachtigden: de NOS, de publieksomroepen, de verenigingsomroepen en de STER.

stelling 5. De NOS verzorgt algemene culturele, educatieve en informatieve programma's. Vooral de educatieve rol van de omroep moet worden verhoogd.

stelling 6. Er zijn twee publieksomroepen zonder ideologische achtergrond, die beurtelings een avondvullend programma verzorgen.

stelling 7. De beschikbare zendtijd voor de verenigingsomroepen wordt verdeeld via omroepverkiezingen. Hierbij krijgen gespreid over het jaar alle personen ouder dan twaalf jaar de mogelijkheid om hoogstens vijf stemmen tegen een gering leges uit te brengen.

Elke verenigingsomroep met minstens 25.000 leden kan aan de verkiezingen deelnemen.

stelling 8. De STER verzorgt de uitzending van reclame in blokken. De reclamezendtijd wordt naar omvang en plaats

zoveel mogelijk op de vraag afgestemd. De opbrengst van de reclameblokken in het programma van een publieksomroep komt voor een vast percentage ten goede aan de betreffende omroep.

Hoofdstuk III: Regionale en lokale omroep.

stelling 10. Regionale en lokale omroep worden overgelaten aan het particulier initiatief.

stelling 11. Voor omroep via de ether verleent de rijksoverheid een zendmachtiging als wordt voldaan aan technische

voorwaarden. Voor omroep via een kabelnet doet de betreffende gemeente dit.

stelling 12. Is het aantal gegadigden groter dan de technische mogelijkheden toelaten, dan wordt de beschikbare capaciteit verdeeld door in het betreffende gebied omroepverkiezingen te houden op soortgelijke wijze als voor verenigingsomroepen.

stelling 13. Als een zendgemachtigde dit wenst, verzorgt de STER reclameblokken in het programma. De netto-opbrengsten hiervan komen ten goede aan de zendgemachtigde. Deze reclameblokken staan alleen open voor bedrijven in het betreffende gebied die geen landelijke reclamezendtijd hebben.

vacature * vacature *

Om een voordracht te kunnen maken aan het hoofdbestuur zoekt de redactie van DRIEMASTER kandidaten voor de functies van

EINDREDACTEUR
en

REDACTEUR 'PRIKBORD'

De eindredacteur zal samen met de hoofdredacteur zorg moeten dragen voor het binnenkomen en corrigeren van de kopij en de uiteindelijke vormgeving van DRIEMASTER. De redacteur Prikbord zal de rubriek 'Prikbord' moeten gaan verzorgen.

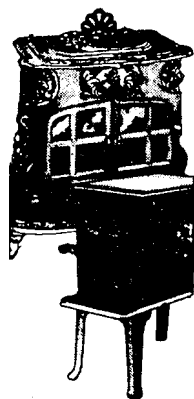
Vereisten voor beide functies zijn:

- ervaring in het redactie-
werk
- flexibiliteit wat betreft
de inzetbaarheid
- een meer dan normale beheer-
sing van het Nederlands
- een royaal gevoel voor
humor.

De werkzaamheden brengen met zich dat men regelmatig in Amsterdam moet zijn. Er bestaat een onkostenregeling.

Geïnteresseerden wordt verzocht zo spoedig mogelijk te reageren. Voor nadere inlichtingen kan men terecht bij de hoofdredacteur.

Correspondentie gaarne naar het redactieadres (zie colophon).

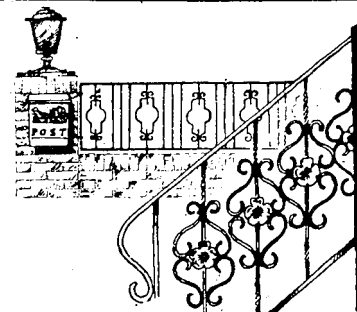
KACHELS EN VOORZET- HAARDEN

o.a. Jøtul, Engelse en
Schotse gietijzeren
kachels, Deense
haarden, Franklin
colonial en
oudhollandsche kachels.

GRILL OF BARBECUE TAFELS

voor in de tuin of
voor op het terras

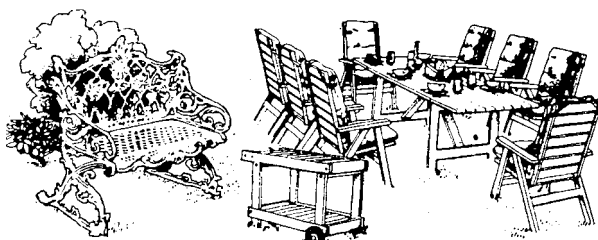
SIERHEKKEN

doeltreffende,
maar ook sierlijke
omheining van uw
tuin of erf. Ook
div. decoratieve
inbraakwerende
smeedwerken
voor o.a. deur,
raam en muur.

Geniet uw vakantie in en om uw huis

Laat u door Vleems Tuinsiersmeedcentrum
Nieuw-Amsterdam volledig informeren hoe u uw tuin en
huis echt sfeervol kunt maken. U bent welkom in onze
showroom, vrijdag en zaterdag van 10.00-17.00 uur;
donderdag van 10.00-21.00 uur of na tel. afspraak.

TUINMEUBELEN

de grote merken
als Triconfort,
Grosfillex en
Rover Garden.

Ook div.
klassieke
tuinbanken.

LAMPEN EN LANTAARNS

meer dan
50 modellen

10 JAAR GARANTIE

VLEEMS TUIN SIERSMEED CENTRUM

ZIJTAK WESTZIJDE 97 - NIEUW-AMSTERDAM - TELEFOON (05915) 1488

Buitenlanders

Roelof Houwing

Het VVD-congres besloot geen kiesrecht te willen verlenen aan buitenlanders, een besluit dat door het hoofdbestuur van de JOVD betreurd wordt. Wij waren dan ook bijzonder content met de reactie van lijsttrekker Hans Wiegel. Een aantal zaken nuchter even nuchter op een rijtje gezet: het mag aan ons niet voorbij gaan, dat het de instelling van de Nederlander is die het bedrijfsleven heeft genoodzaakt te moeten terugrijpen op een factor arbeid van over de grenzen. De personeelsvoorziening van de Hoogovens is een vers in het geheugen liggend voorbeeld.

Te weinig is er rekening gehouden met het feit dat wij extra mensen, met aantal daarbij komende specifieke problemen, in onze samenleving opnemen. De regering streeft naar goede oplossingen en komt met een aantal concrete maatregelen. Een aantal argumenten zou ik willen noemen voor het verlenen van kiesrecht aan buitenlanders bij de gemeenteraadsverkiezingen.

- In tegenstelling tot kiesrecht bij parlementsverkiezingen, kan er in dit geval geen sprake zijn van het uitbrengen van twee stemmen. Het zijn van ingezetene is een vaste voorwaarde bij verkiezingen op lokaal niveau.
- Juist de lagere overheden zorgen voor een eenvoudige communicatie tussen kiezer en gekozenen, daarnaast wordt in het kader van de decentralisatie aan met name de gemeenten een ruimere taak toebedeeld, waarbij ik speciaal

wil noemen de decentralisatie van het welzijnsbeleid, een extra taak aan de gemeente waarin het minderhedenbeleid een centraal punt is en ook dient te zijn. Het is met name de gemeente die heel duidelijk direct invloed heeft op de positie van de buitenlander.

- De buitenlander heeft een aantal rechten en plichten, hij of zij betaalt een normaal percentage belasting en de sociale premie's etc. In redelijkheid mag je veronderstellen dat er in dit kader een mogelijkheid wordt gecreeerd om enige invloed te hebben op de besteding van die betaalde belastingen. Gelden die door een decentralisatie van beleid, door de gemeenten worden besteed.
- De buitenlander slijt hier een groot deel van zijn leven een leven welke ook voor hem of haar zo optimaal mogelijk dient te worden ingericht en wie weet er nu beter hoe dit moet geschieden dan de buitenlander zelf.

Dus laat ze werkelijk meedoen.

Buitenlanders

Sjoerd Swane

Het verlenen van kiesrecht aan buitenlanders heeft tijdens het VVD-congres in Amersfoort voor nogal wat beroering gezorgd. Het op zich ondergeschikte programmaant kreeg een enorme geladenheid door het terugtrekken van de kandidatenlijst van Amelien Kappeyne van de Coppelio. Waar gaat het om?

De gehele VVD Partijtop was van mening dat, in het kader van de integratie, aan buitenlanders actief en passief kiesrecht gegeven moest worden voor de gemeenteraad. Buiten de vraag of het besluit van het VVD verkiezingscongres om het stemrecht te schrappen niet met een veel grotere meerderheid genomen zou zijn als het dreigend opstappen van Kappeyne niet had meegespeeld, heeft het congres een juist besluit genomen. Het

hoofdargument om het stemrecht niet te verlenen (o.a. naar voren gebracht door de oud landelijk voorzitter van de JOVD Frank de Grave), was dat buitenlanders die van plan zijn in ons land te blijven zich kunnen naturaliseren tot Nederlander, met alle daarbij behorende rechten, waaronder kiesrecht: Een voor de hand liggende en logische zaak, waar terecht een meerderheid voor te vinden was.

GEFELICITEERD

Marco Swart

Het geloof is niet wat het geweest is. Vroeger was heel Nederland keurig ingedeeld volgens de religies: protestants-christelijk, rooms-katholiek of algemeen, ook wel openbaar genoemd. De rol van de kerk is inmiddels veel minder geworden, maar de gevolgen van de vroegere indeling in hokjes staan nog steeds om ons heen: de ene verzuilde instelling na de andere blijft zijn bestaan rekken. Natuurlijk gaat dat niet onomstreden. Velen zijn van mening dat nu de scheiding tussen geloven niet meer zo scherp wordt gevoeld en de instellingen bovendien vrijwel volledig uit algemene middelen wordt betaald deze ondoorzichtige clubs opengebroken zouden moeten worden, hetzij door ze bij de overheid onder te brengen, hetzij door het personeel of de doelgroep van de instelling alle of bijna alle zeggenschap te geven. Maar ja, veel van deze instellingen staan op dezelfde confessionele grondslag als het CDA. En om duistere redenen figureert dat CDA altijd in de regering....

Ook bij de Kaderwet Specifiek Welzijn was het weer raak. Die wet moet ervoor zorgen dat de gemeenten de baas worden in Welzijnsland en niet het rijk, zoals nu het geval is. Toen Til Gardeniers minister van CRM werd, besloot ze haar goe-

de confessionele vrienden eens een dienst te bewijzen: ze veranderde het ontwerp van de Kaderwet, zodat er in kwam te staan dat de gemeenten voorrang moesten geven aan het "particulier initiatief". Nou zijn liberalen ook best voor particulier initiatief, maar dan denken ze wel aan burgers die samen iets draaiend houden en niet aan verzuilde instellingen waar in een ondoorzichtige structuur een paar mensen "bij de Gratie Gods" de dienst uit willen maken. Bovendien is het niet erg consequent om zo'n politieke keuze op rijksniveau in een wet vast te leggen, als het nou juist de bedoeling is dat de gemeenten de baas gaan worden. Zo'n discussie hoort dan in de gemeenteraad thuis. Zowel de liberalen als de socialisten keerden zich dan ook eensgezind tegen de plannetjes van Til.

Hiermee dreigden er grote politieke problemen, want zij bleef aan haar verandering vasthouden, terwijl daar zonder VVD geen meerderheid voor was. Na naarstig overleg is er nu een opmerkelijk compromis uit de bus komen rollen. Het komt erop neer dat de wet wel een voorkeur voor particulier initiatief uitspreekt, maar de uiteindelijke beslissing hiervan tocht bij de gemeente laat. Wat belangrijker is, zijn de criteria die aan het begrip "particulier initiatief" worden verbonden. Deze komen erop neer dat het wel moet gaan om het "zelf doen" van de liberalen en niet om de "Gratie Gods" waar de christen-democraten zich (heimelijk) sterk voor maakten.

Al met al is er alle reden om Loek Hermans die deze zaak bij de VVD in zijn portefeuille had te feliciteren. De hele gang van zaken is een fraai voorbeeld van hoe een liberale middenpartij door socialisten en christen-democraten tegen elkaar uit te spelen precies haar doel kan bereiken.

Prof. Mr. B. M. Teldersstichting

"DE LIBERALEN, schets van een politieke stroming"

Deze nieuwe uitgave van de Prof. Mr. B. M. Teldersstichting geeft een duidelijk inzicht in de principes van het liberalisme, de geschiedenis van de VVD, de ontwikkeling van het liberalisme in andere landen, zoals Engeland, Frankrijk, Canada en de V.S. en de liberale perspectieven voor de toekomst.

Het geheel is verlichtigd met een groot aantal sprekende illustraties en pakkende uitspraken van liberalen door de eeuwen heen.

Dit jongste Teldersrapport is boeiende lectuur voor ieder die zich in het moderne liberalisme en zijn internationale achtergrond interesseert. Het mag dan ook bij geen JOVD'er in de boekenkast ontbreken! Je kunt De Liberalen bestellen bij het algemeen secretariaat van de JOVD, N.Z. Voorburgwal 288 in Amsterdam (020-242000) of door overmaking van f 10. — plus f 3. — porti op giro 33.49.769 van de Teldersstichting, Den Haag, onder vermelding van rapport no. 39.

Voorts zijn bij de Teldersstichting of het algemeen secretariaat nog de volgende rapporten te bestellen:

	no.	prijs	porti
Nederland en de Derde Wereld	no. 29	f 15.00	incl.
Arbeid, een studie over de plaats van de arbeid in de maatschappij van morgen	no. 31	f 15.00	incl.
Liberalisme in de Jaren Tachtig	no. 32	f 10.00	incl.
Arbeidstijdverkorting op afbetaling	no. 33	f 5.00	incl.
Een liberale visie op de verdeling van inkomen en vermogen	no. 34	f 16.50	incl.
Energie tot 200	no. 35	f 17.50	incl.
Internationale ontwikkelingen en buitenlands beleid	no. 36	f 19.50	f 3.00
Namibië een test-case voor Zuid-Afrika	no. 37	f 12.50	f 3.00
De Raad van Commissarissen in de onderneming van morgen	no. 38	f 12.50	f 3.00

Overmorgen 2

Annette Schijvenaars

Dion Bartels schreef voor het februari-nummer van DRIEMASTER een stukje, getiteld 'Overmorgen'. Daarin zette hij uiteen, waarom naar zijn mening liberalen in de huidige nederlandse samenleving haast per definitie ook conservatief zijn! Hierbij zou ik echter enkele kanttekeningen willen plaatsen.

Zoals Dion stelt, is inderdaad de nederlandse samenleving op liberale leest geschoeid. (Wat de overheid wel of niet mag doen is nauwkeurig in de wet aangegeven, zodat voor iedere burger een zo groot mogelijke vrijheid is gegarandeerd.) Tegenwoordig worden echter, zoals Dion schrijft, allerlei wettelijke voorzieningen getroffen, die als doel hebben, de invloed van de maatschappij op het individu te vergroten. Dit noemt hij een 'socialiserende tendens', welke ervoor zou zorgen dat 'de dag van morgen minder liberaal zal zijn dan de dag van heden'. Dientengevolge zouden liberalen conservatief zijn in hun maatschappijopvatting. Toch is deze redenering niet geheel sluitend.

Op de eerste plaats zijn de wettelijke maatregelen, die getroffen worden, niet bedoeld om de invloed van de maatschappij (of bedoelt hij eigenlijk: "de staat"?) op het individu te vergroten, maar om de vrijheden en verantwoordelijkheden

van alle mensen zo goed mogelijk te verdelen. Dat wil zeggen dat 'socialiserende maatregelen' niet persé liberaal hoeven te zijn. Er zijn nu eenmaal mensen die door hun opvoeding, scholing, afkomst, eigen talenten en inzichten beter gebruik kunnen maken van hun vrijheden (c.q. rechten) dan andere, minder bevoorrechte mensen. Zodra nu de ene groep de andere in haar vrijheid belemmert, dient te worden ingegrepen door middel van dergelijke maatregelen. (Zo is bijvoorbeeld de reden achter de verplichting om een woonvergunning te bezitten niet het belemmeren van de vrijheid van de burger, maar het verkrijgen van een eerlijker verdeling van de beschikbare woonruimte. Op de tweede plaats vind ik het vreemd dat wordt gesuggereerd dat de 'socialiserende tendens' een doorn in het oog van de liberalen zou zijn. Zijn in ons land (en in de ons omringende landen) niet een groot aantal sociale wetten door de liberalen geïntroduceerd of in ieder geval gesteund?

Het is natuurlijk wél voor de hand liggend, dat liberalen moeten waken voor een té ver doorvoeren van 'de moderne verzorgingsstaat'. Hierin is de invloed van de staat zó

groot, dat individuen niet alleen niet meer gestimuleerd worden om van hun individuele vrijheden en verantwoordelijkheden gebruik te maken, maar is tevens, door het grote aantal voorschriften, bepalingen, verordeningen, regelingen, etc. ook de duidelijkheid verdwenen over eenieders rechten en plichten. En zodoende streef je dan je doel voorbij. Ik geloof daarom, dat liberalen moeten strijden tegen en té verzorgende staat, maar ik weiger te geloven dat liberalen conservatief zouden moeten zijn. Nu niet en nooit niet.

IFLRY seminar: Marxisme & Liberalisme

In Berlijn vond van 12 t/m 15 maart een IFLRY seminar (International Federation of Liberal and Radical Youth) plaats over Liberalisme en Marxisme. Daaraan namen leden deel van bij IFLRY aangesloten organisaties uit 11 landen. Het seminar deed onderzoek naar verschillen en overeenkomsten tussen het Liberalisme en Marxisme en naar de mogelijkheden en wenselijkheid van eventuele samenwerking van Liberalen en Marxisten.

Om dit vanuit verschillende gezichtspunten te belichten waren vier sprekers uitgenodigd, te weten Urs Schöttli (Secretaris Generaal van de Liberale Internationale), Prof. Enzo Ferrari (Universiteit Cagliari Italië), dr. Rudolf Bahro (Universiteit Bremen) en F. Argentieri (de PCI Rome), die ook buiten hun lezingen om deel hadden aan het seminar en daarmee een bijdrage leverden aan de vaak interessante discussies.

Er werden drie werkgroepen geformeerd: 1) over economische problematiek 2) over internationale zaken 3) over structuren van de samenleving. Deze werkgroepen hadden tot taak te onderzoeken waar de overeen-

komsten en verschillen in theorie en praktijk van liberalen en Marxisten liggen. Wij namen deel aan respectievelijk de werkgroepen 2 en 3. De tekst van het verslag van groep 1 is op dit moment nog niet in ons bezit.

In de werkgroep Internationale Zaken kwam een opvallend meningsverschil aan het licht over de Europese samenwerking. De Denen en de Engelsen zagen het door de EG gevoerde ontwikkelingsbeleid als een vorm van neo-kolonialisme, ook was er onenigheid over de wenselijkheid van eenzijdige ontwapening.

Zwitserland en Nederland namen in deze een voorzichtig standpunt in dan Denemarken en Engeland.

In werkgroep 3 werden de volgende verschillen geconstateerd: Marxisten zijn centralistisch Liberalen juist niet. Toch zou voor beiden het Federalisme een basis kunnen zijn voor het verkrijgen van internationale politieke controle op multinationale ondernemingen. De werkgroep was het niet eens over het antwoord op de vraag of het Marxisme en het Liberalisme een gemeenschappelijke benadering van individuele vrijheidsrechten hadden. Uit deze wg kwam wel de suggestie voort een tweejaarlijkse conferentie te beleggen die liberale en marxistische jongeren in een dialoog bijeen zou moeten brengen.

Na een afsluitende discussie werd een "general statement" door Graham Watson (DB-lid van de IFLRY) opgesteld. De inhoud is in het kort de volgende: IFLRY lid-organisaties moeten gezamenlijk standpunten ontwik-

kelén met Marxisten in de strijd tegen de gemeenschappelijke vijand: het conservatisme. Er zou een dialoog gevoerd moeten worden, vrij van vooroordelen, op basis van een eerlijke analyse van de huidige situatie en van (een analyse van) verkeerde interpretaties van beide "ideologieën". Deze samenwerking beoogt een synthese van ecologisch humanisme en democratisch (anti-autoritair) socialisme. Liberalen en Marxisten moeten het eens worden over een nieuwe internationale economische orde (NIT EO), vermindering van nutteloze internationale handel en structurele verspilling, afschaffing van kernenergie en ongelijkheden die voortkomen uit industrialisatie. Een speciale nadruk moet gelegd worden op vrede, ontspanning en ontwapening. Wij tekenen hierbij aan dat de general statement geen juiste weergave is van de opvattingen zoals die tijdens de laatste

Hans Oliemans

Guido Hofbauer

plenaire discussie naar voren kwamen. RUWweg kunnen we zeggen dat de Zweden, Nederlanders, Italiaanse Republikeinen en de Zwitser grote reserves hadden ten aanzien van het zondermeer verwerpen van internationale handel en kernenergie en ten opzichte van de impliciete veronderstelling dat industrialisatie meer ongelijkheid veroorzaakt.

Een uitgebreid verslag is tzt verkrijgbaar.

Wiegel's anti-visie

Geert Glimmerveen

Wiegel liet een paar weken terug in een uitzending van Brandpunt zijn mening horen over ontwikkelingssamenwerking. Deze mening (begroting maken) getuigd mijn inziens van een weinig liberale visie

Hij ontkent hiermee de problemen die bestaan in ontwikkelingslanden. Ook schijnt hij niet gehoord te hebben van de term van wederzijdse onafhankelijkheid van het rijke noorden en die ontwikkelingslanden. Gelukkig was er nog het VVD-congres die het allemaal wat genuanceerder zag en het onderwerp toch tot hoofdpunt bomba.deerde. De mening van Wiegel geeft zijn wel erg beperkte kennis van Buitenlandse politiek weer. We mogen ons op dit punt dan ook gelukkig prijzen, dat hij zich bezig houdt met Binnenlandse Zaken, anders had onze Buitenlandse politiek helemaal weinig voorgesteld.

Op dit punt zal de JOVD weer eens de veer in het liberale uurwerk moeten zijn. Om je als mens ten volle te kunnen ontplooiën zal een maatschappij daarvoor ruimte moeten geven. Liberalen hebben zich daarom altijd verzet tegen elke vorm van onderdrukking. Modern liberalisme wordt dan ook gekarakteriseerd door het zoeken naar een samenleving waar vrijheid en de moderne rechten van de mens een onlosmakelijk geheel vormen. Onderdrukking van rechten en ontplooiingskansen kan op velerlei wijze gebeuren. Ook vanuit

deze invalshoek zullen er wegen gevonden moeten worden om aan de schrijnende verschillen tussen het Noorden en Zuiden wat te doen. De zaak steekt ook hier net als bij elk ander probleem complexer inelkaar dan dat vaak wordt voorgesteld. Er bestaat een groot spectrum van landen die ieder specifieke problemen hebben. Ook binnen de groep van '77 (bestaande uit + 120 ontwikkelingslanden) bestaan die verschillen. Sommige landen uit de groep van '77 zijn op dit moment bezig vanuit hun toch al slechte positie verder terug te vallen. Met behulp van de sterke landen van deze wereld kan een betere verdeling van rijkdom ontstaan, wat als basis moet dienen om mensenrechten en vrijheid een kans te geven. Dit is een zaak van gemeenschappelijk belang en verantwoordelijkheid van het Zuiden en het Noorden. We kunnen Wiegel's woorden beter ter zijde schuiven om weer eens liberaal te gaan denken in de Buitenlandse politiek.

INTERNATIONAAL

Judo's, Juli's ende jongeren

Marco Swart

Wil in Nederland de onafhankelijkheid van de JOVD ten opzichte van de politieke partijen nog wel eens stof tot discussie geven, ook in het buitenland brengt de relatie tussen partij en jongerenorganisatie de gemoederen wel eens in beweging. Onze zusterorganisatie in de Bondsrepubliek, de Deutsche Jungdemokraten (DJD), kan erover meepraten. In Duitsland wordt van overheidswege zeer veel subsidie aan politieke partijen en aanverwante instellingen gegeven. Deze royale subsidiëring sterkt zich ook uit tot de jongerenorganisaties, die bijgevolg een zeer nauwe officiële binding met de moederpartijen kennen. Zodoende is er ook een koppeling tussen FDP en DJD, die onze duitse evenknie wel in staat stelt om op een indrukwekkend niveau activiteiten te realiseren.

Wie de Jungdemokraten, in de wandeling Judo's genoemd, wel eens heeft ontmoet weet dat zij een redikaal liberale koers volgen die wordt beleden met een principiële felheid die we in de JOVD nauwelijks kennen. De oriëntatie van de Judo's is ook naders dan die van de JOVD. Wij richten ons traditioneel op het parlementair bestel, en bezien dan wat daarin de rol van liberaal gezinde jongeren kan zijn. De DJD richt zich daarentegen veel meer op de jongeren en hun problemen en opvattingen en kijkt dan wat je vanuit een liberale invalshoek in een democratie kunt bereiken. Deze benadering heeft twee gevolgen.

Aan de ene kant staan de Jungdemokraten qua werkzaamheden en opvattingen vrij ver van de FDP af. Dit leidt ertoe dat de FDP niet altijd even gelukkig is met de opstelling van de DJD en zich daar soms wel eens van meot distantieren om geen electorale averij op te lopen. Met name in de rechtervleugel van de FDP wil men de Judo's nog wel eens als half-marxistische warhoofden afschilderen

Aan de andere kant valt niet te ontkennen dat de DJD met haar jeugdwerk bijzonder succesvol is. Terwijl het liberalisme in de Bondsrepubliek een relatief veel klei-

nere stroming is dan in Nederland, zijn de Jongdemokraten relatief groter dan de JOVD! Op haar manier slaagt de DJD erin veel jongeren toch bij de politiek te betrekken en voor het liberalisme te winnen. Dat de FDP hier niet weinig garen bij spint spreekt voor zich. Zo moest de partij steeds de voor- en nadelen van haar jongerenorganisatie tegen elkaar afwegen.

Die afweging werd zelfs noodzakelijk, toen een nieuw fenomeen opdook, de Juli's. Ge-steund door de rechtervleugel richtte een groepje zeer partijgetrouwe FDP-jongeren de Junge Liberalen (kortweg Juli) op. Deze stelden zich ten doel om zeer op de partij gericht te werken. Een ware verademing voor de behoudende liberalen die met het radicalisme van de DJD een doorn in het oog was. Een van de eerste activiteiten van de Juli's was natuurlijk een verzoek aan de FDP om de DJD te verstoten en de Juli's als jongerenorganisatie te erkennen. Dat zou uiteraard enorme financiële gevolgen hebben. Het FDP-congres afgelopen najaar was niet in de stemming om deze zaak uit te vechten. Een botsing tussen de linker- en rechtervleugel van de partij was uiteraard het laatste wat de Duitse liberalen na hun verkiezingstriomf konden

gebruiken. Bovendien zou een keus voor één van de jongerenorganisaties ook kunnen worden uigelegd als een keuze voor de koers op de lange termijn: met de Juli's naar rechts, eerder een coalitie met de CDU met de Judo's naar links, door blijven gaan met de SPD. Zodoende werd besloten om de behandeling van deze kwestie uit te stellen tot mei dit jaar. Toch gaf het congres al een indicatie van haar gevoelens: de voorzitter van de FDP in Saarland, Klumpp, die een fel voorstander van de Juli's is, kreeg bij de verkiezingen voor het FDP-hoofdbestuur minder stemmen dan de DJD-vertegenwoordiger. Klumpp was daar zo kwaad over dat hij toen überhapt maar voor het hoofdbestuur bedankte. Ondertussen lijken de kaarten voor het mei-congres van de FDP geschild. De afgelopen maanden hebben de Judo's zich nog eens bezonnen op hun verhouding met de moederpartij. Ze hebben nogmaals benadrukt dat ze de band met de FDP in stand willen houden, maar stelden zelfbewust ook vast dat ze hun eigen koers niet wilden opgeven. En dat niet ten onrechte. Gaandeweg is wel duidelijk geworden dat de Juli's nauwelijks in staat zijn om jongeren buiten de FDP aan te spreken. Daarom zijn de Juli's voor de FDP geen alternatief voor de Judo's, want het is voor een partij natuurlijk van levensbelang om juist zoveel mogelijk jongeren aan te trekken. Een intern clubje partijgangers heeft weinig zin, het gaat erom een organisatie te hebben die grote groepen jongeren weet te interesseren en aan het liberalisme te binden. Vandaar dat de FDP de DJD niet laat vallen niet uit waardeing voor haar politieke opstelling, maar omdat ze haar werk goed doet.

Een liberaal verdwaald in de PvdA ?

WAAROM ED VAN THIJN GEEN VVD'ER IS

Wiljan Loomans

VVD'ers (en dus ook JDVD'ers die op 26 mei "VVD" aankruisen) vinden het doorgaans onbegrijpelijk dat niet iedereen in dit land dezelfde voorkeur heeft. "Hoe kun je nou in vredesnaam PvdA stemmen?" hoor je dan bijvoorbeeld. Vooral in tijden van verkiezingskoorts (de enige epidemie trouwens waarvan je nauwkeurig kunt bepalen wanneer ze voorbij zal zijn) onderwerpt men de wat linkser geïoriënteerde huis-, tuin- en keukengenoten maar al te graag aan een dergelijk onderzoek.

DRIEMASTER besloot maar eens mee te doen en stelde drs. Ed van Thijn, vice-voorzitter van de PvdA-fractie in de Tweede Kamer, dus die ene vraag: "Waarom bent u eigenlijk geen VVD'er?" Een leersaam zelfonderzoek.

Het leven van een politicus gaat niet over rozen, maar over autosnelwegen. Tenminste, dat zou je wel zeggen als je drs. Ed van Thijn, de Joop Zoetemelk van de PvdA, één vraagje wilt stellen en de locatie daarvoor noodgedwongen een roodbruine Citroën CX van vijf jaar oud moet zijn. Een leeslampje bij de linker knie van de 'bijzitter' herinnert nog aan (voor Van Thijn) betere tijden (toen hij namelijk als fractieleider door het leven gered werd), maar voor het overige verraadt het interieur een chronisch gebrek aan huis-houdelijk onderhoud. Desalniettemin lijkt Ed van Thijn zich in zijn stoffige vervoermiddel buitengewoon op zijn gemak te voelen: de linkerhand losjes aan het stuurwiel, in de rechter een goede sigaar geklemd.

WELBEWUST

"Waarom ik geen VVD'er ben? Omdat ik welbewust gekozen heb voor de PvdA", begint hij. "Dat is wel gebeurd na een heel afwegingsproces in de jaren '50; ik heb niet zomaar in één klap voor de PvdA gekozen omdat ik toch in mijn diepste wezen een liberaal ben en heel erg hecht aan persoonlijke vrijheid." Blijkbaar realiseert hij zich dat hij die opmerking qua geloofwaardigheid wat meer body moet geven, want hij voegt er onmiddellijk aan toe: "Ik heb in die jaren gearzeld tussen VVD en PvdA en als er een D'66 zou zijn geweest, zou ik misschien daar begonnen zijn. Was ik er nu al uitgestapt, maar goed... Ik heb toen gekozen voor de PvdA omdat ik al vrij snel begreep dat individuele vrijheid niet los te zien is van een aantal andere grondregels van een maatschappelijk systeem, o.a. de machtsverhoudingen. In een systeem met ongelijke machtsverhoudingen, zoals het onze, is de individuele vrijheid ongelijk verdeeld. Er zijn er maar weinig echt vrij."

VAN RIEL

Goed, daarmee is de oorzaak bekend, nu de aanleiding nog. Ook die onthoudt Van Thijn ons niet: "Ik ben heel sterk

gemotiveerd door twee dingen: in de eerste plaats de val van het kabinet Drees - dat is zo'n dramatisch moment waarin je partij kiest - en in de tweede plaats een persoonlijke ontmoeting in het kader van mijn studie - ik ben van huis uit politicoloog (weten wij dus waar dat drs. voor staat) - met enerzijds de heer Van Riel en anderzijds de heer Den Uyl over de toekomst van liberalisme en socialisme. Nou, dat heeft me de laatste zet gegeven." "Je kunt dus wel zeggen dat ik zeer weloverwogen en nu rijp, bijna wetenschappelijk beraad een keuze heb gemaakt" constateert hij tevreden.

KWAAD TOT ERGER

Rode bolster, blanke pit dus. Maar heeft hij zich nooit bedacht? Van Thijn, zonder enige aansporing nodig te hebben: "Sedertdien heb ik mij verbaasd afgevraagd hoe ik ooit heb kunnen overwegen lid te worden van de VVD. Hoe die partij zich op het terrein van het liberalisme heeft ontwikkeld, het is van kwaad tot erger geworden! Ik vind dat met name Hans Wiegel, tegen wiens persoon ik niets heb, integendeel, ik geloof dat je bijna (!) zou kunnen zeggen dat we een zekere vriendschap hebben ontwikkeld, dat die met zijn populistische aanpak de VVD steeds verder in conservatief vaarwater heeft gedreven en ook een achterban heeft aangekweekt die weinig ruimte laat voor liberaal denken. Ook als sommige voorlieden dat nog zouden willen, dan worden ze door de achterban wel gecorrigeerd. Blijkt bijvoorbeeld uit de kandidaatstelling, waar zich, ja, bijna zuiveringen hebben voltrokken waar progressieve lieden en echte liberalen de dupe van zijn geworden. Met mevrouw Kappeyne als het sluitstuk..."

GLIMPJE

Ed van Thijn vindt dat het echte liberale denken (wat is

dat eigenlijk?) het heeft afgelegd tegen het conservatieve. Hij zegt dat buitengewoon te betreuren, vooral omdat hij lange tijd geloofd heeft in een mogelijk samenwerken van PvdA en VVD. Van Thijn: "Juist omdat ik persoonlijk zoveel betekenis toeken aan de grondbeginselen van het echte liberalisme en de democratie,

voorop is omgesprongen met de positie van het parlement onder dit kabinet. Goed, ik weet uit eigen ervaring dat een oppositiepartij meer oog heeft voor de rechten van het parlement dan de regering: partijen, die altijd in lastige coalitieperikelen zitten. Daar heb ik alle begrip voor.

ook in de socialistische beweging, waar ik zelf erg veel doe aan problemen van mensenrechten, aan het waar maken van vrijheidsrechten waar ook ter wereld, aan het relativeren van de overheid." Hoofdschuddend: "Maar in de afgelopen regeerperiode heb ik, alhoewel ik, erg kien was op die samenwerking, mij geen enkel moment kunnen herinneren waarin de VVD in het praktische beleid ook maar een glimpje liberalisme heeft laten doorschemeren. In alle conflicten die er tussen VVD en CDA zijn geweest - dat was een hele reeks - stond het CDA dicht bij de PvdA dan de VVD. Ik noem de problematiek van de kernwapens: ik ken geen conservatievere partij in Nederland op het punt van de hele bewapeningswedloop als de VVD, die zelfs als enige weigerde een motie tegen de neutronenbom te steunen!" En duidelijk wat minder genuanceerd: "Als je kijkt naar de problematiek van de kernenergie. Waar moeten we met dat afval naar toe, VVD? Nee, bouwen, bouwen, bouwen, hoe meer centrales hoe beter. Als je kijkt naar het inkomensbeleid de positie van de sociale minima, nee, ook in een tijd dat iedereen offers moet brengen is er bij de VVD geen enkel begrip voor het feit dat de topinkomens een voorbeeldfunctie moeten hebben."

ALLERHOOGSTE

En opnieuw dat donkergelokte hoofd schuddend: "Er is geen enkele, maar dan ook geen enkele opening gemaakt naar de mogelijkheid van een PvdA-VVD samenwerking en nogmaals, die kandidaatstelling bij de VVD, die is helemaal..." Ed van Thijn doet zich oprecht verantwoordigd voorkomen, maar schijnt zich op datzelfde moment te realiseren dat hij zijn grootste grief nog moet spuien: "Ja, en wat mij het allerhoogste zit, dat is de manier waarop de VVD-fractie

Maar er zijn natuurlijk grenzen!" En uit zijn linkerooghoek naar het verleden blikkend: "En ik heb als fractieleider van een regeringspartij onder het kabinet Den Uyl, toen naar mijn mening die grenzen ook wel eens overschreden dreigden te worden, het altijd opgenomen voor de rechten van het parlement. Ik ben zelfs zover gegaan dat, toen zich een crisissituatie voerde rondom de grondpolitiek en Hans Wiegel elke dag op het sprekersgestoelte verscheen om voor de rechten van het parlement op te komen, om een motie Wiegel te ondersteunen. Daar hebben wij toen voorgestemd en gezegd dat het te gek werd!"

Ed van Thijn zegt het met toch iets van spijt in zijn stem. "Nou ik vind dat de VVD in alle standen de rechten van het parlement aan zijn laars heeft gelapt en ze volledig ondergeschikt heeft gemaakt aan de coalitie en de eigen machtspositie daarin!"

VERGAAND

Geen zachtzinnige beschuldigingen, als je dat allemaal nog eens naleest. Ed van Thijn illustreert ze dan ook met het nodige 'bewijsmateriaal': hij noemt het niet-uitvoeren van belangrijke moties (echt belangrijke moties dus, niet van die flauwekulmoties) als die over de kernwapens, over Zuid-Afrika, over de Taiwanproblematiek. "De voorzitter van de liberale regeringsfractie heeft de regering toen bezworen de moties niet uit te voeren. Nou, dat vind ik buitengewoon vergaand!" Begrijpend: "Ik kan me voorstellen dat je, wanneer een motie wordt aangevaard waar je het niet mee eens bent, niet staat te trappelen om een motie van afkeuring te steunen als die motie niet wordt uitgevoerd." Aanzienlijk minder begrijpend: "Maar dat je als parlementarier voorop loopt om te roepen, dat die motie niet moet worden uitgevoerd, dat vind ik een

smet op je eigen blazoën! Ik denk dat de parlementaire democratie in de afgelopen jaren zo schade heeft geleden omdat het parlement zo met de nek is aangekeken met steun van de meerderheid van het parlement zelf, dat daarmee zijn eigen nest bevuild heeft! Nou, dat is eigenlijk mijn grootste grief tegen de manier waarop de VVD haar liberale beginselen te grabbel heeft gegooid. Daarom zou ik dus niet eens meer met die partij willen samenwerken!"

OPPORTUNISME

Kortom, het is uit met de liefde. Van Thijn blikkt eens opzij, alsof hij vragen wil: "Moet je daar nou niet even op reageren?" Maar ik zeg niets en Van Thijn begrijpt dat hij nog even moet volhouden.

"Een ander punt dat mij erg hoog zit is het punt van de mensenrechten in het buitenlandse beleid. Ik heb me daar als voorzitter van het comité Olympische Spelen nogal mee bezig gehouden en ik heb me toch niet aan de indruk kunnen onttrekken dat als puntje bij paaltje komt de VVD selectief verontwaardigd is. Dat geldt overigens ook voor een belangrijk deel van mijn eigen partij" moet hij er eerlijkhedshalve aan toevoegen. "Ik heb ook niet zoveel aan te merken op de houding van de liberale leden in het comité, maar als ik kijk hoe kort daarna de VVD als fractie weigerde om mee te doen aan een aanbeveling aan de KNVB om niet naar Uruguay te gaan, nou dat vond ik van een grofheid waar ik geen woorden voor heb! Des te meer respect voor die fractieleden die wel overeind zijn gebleven. Maar de VVD zelf heeft daar op het punt van de mensenrechten een staaltje opportunisme laten zien waar je koud van wordt!"

AFGRIJZEN

En zo praat Ed van Thijn deze pagina moeiteloos vol. Zo nu en dan onderbreekt hij zichzelf even om de juiste afslag te kiezen, maar vervolgens pakt hij de draad van het gewetensvolle zelfonderzoek vol enthousiasme weer op. "Ik vind ook de manier waarop de VVD-fractie gereageerd heeft op de verkiezing van Reagan, nadat ik voor die tijd weinig kritiek had beluisterd op het beleid van Carter, zeer verbazingwekkend, omdat Reagan had aangekondigd, anders dan Carter, geen prioriteit te geven aan de mensenrechten in het buitenlandse beleid. Nou, ik heb dus in de afgelopen jaren, alhoewel ik daar in mijn diep verlangen om met de liberalen samen te werken helemaal niet op uit was, met afgrijzen van deze ontwikkelingen kennis genomen..."

Inmiddels komt Alkmaar in zicht en daarmee loopt de enkele reis, die Van Thijn mij cadeau heeft gedaan, ten einde. Evenals trouwens een uurtje links-liberaal-imagebuilding. Of zie ik dat verkeerd...?

D.H.M. Dentol Depot

Leverancier van tandheelkundige benodigheden.

- * Wij verzorgen de totale inrichting van Uw praktijk
- * Ruim assortiment handinstrumentarium verbruiksmaterialen
- * Bel eens: 05910 - 13915 te Emmen

Documentatiemap met uitgebreide informatie ligt voor U klaar.

Haagjesweg 263
Postbus 138
7800 AC Emmen

Vervolg van blz. 1

5. Woningzoekenden kunnen geen beslissing over vordering afdwingen, als B & W -in strijd met hun wettelijke plicht- verzuimen om een dergelijk besluit binnen de voorgeschreven termijn nemen.
6. Doordat nieuwbouwwoningen en woningen van eigenaren bewoners gedurende het eerste jaar van de leegstand in principe niet gevorderd kunnen worden, bestaat het gevaar dat de aandacht van B & W voor deze woningen minimaal zal zijn. Dat kan er gemakkelijk toe leiden dat met name nieuwbouwwoningen in tijden dat de prijzen van onroerend goed stijgen, langer leeg zullen staan dan nodig en wenselijk is. Immers, hoe langer men wacht, hoe hoger de prijs.
7. De vordering kan vertraagd worden door verkoop van het betrokken onroerend goed, want B & W moeten in dat geval ook nog met de nieuwe eigenaar (stromannen!) tot een minnelijke schikking proberen te komen, voor ze tot vordering over mogen gaan.
8. De vordering kan ook vertraagd worden door een (zogenoemde) verbouwing (gewichtige reden). In dit verband zou het mijns inziens nuttig zijn als eigenaren verplicht zouden worden om een eventueel voornemen om te gaan verbouwen tegelijk met de leegstandmelding bekend te maken.
9. Een periode van vijf maanden leegstand, voordat B & W over vordering moeten beslissen, is naar mijn mening te lang, te meer omdat nieuwbouwwoningen en woningen van eigenaren-bewoners gedurende het eerste jaar niet gevorderd kunnen worden. Een tijdvak van drie maanden zou mijns inziens juist zijn. Wanneer vordering niet in aanmerking komt, is het in

sommige gevallen en onder bepaalde voorwaarden mogelijk om de leegstaande woonruimte met vergunning van B & W tijdelijk te verhuren (voor minimaal zes maanden en maximaal drie jaar). De normale huurbescherming is dan niet van toepassing. De maximaal toelaatbare huurprijs wordt door B & W vastgesteld. Op zich zou deze figuur een zinvolle aanvulling op het voorgestelde vorderingsregiem kunnen zijn. Een ding doet mij deze regeling van tijdelijke verhuur echter afwijzen. Dat is het feit, dat de verhuurder de overeenkomst -met passering van de huurbescherming- op kan zeggen om elke reden die hem goeddunkt. Mijns inziens kan er hoogstens een reden zijn om de huurder zijn huurbescherming te onthouden, als dat nodig is in verband met de verwezenlijking van de definitieve bestemming van de betrokken woonruimte.

Als laatste onderdeel van de Leegstandwet zal ik nu de anti-kraakbepalingen bespreken.

Hoewel de naam 'Leegstandwet' dat niet doet vermoeden, zijn de maatregelen die deze wet tegen het kraken voorstelt, veel effectiever dan de bepalingen tegen leegstand. De voorgestelde maatregelen zijn de volgende.

- a. Krakers die het kraakpand weigeren te verlaten op vordering van of vanwege de rechthebbende, zijn strafbaar. De maximumstraf is f 500,- boete.
- b. Is er sprake van een strafbaar feit als onder punt a. bedoeld, dan is de burgemeester verplicht om het gekraakte pand te laten ontruimen, zij het dat hij daarvoor naar eigen goeddunken een termijn mag vaststellen.
- c. De strafbepaling geldt niet voor krakers die vóór 2 februari 1981 hebben gekraakt en het pand daarna zijn blijven bewonen. Ook kan er geen sprake zijn van een strafbaar feit, als het gekraakte pand ten tijde van de kraak ten onrechte

niet in het leegstandsregister stond ingeschreven.

De strafbepaling is ook niet van toepassing, als het gaat om een gebouw dat niet onder de melding plicht valt, of als het woontuimte betreft waarvan de aantekening in het register door B & W is doorgehaald (dat kan na één jaar).

- d. Krakers kunnen in de toekomst (d.w.z. vanaf één jaar na de inwerking-treding van de Leegstandwet) anoniem gedagvaard worden.
- e. Desgevraagd kan de rechter bepalen dat een ontruimingsvonnis tegen krakers een jaar lang geldig blijft. Gedurende dat jaar kan steeds weer tegen iedereen die zich in het pand bevindt, ten uitvoer worden gelegd.
- f. Tenzij dat onverenigbaar is met de belangen van de eiser, kan de rechter bepalen, dat een ontruimingsvonnis tijdelijk niet ten uitvoer kan worden gelegd. In dat geval wint hij inlichtingen in bij B & W.

Tegen de strafbepaling heb ik enkele ernstige bezwaren. Ten eerste, een strafbepaling zou mijns inziens alleen in aanmerking kunnen komen als de ongerechtvaardigde leegstand door de nieuwe wet zou verdwijnen, maar daarvoor biedt de Leegstandwet veel te weinig waarborgen.

Ten tweede, naast de mogelijkheid van anonieme dagvaarding is een strafbepaling overbodig.

Ten derde, de strafbepaling houdt geen rekening met het feit, dat krakers achteraf soms toestemming krijgen om het gekraakte pand (voorlopig) te gebruiken. Na een dergelijke toestemming is er naar mijn mening geen plaats meer voor toepassing van een strafbepaling.

Ten vierde, voorzover het de strafbaarheid van "zittende" krakers betreft, staat de strafbepaling op gespannen voet met artikel 1 van het Wetboek van Strafrecht,

geen straf zonder voorafgaande wettelijke strafbepaling), omdat één van de elementen van het strafbare feit, namelijk de wederrechtelijke ingebruikname van het pand, reeds vóór de inwerkingtreding van de wet heeft plaatsgevonden.

Legen de nieuwe civielrechtelijke maatregelen om het kraken te bestrijden heb ik ook bedenkingen. Deze betreffen met name het onder punt e. genoemde "ontruimingsabonnement". Dit abonnement is volgens mij in strijd met artikel 6 van het Verdrag van Rome, dat zegt dat iedereen recht heeft op een eerlijke behandeling van zijn zaak door de rechter. Bij een herhaalde ontruiming tegen nieuwe krakers is daar geen sprake van. Bovendien vrees ik misbruik van het abonnement, met name in die gevallen waarin de huurder geen schriftelijke bewijzen van de huurovereenkomst kan overleggen. Degenen die mijns inziens het grootste risico lopen om het slachtoffer van misbruik te worden, zijn gastarbeiders. Zij gaan meestal nogal lang met vakantie, zodat de verhuurder dan tijd genoeg heeft om het ontruimingsvonnis (dat m.b.v. een stroman kan verkrijgen) te laten executeren. Bovendien zijn gastarbeiders vaak (nu)

minder goed op de hoogte van hun rechten dan Nederlanders.

Al met al ben ik de mening toegedaan dat de nieuwe Leegstandwet enerzijds onvoldoende waarborgen biedt dat er in de toekomst geen ongerechtvaardigde leegstand meer zal zijn, maar anderszijds wel in uiterst effectieve middelen tegen krakers voorziet. Met andere woorden: het noodzakelijke evenwicht is mijns inziens ver te zoeken. Hopelijk weet de Eerste Kamer dan ook de weg naar de prullenmand te vinden!

Noten

- (1) *het gaat hier om gebouwen die blijkens hun constructie of inrichting bestemd zijn voor doeleinden van groeps-gewijze huisvesting, verzorging of verpleging, logiesverschaffing, administratie of onderwijs of een samenstel van twee of meer van deze doeleinden.*
- (2) *Die is het gevolg van de aanvaarding van amendement nr. 121 (de Beer, VVD).*
- (3) *De eigenaar moet zijn pand, onmiddellijk voorafgaande aan het tijdstip waarop het leegkomen, gedurende minimaal één jaar als eigenaar hebben bewoond.*

Leegstandwet een goede zaak

Sjoerd Swane

De "regelen omtrent leegstaand woningen en andere gebouwen", kortweg de leegstandwet genoemd, zijn eindelijk door de Tweede Kamer aanvaard. Was eerst de anti-kraakwet als te eenzijdig van tafel geveegd, nu is dan een evenwichtige wet tot stand gekomen waarin effectieve bepalingen opgenomen zijn tegen zowel ongerechtvaardigde leegstand als tegen ongebreidelde kraakacties. Hoewel enige kritiek op deze wet best op zijn plaats is, kan aan de wet wel een dikke voldoende worden toegekend.

Het is een goede zaak dat de leegstandwet zo geconstueerd is dat een evenwicht bereikt is: aan de ene kant worden huiseigenaars verplicht om een leegstaand pand aan te melden bij B en W om opgenomen te worden in het leegstandsregister, aan de andere kant kunnen krakers van een in het leegstandsregister opgenomen woning eenvoudig uit het pand gezet worden op vordering van de rechthebbende. Krakers kunnen anoniem gedagvaard worden en een ontruimingsvonnis kan een jaar van kracht blijven en geldt dan voor iedereen. Dus als het pand na de ontruiming opnieuw gekraakt wordt, kan ontruiming plaats-

vinden zonder dat een nieuwe rechtelijk procedure behoeft te worden gestart. Deze bepaling rekent af met de ongelukkige situatie dat pas ontruimde panden onmiddellijk weer worden gekraakt. Een zwak punt in de wet is dat de burgemeester zelf een termijn voor de ontruiming mag vaststellen. Hierdoor worden Amsterdamse toestanden in de hand gewerkt doordat besluiteloze burgemeesters een ontruiming eindeloos kunnen ophouden. Het ware beter geweest dat de rechter kon beslissen op welke termijn een pand ontruimd zou moeten worden. De bepaling dat krakers die op vordering van de recht-

hebende het pand niet verlaten een maximum boete van f 500,- kunnen krijgen, lijkt erg laag te zijn. De krakers wonen immers gratis en zullen van een zo lage boete niet opschrikken: de boete is er toch zo uit. En laat één ding duidelijk zijn: nu de mogelijkheid is geschapen om onrechtvaardig leegstaande panden te vorderen voor urgent woningzoekenden, is het kraken tot een uitwas geworden. Kraken is immer "een signaal" genoemd; dit signaal is opgevangen door de volksvertegenwoordiging en omgezet in een wet. Deze wet geldt voor eenieder, dus ook voor krakers.

Zoals gezegd, bestaat er voor eigenaars een verplichting om panden die langer dan één maand leegstaan, aan te melden bij B en W om opgenomen te worden in het leegstandsregister. Een pand dat langer dan vijf maanden leegstaat (zonder dat daar

gewichtige redenen voor zijn) kan door B en W gevorderd worden ten behoeve van urgent woningzoekenden. Als B en W na deze termijn niet tot vordering overgaan, dient dit besluit met opgave van redenen aan de minister en de gemeenteraad medegedeeld te worden. Een democratische controle op het vorderingsbeleid is op deze wijze gewaarborgd. Helaas moet ook hier geconstateerd worden dat de wet een per gemeente verschillende behandeling in de hand werkt. Juist op het terrein van het vorderen zou een uniforme regeling gewenst zijn. Een aparte regeling is gemaakt die het in principe onmogelijk maakt om nieuwbouwwoningen binnen één jaar te vorderen. In de Tweede Kamer is door de linkse partijen tegen deze regeling bezwaart gemaakt, omdat het slechts ten voordele van speculanten gemaakt zou zijn. Mijns inziens is deze redenering wat al te simpel daar het

snel vorderen van nieuwbouwwoningen er slechts toe kan leiden dat slechts gebouwd zal worden als een huis reeds tevoren verkocht of verhuurd zou zijn: een verdere frustratie van de woningbouw dus.

Als laatste punt zou ik de termijnverhuur willen noemen. De JOVD heeft zich in haar resolutie volkshuisvesting positief uitgesproken over de mogelijkheid van tijdelijke verhuur van woningen en het is verheugend dat in de leegstandwet dit punt opgenomen is. Met toestemming van B en W mag een leegstaande woning voor minimaal zes maanden en maximaal drie jaar verhuurd worden.

Bij deze verhuur is de normale huurbescherming niet van toepassing, hetgeen een voor de hand liggende zaak is. Al met al een goede wet met als voornaamste kanttekening dat te veel overgelaten wordt aan de gemeentebesturen, waardoor het risico ontstaat dat per gemeente een ander beleid wordt gevoerd. Decentralisatie is natuurlijk mooi, maar mag niet uitmonden in rechtsonzekerheid en rechtsongelijkheid. Helaas is dit laatste wel het geval.

Jongste uitgave Telderstichting Liberalisme in Nederland

Caroline Loen

De telderstichting is een onafhankelijk wetenschappelijk bureau, ruim 25 jaar geleden opgericht door prominente liberalen, die daarmee voldeden aan de, in een brede liberaal denkende kring gevoelde behoefte aan een instelling, die wetenschappelijke studies zou verrichten van diverse maatschappelijke vraagstukken en op vrijzinnige basis te werk zou gaan.

Uit mijn gesprek met de politoloog van de stichting, Paul Luyten, bleek wel dat de stichting geen amateuristische folders uitbrengt, maar goed verzorgde, wetenschappelijk verantwoorde rapporten, voortkomend uit het werk van de verschillende commissies van de stichting

Deze maand heeft de Telderstichting een boekje uitgebracht over het liberalisme, het is samengesteld door M. Wessels (historicus), Prof. Voorhoeve (directeur Telderstichting) en Paul Luyten (politoloog). Wat is het doel van dit boekje?

Het doel hiervan is te beantwoorden aan de grote vraag om informatie over het liberalisme, vooral bij scholieren en studenten is hier behoefte aan. Het boekje behandelt de historie van het liberalisme, maar vooral ook de actualiteiten, het accent is gelegd op de periode na de 2^e WO. Het geeft in duidelijke taal een overzichtelijk beeld van de ontwikkelingen van het liberalisme, vooral in deze periode, daar is namelijk nog maar heel weinig aandacht aan besteed.

Is het boekje zuiver gericht op het liberalisme in Nederland?

Nee, er wordt zeker ook aandacht besteed aan het liberalisme in andere landen, aan de kentering in het liberalisme, het zgn neo-liberalisme, de liberalen in Engeland, Duitsland etc., vooral ook gezien de samenwerking binnen de ELD. Ook wordt bekeken welke plaats de Nederlandse liberalen innemen; zijn wij rechts, zijn zij links, hoe zit dat nu precies.

Verder wordt ingegaan op wat het liberalisme nu precies inhoudt, de groei en de (tijdelijke) verjonging of "wedergeboorte" in Nederland, de verandering binnen de VVD en waarom die, zoals bij zoveel andere partijen wel het geval is, niet met een chaos gepaard gaat, maar heel geleidelijk plaats vindt. Ook het aangepaste liberale denken in de huidige economische malaise en de opkomst van D'66 worden behandeld. Er zijn vele gesprekken gevoerd met mensen uit de partij, staatssecretarissen en ministers. Kort gezegd is het een blik op het verleden, het heden en de toekomst van het liberalisme.

Waar zal het boekje verkrijgbaar zijn?

In ieder geval bij de Telderstichting (Koninginnegracht 55^a, Den Haag) en bij de JOVD waarschijnlijk ook wel bij TVL-Kamercentrales. En bij verschillende boekhandelaren, jammer genoeg lang niet bij alle. VVD en JOVD zullen het ook gaan gebruiken bij bv vormingscursussen en we proberen ook de scholen te bereiken.

Paul verwacht dat het boekje geweldig aan zal slaan, het is immers gemaakt op de behoefte. Vooral ook voor JOVD-ers is het ontzettend interessant.

De Telderstichting brengt vrij regelmatig rapporten uit en zij bestaat al ruim 25 jaar, toch hebben heel veel mensen nooit, of nauwelijks van haar gehoord.

Ja, dat is waar, daar is in het verleden veel te weinig aandacht aan besteed, tegenwoordig is ons beleid veel meer gericht op het publiek, ook trachten we het aantal verkooppunten uit te breiden. Gelukkig is de JOVD bereid zo'n verkooppunt te worden. De JOVD en de Telderstichting zijn beide volledig onafhankelijk en dat maakt samenwerking gemakkelijk.

De Telderstichting is onafhankelijk en staat dus bij het uitbrengen van haar rapporten niet onder toezicht van welk partijbestuur dan ook. De commissie-

leden worden benoemd op grond van hun visie op het betreffende onderwerp en hun kennis van zaken, uit welke partij zij komen is dan niet zo belangrijk, aldus Paul Luyten.

De stichting werkt ook naar haar capaciteiten, als we alle aanvragen naar wetenschappelijk onderzoek zouden behandelen kwamen we makkelijk tot 100 per jaar. Van veel waarde zouden deze rapporten niet kunnen zijn. We houden het aantal commissies bewust beperkt en het aantal leden van die commissies ook. Een wetenschappelijk verantwoord rapport kan niet worden geschreven in 'een paar vrije uurtjes na achten' door mensen die er in feite zeer weinig van af weten. Daar is veel kennis en tijd voor nodig, die wordt er bij ons ook ingestoken.

Als ik afscheid neem van Paul Luyten wacht er al iemand op "we gaan de portiek trachten schoon te maken". Dat is dan ook wel nodig ook, de 'stakende vrouwen' hebben ook de portiek van het Stikkerhuis niet overgeslagen en zijn er flink te keer gegaan; het zal een hele klus worden. Als ik dat zo bekijk raak ik er nog meer van overtuigd dat de 'dames' die dag de lakens beter binnen hadden kunnen houden.

In ieder geval bij de Telderstichting (Koninginnegracht 55^a, Den Haag) en bij de JOVD. En bij verschillende boekhandelaren, jammer genoeg lang niet bij alle. VVD en JOVD zullen het ook gaan gebruiken bij bv vormingscursussen en we proberen ook de scholen te bereiken,

Emancipatiecommissie

Annette Schijvenaars

Sinds kort heeft de JOVD, inhakend op de algemene tendens in ons land, een emancipatiecommissie. Deze commissie is voortgekomen uit datgene wat tot enkele maanden geleden "CRM-commissie" heette. Het onderwerp waar we ons mee bezig houden is hetzelfde gebleven, alleen de naam van de commissie is veranderd. Wij vonden het namelijk voor de duidelijkheid naar buiten beter om een exacter naam te kiezen.

De commissie stelt zich ten doel om de vrouwelijke JOVD-ers bewust(er) te maken en om hen te activeren.

Er is nu al vaak op geweest, en de laatste jaren wordt het opvallend, dat vrouwen in commissies, in afdelingsbesturen, achter de microfoon tijdens congressen nauwelijks te vinden zijn. In andere jongerenorganisaties is dit niet zo. Wij vragen ons af waarom dit zou kunnen liggen en wat hieraan te veranderen is. Over enkele maanden hopen we het Hoofdbestuur hierover een advies aan te bieden.

Wat bedoelen wij nu met bewustmaking en activering? Op de eerste plaats vinden we, dien je voor jezelf heel duidelijk na te gaan, waarom je lid geworden bent van een politieke jongerenorganisatie. Kortom: *Wat wil je?* Zoek je 'gezelligheid', 'politieke medestanders', 'discussie', of misschien zelf meer? Op de tweede plaats ligt het dan voor de hand, dat je voor jezelf nagaat, wat voor mogelijkheden er voor jou binnen de JOVD zijn: *Waar kun je wat doen?* Daarvoor behoort je te weten hoe de JOVD georganiseerd is, wie wat doet en ook hoe je iets doet.

Dit hele proces, dat velen misschien onbewust doorlopen, wordt tot een bewustmakingsproces, wanneer de bovenstaande vragen expliciet gesteld worden.

De activering is de volgende stap. Afhankelijk van de motie van om lid te worden willen de meeste JOVD-ers 'wel wat doen'. Er zijn echter tal van redenen waarom men niet zover komt: onzekerheid, verlegenheid, angst om fouten te maken, soms ook wel teleurstellende ervaringen met een eigen initiatief uit het verleden, en nu vul zelf de lijst maar aan. Met name bij meisjes cq vrouwen is dit verschijnsel, wat je drempelvrees zou kunnen noemen, groot. Zodra vrouwen over deze drempelvrees heen zijn, blijkt dat zij tot meer in staat zijn dan men aanvankelijk had gedacht. De commissie gaat daarom een aantal initiatieven ontplooiën om vrouwelijke JOVD-ers te activeren.

Met name gaan we proberen om zoveel mogelijk in contact te komen met leden aan de basis. Weliswaar niet dmv huisbezoeken, maar wel dmv het plaatsen van artikelen in Driemas-

ster, in afdelingsbladen en dmv het houden van korte spreekbeurten in afdelingen tijdens zgn huiskamer bijeenkomsten, borrels, voor of na afdelingsvergaderingen, etc. Bij deze zou ik dan ook alle afdelingsbesturen met klem willen verzoeken om bij de invulling van de activiteiten voor de rest van het jaar rekening te houden met deze mogelijkheid. De beste manier om mensen enthousiast te maken blijft het persoonlijk contact. Tevens zal een nota uitgebracht worden die de achtergrondinformatie en de grote lijnen van de spreekbeurten aangeeft. De mogelijkheden voor een speciale themadag cq weekend worden nog overwogen. Voorlopig willen we het hierbij laten. In de toekomst houden we jullie op de hoogte. We realiseren ons, dat dit programma ambitieus is en dat de commissie niet alles alleen zal kunnen doen. Wij doen daarom een beroep op de afdelingsbesturen om mee te werken. De nota zal verkrijgbaar zijn bij het Algemeen Secretariaat. De verzoeken om spreekbeurten van leden van de commissie en/of informatie hierover kunnen worden ingediend bij het Algemeen Secretariaat of bij ondergetekende, voorzitter van de commissie. Adres:

Kariboestraat 197
3523 PE Utrecht
tel.: 030-523207

B.A.V.

AGENDA B.A.V. 17 mei '81 :

1. opening
2. ingekomen stukken en mededelingen
3. vaststelling van de notulen van de vorige B.A.V.
4. behandeling resolutie omroepbeleid
5. w.v.t.t.k.
6. rondvraag
7. sluiting

HOTEL HET HOF VAN HOLLAND

Kerkbrink 1
Hilversum tel. 035 4 61 41

"De Nude Stoep"

discotheek
restaurant — bowling — biljart
speeltuin — terras — video-film — pizzeria — bruin-café

VLIELAND Tel. 05621 - 678

RIKBORD

AGENDA

Opgemaakt naar de jongste gegevens van het algemeen secretariaat.

MET

- 1 vrijdag
afdeling Venlo:
thema-avond verhouding VVD-JOVD.
- 2 zaterdag 13.00 uur
Amendementenbeurs resolutie omroepbeleid.
Stikkerhuis, Amsterdam.
- 6 woensdag
afdeling Gouda:
Dhr. Bolkestein over buitenlandse politiek.
- 9 zaterdag 13.00 uur
Verenigingsraad in het Stikkerhuis, Amsterdam.
- 11 maandag 20.00 uur
afdeling Utrecht:
Forum met Loek Hermans (VVD), Ruud Nijhof (DS'70) Van Houwelings (CDA) en bekende vertegenwoordigers van de PvdA en D'66. Hotel Smits (zaal 2c), Vredenburg, Utrecht.
- 17 zondag
Bijzondere algemene vergadering, Hof van Holland, Hilversum. Omroepbeleid. Hieraan voorafgaand amendementenbeurs Midden-Oosten-resolutie en modelreglement voor afdelingen en districten.
- 18 maandag
afdeling Amstelland:
Dhr. Lensink, Aalsmeer
- 21 donderdag
afdeling Venlo:
Thema-avond met minister Pais.

Eindhoven

Het zal menig JOVD-er bekend zijn dat de regio Eindhoven al menig jaar een witte vlek is op de kaart van de JOVD. Weliswaar bezit de VVD-afdeling Eindhoven een VVD-jongeren-kontakt, dat overigens niet door de landelijke VVD wordt erkend, maar het is niet zeker of dit jongeren-kontakt alle jongeren in de regio Eindhoven met liberale ideeën bereikt. Met name die liberale jongeren die nog niet gekozen hebben voor toetreding tot een politieke partij, kunnen de drempele naar het VVD jongeren-kontakt te hoog vinden. Het is met name deze overweging geweest die een aantal liberale jongeren in Eindhoven er toe bewogen heeft te komen tot de oprichting van een JOVD-afdeling in Eindhoven. In het begin van dit jaar werd een voorlopig bestuur opgericht en werden contacten gelegd met de VVD afdeling Eindhoven om zeker te zijn van een goede relatie met de VVD in het algemeen en het VVD jongeren-kontakt in het bijzonder.

MAARTEN VAN TRAA

Inmiddels zijn door de afdeling in oprichting al enkele activiteiten ontplooid die bijzonder geslaagd waren. Tevens werd naarstig gezocht naar sprekers die de oprichtingsvergadering een interessant politiek aspekt konden verschaffen. Het is gelukt Dhr. Bolkestein, buitenland-specialist van de Tweede Kamerfractie van de VVD, en Dhr van Traa, buitenland-secretaris van het dagelijks bestuur van de PvdA, uit te nodigen voor een debat over buitenland-politiek op dinsdag 12 mei. Voorafgaande aan dit debat zal de oprichting van de afdeling Eindhoven plaatsvinden. De oprichtingsvergadering en het debat zullen gehouden worden in "Zaal Klein Tongelre", Tongelresestraat 288^a te Eindhoven en de aanvang is 20.15. Uiteraard zijn ook belangstellende van buiten de regio Eindhoven van harte welkom op deze avond.

Rectificatie

(n.a.v. Uw brieven) :

In het maartnummer van DRIEMASTER stond in deze rubriek de volgende 'grap': *vrouwen zijn als vliegen: zwak maar lastig. Dit moest zijn: mannen zijn als olifanten: sterk maar dom.*

HOOFDREDACTIE

Op woensdag 25 maart ging het district Gelderland naar Den Haag. Om het voor ieder lid mogelijk te maken om mee te gaan, hadden zij de deelnemersbijdrage ZO LAAG MOGELIJK gehouden.

P.S.: Mensen die bereid zijn om te rijden, worden verzocht zich op te geven, er zal een ruime vergoeding gegeven worden.

(uit de L.A.G., JOVD district Gelderland)

*

Landelijk voorzitter Roelof Houwing over HB kandidaat Ad Weydt: "Ad is een goede kandidaat waarbij zeer gelet is op de noodzakelijke regionale spreiding van HB-leden"

Roelof Houwing over HB kandidaat Hans Veltkamp: "Dat Hans het tweede HB-lid uit Gelderland is, is van geen enkel belang, het gaat om kwaliteit in het HB, niet om regionale spreiding."

*

Regionale spreiding, kwaliteit, regionale kwaliteit, gespreide kwaliteit? Wij weten het niet meer.

*

Uitslag NIP0-enquete: één op de negen Nederlanders denkt dat het IKV staat voor 'Internationale Kommunistische Vereniging'. Wij houden het gewoon op: Interkerkelijk Vredesverraad.

*

Zou Joost van Gilse zijn invloed aan kunnen wenden om Erik-Pieter Vlaanderen alsnog een HB-pen te bezorgen?

*

Glastra van Loon (D'66) op bijeenkomst in Schoorl: Ik sluit een kabinet met de VVD niet uit zolang het CDA nog sterk verdeeld is.

*

Er is dus nog kans op regeringsverantwoordelijkheid voor D'66.

*

Het is onjuist om van een bestuurder te verlangen dat hij deskundig is op alle gebieden die in het door hem of haar meebestuurde orgaan aan de orde komen. Hij dient deskundig te zijn in het besturen.

*

Het CDA zoekt naar een bom die de partij spaart en de atoompacifisten het zwijgen oplegt.

Te Koop Gevraagd voor de afdeling Noord-Veluwe: Een goede stencil-machine om het orgaan "ELITE" ook leesbaar te maken.

*

JOVD Delfland heeft op 13 mei een gezellige avond in Delft. Met als titel: "Politiek met een Pilsje" Voor inlichtingen kunt u bellen naar. 070 - 996784 of 015 - 134425

*

De meest dorstigen kunnen zich beter tot de Heineken-brouwerij in Zoetermeer wenden.

*

Weet u waarom Robert de Haze Winkelman zich laat fotograferen voor advertenties in Elseviers Weekblad? Waarschijnlijk omdat hij "Jägermeister" drinkt of omdat de "Bokma" niet koud stond.

*

De politieke agenda wordt steeds openlijker bezet door belangengroepen, die onder pretentie van 'democratisering' veto-macht eisen over de sector van de maatschappij die ze zeggen te vertegenwoordigen. (B.Ummelen)

*

Het JOVD voorjaarscongres wordt gehouden in Gilze-Rijen. Zou dit congres de geschiedenis ingaan als het congres van Gilse (rijen)?

*

De macht van de groep, maakt de mens tot kudde. Rob van de Pas, JOVD afd. ABCD.

*

Wiljan Loomans vlak voor dat de Driemaster af moet zijn op wanhopige toon: *Waarom zitten er toch allemaal nietsnutten bij de JOVD???*

*

Mens worden is een kunst. Iemand lid maken van de JOVD, een bovenmenselijke opgave.

(info JOVD afd. Oost-Ysselmonde)

*

Wiljan Loomans: Het leven van een Driemasterredacteur is kei en keihard. *Ja, inderdaad..... wil je slaagroom op je koffie!*

*

VERDACHT De heer Ceas Rooke was te beluisteren in het radio-programma Rau-phaser.

VVD-spreker in de afd. Apeldoorn: "Ik vind JOVD-ers zulke zalige dwarsliggers".

*

Uit De Binding van Oost-Ysselmonde: "Albert en Reolien Keupink kregen op 27 febr. jl. bezoek van een 'OOIE-VAAR'. Hij bracht hun een zoon, die ze Toon hebben genoemd".

*

REDACTIE: Wie gelooft er anno 1981 nog in dit soort voorlichting.

Landelijk voorzitter Roelof Houwing voor de VPRO-radio: "Vier jaar geleden stond ik in dubio of ik op de VVD of de PvdA zou stemmen".

De redactie stemt in elk geval op De TEGENPARTIJ.

*

Taiwan: Leve de man van de RSV! (Uit: Conscientia, afd. Utr.)

*

OPROEP 1

Op het Najaarscongres 1981 zal de JOVD de resolutie Jeugdbeleid vaststellen. Het ontwerp voor deze resolutie wordt gemaakt door een speciaal hiervoor ingestelde commissie. Het hoofdbestuur zoekt mensen die in deze commissie willen gaan zitten.

Het is de bedoeling dat de commissie zich door gesprekken en literatuuronderzoek in het jeugdbeleid gaat verdiepen. Na onderlinge discussies zal zij dan een aantal onderbouwde standpunten formuleren die in augustus als ontwerp-resolutie aan de vereniging zullen worden voorgelegd. De leden van de commissie zullen desgewenst afdelingsbijeenkomsten bijwonen om het ontwerp toe te lichten. Na het Najaarscongres zal ze tot slot de definitieve tekst van de resolutie en toelichting verzorgen.

Voor de commissie worden mensen gezocht die liefst al enige deskundigheid of betrokkenheid ten aanzien van het jeugdbeleid hebben. Het is de bedoeling bij de samenstelling van de commissie zoveel mogelijk pluriformiteit na te streven. De leden moeten de tijd hebben (zeker een uur of vijf per week, in de maanden mei, juni en juli) om goed mee te kunnen draaien, hoewel met niet al te lange vakanties rekening kan worden gehouden. Er bestaat een reiskosten-regeling.

Mensen die zin hebben om in de commissie te zitten, kunnen zich schriftelijk aanmelden bij het algemeen secretariaat. Geef, gelet op het bovenstaande, meteen wat toelichting bij je aanmelding. Meer inlichtingen zijn te krijgen bij de vice-voorzitter politiek.

OPROEP 2

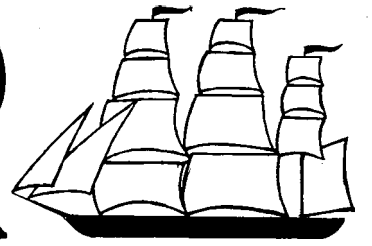
Op het Voorjaarscongres heeft het hoofdbestuur toegezegd een commissie Sociale Zekerheid in te stellen. Het hoofdbestuur zoekt mensen die in deze commissie willen gaan zitten.

Het is de bedoeling dat deze commissie zich door gesprekken en literatuuronderzoek gaat verdiepen in de vraag op welke wijze een stelsel van sociale zekerheid kan ontstaan dat zowel doelmatig als betaalbaar is. Het is de bedoeling dat deze commissie in december van dit jaar een rapport zal uitbrengen, waarna zij zal worden ontbonden. Voor de commissie worden mensen gezocht die door hun studie of werk een zeker deskun-

digheid of betrokkenheid bij het onderwerp hebben. Bij de samenstelling van de commissie zal zoveel mogelijk pluriformiteit worden nagestreefd. De leden moeten de tijd hebben om goed mee te kunnen draaien, hoewel het mogelijk is om hier een regeling voor te treffen. Er bestaat een reiskostenregeling.

Mensen die zin hebben om in de commissie te zitten, kunnen zich schriftelijk aanmelden bij het algemeen secretariaat. Geef, gelet op het bovenstaande, meteen een toelichting bij je aanmelding. Meer inlichtingen zijn te krijgen bij de vice-voorzitter politiek.

DRIEMASTER

OPINIEBLAD VAN DE J.O.V.D. - VERSCHIJNT 10 MAAL PER JAAR - JAARGANG 33, NUMMER 5, MEI 1981

Analyse verkiezingsprogramma's

'NEDERLAND REDDEN VAN ONDERGANG'

Sjoerd Swane

De verkiezingen staan voor de deur en daarmee de oplossing voor zo ongeveer alle problemen waarmee ons land kampt. Praktisch elke partij tovert in de verkiezingsprogramma's honderdduizenden arbeidsplaatsen tevoorschijn en zaken als woningnood, energievoorziening, defensie e.d. worden en passant teruggebracht tot niet al te moeilijk uit de weg te ruimen oneffenheden.

Het grote punt waarbij de komende vier jaar een absolute prioriteit gelegd zal worden, is het beleid op sociaal-economisch en financieel gebied. In onderstaand artikel wordt een analyse gegeven van de partijprogramma's van de vier grote politieke partijen (CDA, PvdA, VVD en D'66) betreft de werkgelegenheidsproblematiek. Op pagina 6 treft u een programanalyse over de sociale zekerheid aan.

VERSCHILLENDE INVALSHOEKEN

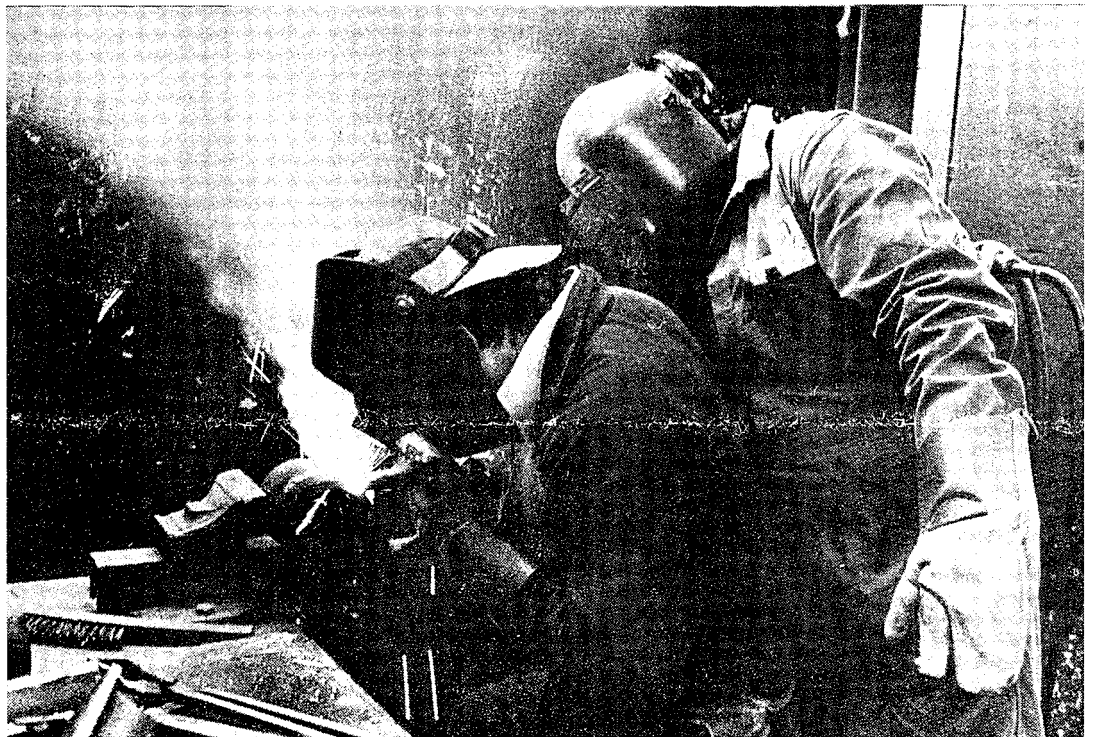
De uitgangspunten die de diverse verkiezingsprogramma's hanteren liggen nogal uit elkaar: de PvdA gaat uit van socialistische principe gelijkheid en solidariteit (spreiding van kennis, inkomen en macht), het CDA gaat uit van verantwoordelijkheid die de mensen voor elkaar moeten hebben, de VVD vindt juist weer dat dat de vrijheid en de individuele verantwoordelijkheid van de burger uitgangspunt voor het beleid dient te zijn, terwijl D'66 de invalshoeken van CDA, PvdA en VVD in een grote pot heeft gegooid en vervolgens een soort mengelmoes van de diverse standpunten als 'nieuw' uitgangspunt naar voren brengt. De invalshoeken zijn bepalend voor de rol die aan de overheid toegedacht wordt: de PvdA geeft aan de overheid een centrale positie, de VVD vindt dat de rol van de overheid terughoudend en facilitair dient te zijn, en het CDA houdt het midden tussen die twee. D'66 is weer wat vaag door aan de ene kant te stellen dat er een sociaal-economisch beleid gevoerd moet worden op basis van een door het parlement vastgesteld meerjarenplan. Dit plan zou dan als uitgangspunt moeten dienen voor de onderhandelingen die de regering voert met werkgevers- en werknemersorganisaties over een zgn. meerjarig sociaal contract waarin vastgelegd wordt, welke investeringen gedaan worden, hoe het arbeidsplaatsenplan eruit zal moeten komen te zien, etc. Aan de andere kant stelt D'66 dat de overheid slechts globale randvoorwaarden zou moeten stellen waarbinnen de bedrijven moeten functioneren. Dus aan de ene kant vrijwel

volstreekte gebondenheid door een sociaal-contract en aan de andere kant globale randvoorwaarden.

Samenvattend kan over de rol van de overheid in het sociaal-economisch leven gesteld worden dat de PvdA uitgaat van een centraal en sturend overheidsbeleid, de VVD van een vrije markteconomie, het CDA van een mengvorm en D'66 van een vage mengvorm.

WERKGELEGENHEID

Alle partijen willen 300.000 extra banen scheppen in de komende vier jaar. Allereerst dient opgemerkt te worden dat CDA, PvdA en D'66 uitgaan van een economische groei. Constaterende dat er in 1981 geen economische groei zal zijn, is het dus op voorhand reeds de vraag of de plannen van deze drie partijen alleen al op dit punt niet op drijfzand gebouwd zijn. Voorts valt te betwijfelen of een flinke loonmatiging, die noodzakelijk is voor een rendementsherstel, wel een reële verwachting is. Alle partijen veel heil in het scheppen van deeltijdbanen die (variërend) aan 90.000 (PvdA) tot 170.000 (CDA) mensen een baan zouden moeten verschaffen. Het is uiteraard speculatief om te verwachten dat deeltijd de oplossing voor een deel van de werkloosheid zou betekenen: allereerst is het maar de vraag hoeveel mensen er geïnteresseerd zullen zijn in een deeltijdbaan met navenant lager inkomen (deeltijd die een verhoging van de loonkosten tot gevolg heeft, is niet reëel). Verder zijn er problemen op organisatorisch, productiviteits, en kostengebied niet gering. De geringe ervaring met deeltijdarbeid in Neder-

land is een bijkomende moeilijkheid. Uiteraard lijkt het invoeren van deeltijdbanen een goede zaak, maar om daar zoveel heil van te verwachten op de korte termijn is te kwalificeren als "de wens als vader van de gedachte". Buiten de deeltijdarbeid komen de vier grote partijen met een aantal specifieke punten. De PvdA wil via talloze wetten de ordening en sturing van de arbeidsmarkt gaan regelen. Particulier initiatief zal slechts mogelijk zijn als "de ambtenaar" mee mag kijken. De verdeling van arbeid zal geen zaak meer zijn voor het bedrijfsleven, neen, de overheid geeft haar richtlijnen. M.i. zal een dergelijk beleid een falikante mislukking worden aangezien elke mobiliteit en inventiviteit gefrustreerd wordt. Een vastroesten van de arbeidsmarkt zal het gevolg zijn. In het nabije verleden is op voldoende wijze gebleken dat de overheid simpelweg niet in staat is een behoorlijk beleid op dit gebied te voeren. Een grote rol heeft de PvdA toegedacht aan de arbeidsbureau's echter onder gelijktijdige afschaffing van de commerciële uitzendbureau's. Uiteraard zal iedereen het er over eens zijn dat de arbeidsbureau's beter uitgerust moeten worden, maar welke (niet idealistische) redenen aan te voeren zijn om de goed werkende uitzendbureau's te verbieden staat nergens in het program vermeld.

In de visie van de PvdA en CDA moeten bedrijven via bepaalde quoteringsregelingen verplicht worden om vaste percentages vrouwen, arbeidsongeschikten, jongeren, e.d. aan te nemen. Deze visie zal eerder verstarrend op de werkgelegenheid haar uitwerking hebben,

dan dat het werkelijke problemen oplost. Het CDA wil een verruiming van het begrip passen de arbeid en invoering van een verplichte omschakeling voor

VERVOLG OP BLZ. 2

DRIEMASTER**VOOR JOU!**

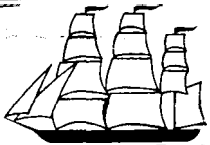
- Ik word lid (mijn geboortjaar is 19...)
- Ik wil donateur worden.
- Ik wil abonnee van DRIEMASTER worden en zal het abonnementsgeld (f27,50) met de toegezonden acceptgirokaart voldoen.
- Ik wil graag meer informatie over de JOVD.

NAAM

ADRES

POSTCODE PLAATS

Opsturen aan JOVD, **HANDTEKENING:**
Nieuwezijds Voorburgwal 288,
1012 RT AMSTERDAM

COLOFON

het schip van de vrijheid voortgestuwd door verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid en sociale rechtvaardigheid.

REDACTIEADRES

Mr. D.U. Stikkerhuis
Nieuwezijds Voorburgwal 288
1012 RT Amsterdam
(020) 242000

REDACTIE

hoofdredacteur
Wiljan Loomans
Noorderstraat 20
1621 HW Hoorn
(02290) 14604

eindredacteur
vacature

redacteur algemene politiek
vacature

internationaal redacteur
Frank van der Vorm
Hof de Vriendschap 9
3312 EJ Dordrecht
(078) 148989

redacteur verenigingsnieuws
Caroline Loen
Sijmen Grootstraat 22
1135 HN Edam
(02993) 62515

redacteur Prikbord
vacature

opmaakredacteur
Kees Ensingh
Fred. van Eedenlaan 33
2321 BB Leiden
(071) 310240

redactieassistente
Annet Schopman
Niftarlakestraat 1
3621 GT Breukelen

hoofdbestuurssauditor
Teddy Koning

TEKSTVERWERKING & BIJDRAGEN

Wim Fels
Jules Maaten
Rob van de Pas
Sjoerd Swane

DRUKWERK

Drukkerij Ebel Noorman BV
Groningen

ADVERTENTIES

Voor plaatsing van advertenties in DRIEMASTER kan men contact opnemen met de voorzitter.

HOOFDBESTUUR

voorzitter
Roelof Houwing
Spilsluizen 24 zz
9712 NT Groningen
(050) 131255

vice-voorzitter politiek
Marco Swart
Campuslaan 27-312
7522 NC Enschede
(053) 894893

vice-voorzitter organisatie
Jan van Zanen
Lingerzijde 47
1135 AN Edam
(02993) 72910

algemeen secretaris
Teddy Koning
Johan-Willem Frisoiaan 240
2263 CV Leidschendam
(070) 276148

penningmeester
Roelof Houwing (ad interim)

internationaal secretaris
Jules Maaten
Herengracht 358
1016 CH Amsterdam
(020) 244386

tweede secretaris
Nasta Vulik
Gardenierslaan 41
7314 CT Apeldoorn
(055) 219582

Medewerkster vorming
Karin Blaauw
Welderingsstraat 58
9035 EA Dronrijp
(05172) 2099

Valse hoop

De FNV heeft het goed met ons voor. Ze heeft even voor ons uitgezocht hoe de werkloosheid kan worden opgelost, en laat dat nou heel eenvoudig zijn. De overheid hoeft alleen maar links en rechts wat meer geld uit te geven en dan gaat de boel vanzelf weer draaien. Het had eigenlijk voor de hand gelegen om het plan "Meerwerk" te noemen, want het is welbeschouwd een wat verder opgeblazen versie van de Weerwerk-balloon. Maar ja, dan zouden er misschien nog meer NKV-ers naar het CNV vertrekken en dat is een bedreiging voor de werkgelegenheid (op het FNV-kantoor).

HEROÏNE

Zowel het FNV- als het PvdA-plan komt neer op heroïne voor onze economie: het werkt eerst wel lekker, maar op den duur ga je er onderdoor. De vaderlandse economie is zo zoetjesaan verslaafd gemaakt aan overheidsingrijpen: als ze weer even beroerd is, krijgt ze weer een shot en zo gaat ze langzaam kapot. Ieder pleidooi om af te kicken en het marktmechanisme een kans te geven moet het haast wel afleggen tegen de verlokking van de volgende dosis. Politiek is het allemaal wel te verklaren. Het natuurlijke verlangen van elke politicus is om iets te bereiken wat hij aan z'n kiezers kan laten zien. Het bedrijfsleven de ruimte geven en afwachten staat niet erg actief. Het is allemaal wel even mooier als Oompje Overheid allerlei leuke dingen voor linkse mensen doet en en passant de werkloosheid oplost. Het juiste beleid is onverkoopt, totdat het te laat is en de wal het schip keert.

Marco Swart

HET SPROOKJE VAN IMPULS

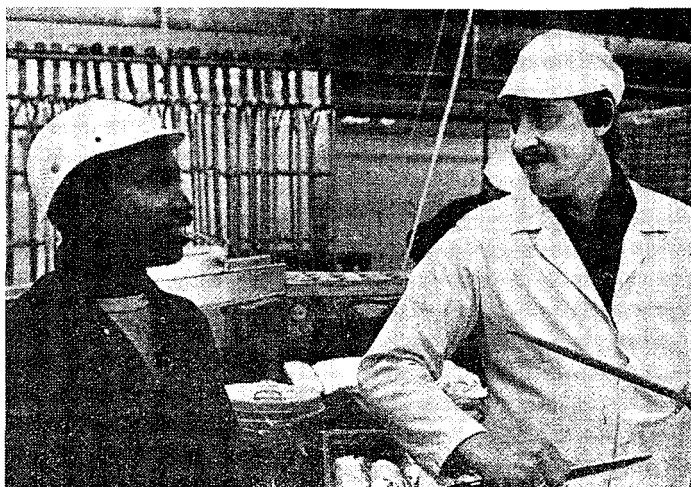
Toch zitten er duidelijke gaten in de "banenplannen". De eerste cruciale fout is het sprookje van Impuls. Ene mijnheer Keynes heeft ooit eens uitgevonden dat wanneer het slecht gaat met de economie het soms kan helpen als de overheid extra geld besteedt. Dat extra duwtje van de overheid, "een impuls voor de economie", zou de boel weer op gang brengen. Vergelijk het maar met een spierinkje uitgooien om een kabeljauw te vangen. Maar zoals iedere visser je kan vertellen, dat heeft alleen zin als er ook inderdaad kabeljauwen rondzwemmen. En dat gaat voor de Nederlandse economie niet op. De Nederlandse economie is grondig verstoord. De arbeidskosten zijn te hoog, de arbeidsmarkt is verziekt, de uitkeringen, subsidies en ambtenarensalarissen leggen een veel te groot beslag op het nationaal inkomen, het industrieel apparaat is onvoldoende en de enige reden waarom de zaak nog enigzins lijkt te draaien zijn de aardgasbaten. Zolang die problemen niet zijn opgelost, hebben impulsen geen zin. Keynes heeft dat er inder tijd best bijgezegd, maar ja, dat zijn kleine lettertjes waar je als fatsoenlijk socialist overheen leest. En zo worden er enthousiast allerlei "impulsen" bepleit, die met onverdiend geld betaald moeten worden. En als zo'n impuls dan geen effect heeft, dan maakt het de problemen alleen maar groter.

VERVOLG VAN BLZ. 1

werklozen. Verder wil het CDA het aantrekken van buitenlandse werknemers stopzetten. Deze stellingname is op zijn zachtst gezegd wat ondoordacht: uiteraard dient het aantrekken van gastarbeiders tot een minimum te worden beperkt, maar als er geen arbeidskrachten te vinden zijn voor bepaalde werkzaamheden dan moet deze mogelijkheid open blijven. De VVD is (dit in tegenstelling tot de PvdA) van mening dat de uitzendbureau's een functie in het arbeidsmarktgebeuren moet blijven vervullen. Opvallende punten om de werkgelegenheid te bevorderen, heeft de VVD niet. In het algemeen kan men stellen dat de VVD ervan uitgaat dat door stimulering van de vrije ondernemersgewijze productie, "vanzelf" arbeidsplaatsen ontstaan. Uiteraard worden wel punten betreffende het functioneren van de arbeidsmarkt opgevoerd zoals verbetering van de arbeidsbemiddeling, verplichte vacaturemelding, verruiming van het begrip

passende arbeid e.d. Al met al is de VVD weinig diepgaand op deze kwestie ingegaan als

men het heeft over concrete programmapunten. D'66 heeft als hoofdpunt de deeltijdarbeid. De gevaren die kleven aan deze "oplossing" werd hier boven al aangegeven. Overigens dient gesteld te worden dat D'66 zich uitspreekt voor loon op grond van uren. Dit standpunt (ook aangehangen door de VVD) zou wel eens het failliet van de deeltijdarbeid kunnen aangeven. De overheid zal sturend moeten optreden en regels moeten opstellen om te komen tot verplichte deeltijdarbeid. Arbeidstijdverkorting speelt in het D'66 verkiezingsprogramma ook een grote rol. De vraag blijft of arbeidstijdverkorting onder gelijkzijdige verlaging van het loon een voor werknemers aantrekkelijke gedachte is. Voorts kan men zich afvragen of arbeidstijdverkorting wel in alle bedrijfstakken mogelijk is. Samenvattend moet men constateren dat de cijfers over de werkgelegenheid voor een deelte (deeltijdarbeid) te optimistisch zijn en voor een gedeelte (voornamelijk PvdA en D'66) irrealistisch zijn.

DE PLANOFILIE

Nu zou het oneerlijk zijn om te suggereren dat men ter linkerzijde in het geheel geen o-zou hebben voor de noodzakelijke reorganisatie van de Nederlandse economie. Naast de impuls-plannen worden er wel degelijk ook voorstellen gedaan om structurele verbetering te bereiken. Maar deze voorstellen vertonen een andere funeste fout. Want de herstructurering van de Nederlandse economie moet worden gerealiseerd via een centraal economisch plan. Want "winst is geen werk" en daar moet de overheid dan maar waarborgen voor geven. Het is een gaaf voorbeeld van een frequent symptoom van socialisme: de planofilie. Het is zeer de vraag of zo'n plan ook maar enigzins zou werken. Hiervoor is de medewerking van investeerders en ondernemers onontbeerlijk en die zitten eigenlijk niet zo te springen om goedbedoelde adviezen en voor-schriften van ambtenaren. En als die medewerking zou worden afgedwongen, dan zou het resultaat slechts de vlucht van bedrijvigheid tot gevolg zal hebben. Waarom durft men het herstel van de economie niet over te laten aan de ondernemers? Het argument is altijd: "we hebben de afgelopen jaren al gematigd en de werkloosheid werd alleen maar groter, dus dat verhaal van winst geeft werk' gaat niet op". De kracht van deze argumentatie is haar eenvoud: iedereen kan het toch zelf zien. Maar het is wel larie. De afgelopen jaren was er in het algemeen helemaal niet "meer winst", in het gunstigste geval "minder verlies". Juist in het midden- en kleinbedrijf - van doorslaggevend belang voor de faillissementen talrijk. Maar in die sectoren waar nog winst wordt gemaakt (energie, banken

en verzekeringen, automatisering) gaat het best goed met de werkgelegenheid. Bovendien is het wat naïef om te veronderstellen dat een onderneming die na jarenlange problemen eindelijk weer boven Jan komt, meteen weer zou beginnen met het aannemen van nieuw personeel. De hoogste prioriteit hebben (terecht) de investeringen. Zonder investeringen wordt de Nederlandse economie nooit meer gezond. En dat is veel belangrijker dan het scheppen van banen op de korte termijn. Als de economie eenmaal goed draait, wordt het via arbeidstijdverkorting ook mogelijk de werkloosheid op te lossen. In feite is ondernemend Nederland zonder allerlei centrale plannen allang bezig met de herstructurering. Ik wil hiermee overigens niet zeggen, dat ieder gepland overheidsingrijpen in de economie perse slecht zou zijn. Maar die moet terughoudend zijn en zich richten op enkele belangrijke sleutelindustrieën vanuit een visie op de lange termijn. Frankrijk en Japan (op heel eigen wijze) zijn voorbeelden van het succes dat deze aanpak kan hebben.

VALSE HOOP VAN OME JOOP

Toch is er nog hoop. Zowel in FNV- als PvdA-voorstellen wordt eindelijk weer erkend dat winst nodig is. Eveneens komt men er rond voor uit dat de loonkosten omlaag moeten. En bij sommige socialisten begint het inzicht te rijpen dat het Sprookje van Impuls en de Planofilie onjuist zijn (Stevens, Duisenberg). Het grootste gevaar van de planner is niet dat ze uitgevoerd zouden worden (dat zit er niet in). Het gevaar is dat ze verwachtingen wekken die niet te honoreren zijn. Ook, nee, juist de mensen in moeilijkheden zijn niet geholpen met valse hoop.

D.H.M. Dental Depot

Leverancier van tandheelkundige benodigdheden

- * Wij verzorgen de totale inrichting van Uw praktijk
- * Ruim assortiment handinstrumentarium verbruiksmaterialen
- * Bel eens: 05910-13915 te Emmen

Documentatiemap met uitgebreide informatie ligt voor U klaar

Haagjesweg 263
Postbus 138
7800 AC Emmen

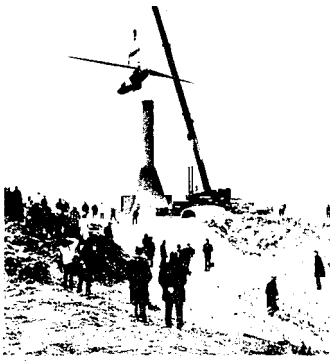
KORT & KRACHTIG

Kern-energie

Sjoerd Swane

De zgn. BMD (Brede Maatschappelijke Discussie) over kernenergie kan van start gaan: minister van Aardene heeft eindelijk de stuurgroep van deze discussie bij elkaar geronseld. Had het kabinet den Uyl in 1975 nog besloten tot de bouw van drie nieuwe kerncentrales, nu lijkt de op papier goedbedoelde BMD de verkiezingsstrijd niet eens meer te overleven. De PvdA en D'66 wensen onmiddellijke sluiting van de twee bestaande centrales. De VVD wil de twee centrales in het geheel niet sluiten en laat het onder andere van de BMD afhangen of het aantal kerncentrales moet worden uitgebreid. Alleen het CDA zal haar houding bepalen na afloop van de BMD. PvdA, VVD en D'66 vinden het dus nu al op voorhand nodig om zich niets van de discussies aan te trekken. Als toch al

de politieke standpunten bepaald zijn, lijkt het onzinnig om met een discussie te starten die blijkbaar allang gevoerd is.

D'66...?

Frank van der Vorm

Laten we toch maar VVD gaan kiezen. Niet omdat D'66 niet meer liberaal zou zijn, maar

Fransen verandering

Jules Maaten

"De Franse vrouwen en mannen hebben gekozen voor de verandering die ik hen heb voorgesteld" zei François Mitterrand, de nieuwe Franse president, op de avond van zijn victorie. Kort daarvoor had hij Valéry Giscard d'Estaing met een relatief grote marge verslagen. Dat op zich is al een grote verandering: voor het eerst in de Vijfde Republiek zit er een socialist op de hoogste post. Deze verandering zou best wel eens heel gezond kunnen blijken te zijn voor de Franse samenleving. Na het autocratische bewind van Giscard ('de ongekroonde koning') zal er nu weer meer aandacht worden besteed aan een aantal sociale aspecten van de Franse samenleving, en we kunnen voorzichtig aannemen dat een aantal liberale principes (decentralisatie, bescherming van de persoonlijke levenssfeer) nu ook wellicht meer aandacht zullen krijgen dan voorheen. Mitterrand blijft afhankelijk van de volksvertegenwoordiging. Hoe de toekomstige verkiezingen daarvoor ook zullen uitpakken, duidelijk is al wel dat zijn Parti Socialiste zeker geen absolute meerderheid zal behalen. De nieuwe president blijft dus afhankelijk van coalitiepartners. We moeten hopen dat de communisten van Marchais hier niet al te sterk uit naar voren zullen komen, om zodoende Mitterrand hun wil te kunnen opleggen. De verkiezing van Mitterrand is bij alles gebaat, behalve bij radicalisme. Op internationaal gebied staan we voor een ongewisse tijd. Mitterrand zal stellig positie-

ver staan dan Giscard tegenover de E.G. Maar wat zijn Afrika-beleid wordt, en hoe zijn houding tegenover de NAVO zal zijn kunnen we slechts vermoeden. Zo eigenzinnig en nationalistisch als Giscard kan hij echter nooit zijn, en dat is dan al een hele verbetering.

Volksverlakkerij

Sjoerd Swane

De verkiezingsstrijd is weer bijna achter de rug en over enkele dagen zullen we weten hoe het Nederlandse kiezerslegioen over de diverse politieke partijen denkt. Het is verbijsterend te moeten constateren dat een aantal lijsttrekkers die het blijkbaar met koele argumentatie niet van anderen kunnen winnen, het kiezerspubliek verlakken met volstrekte onwaarheden. Zo stelt den Uyl glashard op de televisie dat de VVD voor onmiddellijke uitbreiding van het aantal kerncentrales is en Terlouw weet te melden dat de woningnood veroorzaakt is door het kabinet van Agt/Wiegel. De politieke partijen hoeven elkaar natuurlijk tijdens de verkiezingsstrijd niet te ontzien, maar als lijsttrekkers van grote partijen zich schuldig maken aan het verkondigen van pertinente leugens, dan moet men zich afvragen van welk kaliber zulke mensen zijn. Als deze tendens zich voortzet, zal het misschien noodzakelijk zijn dat er een onafhankelijke raad (een soort rechtelijke macht) in het leven geroepen wordt om typische gevallen van volksverlakkerij recht te zetten. Een dieptepunt voor de Nederlandse politiek!!

JUNI - CONGRES !

Het Juni-congres van de JOVD (zie de bon op pagina 6) zal de meeste aandacht besteden aan de Midden-Oosten problematiek. Een speciale commissie heeft, onder leiding van internationaal secretaris Jules Maaten, zoals gebruikelijk is voor een dergelijk evenement een resolutie ontworpen, welke leidraad voor de beraadslagingen zal zijn. De resolutie is onlangs gepubliceerd in het HB-info (mededelingenperiodiek van het hoofdbestuur) en via een amendemen-

tenbeurs heeft men de voorbereiding afgerond.

Grote vraag is altijd: welke sprekers zullen het congres het nodige politieke cachet gaan geven? Wat betreft dit Midden-Oosten-congres: de heer Rabbani, consul van Koeweit, heeft inmiddels toegezegd te zullen komen. D'66 - buitenspecialist mr. Laurens Jan Brinkhorst - veel genoemd als mogelijk opvolger van minister Van der Klaauw - is aangezocht.

OVERSOCIALISATIE

Wat is Liberaal? Is de JOVD Liberaal? Nee, momenteel is de JOVD niet liberaal. De JOVD stelt zich volgens mij op aan de linkerzijde van het politieke spectrum. Weinig hoor ik over de in wezen rampzalige situatie van onze economie welke onmiskenbaar het gevolg is van de alhaast niet meer te stoppen voortdenderende trein van de oversocialisatie. Een oversocialisatie leidend tot een verzorgingsstaat met vele nadelen, niet alleen voor onze economie maar ook voor de mens, het individu,

wat wordt gemaakt tot een willoze pop. Kom op JOVD, wordt eindelijk eens duidelijk: Stel eens moties op die het afschaffen van subsidies aan kunstenaars naar voren brengen, wees niet bang eens je stem te laten horen wanneer het gaat om de stroom van gastarbeiders, en het falend beleid tov de Surinamers, Kraken is gewoon fout. Zeg eens iets over de overheidsuitgaven die fors omlaag moeten, - probeer écht liberaal te zijn!

Eric Kersbergen, Landsmeer.

A-REIZEN:

UW REISBUREAU VOOR AL UW VAKANTIEREIZEN !

per vliegtuig, trein, touringcar of eigen auto.

Hotels, appartementen of bungalows.

Óók voor 'INPAKKEN en WEG-WEZEN !'

Kortom: voor ALLE vakantievormen die u wenst !

Alléén voor vliegtickets, hotelreserveringen, autohuur, campingvluchten etc. zijn wij u tevens graag behulpzaam.

A-Reizen Maarsse

KAATSBAAN 26
TEL. 03465-66554

Critisch en Solidair

Wim Fels

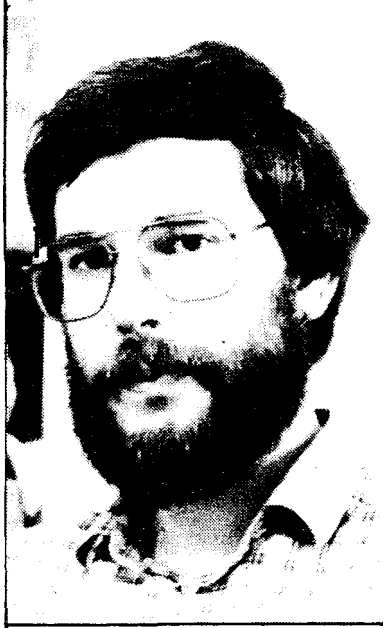
Het CDJA, de pas opgerichte jongerenorganisatie van het CDA, had in eerste instantie nogal wat problemen, toen bleek dat de ARJOS zich niet wilde opheffen. Hoe is het nu gesteld met de onenigheid in het Christendemocratische kamp tijdens de komende verkiezingsstrijd? Johan de Leeuw geeft zijn mening:

Hoe is de verhouding van het CDJA met de moederpartij, geeft het CDJA een stemadvies?

Het CDJA is een zelfstandige en onafhankelijke jongerenorganisatie. Aan de andere kant zijn we verbonden met het CDA en qua politiek willen we ons met name op het CDA richten. Een en ander houdt verband met onze tweeledige doelstelling: De vorming van jongeren in het algemeen, en ons richten op de christelijke politiek in het bijzonder. Met een trefwoord: Onze verhouding met het CDA is kritisch-solidair. (Er is een duidelijke verbondenheid met het CDA.) Het CDA benaderen we vanuit een eigen visie. Men zou kunnen zeggen dat we een horzel zijn in de huid van het CDA. Het is duidelijk dat nu, ten tijde van de verkiezingen de solidariteit, de loyaliteit ten opzichte van het CDA centraal staat, want het politiek pamflet van het CDJA is geen inzet van de verkiezingen, maar het programma van het CDA. Dat wil niet zeg-

gen dat we onze eigen inzichten ten tijde van de verkiezingen verloochenen. Stemadvies? Het zal duidelijk zijn dat we onze mensen op het CDA willen laten stemmen, we houden ons er niet expliciet mee bezig of we een stemadvies moeten uitbrengen ja of nee. Het naar voren schuiven van jongeren is gebeurd vóór de fusie. (Ria Oomen, Aad de Jonge, Johan de Leeuw; resp. KVP, CHU, ARP.) Op een verkiesbare plaats staat alleen Ria Oomen. Wat vindt het CDJA van een poging van D'66 om loyalisten uit het CDA los te weken voor een kabinet van PvdA-D'66-CDAloyalisten?

Ik denk dat het iets van D'66 zelf zegt als men op dat vlak op dit moment in de verkiezingen een accent legt. Het is duidelijk dat het CDA een breed samengestelde volkspartij is. Waarbij je dus, zoals bij elke grote partij, een aantal stromingen hebt, maar dat wil niet zeggen dat je die ten tijde van de verkiezingen denkt te moeten uitspelen, want het is zo dat er over de hele linie genomen een grote eensgezindheid is tijdens de verkiezingen en dat geldt zeker voor een groep, die men aanduidt met de term loyalisten. En er is volstrekt geen sprake van dat die los te weken zijn en ik vind het een wat naïeve speculatie van D'66 en bovendien verliest men in die hoek uit het oog dat het loyalisme een gedateerd verschijnsel is; het is ontstaan bij de totstandkoming van het vorige kabinet, dat wil zeggen dat het alleen daarmee verband houdt, en dat het verdwijnt op het moment dat die periode afgesloten wordt.

D'66 maakt de fout het verschijnsel loyalisme verkeerd te interpreteren, en het getuigt van weinig historisch besef als men dat niet weet te koppelen aan het moment waarop dat zijn intrede heeft gedaan.

Welke coalitie moet er volgens het CDJA na de verkiezingen komen, en waarom?

Centraal stellen wij de programmavergelijking, kijken naar de verkiezingsuitslag op de tweede plaats, het steunen op een brede parlementaire meerderheid op de derde, en op de vierde plaats hoe de par-

JONGEN OVER

Politieke jongerenorganisaties plegen bij een of andere politieke partij te horen. Bij de een zijn die banden uiterst hecht, bij de ander beperkt men zich eerder tot informele dan formele relaties. Politieke jongerenorganisaties hebben hun respectievelijke 'moederpartijen' nodig om via die partijen hun directe invloed op het politieke gebeuren te vergroten, maar anderszins kunnen de 'moeders' het niet zonder hun jongeren stellen.

tijen op de actuele politieke situatie reageren. In dit kader, als je kijkt naar zaken als de bestrijding van de werkloosheid, stadsvernieuwing, ontwikkelingssamenwerking, en het fundamentele behoud van de sociale zekerheden, dan constateren wij dat het verschil met de VVD groter is dan het verschil met PvdA en D'66, waarbij ik direct aantekenen dat wij in principe als partij, als CDA, fundamenteel en structureel verschillen van alle partijen. Dus geen structurele keuze voor welke partij of hoofdstroming in de neder-

landse politiek dan ook. Waarbij we dan concluderen dat de afstand tot de VVD groter is dan tot de PvdA en D'66, en ik denk dat dat niet geheel een vrijblijvende conclusie is. Op welk punt zegt het CDJA: "CDA, dit kan helemaal niet!" Dergelijke zaken zij er niet met betrekking tot het verkiezingsprogramma van het CDA. Alleen die kwestie met het minimumjeugdloon-uit het nabije verleden dat is een zaak die wij als CDJA niet begrijpen van het CDA.

CDA christen democratisch appél

JOVD: een weeskind?

Rob van de Pas

Jonge VVD'ers? VVD-jongeren? JOVD'ers? Afhankelijk? Onafhankelijk? Wat zijn we nu eigenlijk? Om daar achter te komen trok Driemaster naar het hoge Noorden en lichtte de landelijk JOVD-voorzitter Roelof Houwing van zijn bed. Landelijk voorzitter: per definitie een persoon om lastige vragen aan te stellen.

Wat is de moederpartij van de JOVD?

Het is een simpele vraag, maar een waar het antwoord zeer gecompliceerd op is. Officieel is er voor de JOVD geen moederpartij. Wel heeft de VVD gezegd dat de JOVD de club is, die het liberalisme onder de jongeren vertegenwoordigt. En als zodanig erkent de VVD de JOVD als een jongerenorganisatie op liberale grondslag. Van een echte moederpartij is dus geen sprake, maar een band met de VVD is zeker aanwezig. Dit is een formele band. Er zijn echter ook informele banden.

Met wie dan?

Nou, er zijn informele banden met de VVD en D'66.

Maar D'66 is toch niet liberaal?

Hoe komt dan zo'n informele band met D'66 tot stand?

Omdat er los van het feit dat D'66 zich in het beginselprogramma niet uitspreekt zijnde een liberale partij, toch zal het wel duidelijk zijn dat er een grote groep liberaal gezinden binnen D'66 rondloopt. De JOVD heeft altijd gepleit voor een soort brugfunctie, om de Liberalen in de verstrooiing weer bij elkaar te brengen. Vandaar de contacten met D'66, om de banden met liberaal gezinden of potentiële liberalen niet te verliezen.

Wat is de kritiek van de JOVD op de VVD.

Er is vrij frequent kritiek geweest op de VVD maar ook op de PvdA en D'66. Bijvoorbeeld de VVD standpunten m.b.t. de jeugdwerkloosheid, minimum jeugdlonen, ontwikkelingshulp. Er was ook kritiek op het liberale karakter van "Mens en Staat" uit het verkiezingsprogramma.

De kritiek is gebaseerd op een andere liberale visie van de JOVD.

Maar de VVD heeft een aantal JOVD standpunten via amendementen in haar programma verwerkt.

Men kijkt eerst wat financieel haalbaar is en pas daarna probeert men tot een invulling van principes te komen. Je moet eerst de liberale prioriteiten voorop stellen en daarna met een open oog voor de politiek en realiteit zeggen; wat streven we na.

Een Onafhankelijke jongerenorganisatie heeft minder invloed op een moederpartij dan een afhankelijke?

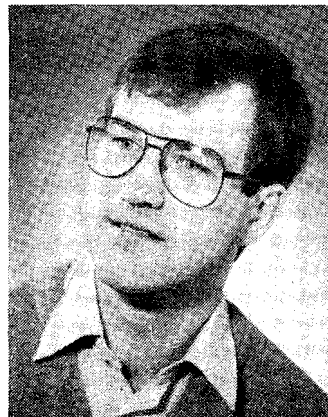
Daar ben ik het volstrekt niet mee eens.

Ik denk dat je als onafhankelijke jongerenorganisatie een beter beleid kan voeren dan als een afhankelijke jongerenorganisatie omdat je als afhankelijke organisatie te veel rekening moet houden met de belangen van de partij.

In ons geval kun je precies duidelijk maken wat je werkelijk wilt dus hoe je ook geen rekening te houden met een bepaalde partij.

Als onafhankelijke jongerenorganisatie kun je makkelijk de pers bereiken, je hebt ook een veel ruimere achterban dan een partij per definitie achter zich heeft.

Het lidmaatschap van de JOVD is geen lidmaatschap van een bepaalde politieke partij en is daardoor beter bereikbaar voor jongeren.

De standpuntbepalingen van politieke partijen komen op een verkeerde manier tot stand.

Wat voor de JOVD ook belangrijk is dat jongeren steeds jonger politiek geïnteresseerd worden. Een politieke keuze maken wordt daardoor wel moeilijker. De JOVD kan door de onafhankelijkheid een zeer brede groep van deze jongeren bereiken. Het is tenslotte een taak van de JOVD om mensen politiek te scholen en te begeleiden.

Is de JOVD op dit moment een relevante politieke factor?

De JOVD moet op de eerste plaats zorgen dat er minder wordt "gekissebist" en dat mensen eindelijk bereid moeten zullen zijn om te komen tot een politiek beleid.

De JOVD is een relevante factor in de politiek en die kan als daar de bereidheid voor is te vinden die factor uitbreiden.

Daarvoor moeten wel een aantal zaken voor worden geregeld. Bijvoorbeeld de politieke activiteit van de club zelf en de bereidheid om genuanceerd, rationeel en realistisch zaken te benaderen zonder bij voortdurende emoties te laten spreken.

Een belangrijke zaak is ook dat je consequent door blijft gaan met het formuleren van standpunten en het activeren van mensen.

Met het oog op 26 mei; Moet de JOVD aan haar leden een stemadvies geven of een algehele steun aan een bepaalde politieke partij?

Nee, dat zou ik zeer onverstandig vinden. De JOVD moet op de eerste plaats haar taak vervullen en dat is; jongeren benaderen, activeren, informeren over de politiek en wegwijs maken binnen de liberale politiek.

Een uitgangspunt van liberalen is niet om te zeggen we geven een bepaald stemadvies of steun aan een bepaalde partij.

Als je als jongeren organisatie je werk goed verricht dan kunnen de leden zelf wel uitmaken op welke partij ze het beste kunnen stemmen.

PIEPEN OUDEN

Maar wat vinden die jongeren eigenlijk van hun 'moederpartij'? En wat verwachten zij van haar ná de verkiezingen? Zijn ze tevreden over het gedrag?

DRIEMASTER vroeg het aan CDJA-voorzitter Johan de Leeuw, aan J.S. d.b.-lid Kees Meyer, JOAC (D'66) - coördinator Ewald van Wees en JOVD-voorzitter Roelof Houwing.

"De Oude Stoep"

discotheek
restaurant - bowling - biljart
speeltuin - terras - video-film - pizzeria - bruin-café
israëliisch restaurant

VLIELAND Tel. 05621 - 678

Blij met Houwing

Rob van de Pas

D'66, een club van "jonge", redelijke en alternatieve mensen. Waarom is er dan behoefte aan een jongerenorganisatie (JOAC) binnen D'66?

Aet deze vraag ging de Driemaster naar Ewald van Wees, Coördinator Werkgroep Jongeren van de Stichting Wetenschappelijk Bureau D'66. En ex-JOVD-lid van de afdeling Delfland.

Wat zijn de verschillen tussen het JOAC en D'66?

Onze jongerenorganisatie bestaat uit de Werkgroep en het JOAC. De Werkgroep is inhoudelijk bezig en het JOAC heeft de regionale en landelijke organisatie onder haar hoede. Alleen dit laatste is nog niet goed uit de verf gekomen.

Maar omdat wij geen onafhankelijke jongerenorganisatie zijn, houden wij ons niet bezig met de verschillen maar alleen met jongerenproblematiek. Op het D'66-congres is gekozen voor een jongerenorganisatie onder verantwoordelijkheid van het D'66 hoofdbestuur. Als je onafhankelijk wordt, wordt je een aparte pressiegroep maar dat is binnen D'66 helemaal niet nodig omdat jongeren in al onze gelederen kunnen participeren.

Het JOAC houdt dus eigenlijk niet zoveel in?

Nou ja... Het JOAC moet een drempelverlagende functie vervullen om jongeren met een politieke drempelvrees toch wegwijs te maken binnen een partij. Wij houden ze een aantal jaren vast (net als binnen de JOVD), en confronteren ze daarna pas met het grote politieke werk. We zijn een soort doorgeefliik, net

als bij "de Chinees". De Werkgroep is het belangrijkste op het D'66-jongerengebied. Zij houdt zich bezig met de rechtspositie minderjarigen en jongerenhuisvesting. Zij staat los van het JOAC maar is wel een onderdeel van het Wetenschappelijk Bureau. Het JOAC bestuur bestaat uit 9 personen waarvan één secretaris-politiek van het HB is en twee personen zitting hebben in de Werkgroep. Het JOAC bestaat sinds anderhalf jaar en heeft dus nog geen landelijke organisatie. We beperken ons tot studiedagen en regionale vergaderingen en hopen op deze manier tot een vaste kern te komen, die zich kan uitbreiden over het hele land.

Is er door de afhankelijkheid van het JOAC veel invloed mogelijk binnen D'66?

Ja, want we zijn geen aparte groep die een eigen mening gaat verkondigen. D'66 komt direct naar ons toe als het om jongerenproblematiek gaat. De Werkgroep en het JOAC werken dit samen uit. Zoals je ziet, vanaf de beginfase zijn we er al bij. Onze invloed binnen D'66 is groter dan die van de JOVD binnen de VVD.

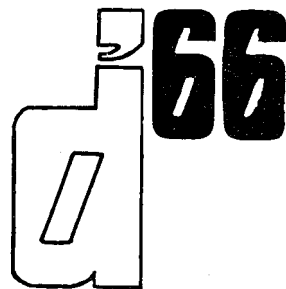
Welke politieke koers heeft het JOAC?

Zoals ik al zei, we hebben geen eigen politieke koers omdat we een onderdeel van D'66 zijn, maar vooral de jongeren zitten op de lijn van Ineke Lambers. Zeker niet op de lijn van Brinkhorst.

Waarom ben je destijds wegge-

gaan bij de JOVD? Daar zitten toch ook veel D'66-ers?

Ja dat dacht ik ook, maar in praktijk blijkt dat 99% een duidelijke VVD-aanhanger is. Bovendien vind ik de meeste JOVD'ers over-ambitieuze en met hun ellebogen werken. Vooral het roddelen geeft een naargeestig sfeertje. Ik begrijp ook niet waarom die over-ambitieuze mensen niet direct naar de VVD gaan om daar op te klimmen binnen de partij. Het JOAC is dan ook zeer verheugd met het feit dat Roelof Houwing de nieuwe voorzitter is geworden van de JOVD en hoopt dat door deze ontwikkeling de JOVD en het JOAC kunnen gaan samenwerken en dat Roelof een meer inspirerende kracht is dan de vorige en dat de JOVD daardoor uit het slop kan worden getrokken en een gewetensfunctie jegens de VVD mogen gaan vervullen.

PvdA naar links trekken

Frank van der Vorm

Wie belt naar de JS in Amsterdam, komt in contact met enkele chaotisch telefonerende mensen, druk bezig met de verkiezingscampagne voor de Partij van de Arbeid. Ik vroeg Kees Meyer, dagelijks bestuur lid van de jonge socialisten, naar de verhouding JS-PvdA. In een congres in november 1980 stelde de JS tien voorwaarden aan hun moederpartij die een toets moesten zijn om de Partij van de Arbeid tijdens de verkiezingscampagnes te gaan steunen.

Kees: "De rol van de JS is tweeledig: enerzijds het behartigen van jongerenbelangen en aan de andere kant het naar links trekken van de PvdA." De PvdA-jongeren hebben een eigen congres en besluitvorming en is politiek onafhankelijk. "Julie zijn nu druk om Den Uyl aan te prijzen bij de jonge kiezers. Hoe rijmen

jullie dat met jullie kritische instelling? Kees haast zich te zeggen, dat het een heel moeilijke keuze was de PvdA te gaan steunen. "We zijn het bijvoorbeeld niet eens met het standpunt over de kernwapens. Wij vinden dat de kernwapens Nederland uit moeten en niet nog twee taken behouden en maar vier afstoten. In feite is er binnen de PvdA een grote meerderheid voor het afschaffen van de kernwapens."

Via affiches en gerichte leuzen als "Voor een linkse meerderheid, stem PvdA!" proberen de jonge socialisten de PvdA naar links te bewegen. Vanuit het oogpunt van belangenbehartiging moet de PvdA, als zij straks in de regering komt, de verlaging van de minimum jeugdloon ongedaan maken. De ideeën over jongerenhuisvesting kunnen er bij de JS goed mee door.

Kees vertelt dat het ledental van zijn organisatie rond de 2000 schommelt. "We krijgen evenals de JOVD subsidie van CRM. De PvdA geeft ons geld, dat zij eigenlijk meteen weer terugvordert door ons bureau-faciliteiten te verlenen." De leden van de JS zijn niet automatisch lid van de Partij van de Arbeid. Ze betalen per jaar f19,- contributie. Ook zijn de jongere leden van de PvdA niet vanzelf JS-lid. Wat dat betreft is de JS ook organisatorisch een beetje onafhankelijk.

Is er duidelijk een generatiekloof in de PvdA, jullie opreden zal niet bij iedereen goed ontvangen worden? "Vooral de rechtser PvdA-afdelingen maken hier wel eens problemen van. Meestal zijn het de oudere PvdA-leden die ons niet zo kunnen waarderen. Er wordt door hen vaak een regentpolitiek gevoerd. Dat ligt ons niet. Ook op PvdA-congressen is dit merkbaar."

De jonge socialisten werken niet graag samen met anderen. Een instituut, dat in sommige plaatsen bestaat, als de jeugdgemeenteraad vinden zij volstrekt belachelijk. Kees: "Dit is niet actie-gericht. Jongerenkritiek wordt hiermee om zeep geholpen. De jeugdgemeenteraadsleden hebben geen enkele beslissingsmacht. Jongeren worden hierin volledig ingepakt." Overigens blijkt tijdens het gesprek samenwerking met de PSP wel mogelijk.

Als ik naar Kees' mening vraag over het lidmaatschap van oud-JS leden in Zwijndrecht die overgestapt zijn

naar de JOVD en tevens lid zijn van de PvdA, noemt hij hen "politieke onbenullen", maar voegt eraan toe, dat hij de situatie niet kent. Hoe denkt Kees over de JOVD? "De JOVD dreigt na haar laatste congres van het liberale spoor af te raken....."

Sociale zekerheid

Onzekerheid troef

De lasten van het stelsel van sociale zekerheid dreigen de pan uit te springen. VVD en CDA vinden respectievelijk dat een matiging cq stabilisatie in de collectieve sector noodzaak is. D'66 gaat in haar programma voornamelijk in op de pensioenproblematiek, terwijl de PvdA van geen matiging op de collectieve uitgaven wil weten.

Deze laatste partij wil een matiging in de particuliere sector en sociale uitkeringen mogen niet achterblijven bij de inkomensontwikkeling van werkenden. Een saillant punt uit het PvdA verkiezingsprogramma is dat deze partij vindt dat de laagste sociale uitkeringen netto even hoog moeten zijn als het netto minimumloon. Als of de talrijke rapporten de afgelopen jaren niet het tegendeel hebben aangetoond. Het CDA gaat uit van een stabilisatie van de uitgaven in de collectieve sector.

Deze stabilisatie op het huidige niveau is overigens gebaseerd op een verwachting van economische groei. Consequent doorgeredeneerd is het CDA dus voor een beperking van de collectieve uitgaven als er geen economische groei komt. Gezien het feit dat de VVD uitgaat van een nul-groei der economie en in die optie de collectieve uitgaven wil verminderen, kan van een belangrijke overeenkomst tussen CDA en VVD op dit punt gesproken worden.

Volgens het CDA dient de stabilisatie van de collectieve uitgaven bereikt te worden via drie hoofdpunten: ten eerste het wegnemen van knelpunten op de arbeidsmarkt, ten tweede het aanpakken van misbruik van de sociale uitkeringen en verder via het bestrijden van het ziekteverzuim. Kort gezegd een aanpak via het volumebeleid (het aantal mensen dat gebruik maakt van de sociale zekerheid af laten nemen).

Aangaande het bestrijden van het misbruik van de sociale uitkeringen hebben CDA en VVD een zelfde idee: in elk geval zal een sociale inlichtingen

en opsporingsdiens moeten worden ingesteld. Het CDA blijft kiezen voor de koppeling tussen sociale minima en minimumloon. Of dit programmapunt hard is, valt te betwijfelen. Doordat deze partij vrij eenzijdig de nadruk legt op het volumebeleid en alle hoop daar op vestigt, is het niet denkbeeldig dat bij een falend volumebeleid het gehele sociale zekerheidstelsel in elkaar zal storten en daarmee wordt het tegendeel van wat het CDA (en overigens alle partijen) eigenlijk zouden willen, bereikt. Het CDA maakt zich door het ontbreken van een alternatief scenario enigszins ongehoorzaam.

De wet Arbeid Ongeschiktheid (WAO) zal volledig gezuiverd moeten van werkloosheidsgeelten. Op dit moment kan men in de WAO lopen, terwijl men maar gedeeltelijk arbeidsongeschikt is.

Het CDA vindt dat men uitsluitend op medische gronden geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt verklaard mag worden. Deze mening wordt ook door de VVD aangehangen. Op deze wijze wordt een groot gedeelte van de verborgen werkloosheid aan de oppervlakte gebracht. Dit is ook noodzakelijk omdat anders niet van effectieve werkloosheidsbestrijding gesproken kan worden. De VVD gaat wat verder dan het CDA en wil een ont koppeling cq koppeling op afstand tussen netto minimum lonen en netto uitkeringen. De VVD ontziet echter een uiterst zwakke groep: huishoudens die uit meer dan een persoon bestaan en die van één minimuminkomen moeten leven, dienen te worden ontzien. Daarmee heeft deze partij een realistisch beleid voor ogen: koppelingen dienen

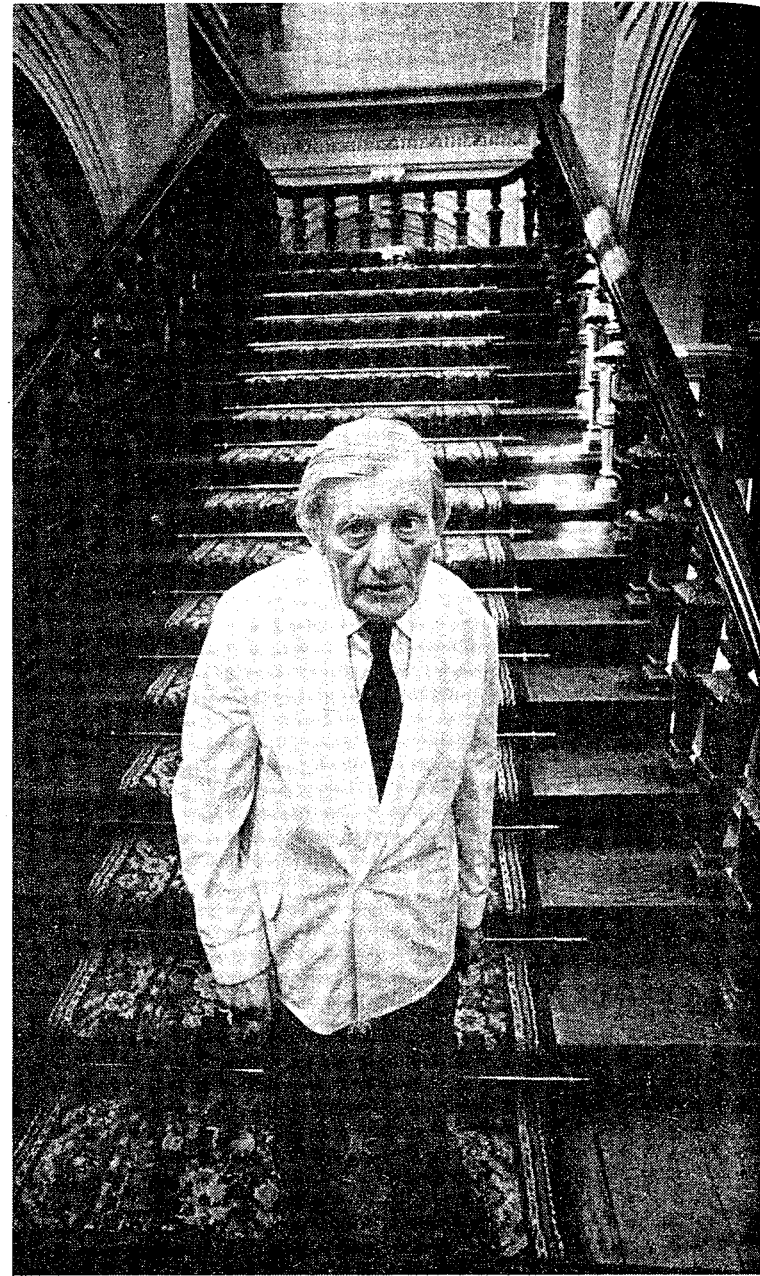
niet gehandhaafd te worden behalve als het gaat om de echte zwakken in ons samenleving. Voorts wil de VVD dat de overheid en het bedrijfsleven verplicht worden om gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers in dienst te nemen. Evenals het CDA zoekt de VVD haar heil in het volumebeleid, maar geeft in tegenstelling tot het CDA

Sjoerd Swane

wel een groot aantal alternatieven. Een gedeeltelijke mislukking van het volumebeleid wordt bij deze partij opgevangen door aanvullende maatregelen. Verder wil de VVD de warwinkel van werkloosheidswetten samenvoegen tot één werkloosheidsvoorziening.

D'66 heeft niet zo'n duidelijke mening over de sociale verworvenheden. Het grootste gedeelte van het verkiezingsprogramma gaat over de pensioensproblematiek. Verder stelt D'66 voor om één verplichte volksverzekering in te stellen waarin AWBZ en Ziektefondswet. Waar de hoge kosten die met dit plan gepaard gaan vandaan moeten komen, vertelt D'66 er wijselijk niet bij. Veel blijft D'66 overigens in het vage en men krijgt bij lezing van het programma over sociaal-economische problematiek sterk de indruk dat men zelf niet helemaal weet hoe het allemaal moet.

De Partij van de Arbeid heeft, in tegenstelling tot D'66, expliciete voorstellen over de sociale zekerheid. Eerder werd al vermeld dat de laagste netto uitkering even hoog moet zijn als het netto-minimumloon. De gevolgen van het functioneren van de arbeidsmarkt laten zich raden: de prikkel tot werken zal deze maatregel verder verminderen. Voorts wil de PvdA dat de belasting- en premiedruk in elkaar verweven worden en dat de kinderbijslag belastbaar wordt. Met dit programmapunt toont de PvdA overduidelijk aan welke kant het uit wil: in 1972 werd de kinderbijslag belastingvrij gemaakt onder gelijktijdige verzwaring van de belastingdruk op het inkomen. Daarbij kwam dat de belastingvrije som steeds verlaagd werd en als klap op de vuurpijl werden in 1976 de kinderbijslag en de kinder aftrek geïntegreerd. Nu gaat de PvdA alle maatregelen uit het verleden nogmaals verzwaren om

via een achterdeurtje wederom een verdere nivellering door te voeren. Samen met CDA en VVD is ook de PvdA van mening dat misbruik van sociale voorzieningen opgespoord en gestraft dient te worden. Helaas geeft de PvdA

niet aan hoe dit dan wel moet geschieden. Bedacht dient te worden dat deze partij zich verzet tegen sociale controlediensten en daarmee dit programmapunt tot een nutteloze kreet degradeert.

Samenvattend: CDA en VVD hebben voldoende aanknopingspunten om tot een effectief en rechtvaardig beleid te komen, de PvdA heeft allerlei wensen waarvan het de vraag is of ze betaalbaar zijn en D'66 is uiterst vaag en kan daarom na de verkiezingen alle kanten op. Van zekerheid op sociaal gebied kan bij een programmavergeking nauwelijks gesproken worden en naar de uitkomsten van het beleid van het komend kabinet zal dan ook slechts gegist kunnen worden.

Juni-congres

Het Juni-congres zal dit jaar op 13 en 14 juni in Hotel Hamer, Groteweg, Berg en Dal gehouden worden.

Hotel Hamer is te bereiken vanaf NS station Nijmegen met de stadsdienst (donkerrode bussen) lijn 5 naar Berg en Dal, eindpunt.

Per auto vanuit het Noorden richting Nijmegen aanhouden tot je Berg en Dal tegenkomt, vanuit het Zuiden richting Arnhem tot je bij Nijmegen de aanduiding Berg en Dal tegenkomt.

Het is goed aangegeven, in Berg en Dal is Hotel Hamer makkelijk te vinden.

Aankruisen wat gewenst wordt, a.u.b. blokletters gebruiken.

ONDERGETEKENDE

NAAM _____ MAN / VROUW

ADRES _____

POSTCODE _____ WOONPLAATS _____

geeft zich hierbij op als deelnemer aan de volgende onderdelen van het Juni-congres van de JOVD op 13 en 14 juni:

diner zaterdag	f 15,--
overnachting met ontbijt	f 45,--
lunch zondag	f 7,--
gehele congres	f 65,--

Ik zal er voor zorgen dat, uiterlijk maandag 25 mei het verschuldigde bedrag, gestort op postgirorekening 95 35 00 t.n.v. penn. JOVD, bij de penningmeester binnen is.

PLAATS _____ HANDTEKENING _____

DATUM _____

FA. J. A. WATERLANDER

AANNEMERSBEDRIJF

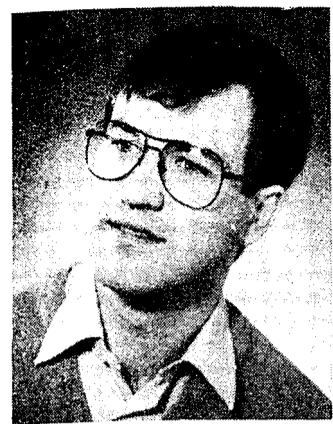
**NIEUWBOUW
VERBOUW
ONDERHOUD
WATERBOUWWERKEN**

**Gesp. in het verwerken van
TROPISCH HARDHOUT**

8441 BC HEERENVEEN
Herenwal 101 - Telefoon 05130-23327

8922 EH LEEUWARDEN
Begoniastraat 38 - Telefoon 05100-64740

Brede Basis

Roelof Houwing

Het is niet eenvoudig om aan te geven welke zetelverdeling we na de verkiezingen zullen kunnen waarnemen. Het uiteindelijke resultaat voor de politieke partijen is van een

groot aantal factoren afhankelijk, bijv. nieuwe sociaal-economische rapporten, veranderingen in de internationale betrekkingen en ook de aanpak van de verkiezingscampagne in de laatste weken voor de verkiezingen, kunnen tot reacties leiden bij de kiezers, reacties die uiteindelijk tot een verschuiving in het voorgestelde beeld kunnen leiden.

Met name in een land als Nederland, met een vrij grote groep zwevende kiezers, kan dit tot veranderingen leiden. De interesse bij de kiezer ligt vooral op het sociaal-economisch terrein en op het gebied van de vrede en veiligheid.

Bezuinigingen en kernwapens spelen een centrale rol in deze verkiezingsstrijd.

Ik zal mijn verwachtingen aan U voorleggen, waarna ik kort

aangeef waarom ik tot deze veronderstelling kom.

	nu:	prognose:
PvdA	53	47
CDA	49	46
VVD	28	30
D'66	8	15
GPV	1	1
SGP	3	3
PSP	1	3
CPN	2	3
PPR	3	1
EVP		1

Het verlies van de PvdA schrijft ik toe aan het besef bij veel mensen dat er veel moet worden bezuinigd, dat de economische groei niet zo snel weer zal stijgen, daarnaast is de tendens tot radicalisering in de PvdA voor een groot aantal kiezers een doorslaggevend reden om zich tot de zich gematigd opstellende Democraten'66 te wenden.

Daarnaast verliest PvdA tevens

naar links, het etiket "actiepartij" is naar met name de PSP en ten dele CPN verhuist. Het onduidelijke standpunt van het CDA ten aanzien van de komende kabinetsformatie wordt haar door potentiële CDA stemmers niet in dank afgenomen, daarnaast gaat de EVP fungeren als vergaarbak van loyalisten in de partij.

De VVD heeft het imago van "de grote realist" naar zich toegetrokken, gezien de psychologische gesteldheid van de mensen, zou dit wel eens erg positief kunnen uitwerken. Daar waar er verlies naar D'66 kan worden verwacht, is er een nog sterkere toestroom van mensen die overtuigd raken van de aanpak zoals de VVD die naar buiten brengt.

D'66 haalt alleen maar binnen met name van de kant van de PvdA en ten dele van de kant

van de VVD.

Concluderend kan je stellen dat in mijn verwachtingspatroon dit kabinet opnieuw een meerderheid in de Tweede Kamer zal krijgen. Niet een meerderheid echter om 4 jaar beleid mee te gaan maken, te veel onzekerheid mbt de steun vanuit het CDA.

Om goed beleid te kunnen voeren zal er een bredere basis gezocht moeten worden. Een breed maatschappelijk draagvlak is vereist om de problemen aan te kunnen pakken, daarvoor zijn naar mijn idee deze 76 zetels niet voldoende. D'66 doet er goed aan zich te heroriënteren, misschien worden de scherpe kanten van resoluties in een lange kabinetsformatie er wat afgeslepen, iets wat we met eerdere kabinetsformaties in het achterhoofd niet voor uitgesloten moeten houden.

PROGNOSES

Caroline Loen

DRIEMASTER vroeg drie JOVD-prominenten, te weten de oud-voorzitters Robert de Haze Winkelman en Frank de Grave en de huidige JOVD-voorzitter Roelof Houwing, om hun voorspellingen van de uitslag van de komende kamerverkiezingen. Opzienbarende verschillen blijken er tussen deze drie prognoses niet te zijn en de heren zijn het er alle drie over eens: de VVD boekt een lichte winst.

Winst VVD

Robert de Haze Winkelman

Prognose verkiezingsuitslag:

	nu:	prognose:
PvdA	53	45
CDA	49	46
VVD	28	30
D'66	8	16
PPR	3	2
PSP	1	3
CPN	2	3
DS'70	1	1
GPV	1	1
SGP	3	3

Volgens recente opiniepeilingen zou het verlies van de PvdA meer bedragen dan hier getaxeerd wordt. Echter, de winst van D'66 is veel groter dan hier voorspeld wordt.

Voor een goed begrip grijp ik even terug naar de uitslag van vier jaar geleden toen de PvdA zijn historische zege boekte, die echter ten koste ging van de kleine linkse partijen. Velen stemden toen op de PvdA omdat zij vreesden, dat

als het CDA de grootste partij zou worden, Van Agt dan premier werd. Velen trokken uit die uitslag de conclusie dat het electoraat opschoof naar het midden. Onzin dus, slechts strategische redenen waren bij de extreem linkse kiezers aanwezig, terwijl vervolgens de man die minister-president zou moeten worden zijn kansen niet greep. Dit keer is het accent er veel minder op gericht welke partij de grootste wordt (m.i. ten onrechte) en verder neemt men niet nog een keer het risico voor niets op een partij te stemmen die niet de eerste keus is. Derhalve keren de extreem-linksen weer terug naar de basis en kunnen PSP, PPR en CPN weer wat van hun verliezen terugwinnen.

Wat er met deze linkse partij-gebeurtenis niet zo boeiend, sedert vele tientallen jaren stijgt de aanhang voor links niet noemenswaard. Echter sinds het optreden van D'66 is daar verandering in gekomen en wel omdat D'66 zich als niet socialistische middenpartij profileert, doch in de praktijk meestal wel met socialisten meestemt en zich ook als wegbereider voor de PvdA opwerpt inzake regeringsverantwoordelijkheid dragen. En daar ligt nu het succes weer van D'66 wanneer men in de afgelopen vier jaar de verwantschap zo goed mogelijk tracht te verdoezelen, slechts in het stemgedrag moet dat wel blijken. Ook juist nu in de verkiezingstijd poogt men weer wat afstand te nemen in

de hoop de kiezers een rad voor de ogen te draaien. Wel verstandig want de vier jaar regeringsverantwoordelijkheid met de PvdA waren niet zo goed bevallen. Toch zal, met het terugkomen van de PvdA dit ten dele ook ten koste gaan van D'66, want de grootste winst van D'66 kwam tenslotte van de PvdA (overigens niet ten onrechte gezien de opstelling).

Het CDA zal ondanks een goede en populaire lijsttrekker niet optimaal uit de verkiezingen te voorschijn komen. Reden: door alle interne strubbelingen durft en kan het CDA het beleid van een kabinet waarin tien van de zestien bewindslieden eigen mensen waren niet tot inzet van de verkiezingen te maken en dat was nu juist de reden dat Den Uyl vier jaar geleden zoveel won. De dissidenten mogen dan tot 26 mei de rijen gesloten hebben, hun aarzigheid verhindert dat die rijen na 26 mei optimaal gevuld zijn.

De VVD zal iets gaan winnen. Niet alleen omdat Wiegel het erg goed doet maar omdat de VVD duidelijkheid verschaft over tal van zaken. Het kabinetsbeleid is tot inzet gemaakt, kernwapens, economische groei en de huidige kerncentrales. De krachtsverhoudingen veranderen de afgelopen jaren niet zo veel abstract gezien. Alleen als een middenpartij links blijkt te zijn zal een machtsverschuiving geëffectueerd worden.

Frank de Grave

Het edele vak van koffiedikkijkerij wordt in ons land door velen - zowel professioneel als amateuristisch - met groot plezier toegepast. Ook ik wil niet verheulen, dat mij van de zijde van onderscheidelijke Driemaster-redacties wel beroerdere verzoeken hebben bereikt, dan het schrijven van een prognose over de uitslag van de komende kamerverkiezingen. Gevaar is echter wel dat de wens té veel de vader van de gedachte gaat vormen. Daar staat in mijn geval dan tegenover, dat het toch al geringe gezag, dat een oud-voorzitter in de JOVD bezit, geheel en al onder de tafel verdwijnt indien op forse wijze de voorspellingsplank wordt misgeslagen. Derhalve naar eer en geweten het volgende lijstje:

	nu:	prognose:
PvdA	53	45
CDA	49	44
VVD	28	29
D'66	8	18
CPN	2	5
PPR	3	2
PSP	1	3
SGP	3	3
GPV	1	1
DS'70	1	0
BP	2	0

ler toelichting:

PvdA: gaat verliezen, en wel fors. Zowel ter linkerzijde (PSP/CPN) als ter rechterzijde (D'66) wordt aan de positie van de socialisten geknabbeld. Weliswaar zal een aantal kiezers op het laatste moment toch huiverig zijn hun 'Jopie' in te ruilen voor 'modieus links' (Terlouw) of 'dogmatisch links' (Marcu Bakker), maar een zetel of acht zal de PvdA wel verliezen. Een terecht beloning voor vier jaar falende oppositie.

CDA: ook het CDA gaat in mijn prognose achteruit. Een grote groep CDA kiezers, die niet zo gecharmeerd zijn van de loyalisten, en voortzetting van de huidige coalitie willen, zullen gaan inzien dat de beste kans op door hun gewenste prolongatie van het kabinet v. Agt-Wiegel een stem op de VVD is.

VVD: ondanks alles volgens mij toch een lichte winst. Voor een deel: zie CDA. Voor een ander deel: zie bij D'66. Misschien wel voor het grootste deel: de prima campagne van lijsttrekker Wiegel. D'66: Stevige winst, maar duidelijk minder dan de opiniepeilingen nu aangeven. Terlouw rekent zich al rijk en belangrijk, en daar houden Nederlanders niet van.

Bovendien: hoge bomen vangen veel wind, en hoewel Terlouw daar als zeiler blij mee zou moeten zijn, blijkt er in de praktijk niet veel van. Een beetje kritiek, en daar gaat Terlouw!

Tenslotte: een voornemen van kiezers om het oude vertrouwde nest te verlaten, is nog wat anders dan het feitelijke veranderen van stemgedrag. Op het moment-suprême zullen velen uit PvdA en VVD zich nog bedenken!

Tot zover mijn prognose. 26 mei zullen we het weten.

RIKBORD

Daar het niet uitgesloten is dat de verkiezingsuitslagen worden beïnvloed door tussentijds onderzoek naar stemgedrag, dient de controle hierop even serieus te worden genomen als die bij de verkiezingen zelf.
(Dr. Chris de Beet, Utrecht)

*

Franse volk over Giscard: Mitterrop!

*

Rob van de Pas over zijn nieuwe functie: "Prikbord wordt een keiharde en meedogenloze rubriek"

*

Sjoerd Swane in de Verenigingsraad over Vliegende Brigadelid Wim Fels: "Hij vliegt zo hard, dat ik hem nog nooit in de afdeling gezien heb."

*

De emancipatie van de vrouw wordt bemoeilijkt door het feit dat voor veel vrouwen de keuze tussen maatschappelijke zekerheid en ontplooiing van de eigen talenten uitvalt ten voordele van het eerstgenoemde.
(Dr. G.J.L. Nooren, Utrecht)

*

Gehoord, het volgende door-denkertje:

"Marcus Swart of Marco Bakker; ik weet het niet meer. Ik heb er altijd last van dat ik de namen van mensen die ik op elkaar vind lijken door elkaar haal."

*

Het verkiezingsmotto van D'66 luidt: "Niet meer, maar beter". Zou dit motto op de kamerleden slaan?

*

Jan van Zanen tijdens V.R.: VVD betekent in mijn geval. VeelVoudig Ombudsman.

*

In de tekstcommissie van Liberalisme in Beweging is geen beweging te krijgen.

*

Het verkiezingsprogramma van de PvdA gaat uit van een hoge economische groei. Wiegel tegen den Uyl: "Wat zie ik? Heb je een gulden in je hand?" Den Uyl: "Nee, f 1,25." Wiegel: "Ik zie maar een gulden." Den Uyl: "Dat is juist, maar ik heb de vurige hoop dat er snel een kwartje bijkomt."

*

Gehoord: "De JOVD is geen organisatie van jongeren, het is een organisatie van aankomende ouderen."

*

Aan Joost van Gilse wordt tijdens de Verenigingsraad gevraagd naar mogelijke binding met de VVD.

Sjoerd Swane: "Gek, dat nou niemand ooit vraagt naar een binding met de PPR". Jules Maaten: "En dat terwijl Joost toch de indruk maakt daarbij te horen".

*

Boer Koekoek in een t.v.-uitzending van de Boerenpartij: "Ik krijg ook nooit geen beurt".

De voorzitter van district Gelderland, Marcel Petri, deed tijdens de verenigingsraad het voorstel om op het Algemeen Secretariaat van de JOVD een goed gevulde drankenkoelkast te installeren. Nimmer tevoren kon district Gelderland zich verheugen in een zo brede steun van de vereniging. Onze felicitaties.

*

Wiegel over de 'strijdpunten' van de PvdA: "Ik heb altijd gedacht dat een strijdpunt iets was waarvoor men gaat strijden, maar nu heb ik begrepen wat strijdpunten zijn. Strijdpunten zijn dingen waar je niet over wilt praten".

*

Het 1981 IFLRY-SUMMERCAMP zal gehouden worden van 23 juli tot 2 augustus in Odelzhausen (Beieren). Behalve vakantiehouden kun je er ook meepraten over het thema: Ways and Methods of Political Campaigning. Deelnemersprijs, voor studenten, werklozen, gewelensbezwaarden en dienstplichtigen 120 DM, voor alle anderen 150 DM. Opgeven bij het Algemeen Secretariaat of bij de internationaal secretaris.

Alle niet studerende JOVD'ers mogen dus ook mee voor 120 DM

*

Wim Fels informeert naar de inhoud van de functie van eindredacteur. Wiljan Loomans: "De eindredacteur moet precies hetzelfde doen als de hoofdredacteur, alleen de hoofdredacteur is de baas".

*

Ambtenaren die hun werk niet (naar behoren) verrichten, dienen te worden ontslagen. Ten onrechte wordt in het ambtenarenrecht het vermeende persoonlijk belang veel zwaarder gewogen dan het algemeen belang.
(Dr. A.J. van Noordwijk, Utrecht)

*

In Monnickendam is onlangs de JOVD afdeling Waterland opgericht. Tot voor kort heette deze afdeling Edam-Volendam e.o., maar omwille van het opheffen van de "psychologische barriere" van jongeren uit andere gemeenten in Waterland om lid te worden van de JOVD is tot deze naamsverandering besloten, aldus voorzitter Peter de Baat. Inmiddels hebben zich leden uit andere gemeenten dan Edam-Volendam aangemeld. Er werd gesproken over een historisch 'huwelijk' tussen de Waterlandse gemeenten.

*

Op 13 juni organiseert de Anti-Apartheidsbeweging Nederland een festival onder de titel 'Beat Apartheid'. Onderdeel van deze muzikale manifestatie zal o.m. uitmaken een exclusief optreden van Peter Tosh en zijn reggaeband. Verder ook The Slits, Hans Dulfer en de Perkels, de Zuid Afrikaanse groep Jabula en Bram Vermeulen en de Toekomst. Toegang f25,-
Edenhal Amsterdam

Kaartverkoop van bovengenoemd festival:
A.B.B.N., Lauriergracht 116, 1016 RR Amsterdam, tel. 020-237335/257952.

*

Sjoerd Swane: "Stoppen met roken is erg gemakkelijk: ik heb het wel honderd keer gedaan".

EXCLUSIEF

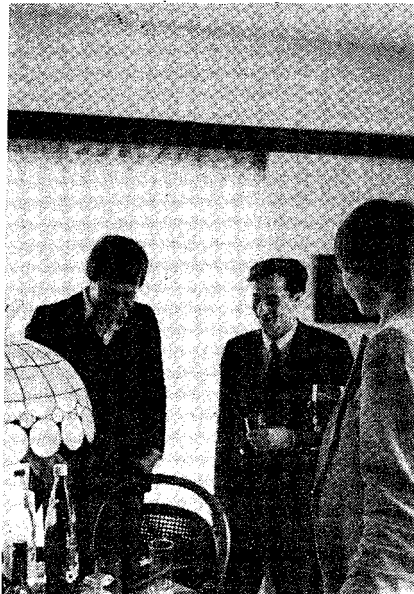
Bij de foto's

Op de linkerfoto ziet U van links naar rechts: ROELOF HOUWING, SJOERD SWANE en TEDDY KONING.

Foto onder, van links naar rechts over Uw scherm: ROELOF HOUWING, SJOERD SWANE en JULES MAATEN.

Foto rechts: ROELOF HOUWING, TEDDY KONING, JAN VAN ZANEN en JULES MAATEN.

Hier hebben we EXCLUSIEF voor onze bladen een verslag van een PARTY, die gehouden werd in het midden van het land voor prominenten uit de JONGERENORGANISATIE VOOR VRIJHEID EN DEMOCRATIE. In een HAROLD ROBBINS-achtige omgeving ontmoette ik de absolute top van het Nederlandse liberale uurwerk. Vanzelfsprekend was ook de DIRECTEUR van het Nationale uurwerkmuseum, PROF. DR. W. IJZERPLAAT, aanwezig. Verder ontmoette ik onder andere TEDDY KONING, ROELOF HOUWING, JAN VAN ZANEN, JULES MAATEN, SJOERD SWANE, GEERT GLIMMERVEEN en vele anderen. Een stralende TEDDY vertelde me dat haar goudvis veertien dagen geleden eindelijk overleden was en dat haar VRIEND bijna hetzelfde lot had ondergaan, maar dat hij nogal hard kon lopen zodat hij haar huis tijdig heeft kunnen ontvluchten. Ik zag op deze INTIEME party in elk geval dat zij voortdurend gezelschap had van de ex-vice voorzitter van de JOVD SJOERD SWANE en de huidige vice voorzitter JAN VAN ZANEN. Mij werd toevertrouwd dat deze laatste nogal wat schijnt te kunnen organiseren.

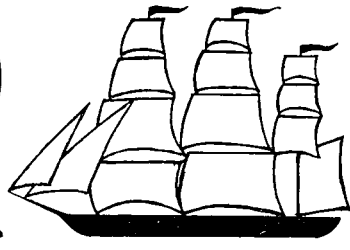

intieme party jovd-top

Onderwerp van gesprek waren niet alleen de overheerlijke hapjes en zoutjes, speciaal voor deze gelegenheid klaargemaakt door de Nederlandse vriendin van internationaal secretaris JULES MAATEN, maar ook dat er weer gewerkt moest worden. De grote vraag was echter: wat is werken? Men vertelde mij, dat hierover de meningen in deze LIBERALE organisatie wel eens verdeeld lagen. Gelukkig werden de discussies niet al te zeer verhit bij dit toch voornamelijk gezellige samenzijn. Voorzitter ROELOF HOUWING toonde zich na afloop dan ook als immer een TEVREDEN mens.

DRIEMASTER

OPINIEBLAD VAN DE J.O.V.D. - VERSCHIJNT 10 MAAL PER JAAR - JAARGANG 33, NUMMER 6, JUNI 1981

Juni-congres over Midden-Oosten TOCH WEER KRUITVAT VAN DE WERELD?

Jules Maaten

Het Nederlands voorzitterschap van de Europese Raad van Ministers loopt bijna af. Minister Van der Klaauw heeft voornamelijk één zaak werkelijk uitputtend behandeld tijdens dit voorzitterschap: de Midden-Oostenproblematiek. Een probleemgebied dat ons Nederlanders na aan het hart staat. Wordt Nederland in Israël niet gezien als de enige echte bondgenoot van Israël, met name door uitspraken van Van der Stoep (nu alweer zo'n acht jaar geleden)? Of is Nederland na de olieboycot tegen ons anders over deze zaken gaan denken, heeft men oog gekregen voor het Palestijnse probleem, heeft men gezien dat Israël een buitengewoon provocerende politiek voert met betrekking tot de bezette gebieden?

Analoog aan de positie van de Balkan vlak voor de Eerste Wereldoorlog wordt wel naar het Midden-Oosten verwezen als het 'kruitvat van de wereld', waarmee dan bedoeld wordt, dat een vonk in dat gebied een mondiale ontploffing zou kunnen veroorzaken. Tijdens voorgaande oorlogen in dat gebied (en evenmin op dit moment, bij het conflict tussen Iran en Irak) was de vrees voor inmenging door de grootmachten echter minimaal. Dat we bij alle verhalen over stationering van troepenmacht(ter bescherming van olietoevoer en dergelijke) ons toch weer in de richting van de 'kruitvattheorie' begeven is een zaak waarbij we goed moeten opletten wat alle mogelijke consequenties zouden kunnen zijn. Maar ook zonder de dreiging van een conflict tussen de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie is de Midden-Oostenproblematiek het waard om eindelijk eens een diepgaand standpunt over te bepalen (hetgeen gaat gebeuren op ons komende junicongres). De olieboycot hangt nog steeds als een zwaard van Damocles boven onze economie. Daarnaast zijn de Arabische landen belangrijke afnemers van onze industrie geworden. In hoeverre moeten we deze belangen voorrang verlenen boven de traditioneel hechte band met Israël?

MINDERHEDEN

In West-Europa bestaat duidelijk de indruk dat het conflict tussen Israël enerzijds en de Palestijnen (gesteund door alle Arabische landen) overheerst. Van de interne conflicten, en van allerlei ontwikkelingen op cultureel, religieus en politiek vlak waren wij, tot voor kort, nauwelijks op de hoogte. Opgeschrikt door de Iraanse revolutie, de gijzeling in Teheran van Amerikaans ambassadepersoneel, onrust in Saoedi-Arabië, de oorlog tussen Iran en Irak en de buitensluiting van Egypte door andere landen die het Camp David-ackoord niet ondersteunen, merken we pas dat de Arabische eenheid net zo'n fictie is als bescherming van mensenrechten in Chili. Het Midden-Oosten gonst van de sluimerende conflicten. En dat gonzen wordt voornamelijk veroorzaakt door alle mogelijke minderheden, die slechts met grote moeite hun plaats kunnen vinden in de landen waarin zij toevallig wonen, als zij al een plaats kunnen vinden. En zie daar: alweer gaat de vergelijking met de Balkan van vóór 1914 op.

MODERNISERINGEN

Een aantal van de religieuze

bewegingen (neem bijvoorbeeld die van Khomeiny in Iran) hebben de modernisering die een aantal staatshoofden trachtten door te voeren duidelijk niet kunnen bijbenen. Gebruikmakend van andere onvrede die bestond tegen dit soort regimes scharden plotseling allerlei minderheden achter het Islamitisch reveil, de reactie op de modernisering en de verwestering. Met name in Iran heeft dat belangrijke gevolgen gehad: sjah Reza Pahlevi werd van zijn troon gekegeld (met zijn inlichtingendienst SAVAK en al), en de ayatollah Khomeini nam de troon in (met zijn revolutionaire rechtbanken en al). De opkomst van dit Islamitisch reveil is volledig aan onze waarneming voorbijgegaan, evenals de ontwikkeling van andere sluimerende conflicten, zoals dat wat tot de aanval van de Iraki op Iran leidde. Laten we in ieder geval trachten niet weer die fout te maken, door simpelweg te veronderstellen dat het hele Midden-Oostenvraagstuk kan worden opgehangen aan relatief overzichtelijke problemen als de Oost-West-aangelegenheden of de positie van Israël.

GRENZEN

Toen in de eerste helft van deze eeuw, bij de onafhankelijkheid van een aantal staten in het Midden-Oosten ('de Orient') de grenzen werden vastgesteld zijn daarbij en passant een aantal volkeren over het hoofd gezien, zodat die nu verspreid zijn over een aantal landen. De Koerden zijn hiervan wel het meest trieste voorbeeld geworden. Ook in Libanon zitten een aantal politieke en religieuze groepen met elkaar opgescheept, met als gevolg de

geweldige burgeroorlog die daar nu aan de gang is. Ook daar ligt het probleem een stuk ingewikkelder dan wij hier wel eens veronderstellen. Het is niet zo simpel dat er gewoon christenen tegen moslems vechten. Politieke en religieuze scheidslijnen lopen dóór alle partijtjes heen.

Het gevolg is in elk geval, dat de Libanese regering niet in staat is nog enige orde in haar eigen land te handhaven. Een Syrisch vredesleger is dan ook Libanon binnengetrokken, maar vervolgens zelf slaags geraakt

Lees door op blz. 2

Van Agt c.s. in het gelijk gesteld

Roelof Houwing

Een terugblik op de 26^e mei veroorzaakt een tweeslachtig gevoel. Enerzijds de vreugde vanwege de uitspraak van de kiezers, dat het gevoerde sociaal-economische beleid door hen wordt ondersteund. Hierbij denk ik met name aan de aanpak zoals de V.V.D. zich deze voorstelt. Anderzijds de teleurstelling over het verlies van een meerderheid in het parlement voor het demissionaire kabinet. Daarnaast speelt er bij mij het angstige voorgevoel dat de situatie welke nu door ons allen is gecreëerd, niet in het belang van het land zal werken.

Het klinkt tegenstrijdig, enerzijds de ondersteuning van gevoerd beleid, anderzijds het verlies van zetels. Waarom dan toch deze opvatting? Als je, na te hebben geregeerd in een bijzonder moeilijke tijd en na diverse erg impopulaire maatregelen te hebben genomen, als regeringscombinatie slechts drie zetels verliest, betekent dit dat het beleid in z'n essentie wordt goedgekeurd.

Des te meer als we zien hoe dit verlies tot stand is gekomen. Daarnaast zien we dat D'66 een enorme winst heeft geboekt. Waarom verlies en waaraan heeft D'66 de winst te danken? In de opiniepeilingen werden de laatste weken een aantal dingen duidelijk, een enorm verlies voor de PvdA, een beperkt verlies voor CDA en een stabilisatie van het zeteltal van de VVD. Het programma van de VVD, de

nuchterheid waarmee de problemen in Nederland werden beschouwd, vonden bij de kiezer steeds meer weerklank. En uiteindelijk dan toch nog een verlies van twee zetels voor de VVD en dus een verlies van de meerderheid in de volksvertegenwoordiging. Waarom? In de laatste opiniepeiling werd een nek aan nek race voorspeld tussen CDA en PvdA. Voor de kiezers werd de stelling "dat de grootste partij de formateur levert" een sterk levend gegeven. Om het beleid voort te kunnen zetten, was het in ieder geval noodzakelijk het CDA als grootste uit de strijd te voorschijn te kunnen laten komen.

Lees op blz 4

DRIEMASTER

VOOR JOU!

- Ik word lid (mijn geboortjaar is 19...)
- Ik wil donateur worden.
- Ik wil abonnee van DRIEMASTER worden en zal het abonnementsgeld (f27,50) met de toegezonden acceptgirokaart voldoen.
- Ik wil graag meer informatie over de JOVD.

NAAM _____
 ADRES _____
 POSTCODE _____ PLAATS _____

Opsturen aan JOVD,
 Nieuwezijds Voorburgwal 288,
 1012 RT AMSTERDAM

HANDTEKENING:

REDACTIEADRES

Mr. D.U. Dikkerhuis,
Nieuwezijds Voorburgwal 288,
1012 RT AMSTERDAM
(020) 242000

REDACTIE

hoofdredacteur
Wiljan Loomans
Noorderstraat 20
1621 HW HOORN
(02290) 14604

eindredacteur

Wim Fels
V.d. Goestraat 4
3521 TL UTRECHT
(030) 939981

redactie alg. politiek voor dit nummer gevoerd door:

Sjoerd Swane
Reigerskamp 638
3706 JL MAARSSSEN
(03465) 63995

internationaal redacteur

Frank van der Vorm
Hof de Vriendschap 9
3312 EJ DORDRECHT
(078) 148989

redacteur verenigingsnieuws

Caroline Loen
Sijmen Grootstraat 22
1135 HN EDAM
(02993) 62515

samenstelling "Prikbord"

Rob van de Pas
P.H. Spaaknes 21
1862 AV BERGEN
(02208) 5839

opmaakredacteur

Kees Ensingh
Fred. van Eedenlaan 33
2321 BB LEIDEN
(071) 310240

redactieassistent

Annet Schopman
Niftarlakestraat 1
3621 GT BREUKELEN
(03462) 1256

hoofdbestuursauditor

Teddy Koning

DRUKWERK

Drukkerij Ebel Noorman B.V.
Groningen

ADVERTENTIES

Voor plaatsing van advertenties in DRIEMASTER kan men contact opnemen met de voorzitter.

HOOFDBESTUUR

voorzitter
Roelof Houwing
Spilsluizen 24 zz
9712 NT GRONINGEN
(050) 131255

vice-voorzitter politiek

Marco Swart
Campuslaan 27-312
7522 NC ENSCHEDE
(053) 894893

vice-voorzitter organisatie

Jan van Zanen
Lingerzijde 47
1135 AN EDAM
(02993) 72910

algemeen secretaris

Teddy Koning
Joh. Willem Frisolaaan 240
2263 CV 276148

penningmeester

Roelof Houwing (ad interim)

internationaal secretaris

Jules Maaten
Herengracht 358
1016 CH AMSTERDAM
(020) 244386

tweede secretaris

Nasta Vuik
Gardenierslaan 41
7314 CT APELDOORN
(055) 219582

MEDEWERKSTER VORMING

Karin Blaauw
Weldringstraat 58
9035 EA DRONRIJP
(05172) 2099

Vervolg blz. 1

met de opstandige milities in het land (o.m. de Palestijnen). Dat Israël de komst van dat Syrische leger met lede ogen aanzag is begrijpelijk. Daarnaast houdt Israël zich ook bezig met de situatie in Libanon door haar steun aan de rechts-christelijke majoor Haddad. Haddad is in constante oorlog met de Palestijnen, en dat juist in het gebied waar het *United Nations Interim Force in Lebanon (UNIFIL)*, waar zich ook een Nederlands detachement bij bevindt, is geïnstalleerd. UNIFIL is slecht uitgerust voor wat vervoersmiddelen betreft, en heeft nauwelijks bevoegdheden om daadwerkelijk op te treden. Toch zou de chaos in Zuid-Libanon nauwelijks te overzien zijn geweest

daartoe gevonden kunnen worden op die westelijke oever van de Jordaan. Natuurlijk zijn een aantal garanties nodig van zowel Jordanië en Israël enerzijds en de Palestijnen anderzijds voor de veiligheid van ieders grenzen, maar het grootste probleem lijkt tot op heden echter te zijn de wederzijdse erkenning van Israël en de P.L.O. De P.L.O. heeft in haar Handvest geschreven de staat Israël te willen vernietigen, Israël weigert aan de andere kant het bestaan van de P.L.O. te erkennen. Ofschoon de drempel waarschijnlijk veeleer emotioneel is dan op feiten gebaseerd, is het evident dat beide partijen zich onderhand realistisch genoeg moeten gedragen om in te zien

voor banden met Israël precies bedoeld worden. Daarbij heeft de regering echter meer tegenstand ondervonden dan bij de zaak van de goederenverklaringen, die zowel door ons bedrijfsleven als ook bij verscheidene Arabische landen als een goede politiek omschreven wordt.

Blijft de vraag of je Nederlandse bedrijven kunt verbieden met landen te handelen die toch dergelijke (Israël discriminerende) verklaringen eisen. In de commissie die de concept-resolutie voor het junicongres opstelde was duidelijk dat in elk geval Israël niet de dupe mocht worden van deze Arabische boycot. Of

je deze lijn ook principieel moet doortrekken naar bijvoorbeeld bedrijven die toch al nooit met Israël en wel met Arabische landen handelen of naar bedrijven die met beiden handelen, maar toch met een poker-face die verklaringen inleveren is een zaak waarover het congres wellicht intensief zal gaan debatteren.

SUPER

Een andere zaak waarvan het voorspelbaar is dat zij enige gemoederen in beweging zal brengen is de snel inzetbare strijdmacht voor de bescherming van Westerse oliebelangen (*rapid deployment force*). De Verenigde Staten zien natuurlijk het liefst dat deze strijdmacht zo actief mogelijk wordt ondersteund door de Europese NAVO-bondgenoten. Anderzijds moet degelijk in de gaten worden gehouden dat daarmee het Oost-Westconflict daadwerkelijk naar het Midden-Oosten wordt getransporteerd. Denk maar eens in de reactie van president Reagan als de Sovjet-Unie voor de bescherming van haar belangen een strijdmacht in het Midden-Oosten zou situeren. Als het inderdaad zo wordt, dat de supermachten eigen strijdmachten gaan installeren in het Midden-Oosten moet ernstig voor de vrede, zowel regionaal als mondiaal, gevreesd worden. Installatie van de *rapid deployment force* is, met al zijn te begrijpen achtergronden

als UNIFIL hier niet had gezeten. De toenmalige Franse president Giscard d'Estaing heeft eerder dit jaar dan ook voorgesteld UNIFIL een belangrijke rol te laten spelen bij de oplossing van de problemen in heel Libanon, en niet slechts aan de Libanees-Israëlische grens. Dit plan werd echter met zeer weinig geestdrift ter plekke ontvangen. Duidelijk is in elk geval, dat als de Libanese regering het heft weer in handen wil nemen de Syrische troepen het land zullen moeten verlaten, en ook de Israël's hun bemoeienis moeten staken. Of het ooit zover komt kunnen we slechts hopen. De crisis rond de SAM-6-raketten van Syrië is in elk geval niet erg bemoedigend waar het dit aangaat.

DISCRIMINATIE

Hoewel het Palestijnse probleem niet de enige katalyserende factor in het Midden-Oosten genoemd kan worden, is de opening naar de Palestijnen toe wel de meest reële van alle minderheden. In hun zaak bestaat alom de wil om naar oplossingen te zoeken, en hier kan effectief internationale druk worden uitgeoefend om een oplossing van de problemen te bespoedigen. Het Palestijnse probleem betreft dan zowel de situatie van de vluchtelingen, die zich in andere Arabische landen bevinden (Libanon, Jordanië), als de positie van Palestijnen in door Israël bezet gebied (bv. de Westelijke Jordanoever). De vluchtelingen zijn in het verleden vaak genoeg gebruikt door de Arabische landen als *casus belli* tegenover Israël, maar intussen krijgt de P.L.O., waarin het overgrote deel van Palestijnse organisaties vertegenwoordigd is, amper ruimte om politiek te manoevreren van deze 'gastlanden'. Voor de Palestijnen kan er dan ook maar één oplossing zijn: een eigen staat. Vooralsnog zou een van de weinige reële mogelijkheden

dat zowel die vernietiging als de weigering tot erkenning het niet waard zijn om een vrede in de weg te staan. En als één land moet inzien hoe onmenselijk het is om zonder eigen land te moeten bestaan, dan is dat toch zeker wel Israël.

Officieel duurt de strijd tussen Israël en haar burens (behalve dan Egypte) nog altijd voort. Dit heeft onder meer geresulteerd in de instelling van de *Arabische boycot*, die kortweg inhoudt dat alle producten die worden geleverd aan Arabische landen moeten zijn voorzien van een zogenaamde negatieve goederenverklaring.

Die houdt in, dat het geleverde produkt noch onderdelen of grondstoffen ervan uit Israël afkomstig mogen zijn. Van werknemers van buitenlandse firma's wordt verwacht dat zij geen politieke of economische banden hebben met Israël (niet-Israëlverklaring). Van een niet-Joodverklaring (dus op godsdienstige of rassistische overwegingen) is hierbij overigens geen sprake.

POSITIEF

De vraag is wat je als Nederlandse regering met deze zaak aan moet. De regering heeft er naar gestreefd de negatieve goederenverklaring zo veel mogelijk te laten vervangen door positieve goederenverklaringen, waar dus juist in staat uit welk land de goederen wel afkomstig zijn. Deze verklaring is in het internationale handelsverkeer op zich niet ongebruikelijk. Voor wat betreft de niet-Israëlverklaring heeft de regering er naar gestreefd zo duidelijk mogelijk te laten specificeren wat

D.H.M. Dental Depot

Leverancier van tandheelkundige benodigdheden

- * Wij verzorgen de totale inrichting van Uw praktijk
- * Ruim assortiment handinstrumentarium verbruiksmaterialen
- * Bel eens: 05910-13915 te Emmen

Documentatiemap met uitgebreide informatie ligt voor U klaar

Haagjesweg 263
Postbus 138
7800 AC Emmen

Kort en krachtig

Uitslag

1

Marco Swart

Laat ik ook eens een steentje bijdragen aan het oerhollandse gezelschapsspel "de verkiezings uitslag uitleggen". Iedereen probeert dat altijd in zijn eigen straatje te passen en je ziet dan ook de meest curieuze kronkelredeneringen opduiken. Dat wordt mogelijk gemaakt door het Nederlandse partijpanorama: in landen als het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten, Frankrijk en de Bondsrepubliek is er een vrij duidelijke tweedeling die het eenvoudig maakt om vast te stellen waar het kiezersvolk voor gekozen heeft, maar bij ons hoor je links betogen dat de coalitie zijn meerderheid kwijt is en dus is afgewezen, terwijl van rechts het enorme verlies van de grootste oppo-

sitiepartij en het relatief geringe verlies van CDA en VVD worden aangevoerd als argumenten voor het tegendeel. Het is tijd om eens een ragebol door deze hersenspinsels te halen. Laten we ervan uitgaan dat de hamvraag is: voortzetting van het kabinetsbeleid op hoofdlijnen of een duidelijke verandering daarvan. Het is duidelijk dat verschuivingen tussen PvdA en PSP of CDA en RPF daarbij niet wezenlijk zijn. Voor een helder inzicht kun je eenvoudig een tweedeling maken tussen "kabinetvriendelijke" partijen (CDA, VVD, SP, CPV, RPF) en kabinetsvindende partijen (PvdA, D'66, PPR, CPN en PSP). Je ziet dan dat de kabinetsvrienden zo'n drie procent (maar slechts twee zetels) aan de kabinetsvindenden verliezen, maar desondanks een duidelijke meerderheid behouden. Conclusie: het kabinetsbeleid verliest steun, maar er is nog steeds een duidelijke meerderheid voor te vinden.

Uitslag

2
Marco Swart

In het buitenland zou het kabinet nu gewoon doorregeren, hoewel het verlies natuurlijk wel een signaal is dat er een en ander moet worden bijgeschaafd. Maar in Nederland kan Meindert Leerling slagen waar Joop den Uyl faalde: de twee zetels die van CDA naar RPF verhuizen betekenen dat het kabinet kan ophouden. Een paar kiezers schuiven iets naar rechts met het gevolg dat de regering behoorlijk naar links gaat schuiven. Het is toch te gek om los te lopen!

Het is overigens zeer de vraag of dit inderdaad zo zal gaan. De totstandkoming van een coalitie CDA, PvdA en D'66 zou wel eens heel lang kunnen gaan duren. Het is de vraag of er geen betere oplossing is. En dan doel ik niet op een coalitie CDA-VVD-RPF want dat zou een bijzonder slechte zaak zijn: extreme randgroeperingen als RPF of PSP horen wel thuis in een parlement, maar niet in de regering.

Nee, ook gelet op de verkiezingsuitslag lijkt een verbreding van de coalitie met D'66 veel meer voor de hand liggen. Nu heeft D'66 al vroegtijdig gezegd dit niet te willen en dit is voor de verkiezingen ook telkens herhaald. Wie iets geeft om duidelijkheid en betrouwbaarheid in de politiek, kan niet verlangen dat D'66 dat nu maar zou negeren. Maar in 1973 is uiteindelijk in een soortgelijke situatie ook een uitweg gevonden.

Zou het geen redelijk alternatief zijn als D'66 zich in het belang van het land -dat nu meer dan ooit geregeerd moet worden- bereid verklaart om een CDA-VVD-kabinet, verrijkt met enkele Democratische ministers te gedogen....?

Bah...

Wim Fels

Het zal een ieder duidelijk zijn dat onze economie er niet al te rooskleurig uitziet. Het is echter zo dat dat niet een plaatselijk, maar een mondiaal probleem is. Als wij dan in "Spreekbuis" van de vorige "Driemaster" lezen dat dit het gevolg zou zijn van de "voortdurende trein van de oversocialisatie", dan gaan de tenen krullen. De schrijver, doelend op ons verworven systeem van sociale voorzieningen, vergeet dat ons land in deze een vrij unieke plaats in de wereld inneemt. Om hieraan de economische regressie te wijten is dan misschien wat al te doorzichtig. (Al zal ik niet ontkennen dat ook in dit systeem bezuinigd kan worden omdat het in deze vorm verre van ideaal is.) Bedenklijker wordt het echter als de scribent met "oplossingen" komt, want dan moeten de gebruikelijke minderheden het weer eens ontgelden: Gastarbeiders, Surinamers, Krakers en Beeldende Kunstenaars. Afgezien van het feit dat ik niet direct het positieve effect van dit soort opruimingen op de oversocialisatie in kan zien, vind ik dat hier slechts een woord past: Bah.

Sullig.

Wim Fels

Zoals te verwachten was is het gemekker van links over de deelname van de NVU en de Centrumpartij aan de TK-verkiezingen een overbodig geblaas gebleken. Geen van beide hebben een zetel weten te bemachtigen. Echter, ware het niet mogelijk geweest dat het underdogeffect deze twee partijen in de kaart had gespeeld? Een bekend Nederlands spreekwoord zegt het al: onbekend maakt onbemind. Hoe minder aandacht voor twijfelachtige lieden, hoe beter dus. Nu, door de antilobby van voornoemd links hebben er veel meer mensen naar de TV-uitzendingen van NVU en CP gekeken als anders het geval was geweest. En, het is niet verwonderlijk als er ineens partijen van lijsten geweerd worden op politieke gronden: Vooral bij mensen in de doelgroep voor beiden is dit een zaak van kwaad bloed, een eventuele laatste druppel. Is het trouwens niet zo dat men tegen voornoemd links ook weleens (politieke) bedenkingen zou kunnen hebben? Of moet je hun gedrag beschouwen als sullig? Het maakt nu niets meer uit: de kiezer was verstandig genoeg om zelf te laten merken wat ze van NVU en CP vond.

Onwel

Tijdens het lezen van de ingezonden brief van Eric Kersbergen in de "Driemaster" van mei jl. werd ik plotseling lichamelijk onwel. De oorzaak moge duidelijk zijn: het proza van de heer Kersbergen vertoont grote verwantschap met dat van de Centrumpartij of de Volksunie. Ook zij spreken over de zgn. "oversocialisatie", de "stroom van gastarbeiders" e.d. welke rampspoed over ons land zouden hebben gebracht. Is het toeval dat de voormalig secretaris van de fascistoïde Centrumpartij en Eric Kersbergen beiden in Landsmeer wonen? Mijn afschuw werd nog groter toen ik mij herinnerde dat voor noemde Kersbergen de Justitie commissie van de JOVD schijnt te leiden. Welk een zegenrijke arbeid kunnen we van deze commissie verwachten! Kersbergen, wordt eens duidelijk! Wat beschouw jij eigenlijk als liberaal? Voor mij is er geen twijfel mogelijk: Eric Kersbergen hoort niet in een liberale jongerenorganisatie thuis.

Marc van der Griend
Amsterdam.

Homosexualiteit en de JOVD

Ondanks de seksuele revolutie, die al weer ver achter ons lijkt te liggen, is homosexualiteit nog altijd een probleem, zowel voor homoseksuelen als voor heteroseksuelen. Niet voor niets hebben alle grote en sommige kleine partijen tegenwoordig een homogoep. Niet voor niets is er een wet in de maak waarin discriminatie op grond van homofilie verboden zal worden. Homosexualiteit is niet per definitie een probleem. Integendeel, een homoseksueel die zich volledig kan ontplooiën heeft net zoveel kans op een gelukkig bestaan als zijn heteroseksuele medemens. In die ontplooiingskansen zit hem echter de kneep. In dit blad, dat bol staat van liberale geluiden, trap ik een open deur in door op te merken dat volledige ontplooiing slechts mogelijk is in vrijheid. Die vrijheid is er voor homoseksuelen nog onvoldoende. Vraag maar eens aan een homoseksueel hoe lang hij heeft gewacht alvorens zijn omgeving over zijn geaardheid in te lichten. En dan zijn er nog homoseksuelen die hun geheim voor zich houden, of hun geheim delen met die andere anonieme lotgenoten die elkaar ontmoeten op plaatsen als het Haagse Bos of met de businessjongens/meisjes. Kortom de homoseksuelen moeten worden bevrijd; emancipatie dus. De JOVD kan aan deze homo-emancipatie een bijdrage leveren:

1. het bewerkstelligen van veranderingen in de maatschappij, voor zover de politiek daar invloed op heeft;
2. het verschaffen van informatie aan de eigen leden.

ad.1 De JOVD kan initiatieven op dit gebied van anderen steunen. Ik denk daarbij aan de eerder genoemde homogroepen van de verschillende partijen en aan organisaties als het COC en de NVSH. Nog beter zou het zijn indien de JOVD zelf het voor touw zou nemen en initiatieven gaat ontwikkelen. Een werkgroep emancipatie homoseksuelen kan hier goede diensten bewijzen. Op afdelingsniveau kan worden ingegaakt op de plaatselijke ontwikkelingen.

ad.2 Wellicht zijn JOVD'ers beter geïnformeerd dan andere Nederlanders, maar homosexualiteit zal voor veel leden van de JOVD toch onbekend terrein zijn. Hier moet het devies luiden: verbeter de wereld, begin bij jezelf. De afdelingsbesturen zou ik daarom willen vragen eens een avond te besteden aan dit onderwerp. De leden worden dan in staat gesteld kennis te nemen van naar schatting 5 tot 10% van de bevolking. Dit heeft volgens mij rechtstreeks te maken met liberale vorming. De JOVD kan alleen een bijdrage leveren aan de homo-emancipatie als de leden hier in meerderheid achterstaan.

Afdelingen die aan dit onderwerp aandacht willen besteden zal ik graag daarbij helpen. Individuele leden die meer willen weten over dit onderwerp of die problemen hebben met hun eigen seksualiteit of de homosexualiteit in hun omgeving zal ik ook graag verder helpen.

Mijn adres is: Martin Poorter
Melis Stokezijde 114
2543 GG 's-Gravenhage
tel. 070-293504

Teddy Koning neemt afscheid

Op het JOVD-congres van 13 en 14 juni a.s. zal Teddy Koning haar functie als Algemeen Secretaris neerleggen. In haar Hoofdbestuurperiode heeft Teddy erg veel voor de JOVD gedaan, Driemaster vroeg haar collega Jan van Zanen om een korte impressie.

'Teddy Koning is de blonde fee van het Hoofdbestuur. Ze is keihard in haar optreden en heeft zeer vastomlijnde standpunten; als ze eenmaal een standpunt heeft ingenomen is het ontzettend moeilijk haar daar weer vanaf te krijgen. Teddy is een keiharde, zakelijk en soms met buien waarvan je niet altijd verwacht dat ze hangen, maar dan opeens is ze zwaar bewolkt. Op de afgelopen BAV in Hilversum bijvoorbeeld kwam Teddy achter de HB-tafel zitten en het eerste wat ze zei was, dat iedereen z'n hoofd tegen haar moest houden want ze was chagrijnig, 'ik waarschuw maar even' voegde ze daaraan toe. Dat is nou Teddy ten voeten uit. Teddy heeft echter ook nog een andere kant, je kunt altijd van haar opan, ze is recht door zee en kenmerkend is ook haar menselijk optreden tijdens HB-vergaderingen. Ze kan de hartelijkheid zelfe zijn en in persoonlijke relaties is het lachen, gieren, brullen. De Secretaris-post is naar mijn mening een rotpost, je hebt bv. tamaken met personeel en alle daaraan verbonden ingewikkelde arbeidsrechtelijke zaken. Teddy moet het secretariaat runnen, dus het werk verdelen en zorgen dat alles optijd klaar is, vooral dat laatste is bij de JOVD geen makkelijke job. Ze moet prioriteiten weten te leggen bij de werkverdeling en toch ook zorgen dat alles op rolletjes loopt, dat heeft ze altijd

mij het gewoon waagde te zeggen dat er geen tijd was en dat we zelf ook maar eens moesten werken. Daarmee werd uitstekend gedaan. Uit mijn Driemaster-tijd weet ik nog heel goed dat Teddy tot grote woede van Marco en ze in de ogen van velen niet erg populair, maar de maatregelen die ze nam waren wel altijd noodzakelijk. Teddy heeft een gloeiende hekel aan rokers, ze is gek op de jongens en ook zeer nieuwsgierig naar relaties van andere HB-leden, dit wel eens tot mijn grote ergernis (hierbij lacht Jan vergoelijkend). Teddy is zo'n beetje de Stan Huygens van het HB. Ze komt misschien in eerste instantie wat stroef over, maar als je haar beter leert kennen valt ze best wel mee. Joost zal het erg moeilijk krijgen haar op te volgen, en natuurlijk is het erg jammer dat er weer een vrouw uit het HB verdwijnt.'

Ed Nijpels: „Verhouding met D'66 nú herzien“

Wiljan Loomans

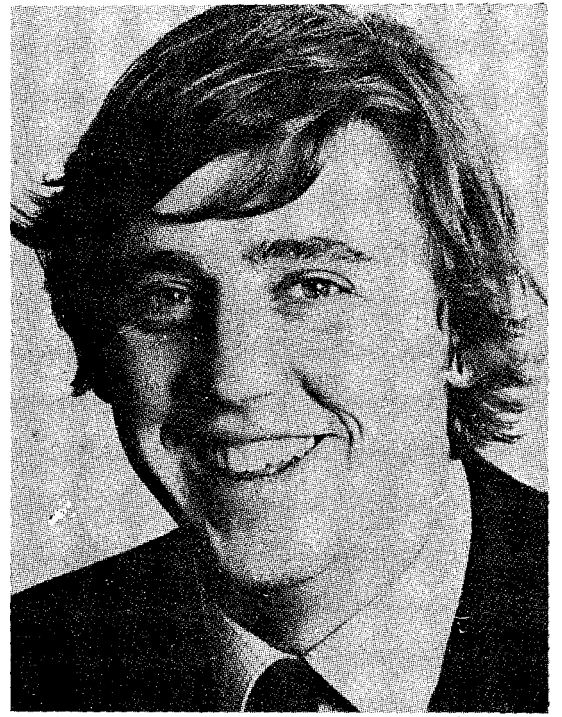
Misschien wel meer dan ooit hebben de politieke partijen in de (gelukkig) afgelopen verkiezingsstrijd hun reclame- en propagandamachine gericht op de groep van jonge 'nieuwe' kiezers. De VVD startte zelfs een complete 'jongerencampagne', waarin de Tweede Kamerleden Ed Nijpels en Loek Hermans in een soort van duobaan de rol van 'jongerenlijsttrekker' vervulden.

Ed Nijpels blijkt lang niet onontevreden met de uitslag, al had hij zelf toch wel verwacht dat de VVD zich volledig zou handhaven. Maar dat zijn partij het bijvoorbeeld bij de jongere kiezers uitstekend heeft gedaan mag zeer verheugend heten. Belangrijkste voor hem is evenwel dat de verkiezingen geen afwijzing van het kabinetsbeleid hebben opgeleverd. "En een verschuiving naar links heeft al evenin plaatsgevonden; het enige dat gebeurt is, is binnen het linkse blok een verschuiving naar het midden; nou, dat vind ik een gunstige ontwikkeling."

Toch is de regeringscombinatie van CDA en VVD zijn meerderheid kwijt. Grote vraag is dus: wat nu? Nijpels: "Conclusie die ik aan deze uitslag verbind is, dat er een kabinet op brede basis moet komen. Een informateur die met de diverse programma's in de hand een soort nationaal herstelplan opstelt, waar we met zoveel mogelijk partijen aan kunnen gaan werken. CDA, VVD en D'66 liggen zeker op sociaal-economisch terrein niet zo ver uit elkaar en ook met de PvdA valt zo nodig het een en ander te harmoniseren. Eerst de plannen dus, dan pas de poppetjes."

CAMOUFLAGE

In tegenstelling tot bijvoorbeeld Van Agt en Wiegel spreekt Ed Nijpels dus niet met zoveel woorden van "een voortzetten van het huidige beleid". Dat lijkt ook wel zo verstandig, omdat je zo de kans op medewerking van D'66 in ieder geval niet bijvoorbeeld al verspeelt. Toch is het de vraag of D'66 dit soort terminologische camouflage over het hoofd zal zien. Nijpels voelt zelf ook wel wat nattigheid: "Ik blijf het buitengewoon betreuren wanneer D'66 bij die afwijzing blijft. Ik zou dat een hele slechte zaak voor de Nederlandse politiek vinden." Hij voegt daar aan toe dat het zijns inziens eens tijd wordt om de verhouding VVD / D'66 grondig te herzien. "Er wordt nog altijd

wat angstig naar elkaar gekeken terwijl we politiek-inhoudelijk toch echt niet zo heel veel verschillen." Ed Nijpels geloof overigens ook dat de VVD de gelegenheid heeft tot, wat hij noemt, "een grote door-

braak". "Daar moet de komende vier jaar hard aan gewerkt worden", zo vindt hij. Blijft natuurlijk voorlopig nog wel even in het ongewisse of dat vanuit de oppositiebanken moet gaan gebeuren...of niet.

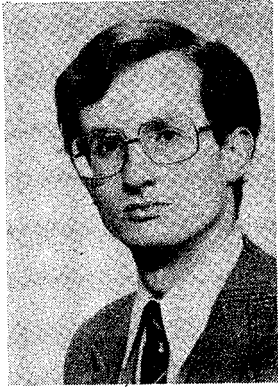
Reaktie De Haze Winkelman

NEDERLAND WORDT TE LINKS

Wiljan Loomans

Van de prognoses, die wij een drietal 'vooraanstaande' JOVD'ers in het vorige nummer van DRIEMASTER lieten maken, bleek die van oud-voorzitter Robert de Haze Winkelman de uiteindelijke uitslag het dichtst te benaderen.

Voor De Haze Winkelman - wel gezien als een voorman van 'rechts' in de JOVD - is dat echter slechts een schrale troost. "Ik ben teleurgesteld, dat mag je best weten" zo zegt hij somber. De oorzaak van het verlies van de VVD zoekt hij voornamelijk in het debat, dat de AVRO aan de vooravond van de verkiezingen uitzond. "Als je mijn prognose vergelijkt met die van DE ROOIE HAAN/Nipo van vlak vóór die uitzending, dan blijken ze aardig op één lijn te liggen. Maar de mensen die het in dat debat goed hebben gedaan blijken ook de winnaars van de verkiezingen te zijn geworden."

Robert noemt Van Agt uitdrukkelijk als winnaar, naast Terlouw. "Ondanks de RPF en de deconfessionalisering heeft hij het CDA tot grootste partij weten te maken. Ik vind dat een bijzondere prestatie en ik hoop dat ook zijn fractie dat zo zal waarderen en dat de loyalisten uit het mislukken van de poging van de EVP tot dezelfde conclusie zullen komen."

De Haze Winkelman noemt de uitbundigheid van Wiegel na de verkiezingen "onterecht". "Xijk, de dus zijn ze verliezer. Wiegel's grote verdienste is geweest dat hij D'66 gedwongen heeft zich als een linkse partij te profileren. Daar doe ik niets aan af. Maar het is ook de VVD van Wiegel geweest die nog nadrukkelijker dan het CDA het kabinetsbeleid tot inzet van de verkiezingen heeft gemaakt. De VVD verliest. Hoe kun je dan zo enthousiast zijn?" Robert had veel liever gezien dat de CDA/VVD-combinatie versterkt uit de strijd tevoorschijn zou zijn gekomen. "Maar van bijna alle kanten hoor je al datzelfde geluid: maak een kabinet van CDA, PvdA en D'66." De Haze Winkelman hoopt van harte dat zo'n kabinet er niet komt, want, zo zegt hij, "dat is niet in het

belang van het land. Het beste zou zijn dat D'66 zich alsnog zou bedenken en zou toetreden tot de huidige (demissionaire) combinatie. Maar we hebben er eigenlijk geen twijfel over laten bestaan dat ze dat niet willen." De enige mogelijkheid die hij voor de VVD dan nog ziet is voortzetting van CDA/VVD-coalitie, met steun van de kleine rechtse partijen. "Dat is echter een weinig elegante manier om die binnen te halen", zo vindt de oud-voorzitter.

"Buitengewoon treurig" noemt hij het verdwijnen van DS'70 uit de kamer. "Die partij is slachtoffer van de opiniepeilingen geworden; daarin stonden ze steeds op nul en ja, dan denken de mensen dat een stem op DS'70 een verloren stem is. Het tegenovergestelde zie bij de RPF: die begonnen op één zetel en halen

er prompt twee. Erg jammer voor DS'70 dat toch hard en goed gewerkt heeft."

Tenslotte wil Robert nog wel kwijt dat de hele ontwikkeling in Nederland hem zorgen baart. D'66 is ook een linkse partij. Als je de tendens van de laatste tien jaar beziet, dan zie je dat Nederland duidelijk verlinkst. Nog één of twee verkiezingen en dat linkse meerderheidskabinet is een feit... Dat dat iets is, dat De Haze Winkelman helemaal niet lekker zit, zal overduidelijk zijn. Wanneer we daarom voorzichtig informeren of hij dan niet beter kan gaan emigreren geeft Robert te kennen dat hij dat liever nog in het midden laat. Maar goed ook, want waar moet hij naar toe...?

vervolg van blz. 1

Dit heeft geresulteerd in een ommezwaai van vroegere CDA-fans welke het vaste plan hadden opgevat, nu VVD te gaan stemmen met als tweede gegeven dat vele VVD-ers nu vanuit strategisch oogpunt op het CDA zijn gaan stemmen. Wie zegt dat kiezers niets van politiek begrippen, heeft ongelijk. De lijsttrekker van het CDA werd degrootste concurrent van de VVD. Uit enquêtes op de 26^e mei is gebleken dat de werkloosheid en de gehele sociaal-economische problematiek als kernthema bij de kiezers erg hoog scoorden.

Kernenergie en kernbepanning waren met een percentage van ieder ver beneden de tien procent terugverwezen tot bijzaken in de stemmotivatie. Het betekent dat dit een consequente stap vraagt van de verschillende politieke partijen. De economen De Kam en Nypels kwamen met een programmaverge-

lijking en stelden, evenals andere economen trouwens vast dat de partijen CDA, VVD en D'66 op het sociaal-economische vlak het dichtst bij elkaar liggen. De winst van D'66 en het beperkte verlies van de regeringscoalitie, gerelateerd aan de stemmotivatie van de kiezer, geven aan dat het huidige beleid met eventueel duidelijke accentverschillen moet worden voortgezet.

Het zou een ontkenning van de wens van de kiezers zijn, indien D'66 deze gegevens naast zich neerlegt. We zitten in een patstelling op dit moment. De uitslag van de verkiezingen en de verschillende resoluties van de politieke partijen maken het formuleren van een nieuwe regering niet gemakkelijk. Getalsmatig zijn er verschillende opties, de heren politici hebben echter de concrete mogelijkheden, voor de korte termijn, tot een absoluut minimum gereduceerd.

Samenwerking is een groot goed echter ook oppositie tegen een gevoerd of te voeren beleid

kan heel heilzaam werken. Het brede maatschappelijke draagvlak blijkt niet per definitie uit de samenstelling van een kabinet. Een breed maatschappelijk draagvlak wordt verkregen op basis van de inhoud van het beleid, het beleid dient herkenbaar te zijn, moet begrip bij de burgers opwekken en geaccepteerd moeten kunnen worden door brede groepen in onze samenleving.

Een "Nationale aanpak" is daar toe dus niet de enige oplossing, met name overleg en een op basis daarvan goed gestructureerde integrale aanpak zijn vereisten voor te voeren beleid in de toekomst. Korthedshalve zou ik concluderend willenvaststellen dat moet worden gestreefd naar breed gedragen beleid, los van het feit dat tevens een kabinet welke het in de afgelopen jaren gevoerde beleid wil voortzetten en op grond van de verkiezingsuitslag is dat een vereiste, men moet streven naar verbreding van steun in het parlement.

„De Wude Stoep“

discotheek
restaurant — bowling — biljart
speeltuin — terras — video-film — pizzeria — bruin-café
israëlijs restaurant

VLIELAND Tel. 05621 - 678

CONGRES KATERN EXTRA

Route

Het Juni-congres zal dit jaar op 13 en 14 juni gehouden in Hotel Hamer, Groteweg, te Berg en Dal.
Hotel Hamer is te bereiken vanaf NS station Nijmegen met de stadsdienst (donker-rode bussen) lijn 5 naar Berg en Dal, eindpunt. Per auto vanuit het Noorden richting Nijmegen aanhouden tot je Berg en Dal tegenkomt, vanuit het Zuiden richting Arnhem tot je bij Nijmegen de aanduiding Berg en Dal tegenkomt.
Het is goed aangegeven, in Berg en Dal is hotel Hamer makkelijk te vinden.

Programma

ZATERDAG 13 JUNI

- 13.30 uur : Aanvang, gevolgd door congresrede van de landelijk voorzitter Roelof Houwing.
- 13.45-14.10 uur : Rede van de heer M.S. Rabbani, consul van Koeweit.
- 14.10-14.35 uur : Rede van de heer G.M. de Vries, lid van de commissie Buitenland van de VVD en wetenschappelijk medewerker internationale betrekkingen.
- 14.35-14.40 uur : korte pauze
- 14.40-15.05 uur : Rede van de heer mr. L.J. Brinkhorst, lid Tweede Kamer voor D'66.
- 15.05-15.20 uur : PAUZE
- 15.20-16.15 uur : Discussie met de inleiders.
- 16.15-17.30 uur : Aanvang Buitengewone Algemene Vergadering
- 17.30-18.00 uur : BORREL
- 18.00-20.00 uur : DINER
- 20.00-20.35 uur : Rede van de heer H. Ylon, ambassadeeraad van de Israëlische ambassade.
- 20.35-23.00 uur : heropening BAV
- 23.00 uur : Schorsing BAV tot zondag 14 juni 1981 om 10.00 uur.

ZONDAG 14 JUNI

- 09.00-10.00 uur : ONTBIJT
- 10.00-12.30 uur : Vervolg BAV.
- 12.30-13.30 uur : LUNCH
- 13.30-15.00 uur : Vervolg BAV.
- 15.00-15.15 uur : PAUZE
- 15.15-17.00 uur : Vervolg BAV.
- 17.00 uur : Sluiting congres.

Agenda a.v.

13 EN 14 JUNI 1981 TE BERG EN DAL :

1. Opening
2. Ingekomen stukken en mededelingen
3. Vaststelling van de notulen van de A.V. d.d. 31-01-'81 te Maarssenbroek
4. Vaststelling van de notulen van de A.V. d.d. 14 en 15 maart 1981 te Scheveningen
5. Vaststelling van de notulen van de B.A.V. d.d. 17-05-'81 te Hilversum
6. Vaststelling van plaats en datum van de najaarsvergadering 1981 (najaarscongres)
7. Vaststelling van plaats en datum van de jaarlijkse algemene vergadering 1982 (voorjaarscongres)
8. Vaststelling van plaats en datum van de BAV op het zomercongres 1982
9. Wijzigingen statuten en huishoudelijk reglement
10. Vaststelling resolutie Midden-Oosten
11. Vaststelling resolutie Omroepbeleid
12. Vaststelling modelreglement voor afdelingen
13. Vaststelling modelreglement voor districten
14. Benoeming leden hoofdbestuur
15. W.v.t.t.k.
16. Rondvraag
17. Sluiting.

Toelichting

- ad 3. De notulencie. stelt voor de notulen goed te keuren
- ad 4. De notulen liggen ter goedkeuring bij de notulencie.
- ad 5. Het HB stelt voet dit uit te stellen tot de najaarsvergadering
- ad 6. Het HB stelt voor het najaarscongres te houden in motel Nuland te Nuland (N.Br.)
- ad 7. Het HB stelt voor de vergadering op 20 en 21 maart in Hoogeveen te houden
- ad 8. Het HB stelt voor de BAV te houden in Noord-Holland en wel op 19 en 20 juni 1982
- ad 9. De voorstellen hiertoe zijn uitgebreid opgenomen in het laatste HB-info.
- ad 11. Behandeld zal worden het resterende gedeelte van de resolutie Omroepbeleid
- ad 14. Het HB stelt de volgende kandidaten voor:
landelijk panningmeester: Hans Veldkamp
algemeen secretaris : Joost van Gilse
De verenigingsraad heeft over beide kandidaten inmiddels een positief advies uitgebracht.

JOVD Juni congres over Midden-Oosten problematiek Resolutie & Amendementen

ONTWERP-RESOLUTIE MIDDEN-OOSTEN

Hieronder staat afgedrukt het ontwerp van de Midden-Oosten-resolutie, zoals die behandeld zal worden op het congres te Berg en Dal op 13 en 14 juni. Cursief staan onder de ontwerpstellingen en amendementen de toelichtingen afgedrukt. Bij de amendementen is een stemadvies van de Midden-Oostencommissie gevoegd.
Voor de goede orde: de amendementen van de Europacommissie zijn voor deze commissie door het Hoofdbestuur ingediend.

Amendementen voor de stelling-

(1) Europacommissie
Wij zijn van mening dat voor de oplossing van de problematiek in het Midden-Oosten een zodanige politieke structuur met een zekere stabiliteit moet worden gecreëerd, dat de daadwerkelijke uitoefening van het zelfbeschikkingsrecht door de minderheden mogelijk wordt.

ONTRADEN, voorkeur voor (12)
(2) Europacommissie
Ten aanzien van de Midden-Oosten problematiek dient elk initiatief tot bemiddeling erop gericht te zijn dat er een politieke structuur opgebouwd kan worden met een zekere stabiliteit, zodanig dat inderdaad de minderheden hun zelfbeschikkingsrecht kunnen uitoefenen.

ONTRADEN, voorkeur voor (12)
(3) Europacommissie
Wij juichen het Europese initiatief ten aanzien van het Midden-Oosten toe. Het moet echter niet alleen bij informatie inwinnen blijven. Wij achten bemiddeling gewenst, in eerste instantie vanuit EPS-verband, mocht dit echter niet mogelijk blijken, dan vanuit VN-verband. Daar waar militaire garanties een uitvoering moeten vinden, dringen wij aan op bemiddeling in VN-verband. Tevens zijn wij van mening dat gekoppeld aan het onderhandelingsproces een programma van economische steun aan de economisch zwakkere landen van het Midden-Oosten moet worden opgezet.

Momenteel is er een Europees initiatief gaande, waarbij op het ogenblik de EG nog geen positie wil innemen, doch uitsluitend informatie inwinnen.

Naar onze mening moet als logisch gevolg ook in EPS-verband bemiddeld worden. Wij achten het echter meer op de weg van de VN liggen om de resultaten van die bemiddeling kracht bij te zetten. Maar indien alle partijen de voorkeur uitspreken voor militaire ondersteuning, uitsluitend door de EPS-landen, dan wijzen wij die mogelijkheid niet bij voorbaat af. Reeds bij de vredesonderhandelingen tussen Egypte en Israël hebben economische steunprogramma's een grote rol gespeeld. Ook bij nieuwe vredesinitiatieven zal economische hulp één van de belangrijkste middelen zijn om de nodige bereidheid tot concessies te verkrijgen. Bij gebrek aan militaire kracht zal juist al economische hulp de belangrijkste inbreng van de EG zijn.

AANBEVOLEN, mitsdien gevoegd als stelling vóór stelling 5.
(4) Gelderland
Een liberaal Midden-Oosten beleid dient erop gericht te zijn, dat er in deze regio een rechtvaardige vrede moet komen, en dat ieder volk het recht op zelfbeschikking heeft. Europa dient hier een actieve en stabiliserende rol te spelen.

In de concept-resolutie worden geen duidelijke uitgangspunten gegeven voor een Midden-Oostenbeleid. Wij willen met dit amendement deze uitgangspunten toevoegen, en daarmee bereiken dat deze resolutie een préambule krijgt. In de huidige stelling 1 (met of zonder ons amendement) wordt dan het probleem geschetst, en getracht enkele globale oorzaken te geven.

Stelling 1
De instabiliteit in het Midden-Oosten wordt voornamelijk veroorzaakt door een grensoverschrijdend minderhedenvraagstuk. Er zijn ethnische, godsdienstige en politieke minderheden, voor welke het niet mogelijk is zich binnen de huidige constellatie te ontplooiën. Velen van hen worden op onvoldoende wijze betrokken bij het bepalen van hun toekomst.

Door de ontwikkelingen in de jaren zeventig, zoals de opkomst en internationale erkenning van

de P.L.O., de Yom-Kippoeroorlog en de daaruit voortvloeiende olieboycot door de Arabische landen, alsmede het daarmee groeiende besef in het Westen zeer afhankelijk te zijn van de Arabische olie, heeft de indruk postgevat, dat het grootste gevaar voor de stabiliteit in het Midden-Oosten wordt gevormd door het conflict tussen Israël en zijn buurlanden en door het Palestijnse vluchtelingenvraagstuk. Hierdoor is uit het oog verloren dat de instabiliteit veel meer bronnen kent, die grotendeels in de Arabische wereld zelf moeten worden gezocht. Het Palestijnse probleem is slechts exponent van een vraagstuk dat overal in het Midden-Oosten de kop opsteekt, namelijk dat door de grenzen, zoals die bij de onafhankelijkheid van veel staten in het Midden-Oosten in de eerste helft van deze eeuw zijn afgesproken ethnische, religieuze en politieke minderheden tussen de wal en het schip zijn geraakt (Koerden, Joden in andere Arabische staten) of het door een interne machtsstrijd hebben moeten afleggen tegen een andere groep in die staat (Libanon, Syrië). Stabiliteit in het Midden-Oosten is dus sterk afhankelijk van de vraag, of het minderhedenprobleem op bevredigende wijze kan worden opgelost. Dat vergt de bereidheid van de betrokken staten hun eigen staatsinrichtingen en -grenzen ter discussie te stellen. De meest reële opening die momenteel bestaat, is die naar de Palestijnen toe, omdat in deze kwestie het punt reeds is bereikt dat bereidheid bestaat naar oplossingen te zoeken. Bovendien kan hier effectief internationale druk worden uitgeoefend. Zover is het bij de andere gevallen nog niet.

(5) Utrecht
Voor de stelling moet worden toegevoegd:
Naast het centrale Israël-Palestijnenconflict en het feit dat op de snelle modernisering in het Midden-Oosten een reactie is gekomen, waarin men de oude waarden van de Islam tracht te laten herleven, wordt de instabiliteit in het Midden-Oosten mede beheerst door een grensoverschrijdend minderhedenvraagstuk.
(Vervolgens moet de eerste zin worden geschrapt. Vanaf Er zijn ethnische,... tot toekomst handhaven.)
ONTRADEN, dit amendement gaat tegen de aard van de resolutie in. Bij stellen het minderhedenvraagstuk centraal, de beide toevoegingen van Utrecht hebben daar o.i. nauw verband mee.
(6) Gelderland
Wijziging: De instabiliteit..... minderhedenvraagstuk in: De instabiliteit in het Midden-Oosten wordt veroorzaakt door een grensoverschrijdend minderhedenvraagstuk, het economisch-strategische belang van deze regio en de bemoeienis van de supermachten.

Ons inziens wordt het Midden-Costenprobleem niet voornamelijk veroorzaakt door het grensoverschrijdend minderhedenvraagstuk, maar spelen ook het economisch-strategische belang van deze regio en de bemoeienis van de supermachten een grote rol.

AANBEVOLEN. In tegenstelling tot (5) wordt in (6) een aantal andere centrale problemen genoemd, die naast het minderhedenvraagstuk een grote rol spelen.

(7) 'tGooi ...niet mogelijk... wijzigen in ...moeilijk...

ONTRADEN. Ontkracht de stelling.

(8) 'tGooi na ...constellatie... toevoegen ...optimaal...

ONTRADEN, zie (7)

(9) Europacommissie De zin Velen van hen...hun toekomst, schrappen.

AANBEVOLEN, zie (12)

(10) Europacommissie

Zelfde zin als in (9) indien niet schrappen wijzigen in:

Het is van belang dat deze minderheden daadwerkelijk worden betrokken bij het bepalen van hun toekomst.

ONTRADEN, vanwege aanbeveling bij (9).

(11) 'tGooi na ...bepalen van hun toekomst toevoegen:

Landsgrenzen vallen niet samen met etnische grenzen. Dit is verklaarbaar uit de geschiedenis van dit gebied sinds ca. 2000 v. C., waarin telkenmale volkeren het gebied van andere volkeren veroverd hebben. Na 1945 is geforceerd snel zelfstandigheid verleend aan landen en volkeren, zonder voor behoorlijke grenzen zorg te dragen. De hierdoor ontstane problemen zijn versterkt doordat in de onderlinge twisten steeds wisselende bondgenootschappen zijn opgetreden, waardoor de beide grootmachten in de VS en de USSR al of niet op de achtergrond hun invloed poogden te versterken.

ONTRADEN. voorkeur voor (6).

(12) Commissie

Toevoegen aan de stelling:

Eik initiatief tot bemiddeling dient erop gericht te zijn dat er een politieke structuur opgebouwd kan worden met een zekere stabiliteit, zodanig dat inderdaad de minderheden hun zelfbeschikkingsrecht kunnen uitoefenen.

Ons inziens was de intentie van (1) en (2) hier beter op zijn plaats.

AANBEVOLEN. Goede aanvulling op onze eigen resolutie.

Stelling 2

Op de snelle modernisering in het Midden Oosten is een reactie gekomen, waarin men de oude waarden van de Islam tracht te laten herleven. Na de hierdoor uitgebroken revolutie in Iran is er een machtsvacuum ontstaan in die regio. Hier heeft Irak gebruik van gemaakt. Het Iraakse expansionisme en het hieruit voortgekomen conflict met Iran vormt een onverantwoorde bedreiging voor de stabiliteit binnen de Islamitische wereld en voor de wereldolievoorziening.

Hoezeer interne Arabische problemen tot voor kort aan de aandacht van de wereld zijn ontsnapt bleek in 1978/79, toen de revolutie in Iran de wereld verraste. Het Islamitisch revolvent is volledig aan onze waarneming voorbijgegaan. De oorlog tussen Iran en Irak is een duidelijk gevolg van het machtsvacuum dat door de revolutie in Iran was ontstaan in die regio, maar ook dit conflict kon tot ontwikkeling komen zonder dat de voortekenen het Westen bereikten. Gezien het grote belang echter dat het Westen heeft bij een gregelde olietoevoer en bij stabiliteit in de Perzische Golf is het noodzakelijk dat het Westen de ontwikkelingen aldaar nauwkeuriger gaat volgen en poogt een voor alle partijen positieve invloed uit te oefenen.

(13) Utrecht

Hele stelling schrappen.

De zin Op de snelle...herleven zit al in (5) verwerkt. Er rest nog slechts een feitelijke

constatering. Wij stellen voor te verwijzen naar de reeds aangenomen motie m.b.t. Iran/Irak. Hetgeen in de toelichting gesteld wordt, is daarin namelijk terug te vinden, en vormt méér het wezen van de zaak.

ONTRADEN In plaats van deze verwijzing hebben wij een voorkeur voor (19) en (20).

(14) 'tGooi na ...waarin men... toevoegen

...onder meer... , en ..Na de hierdoor uitgebroken... wijzigen in Na de mede hierdoor uitgebroken...

AANBEVOLEN

(15) Gelderland

Wijzigen Na de hierdoor... ..conflict met Iran in Dit...

ONTRADEN Ontkracht de stelling

(16) Breda

Schrappen: Na de hierdoor... ..wereldolievoorziening.

Nieuwe tekst: Het conflict Iran-Irak vormt een onverantwoorde bedreiging voor de wereldolievoorziening.

Schulduraag ligt niet bij Irak alleen. De oorlog vormt een bedreiging voor het olietransport, m.n. door de Straat van Hormoer.

ONTRADEN Wij hebben een voorkeur voor (17)

(17) Kennemerland/Delfland

...expansionisme... wijzigen in ...aggressie...

Iran en Irak voeren slechts een grensoorlog om een aantal omstreden stukken gebied, terwijl expansionisme betrekking heeft op de verovering van hele staten. Expansionisme doet wel heel erg denken aan de verwijten die de USSR en de VS elkaar doen toekomen als zij elkaar machtpolitiek verwijten.

AANBEVOLEN

(18) 'tGooi

Laatste zin De Islamitische wereld en voor de wereldolievoorziening wijzigen in Dit gebied en de wereldolievoorziening

ONTRADEN Overbodig

(19) Gelderland

Toevoegen na wereldolievoorziening:

Het conflict Iran-Irak is hier een voorbeeld van. De VN dient hier vredesinitiatieven te ontplooiën.

AANBEVOLEN, zie (20)

(20) Commissie

In (19) tussen 'hier' en 'vredesinitiatieven' invoegen: 'opnieuw'

Stelling 3

De Libanezen moeten de mogelijkheid krijgen zonder inmenging van belanghebbende buurlanden orde op zaken te stellen. De positie van de tijdelijk aanwezige UNIFIL-troepen dient effectief benut te worden, opdat UNIFIL in staat wordt gesteld een daadwerkelijke bijdrage te leveren aan het herstel van de bestuurbaarheid van Libanon en het gezag van de Libanese regering. Om dit te bewerkstelligen moet het mandaat van UNIFIL in zowel kwantitatief als kwalitatief opzicht verruimd worden, waarmee de betrokken staten dan moeten instemmen.

Libanon, voor de Eerste Wereldoorlog deel van het Ottomaanse (Turkse) Rijk, daarna mandaatgebied beheerd door Frankrijk, werd in 1941 onafhankelijk. De bevolking bestaat uit zowel christenen als moslems. Sinds 1948 bevinden zich er ook Palestijnen.

Libanon was een van de welvarendste landen van het Midden-Oosten. Nu is het verwickeld in een burgeroorlog, waarin verscheidene groeperingen een rol spelen. In grote delen van het land staan politieke en religieuze groepen én tegenover elkaar én tegenover een Syrische interventiemacht. De situatie wordt erg bemoeilijkt doordat de religieuze grenzen door de verschillende partijen heen lopen. Rechtsse christenen en moslems staan tegenover linkse christenen en moslems. Vaak zijn deze groeperingen ook onderling verdeeld en bevechten elkaar. In bepaalde streken vechten Palestijnen en moslem-

groepen samen tegen de Syriërs. In zuidelijk Libanon bevinden zich (vanaf de Israëlische grens gezien) op Libanees grondgebied: eerst een strook Israëlische troepen, dan de door Israël gesteunde, oorspronkelijk uit het Libanese leger stammende troepen van de rechts-christelijke majoor Haddad, vervolgens de troepen van UNIFIL, waaronder het Nederlandse VN-detachement, en dan de Palestijnen. Ten noorden hiervan bevinden zich, verspreid over het gebied, Syrische troepen, het Libanese leger en kleine christelijke-moslemgroepen. De UNIFIL-troepen fungeren als buffer tussen de militia van majoor Haddad enerzijds en de Palestijnen anderzijds. Zij (UNIFIL) proberen hun gebied vrij te houden van troepen en infiltranten van beide zijden. Bemoeilijkt wordt dit in het bijzonder door een Palestijnse enclave in het UNIFIL-gebied. Om de situatie in Libanon te kunnen normaliseren moet eerst het gezag van de Libanese regering worden hersteld. Daar de landen in die regio allerlei belangen hebben bij bepaalde oplossingen, zijn de VN de aangewezen instantie om hier op te treden om de Libanese regering weer in de gelegenheid te stellen haar legitieme gezag uit te oefenen. Dit moet geschieden door de belanghebbende buurlanden zich eerst terug te laten trekken tot op eigen grondgebied. Het ontstane vacuum zou dan ingevuld moeten worden door de (tijdelijke) UNIFIL-troepen, zodat er een begin kan worden gemaakt met het herstel van de bestuurbaarheid van Libanon. Hiertoe moet het mandaat van UNIFIL worden verlengd en uitgebreid.

(21) Vechtstreek

Schrappen hele stelling.

In stelling 3 wordt het Franse plan voor het opstellen van een internationale vredesmacht in Libanon verwoord. Dit plan werd ondersteund door de VS. Zoals bekend heeft de plaatsvervangend secretaris-generaal van de Verenigde Naties, Brian Urquhart, het plan half april voorgelegd aan de betrokken staten in Libanon. De Libanese regering voelt niets voor het plan, Syrië weigert iedere medewerking en de Arabische Liga is tegen internationalisering van het conflict.

Het ligt in de lijn der verwachtingen (Tass heeft dit overigens al aangekondigd) dat ieder initiatief voor een niet-Arabische of zelfs niet-Syrische vredesmacht door Rusland in de Veiligheidsraad met een veto getorpedeerd zal worden. Het aannemen van deze stelling is derhalve zinloos.

ONTRADEN. Ons neerleggen bij de door Vechtstreek geschetste situatie betekent het geven van vrij spel aan Syrië.

(22) Europacommissie

Ten aanzien van Libanon in plaats van stelling 3 een nieuwe stelling:

Gezien de historische banden en het gevaar voor de wereldvrede is een EPS-initiatief op zijn plaats. Dit initiatief moet leiden tot een neutraal en stabiel Libanon, met een sterke eigen regering. Middelen daartoe zijn: a terugtrekking van alle buitenlandse strijdkrachten; met uitzondering van Unifil voor een overbruggingsperiode; b economische steun voor de Libanese regering om ze in staat te stellen weer een eigen staatsapparaat op te bouwen.

De situatie in Libanon kan gemakkelijk leiden tot een Israelisch-Syrische oorlog, het land zelf is door de burgeroorlog aan de rand van de afgrond gebracht.

ONTRADEN, voorkeur voor (24)

(23) Gelderland

Wijzigen De Libanezen... in De Libanese regering... (eerste regel)

Wij stellen dat dit niet kan worden overgelaten aan de Libanezen, daar die elkaar bevechten. Wij vinden dat dit de taak is van een centrale regering, die ook nu al bestaat.

AANBEVOLEN.

(24) Utrecht

Eerste zin handhaven. Rest van de stelling schrappen en wijzigen in:

Teneinde het herstel van de bestuurbaarheid van Libanon en het gezag van de Libanese regering mogelijk te maken moet in eerste instantie gezocht worden naar een politieke oplossing, waarbij alle buitenlandse strijdkrachten zich moeten terugtrekken, met uitzondering van UNIFIL voor een overbruggingsperiode. 'Ievens dient vanuit de EG economische steun te worden verleend voor de Libanese regering om ze in staat te stellen weer een eigen staatsapparaat op te bouwen. Opdat UNIFIL daadwerkelijk een bijdrage kan leveren aan dit herstel, dient, althans voor de overbruggingsperiode, het mandaat van UNIFIL in zowel kwantitatief als kwalitatief opzicht verruimd te worden, waarmee de betrokken staten dan moeten instemmen.

AANBEVOLEN, vanwege de redenering

gevolgd in de toelichting bij amendement (21).

(25) Gelderland

Wijzigen De positie...moeten instemmen (2de regel) in:

Hieraan dient Europa politieke en economische steun te geven.

Voor een overbruggingsperiode kan de UNIFIL kwantitatief uitgebreid worden. Alle overige buitenlandse troepen dienen het land te verlaten.

De Libanese regering moet de mogelijkheid krijgen om zelf orde op zaken te stellen. Buitenlandse troepen dienen dan ook het land te verlaten. Op den duur zal ook het Libanese leger zijn gezag moeten herstellen.

Hierbij kan Europa een rol spelen. Zolang dat niet gebeurt is kan UNIFIL een grotere rol spelen in heel Libanon.

ONTRADEN, voorkeur voor (24).

(26)'tGooi

Laatste frase ...waarmee de betrokken staten dan moeten instemmen. geheel schrappen (dus na ...worden... een punt)

ONTRADEN, voor langdurige vrede in Libanon is instemming van de betrokken partijen noodzakelijk.

Stelling 4

De Nederlandse regering dient met alle daartoe ter beschikking staande middelen te voorkomen komen dat Nederlandse bedrijven zich conformeren aan een boycot Israel-politiek. Wij veroordelen iedere discriminatie op grond van ras, geloof of nationaliteit in het internationale handelsverkeer. Naast de strafbaarstelling van de niet-Joodverklaring vinden wij dat het afgeven van zowel positieve en negatieve goederenverklaringen als niet-Israelverklaringen strafbaar dient te worden gesteld.

De Arabische wereld acht zichzelf vandaag nog in oorlog met de staat Israel. Zij verplichte dan ook bedrijven van buiten Israel, bijvoorbeeld Nederlandse bedrijven, in het kader van een boycot-Israelactie bepaalde verklaringen te ondertekenen. In de eerste plaats betreft het hier de z.g. negatieve goederen-

verklaring. Deze verklaring houdt in, dat het geleverde produkt noch onderdelen of grondstoffen ervan uit Israel afkomstig zijn. Het beleid van de Nederlandse regering is geweest om deze negatieve goederenverklaringen niet te verbieden, maar wel te proberen ze zo veel mogelijk te laten vervangen door z.g. positieve goederenverklaringen (waarin staat uit welke landen de goederen wel afkomstig zijn).

De tweede maatregel van Arabische landen is het eisen van een niet-Israelverklaring van mensen, die namens een buitenlands bedrijf in een Arabisch land komen werken. Het betreft hier niet een verklaring, die uitsluit dat de betrokken persoon van een bepaald ras of een bepaalde religie is (niet-Joodverklaring), maar slaat op een politieke of economische binding met Israel van de betrokken persoon. Onderzoek van de regering heeft uitgewezen dat de verschillende Arabische landen verschillend reageren op van Nederlandse kant voorgestelde 'verzachtende' teksten in de verklaringen over goederen of personen. De poging over te gaan op positieve goederenverklaringen had in een redelijk aantal Arabische landen wel, maar in een aantal ook totaal geen effect.

De poging om in de niet-Israelverklaringen expliciet te laten vermelden dat het om economische of politieke banden gaat lukte niet, ofschoon de Arabieren het inhoudelijk met een dergelijke tekst wel eens zouden zijn, zo blijkt uit de stukwisseling tussen de Nederlandse regering en de parlementaire commissie over de Arabische boycot.

Het bedrijfsleven zelf heeft buitengewoon positief gereageerd op verzoeken van onze regering om pogingen in het werk te stellen de betreffende verklaringen zo veel mogelijk te verzachten. Het blijkt echter juridisch zeer moeilijk om met de huidige wetgeving dergelijke verklaringen te verbieden, omdat ze geen naar ras of geloof discriminerend karakter dragen. In dat geval zou het afgeven van dergelijke verklaringen namelijk strijdig zijn met de Nederlandse rechtsorde.

De commissie kon over deze zaak een eensluidende visie op papier krijgen inzaake de gevolgen van deze boycot voor Israel. Waar het de principiële kwestie betrof en het in de praktijk brengen ervan liepen de meningen evenwel uiteen. Een meerderheid van de commissie achtte het principieel onaanvaardbaar dat bedrijven een bepaald land ook slechts in theoretische gevallen moesten uitsluiten van handelsrelaties. Het andere deel meende, dat het bedrijfsleven hier wel ruimte diende te krijgen, met name omdat het (gezien de formulering van de eerste zin van de stelling) slechts gaat om bedrijven die toch niet zouden handelen met Israel. Deze laatste groep stelde het handelsbelang hier boven het in de praktijk brengen van de geformuleerde principes.

(27) Apeldoorn/Doetinchem/ Noord-Veluwe

Wijzigen eerste zin in:

De Nederlandse regering dient samen met andere Europese landen te proberen te voorkomen dat Europese bedrijven zich conformeren aan een boycot-Israelpolitiek.

De stelling geponeerd is te streng geredigeerd. Nederland dient niet ten koste van alles 'voorop te blijven lopen'.

ONTRADEN, ontkracht de stelling

(28) Utrecht

Schrappen:het woord ...Nederlandse... voor ...bedrijven... (1ste zin).

AANBEVOLEN

(29) Utrecht

schrappen: zich...politiek daar invoegen: voldoen aan voorwaarden gesteld door Arabische landen in het kader van een boycot-Israelpolitiek

AANBEVOLEN, indien (32) wordt verworpen. Stemming hierover zal plaatsvinden na die over

(32).

(30) Gelderland
Wijzigen: ...een boycot Israël-politiek. Wij veroordelen....
...handelsverkeer.
In: ...een boycot Israëlpolitiek, omdat wij iedere...handelsverkeer veroordelen.

AANBEVOLEN
(31) Groningen
Schrappen: ...nationaliteit...
Wij verwijzen naar de sanctiewet, die eind 1977 door de Tweede Kamer is aanvaard. Doel van de wet is internationale

economische sancties tegen landen door te voeren en de controle op naleving van die sancties te vereenvoudigen. Deze wet maakt discriminatie op grond van nationaliteit mogelijk.

ONTRADEN. Wij kunnen best afwijzen wat de Sanctiewet mogelijk maakt.
(32) Minderheid commissie
Schrappen: Derde zin van de stelling.

Daar invoegen:
Daarnaast menen wij dat de z.g. negatieve goederenverklaring zo veel mogelijk moet worden vervangen door een positieve goederenverklaring. Van landen, die zichzelf in staat van oorlog met Israël achten is het niet onlogisch dat zij niet met graagte handel drijven met bedrijven die dat ook met Israël doen, hoewel wij een dergelijke politiek veroordelen. Zo lang de z.g. niet-Israëlverklaring dan ook slechts slaat op politieke of economische banden met Israël dient het afgeven hiervan niet strafbaar te worden gesteld.

Voor toelichting zie de toelichting bij de conceptstelling.

(33) Vechtstreek
Toevoegen aan (32) (indien dat wordt aangenomen):
Nederland dient er in internationaal verband naar te streven dat het afgeven van niet-Israëlverklaringen geweigerd wordt.

Strafbaarstelling van niet-Israëlverklaringen is slechts effectief in internationaal verband, aangezien Nederland veel te weinig gewicht in de schaal zal kunnen leggen.

AANBEVOLEN door de minderheid van de commissie, die (32) indiende.

De volgende amendementen hebben betrekking op de derde zin van de concept-stelling, dus indien (32) wordt verworpen.

(34) 't Gooi.
Derde zin wijzigen in: De Nederlandse regering dient dan ook de afgifte van niet-Joodverklaringen alsmede de afgifte van positieve- en negatieve goederenverklaringen (door het Nederlandse bedrijfsleven) zo veel mogelijk tegen te gaan.

ONTRADEN, ontkracht de conceptstellingname.
(35) Eindhoven/Noord
Schrappen in derde zin: ...positieve...

(Noord:) Een positieve goederenverklaring is niet discriminerend.
(Eindhoven:) Landen hebben het recht om te weten waar een product of onderdeelen daarvan vandaan komen teneinde om economische, technische of politieke redenen over aankoop te kunne beslissen. Een positieve goederenverklaring verschaft deze informatie zonder de negatieve intentie van een negatieve goederenverklaring.

ONTRADEN. Het blijft discriminatie, want het gestelde in de toelichting van (35) biedt Arabische landen de mogelijkheid om te gaan discrimineren.

(36) Utrecht
Toevoegen aan de conceptstelling:
Tevens dient Nederland alle mogelijke initiatieven te ontplooiën teneinde strafbaarstelling van alle verklaringen binnen alle EG-landen te bewerkstelligen.

Dan de zin wij veroordelen...
...handelsverkeer. De Commissie Buitenland van Utrecht spreekt zich uit tegen elke discriminerende of tendenti-

euze verklaring dan ook. Zij deelt het standpunt dat Naast de strafbaarstelling van de niet-Joodverklaring het afgeven van zowel positieve en negatieve goederenverklaringen als niet-Israëlverklaringen strafbaar dient te worden gesteld.

ONTRADEN, voorkeur voor (37).

(37) Invoegen nā stelling 4:
De Commissie van de EG dient te komen met voorstellen die moeten leiden tot een algemeen Europees verbod ten aanzien van welke discriminerende of tendentieuze verklaringen dan ook. Dit laat onverlet dat Nederland zelfstandig onmiddellijk maatregelen moet nemen om dit verbod althans in de Nederlandse wetgeving te realiseren.

Wij spreken ons uit tegen elke verklaring, die inhoudt een discriminatie van welke bevolkingsgroep of natie dan ook. Een dergelijk verbod zou bijdragen aan het opheffen van belemmeringen in het handelsverkeer die gelegen zijn in concurrentievervalsingen bij het afgeven van een dergelijke verklaring. Deze stellingname dient zo principieel mogelijk te zijn, ongeacht de consequenties voor de handelsbetrekkingen, aangezien vanuit een liberale visie men tot geen andere overtuiging kan komen, dan dat dergelijke verklaringen afgewezen dienen te worden. Daarnaast zijn wij ervan overtuigd dat er geen consequenties voor de handelsrelaties zullen zijn, indien men maar principieel in zijn stellingname is. In de VS zijn namelijk ook al deze verklaringen strafbaar en de handel tussen de VS en de Arabische landen heeft hier niet onder te lijden gehad.

AANBEVOLEN.

(38) Delfland
Toevoegen voor stelling 5 nieuwe stelling:
Het conflict tussen de staat Israël en de Arabische buurlanden vormt een bron van grote spanning en dus een bedreiging van de vrede in de regio en in de wereld. Daarom dient na een harmonisatie van de Amerikaanse Midden-Oostenpolitiek met een te verwachten Europees vredesinitiatief en na afloop van een zo snel mogelijk te houden Euro-Arabische dialoog een conferentie onder auspiciën van de VN te worden georganiseerd waarop alle partijen vertegenwoordigd zijn en waar zonder voorwaarden vooraf onderhandeld moet kunnen worden.

ONTRADEN, maakt de resolutie onduidelijker.

Bij het amendement moet ook amendement (3) behandeld worden

Stelling 5
Na een formele wederzijdse erkenning tussen Israël en de P.L.O. dient de staat Israël haar aanspraken op het gebied van de Westbank op te geven en moeten Palestijnen een voorlopige regering vormen, waarna onder toezicht van de VN vrije verkiezingen - waaraan meerdere partijen kunnen deelnemen - plaatsvinden. Deze Palestijnse staat dient gedemilitariseerd te zijn, onder veiligheidsgaranties van Israël en Jordanië, met veilige en erkende grenzen voor alle partijen. Deze stelling borduurt voort op de in maart j.l. te Scheveningen aangenomen motie PLO/Israël. Het bestaansrecht van de staat Israël moet formeel door de P.L.O. en de P.L.O. formeel als een vertegenwoordiger (vertegenwoordigende organisatie) van de Palestijnen door Israël erkend worden. Pas dan is de weg voor onderhandelingen open. De demilitarisering van de Palestijnse staat op de Westbank houdt in, dat deze staat onder geen enkel beding een bedreiging voor de omliggende staten mag vormen. De te installeren en door Palestijnen te vormen voorlopige regering van dat gebied dient de macht van het huidige Israëlische militaire

bestuur over te nemen en zo snel mogelijk verkiezingen uit te schrijven. Deze verkiezingen moeten onder toezicht van de VN plaatsvinden, maar het is verder niet de bedoeling als 'scheidsrechter' constant een VN-troepenmacht in de grensgebieden te stationeren.

(39) 't Gooi
Stelling geheel schrappen
ONTRADEN, wat is de motivatie bij dit amendement?

(40) Groningen
Stelling geheel schrappen.
Vervangen door:
Wij erkennen het recht van de Palestijnen op een eigen staat. De totstandkoming van die staat en de geografische ligging moeten in VN-verband geregeld worden. Deze staat dient de grenzen van de staat Israël te erkennen, zoals de grenzen van deze staat door Israël dienen te worden erkend.

De stof is te ingewikkeld om in alle details te treden. De stelling gaat voorbij aan de houding van Jordanië. Tevens wordt in haar stelling Jeruzalem en de Gaza-strook niet genoemd.

ONTRADEN; voorkeur voor (41)

(41) Commissie
Toevoegen na Westbank...
...en de Gaza-strook...
Zie ook de toelichting bij (40)

(42) Apeldoorn/Doetinchem
Stelling wijzigen in:
Uitgangspunt voor een vredesregeling in het Midden-Oosten dienen de accoorden van Camp David en VN-resolutie 242 te zijn. Israël dient veilige en verdedigbare grenzen te hebben. Dit houdt in, dat alle nederzettingen moeten worden verlaten. De veiligheid van de Palestijnen dient door Israël gegarandeerd te worden alsmede door Jordanië.

Het in de stelling laten zetten dat Israël een aantal niet-strategische nederzettingen mag behouden impliceert dat we in feite erkennen dat Israël rechten heeft op de bezette gebieden. Het uitoefenen van resolutie 242 kan alleen door Israël helemaal uit de gebieden te laten vertrekken.

ONTRADEN, zie ook de toelichting bij het advies bij (46)

(43) Delfland
Stelling wijzigen in:
Na een formele erkenning door Israël van de rechten van het Palestijnse volk, o.a. op de Westbank, en een formele erkenning door de P.L.O. van het bestaansrecht van Israël dient de staat Israël haar aanspraker op het gebied van de Westbank op te geven en haar bezetting op te heffen. De VN dient voorlopig het gezag uit te oefenen, vrije verkiezingen - waaraan meerdere partijen kunnen deelnemen - te organiseren en tot een vergelijk met Jordanië te komen omtrent de toekomstige status van het gebied. De Westbank dient gedemilitariseerd te worden, onder veiligheidsgaranties van Israël en Jordanië, met veilige en erkende grenzen voor alle partijen.

In de originele versie kwam o.i. de zinsnede 'formele erkenning tussen Israël en de P.L.O.' niet voldoende tot uiting dat de P.L.O. niet als de vertegenwoordiger van het Palestijnse volk wordt erkend. Ook het recht van de Palestijnen op de Westbank dient duidelijker te worden gemaakt.

Een voorlopige regering door één van de partijen die aan de verkiezingen deelneemt (de P.L.O.) lijkt ons ongewenst; vandaar een grotere rol voor de VN, welke wellicht op die organisatie ook een positieve invloed zal hebben. De Westbank behoort tot Jordanië, zodat vooral Jordaanse wensen inzake het gebied van zwaar gewicht zijn (zelfstandige staat/federatie/regionaal autonoom gebied). Neutralisatie gaat verder dan demilitarisatie en beiden vormen één van de gewenste veiligheidsgaranties.

ONTRADEN

(44) Utrecht
Eerste zin Na een formele...
...op te geven;... handhaven. Schrappen: ..en moeten Palestijnen...vormen...
wijzigen in: ...en moet de P.L.O. bemiddelen bij de totstandkoming van een voor alle Palestijnen acceptabele regering, ... dan de rest van de eerste zin handhaven.

Na ...plaatsvinden. toevoegen: Israël heeft de P.L.O. pas formeel te erkennen als één vertegenwoordiger van het Palestijnse volk en als een onderhandelingspartner in het vredesproces, nadat de P.L.O. haar Handvest zodanig (in alle versies) veranderd heeft, dat alle het Joodse Volk/Israël 'vijandige' passages eruit verdwenen zijn.

De zin: Deze Palestijnse staat...partijen schrappen en wijzigen in: Deze Palestijnse staat mag geen bedreiging vormen of toebrengen op veilige en erkende grnzen van alle betrokken partijen en in het bijzonder geen militaire bedreiging voor Israël en Jordanië vormen.

ONTRADEN, wij menen dat de Palestijnse regering eerst voorlopig moet zijn, menen dat de gelijktijdigheid van de erkenning door P.L.O. en Israël essentieel is voor het opstarten van het vredesproces en geloven dat het laatste deel van (44) slechts een probleem aangeeft zonder (zoals de Commissie wel deed) een oplossing aan te geven.

(45) Laren/Biaricum/Huizen
Toevoegen vóór de conceptstelling:

Alhoewel wij de erkenning van de P.L.O. door de staat Israël - zolang de P.L.O. de 'vernietiging van de staat Israël' tot doelstelling heeft - uiterst onwaarschijnlijk achten, en wij het standpunt van de staat Israël in deze begripen en ook kunnen waarderen, komt het ons voor dat wanneer zo een wederzijdse erkenning in de toekomst werkelijkheid wordt... (Verder tekst stelling 5 zoals door de cie. voorgesteld, vanzelfsprekend taalkundig aangepast).

ONTRADEN, ontkracht stelling en hele resolutie.

(46) Gelderland
Wijzigen de hele stelling in:
Uitgangspunt voor een vredesregeling in het Midden-Oosten, de problematiek Israël-Palestina, dienen te zijn de accoorden van Camp David en de VN-resolutie 242. Israël dient veilige en verdedigbare grenzen te hebben, dit houdt in dat alle niet uitdrukkelijk strategisch noodzakelijke nederzettingen moeten worden verlaten. De veiligheid van de Palestijnse staat dient door Israël en Jordanië gegarandeerd te worden. Deze Palestijnse staat dient gedemilitariseerd te zijn, met veilige en erkende grenzen voor alle partijen.

Wij willen onze instemming betuigen met de Camp David-accorden, en erkennen dat Israël een aantal, strategisch belangrijke nederzettingen zal moeten behouden.

ONTRADEN. De concept-stelling biedt reëlere oplossingen: Camp David is in de praktijk geen basis.

(47) Delfland
Wijzigen: Na een formele wederzijdse erkenning tussen Israël en de P.L.O.... in Na een formele erkenning door Israël van de rechten van het Palestijnse volk, o.a. op de Westbank, en een formele erkenning door de P.L.O. van het bestaansrecht van Israël...

ONTRADEN. Erkenning van de P.L.O. als zodanig is essentieel.

(48) Gelderland
Wijzigen ...en de P.L.O. ... in ...en vertegenwoordigers van het Palestijnse volk, bijvoorbeeld de P.L.O. ...
ONTRADEN. Niet reëel.

(49) Kennemerland
Toevoegen tussen ...de P.L.O... en ...dient...: ...als voorlopige vertegenwoordiger van het Palestijnse volk, dient...
De P.L.O. is wellicht niet de enige vertegenwoordiger van de

Palestijnen, maar moet voorlopig als zodanig erkend worden.
AANBEVOLEN, versterking van de stelling.

(50) Gelderland
Toevoegen na ...Westbank...
...met uitzondering van enkele strategisch- noodzakelijke nederzettingen...
Zie ook bij (46)

ONTRADEN. Het zou een inbreuk betekenen op de essentie van de Palestijnse staat.

(51) Delfland
Wijzigen: ...moeten Palestijnen een voorlopige regering vormen... in ...moet de VN het voorlopige gezag uitoefenen...
ONTRADEN.

(52) Delfland
Toevoegen tussen ...plaatsvinden... en ...Deze Palestijnse staat...: ...en de VN tot een vergelijk met Jordanië dient te komen omtrent de toekomstige status van het gebied.

ONTRADEN.
(53) Eindhoven
Wijzigen laatste zin in:
Deze Palestijnse staat dient veilige en erkende grenzen voor alle partijen te bezitten. Palestijnen zullen een eigen verdedigingsmacht willen opbouwen. Het lijkt ons niet reëel te veronderstellen dat de Palestijnen niet en Israël en Jordanië wel in het bezit van een leger zijn.

ONTRADEN; de demilitarisering is o.i. essentieel.

(54) Gelderland
Toevoegen nieuwe stelling:
Oost-Jeruzalem dient een condominium te worden van Israël en de Palestijnse staat.

Bij de oplossing van het Palestijns-Israëlische vraagstuk zal ook de positie van Oost-Jeruzalem (Heilige stad der Joden, Christenen en Mohammedanen) duidelijk moeten zijn.

ONTRADEN. Wel staat de commissie positief tegenover de toelichting (zie ook (55)), maar deze zaak is dermate complex van opzet, dat wij een amendement met een zo harde uitspraak als in (54) afwijzen.

(55) Commissie
Bij de oplossing van het Palestijnse vraagstuk zal ook de positie van Oost-Jeruzalem duidelijk moeten zijn.

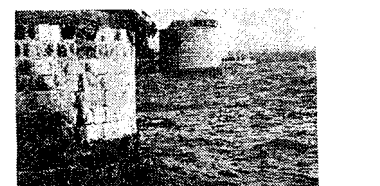
Zie ook bij (54).
(56) Gelderland.
Toevoegen nieuwe stelling:
Wij erkennen het recht op zelfbeschikking van de volkeren van het Midden-Oosten. Dit betekent ook dat het Koerdische volk recht heeft op een eigen staat, als ze dat wensen.

Deze stelling is o.i. een logisch gevolg van onze preambule.
AANBEVOLEN, maar dan wel te plaatsen nā stelling 2.

Stelling 6
De inval van de Sovjet-Unie in Afghanistan heeft de Russische invloed op de Midden-Oosten-regio aanmerkelijk vergroot. Zowel de Sovjet-Unie als de Verenigde Staten trachten in te spelen op de bestaande minderheden problemen. Deze invloeden dienen te worden teruggedrongen. Met het oog hierop dient Nederland in deze regio een actieve politiek te voeren, het liefst in EG-verband, in het aanhalen van de economische, politieke en culturele banden met de Arabische wereld.

Het Oost-Westconflict als zodanig dient zo min mogelijk geprojecteerd te worden op het Midden-Oosten. Stationering van een mogelijke 'rapid deployment force' wijzen we dan ook af.

Het Westen lijkt niet in staat een goed voorbereide Russische aanval in de ook voor het Westen belangrijke Midden-Oosten-regio af te slaan. Een snel inzetbare strijdmacht (rapid deployment force) zou zeker een afschrikwekkende werking hebben. De stationering ervan door

NAVO-bondgenoten in het gebied van de Westerse oliebelangen zal door de Arabische staten echter worden beschouwd als 'het spook van de Westerse/Amerikaanse inmenging'. Bovendien kan het ook niet-Westersgezinde landen in de regio dwingen tot extra bewapening.

Het Oost-Westconflict moet zo veel mogelijk buiten deze vitale regio gehouden worden. Uitbreiding van het NAVO-alliantie gebied in deze richting wordt dan ook afgewezen. Anderzijds moeten de Arabische staten meer het gevoel krijgen 'mee te tellen'. Daarom moeten de economische banden nauwer worden aangehaald op een breder terrein (investeringen, samenwerking c.q. partnershipovereenkomsten), evenals de politieke banden (betrekken bij gesprekken op mondiaal niveau, positieve benadering ten opzichte van de ontwikkeling van de Arabische wereld tot welvaartsstaat naar Islamitische begrippen, niet-formele militaire samenwerking). Nederland moet de mogelijkheid open houden hierbij alleen op te treden, waar geen Europese eenheid te bereiken is. Dan zijn de relaties overigens ook eenvoudiger aan te halen.

(57) Groningen
Stelling geheel schrappen. Vervangen door:
Ter stabilisering van de situatie in het Midden-Oosten dient het Oost-Westconflict niet op het Midden-Oosten te worden geprojecteerd.

Het logisch verband ontbreekt in de stelling van de commissie. In de stelling wordt tevens alleen een voorbeeld gegeven van de invloed van de U.S.S.R.

ONTRADEN. Logisch verband ontbreekt in het amendement.

(58) 't Gooi/Laren/Blaricum/Huizen
Na De inval van de Sovjet-Unie in Afghanistan... toevoegen ... (welke inval wij ten zwaarste veroordelen)...

AANBEVOLEN, goed nieuw element
(59) 't Gooi/Laren/Blaricum/Huizen

Tweede zin (Zowel de S.U. ... minderhedenproblemen.) schrappen.

Derde zin Deze invloeden... wijzigen in Deze invloed...
ONTRADEN.

(60) Gelderland
Wijzigen Met het oog hierop dient Nederland in deze regio een actieve politiek te voeren, het liefst in EG-verband. in: Met het oog hierop dient Europa in deze regio een actieve politiek te voeren.

Wij zien geen zelfstandige rol voor Nederland.

ONTRADEN.
(61) Noord-Veluwe
Schrappen: Met het oog hierop dient Nederland in deze regio een actieve politiek te voeren, het liefst in EG-verband, in het aanhalen van de economische politieke en culturele banden met de Arabische wereld.

Europa dient zich verder niet met de problematiek van het Midden-Oosten te bemoeien, aangezien Europa dan een derde macht wordt en zich vrijwel zeker zal aansluiten bij de Verenigde Staten. Dan zal als reactie hierop een reactie van de U.S.S.R. komen en wordt het conflict nog verder in de Oost-West-betrekkingen betrokken.

ONTRADEN.
(62) 't Gooi/Laren/Huizen/Blaricum
Vierde zin: ...dient Nederland in deze regio... wijzigen in ...dient Nederland in het Midden-Oosten...

AANBEVOLEN. Geweldige versterking van de oorspronkelijke stelling.

(63) Gelderland
Schrappen: Het Oost-Westconflict...ok af.

Wij willen een rapid deployment force niet bij voorbaat uitsluiten.

ONTRADEN.
(64) District Noord
Vervangen van ...zo min mogelijk... door ...niet...
Schrappen laatste zin.

Zo min mogelijk is irrealistisch, het houdt nog wel een mogelijkheid open.

ONTRADEN.
(65) Breda/Vechtstreek.
Schrappen laatste zin. Nieuwe tekst:
Stationering van een mogelijke rapid deployment force daarentegen is nodig.

(Vechtstreek:) Oorspronkelijke stellingname veel te eenzijdig. Bovendien zullen de Arabische landen zich dan op grotere schaal gaan bewapenen.

(Breda:) RPF moet aanwezig zijn om machtswisselingen die kunnen leiden tot een gevaarlijke vermindering van de olievoorziening van het Westen te verhinderen c.q. te beëindigen.

ONTRADEN. Met name de uitleg van Breda toont aan dat de stationering een geweldige angst teweeg zal brengen voor inmeniging in de aangelegenheden van andere volkeren en hun recht op zelfbeschikking.

(66) 't Gooi/Huizen/Blaricum/Laren
Laatste zin geheel schrappen en wijzigen in:

Gezien de al eerder genoemde sterke toename van de Sovjet-Unie's invloed op het Midden-Oosten n.a.v. de brute inval in Afghanistan, en ook anderzijds gezien de expansiedrift van de Sovjet-Unie, mede overwegende de sterke terugval van 'steunposten' van de U.S.A. in de Midden-Oosten-regio (Iran), zien wij de stationering van een zgn. rapid deployment force als wenselijk en onvermijdelijk. Het verdient aanbeveling deze rapid deployment force niet porvoceerend dicht bij 'critieke regio' te stationeren. Tevens achten wij het wenselijk dat de RDF in de tijden dat van haar specifieke diensten geen gebruik wordt gemaakt zo veel mogelijk geïntegreerd in de normale legermacht opereert.

ONTRADEN. Wij prefereren onze eigen formulering m.b.t. de stationering. Zie ook het commentaar bij (67).

(67) Delfland
Stationering van een mogelijke RDF wijzen we dan ook af... wijzigen in Stationering van een mogelijke rapid deployment force achten wij wel noodzakelijk, maar niet in of dichtbij de regio.

De oorlog Iran-Irak heeft aangetoond hoe snel vitale oliebelangen bedreigd kunnen worden. Om echter een zo klein mogelijke bedreiging voor de betrokken landen te vormen dient de RDF zo ver mogelijk weg gestationeerd te worden en zo veel mogelijk geïntegreerd in een 'gewone' legermacht.

ONTRADEN. Wij hebben aan dit amendement geen behoefte, omdat de stelling zich al uitspreekt over de stationering. Wij menen dat de instelling van een RDF op zich (waarover de stelling zich niet uitspreekt) beter niet aan de grote klok gehangen kan worden, i.v.m. mogelijke Arabische reacties. Wij verkiezen een diplomatieke opstelling hierbij boven een variant op de 'luidsprekerdiplomatie'.

(68) Amstelland
Toevoegen aan laatste zin: Stationering van een mogelijke rapid deployment force wijzen we dan ook af, tenzij dit gebeurt met overeenstemming en medewerking van westers georiënteerde Arabische landen.

Het Westen heeft grote belangen in het Midden-Oosten, maar economie is direct afhankelijk van de olie-toevoer uit dit gebied. Stagnatie hierin heeft zeer ernstige consequenties. Het Westen moet daarom niet lijdszaam toezien wanneer de olie-toevoer door anti-westerse mogendheden wordt belemmerd. Zij moet daarom een strijdmacht oprichten die deze belangen op snelle wijze kan beschermen. De stationering van deze strijdmacht kan natuurlijk alleen met toestemming en medewerking van deze Arabische landen.

ONTRADEN. Het gaat niet alleen om de landen waarin gestationeerd wordt, maar ook om de

reactie die loskomt, en die beschreven is in de toelichting bij (61), laatste zin. (69) Kennemerland
Toevoegen tussen ...rapid deployment force wijzen we... en ...dan ook af... het woordje ...vooralsnog...

Er dient gestreefd te worden naar een overeenkomst tussen de supermachten, waarin zij toezeggen zich niet met militair materieel in het Midden-Oosten te zullen begeven. Slaagt zo'n overeenkomst niet, dan heeft het Westen het recht om haar belangen te verdedigen tegen welke invaller in een land in het Midden-Oosten dan ook. Dit km o.z. d.m.v. de stationering van een RDE.

ONTRADEN.
(70) Utrecht
Schrappen: eerste zin. Als zin aan de stelling toevoegen:
Wij spreken de voorkeur uit voor een politieke oplossing.

ONTRADEN.

Stelling 7
De O.P.E.A.C.-landen dienen als landen met een betalingsbalansoverschot een belangrijke bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de Derde Wereld.

Die bijdrage zou geleverd kunnen worden door
- gedifferentieerde olieprijs-
- betalingsbalansondersteuning
- doorsluizen van gelden via het I.M.F.

Sinds 1973 zijn de olie-prijzen ongeveer vertwaalfvoudigd. Dit heeft op mondiale schaal de monetaire verhoudingen sterk verschoven. De OPEAC (Arabische olieproducerende en olie-exporterende landen) zelf bestaan uit ontwikkelingslanden, maar staan op dat punt tussen het rijke Westen en het arme Zuiden in. De olieprijsstijging heeft tot gevolg gehad dat er een enorme accumulatie plaatsvindt van dollars. De gevolgen voor de Derde Wereld-landen zijn desastreus. Hun toch al negatieve betalingsbalansen sloegen nu helemaal door.

Deze stelling poogt uit te gaan van de visie dat de wereld-economie hervormingen behoeft. De OPEAC zal hieraan een belangrijke bijdrage kunnen leveren. Saoedi-Arabië heeft overigens al stappen gezet in deze richting.

(71) District Gelderland/ Afdelingen Apeldoorn en Doetinchem

Hele stelling schrappen. (Gelderland:) De stelling is overbodig, daar dit al gebeurt. Wij doen hier geen uitspraak over of die staten die plicht hebben, daar wij dat niet aan die staten mogen opleggen.

(Apeldoorn/Doetinchem:) De stelling constateert een algemeen bekend feit. De aangedragen 'bijdrage' tot een betalingsbalans evenwicht is een niet te realiseren oplossing van dit probleem.

ONTRADEN.
(72) Delfland
Wijzigen De OPEAC-landen....

...leveren. in Onze eigen verantwoordelijkheid t.o.v. de ontwikkelingslanden en de hulp die wij daaraan moeten geven beseffend, menen wij toch van de OPEAC-landen als landen met een betalingsbalansoverschot te mogen verwachten dat zij een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van de Derde Wereld gaan leveren. De landen van de OPEAC zijn zelf ontwikkelingslanden; ontwikkelingshulp uit deze hoek is dus puur een vrijwillige zaak. In dit licht vinden wij de stelling te scherp geformuleerd.

ONTRADEN.
(73) 't Gooi/Laren/Blaricum/Huizen
Na ...te leveren. schrappen, dus vanaf Die bijdrage...

ONTRADEN. Anders wordt niets nieuws ingebracht. Aanneming

van (73) maakt de hele stelling overbodig.
(74) District Noord/ Afdeling Breda/Afdeling Delfland
Schrappen: Gedifferentieerde olieprijsen.

(Noord:) Er zal hoogstwaarschijnlijk misbruik van dit voordeel gemaakt worden door de verschillende multinationals.

(Delfland:) Dit op zich aantrekkelijke middel leidt o.i. bij verlaging van de olieprijsen voor de Derde Wereld tot een verhoging van de olieprijsen voor de industrielanden, met alle kwalijke economische gevolgen van dien, bijvoorbeeld ook verlagen van de ontwikkelingshulp, vermindering van de afzetmogelijkheden voor produkten uit de Derde Wereld. De andere genoemde middelen kunnen dan beter dienen om de hoge olieprijsen voor ontwikkelingslanden 'betaalbaar' te maken.

(Breda:) Dit zou concurrentie voor de OPEAC opleveren. Het Westen kan goedkopere olie gaan kopen via de Derde Wereld, waardoor de OPEAC zijn eigen afnemers verliest. Het is irrealistisch dat de OPEAC met dit voorstel instemt.

ONTRADEN.
Ook op wereldschaal moeten de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. De Derde Wereld kan zo slim zijn om voordat ze de olie uitvoert aan het Noorden de olie op te werken en zodoende via hogere toegevoegde waarde een positieve invloed te hebben op hun betalingsbalans.

De argumentatie van Delfland delen wij niet. Gezien de energieresolutie van de JOVD zullen we het risico best kunnen nemen.

De Commissie binnenlandse politiek van de afdeling Utrecht wilde graag dat haar nu volgende kritiek bij de resolutie vermeld zou worden.

Bij deze, afdeling Utrecht!
"De commissie kan zich niet aan de indruk onttrekken dat de stellingen stuk voor stuk een zekere toelichting op de Toelichting zijn. Met de toelichting, die in wezen een weergave van de feitelijke situatie bedoelt te zijn, kan de commissie zich in het algemeen verenigen. De essentiële punten worden veelal niet in de eigenlijke stelling vermeld. De hele resolutie geeft de indruk telkens achterstevoren te zijn aangepakt."

Moties

ONTWERP-MOTIE MIDDEN-OOSTEN
District Gelderland

De JOVD in vergadering bijeen op 13 en 14 juni te Berg en Dal,

overwegende dat
- de conceptresolutie Midden-Oostenbeleid tracht een oplossing te geven voor de problemen van het Midden-Oosten;
- de Midden-Oostenproblematiek te ingewikkeld is om in deze vorm behandeld te worden,
- de Arabische cultuur dermate afwijkt van de Westerse cultuur, dat het moeilijk is om Westerse opvattingen aan Arabië op te leggen

sprekt als haar mening uit
- dat de concept-resolutie niet geschikt is om als JOVD-uitspraak de wereld ingezonden te worden

roept de commissie op
- een nieuwe resolutie te produceren, die op een volgende algemene vergadering besproken zal worden

en gaat over tot de orde van de dag.

ONTWERP-MOTIE "SOLIDARITEIT"
afdeling Eindhoven

De JOVD in vergadering bijeen enz.

Overwegende
- dat de oprichting van de vrije Poolse vakbond Solidariteit in overeenstemming is met het recht op vrije vakbonden,
- dat het recht op vrije vakbonden een democratisch recht is,

- dat Solidariteit haar positie door geweldloosheid en overleg heeft trachten te verwerven,
- dat de wijze waarop Solidariteit de Poolse samenleving sociaal-democratisch wil structureren gerespecteerd dient te worden,

sprekt als haar mening uit
- dat de Nederlandse regering langs diplomatieke weg haar steun betuigt aan het streven van Solidariteit zich een rechtsgeldige en democratische positie binnen het Poolse staatsbestel te verwerven, en gaat over tot de orde van de dag.

ONTWERP-MOTIE TURKIJE
District Gelderland

De JOVD, enz.

Overwegende dat
- de NAVO een verdedigingsorganisatie is, bestaande uit democratische staten,
- haar taak is de verdediging van de Westerse democratie,
- het Turkse NAVO-leger de democratie in Turkije (tijdelijk) buiten werking heeft gesteld,

sprekt als haar mening uit
- dat de NAVO zware druk op Turkije moet uitoefenen om de democratie in dit land te herstellen, en gaat over tot de orde van de dag.

CONCEPT-MOTIE 5 MEI IN EUROPA
District Gelderland

De JOVD, enz.

Overwegende
- dat de Nederlandse regering bij monde van haar premier het Nederlandse volk heeft opgeroepen om 5 mei te beschouwen als een nationale feestdag
- dat de regering uit deze oproep niet de consequenties heeft getrokken van financiering uit de nationale middelen
- dat door de verschillende opstelling ten opzichte van de vijfde mei door de overheid enerzijds, en bedrijfsleven anderzijds in den lande onnodig verwarring is ontstaan,
- dat het ministerscomité van de Raad van Europa de vijfde mei heeft uitgeroepen tot Dag van Europa, om te laten herinneren aan de ondertekening van de statuten van de Raad van Europa op 5 mei 1949,

- dat de Raad van Europa symbool is van de vrijheid van West-Europa, bevrijd van elke vorm van totalitarisme,
- dat wij als liberale jongeren de vrijheid een waardevolle zaak vinden,
- concluderende
- dat dit jaar 5 mei een bevrijdingsdag onwaardig is behandeld door de Nederlandse regering,
- dat een Europese Dag van de Vrijheid een gevoel van saamhogheid tussen de Europeanen zal teweeg brengen,

sprekt als haar mening uit
- dat in de toekomst de vijfde mei in heel Europa zal moeten worden ingevoerd als Europese Dag van de Vrijheid,
- dat de vijfde mei in de toekomst weer een keer in de vijf jaar zal moeten fungeren en dan hier en daar extra aandacht aan moet worden besteed,

roept het Nederlandse parlement op
- maatregelen te nemen om dit in Nederland te bereiken, roept de parlementaire vergadering van de Raad van Europa op
- maatregelen te nemen om dit in heel Vrij Europa te bereiken.

vervolg op pag 10

Brinkhorst: «Kamer bepaalde P.L.O.-beleid...»

Wiljan Loomans

Je zou het haast niet geloven, als je deze DRIEMASTER er eens op naslaat, maar toch: het juni-congres van de JOVD zal wat het politieke gedeelte betreft voornamelijk in het licht van de Midden-Oosten-problematiek staan. Eén van de inleiders daar zou zijn Laurens Jan Brinkhorst, (bekend) kamerlid voor D'66, maar inmiddels is bekend geworden dat hij hoogst waarschijnlijk verstek zal moeten laten gaan. Desalniettemin had Wiljan Loomans voor DRIEMASTER een vraaggesprek met hem over - hoe kan het anders? - de Midden-Oostenproblematiek. Hieronder dergalve het schriftelijk resultaat van een regenachtig middagje interviewen.

Het Midden-Oosten. Eén van die gebieden op deze aardkloot waar het werkelijk letterlijk sterft van de conflicten. Israël, de Palestijnen, Libanon, Syrië, Iran, Irak, Yemen, noem maar op. Het Midden-Oosten is, wat men in de internationale politiek wel aanduidt met 'een spanningshaard', maar wel een van de puurste dus ergste soort. Begin je over 'de Midden-Oosten-problematiek, dan begin je over een uiterst gecompliceerd vraagstuk, waarin de volstrekte duidelijkheid in de echte verhoudingen even ver weg lijkt als 'een oplossing'. Toch is het zoeken naar die oplossing zo ongeveer de enige zinnige activiteit die je als 'buitenstaander' kunt ont-plooiën.

Mr. Laurens Jan (L.J., Eljee) Brinkhorst is sinds 1977 kamerlid voor D'66, nadat hij in de jaren daarvoor als staatssecretaris was opgetreden in het kabinet Den Uyl. Over het algemeen wel gezien als wat bepaalde kopstukken uit neerlandse politiek zouden willen noemen "een zeer bekwaame man", zeker waar het zijn eigenlijke vak betreft: de internationale betrekkingen. Met Brinkhorst praten over het Midden-Oosten is dus praten met een deskundige. En het voordeel daarvan is dat het een zakelijk gesprek wordt, zonder de gebruikelijke politieke onduidelijkheidsvernissen. Niet teveel eromheen vertellen dus, maar gewoon de koe bij de horens vatten.

Mr. Laurens Jan Brinkhorst voerde de afgelopen vier jaar oppositie en dat deed hij in het bijzonder als directe opponent van minister Van der Klaauw. Wat vindt hij dat minister Van der Klaauw met betrekking tot die Midden-Oosten problematiek aan GOEDS heeft gedaan?

Brinkhorst: "Mijnheer Van der Klaauw heeft uitgevoerd wat in het kader van 'de tien' besloten is; hij is fysiek op reis gegaan en ik neem aan dat er nu wel een rapport zal uitkomen waarin hij van zijn bevindingen verslag zal doen. Hij heeft gedaan wat een normaal voorzitter behoort te doen, maar hoe hij dat gedaan heeft, daar heb ik eerlijk gezegd geen flauw idee van..."

ONVERSTANDIG

Om erachter te komen hoe een minister dat naar het idee van Brinkhorst dat zou moeten doen, wil ik vragen hoe hij dat dan zou aanpakken als hij weer als minister aan de bak zou mogen. Doch die vlieger gaat niet op want nog voor ik de vraag goed en wel heb afgemaakt valt hij mij in de rede. Laurens Jan Brinkhorst blijkt er absoluut geen zin in te hebben om in te gaan op wat hij noemt "een hypothetische veronderstelling" want minzaam glimlachend corrigeert hij mij onmiddellijk: "Kijk, U spreekt met het kamerlid Brinkhorst (van D'66, vergeet hij er dan bij te zeggen)

Ik vind dat je nooit vooruit moet lopen op politieke gebeurtenissen, dat is heel onverstandig, dat heb ik wel geleerd!"

Goed, wat vindt het kamerlid Brinkhorst dan dat "een" minister van Buitenlandse Zaken zou moeten doen in dat Midden-Oosten?

Brinkhorst: "In de eerste plaats het vredesinitiatief - of liever: de poging daartoe - in het kader van de Europese politieke samenwerking positief benaderen; niet per se, tot alle prijs, het standpunt van de tien onderschrijven, maar vooral benadrukken de eigen inbreng in het geheel, gebruik maken van de bijzondere relatie met Israël en tegelijkertijd aantonen dat je de openingen naar de Arabische wereld niet alleen maar ziet als gevolg van de druk van de olie maar als voorwaarde voor een rechtvaardige vrede."

PIKANT

Hoe doet 'Klaauw' dat dan? Brinkhorst: "Eigenlijk kun je zeggen dat Van der Klaauw onder druk van de Kamer het MO-beleid voert, waarbij het mij overigens opvalt dat de VVD, zijn eigen partij, het meest negatief er tegenover staat. En dat is eigenlijk het meest pikante aan deze zaak. Als ik denk aan de motie over de feitelijke contacten met de PLO: dat is geen initiatief van de minister geweest, de kamer heeft daarom gevraagd. De VVD-fractie heeft ook wel voorgestemd - ze konden nauwelijks anders want de hele kamer was vóór - maar het is dus een beleid dat geactiveerd is door de kamer, eerder dan dat je kunt zeggen dat het gekenmerkt wordt door eigen stappen van de minister"

De parlementaire democratie blijkt dus zo hier en daar best nog aardig te functioneren. *Geen eiegen stappen. Ook geen misstap(je)...?* Brinkhorst: "Nou, een grote misser vind ik de gang van zaken rond de ambassade in Jeruzalem waarvan je kunt zeggen dat het niet toelaatbaar is dat een MINISTER van buitenlandse zaken zegt, dat op grond van internationale druk zo'n stap is gezet. Dan stel je je in feite bloot aan chantage. Dan weten ook anderen dat zij alleen maar druk hoeven uit te oefenen of de regering gaat door de bocht. Dat is, vind ik, een slechte zaak."

ISOLEMENT.

Om het meteen maar bij Israël te houden: in wezen is er wat dat stuk MO-problematiek sprake van een patstelling: Israël erkent de Palestijnen niet, de Palestijnen weigeren Israël te erkennen. Wordt dat optreden van buitenaf niet vooral gezien als dat van een bemoeial die het wel weer even zal regelen? Brinkhorst blijkt een uitgesproken oordeel te hebben, dat er op neer komt dat, omdat de partijen er zelf niet uit kunnen komen ("Dat hebben ze be-

wezen.") en omdat daardoor een radicalisering is opgetreden waardoor de instabiliteit alleen maar toeneemt, andere landen er per definitie mee te maken hebben. "En dat geldt wel heel in het bijzonder voor Europa, want als het Midden-Oosten in vlammen opgaat, dan zullen de gevolgen daarvan direct ook in Europa te voelen zijn. Dus ik deel absoluut niet de stelling dat wij daar niets te maken hebben en dat wij een bemoeial zijn." *Mijnheer Begin denkt daar anders over...* Brinkhorst (met die twee tikkeltjes geaffecteerde intona-

tie, waar je toch vrij snel aan gewend raakt): "Ja, dat kan wel zijn, maar mijnheer Begin is nu niet bepaald de meest geroepene om te zeggen dat hij een constructieve bijdrage geleverd heeft. In feite vrees ik dat het optreden van zijn regering Israël steeds verder in het isolement brengt."

VRIND

Alles goed en wel, maar is Europa niet veel te afhankelijk van dat Midden-Oosten, zodat we domweg onze (kwets-)bare nek niet uit kunnen steken?

Brinkhorst: "Ik pleit niet voor een partij kiezen voor de Arabieren tegen Israël. Voor mij is Israël een historische verworvenheid. Ik ga uit van het bestaan van de staat Israël. Maar er is onderscheid tussen het bestaan van Israël als staat en de politiek die een concrete regering voert. En met betrekking tot die politiek moet je constateren dat er een duidelijke verharding heeft plaatsgevonden, dat er een dreiging is van verdergaand isolement van Israël en ik vind dat dat tussen vrienden mogelijk moet zijn. Dat betekent dat je die speciale relatie werkelijk inhoud geeft. Dus: het bestaan van Israël als startpunt. ("Achter veilige en erkende grenzen" vult kamerlid Brinkhorst zorgvuldig aan.) Precies, maar dat is natuurlijk wel net het probleem met de Palestijnen..."

Brinkhorst: "Ja, er is iemand die heeft eens gezegd: "Security is a state of mind" (veiligheid is een bepaalde gees-

tesgesteldheid) en ik denk dat dat ook vooral de bijdrage moet zijn, afgezien van concrete stappen, van vrienden van Israël, om aan te geven dat, wanneer de ontwikkeling zo door gaat, met een groeiende Arabische bevolking, m.n. op de West-Bank maar ook in Israël zelf, dat dat onvermijdelijk leidt tot een verdere verskechting van de positie van Israël en dat het dus ontzettend belangrijk is om bijvoorbeeld het tweede deel van de Camp David-akkoorden ('the autonomy talks') ook uit te voeren. De Egyptische regering heeft, wat je noemt, op een geweldige manier zijn nek uit

gestoken door vrede met Israël te sluiten. Dat is een belangrijke verworvenheid maar tegelijkertijd heeft diezelfde mijnheer Sadat die autonomiebesprekingen gewoon opgeschort omdat hij er geen enkel heil meer in ziet. Wat men ziet is een steeds verdergaande nederzettingenpolitiek die, eh, ja de facto neerkomt op annexatie. Ik noem dat niet net voeren van een veiligheidspolitiek, maar

van de Palestijnse vluchtelingen. Dan is er nog Syrië dat er zijn Arab Defence Force heeft neergezet (*alsof het er nog niet vol genoeg was...*), aanvankelijk op eigen houtje, later gesteund door de Arabische wereld.

ACHTERDEUR

Toch lijkt de situatie vrij uitzichtloos; de oogkleppenpolitiek lijkt door de diverse partijen gehandhaafd te worden en ook de deskundige

mr. Brinkhorst lijkt niet over de oplossing te beschikken waar iedereen op zit te wachten.

Het gevaarlijke van het voortduren van de situatie ligt voornamelijk hierin dat de partijen als gevolg van die patstelling bondgenoten hebben gekregen (Sowjet-Unie of Verenigde Staten) en als gevolg daarvan weer steeds verder in dat wereldwijde machtsconflict betrokken worden. Brinkhorst: "Ik wil niet ontkennen dat er ook andere problemen spelen, maar je moet je afvragen of bijvoorbeeld de oliebelangen van het westen beter gegarandeerd worden door de hoogste militaire paraatheid - die uiteindelijk alleen maar een betrekkelijk symbolische betekenis kan hebben omdat we gewoon geografisch te veraf zitten - ofwel ook door sociaal-economisch de situatie te bezien." En over de Sowjet-Unie: "Het lijkt mij ondenkbaar een oplossing in het Midden Oosten te vinden zonder de zegen van de beide supermachten. Ik ben geen groot voorstander van het Sowjet-systeem noch van de expansionistische neigingen van de Sowjet-Unie, maar feit is dat een supermacht die je er door de voordeur uitschopt, door de achterdeur weer binnenkomt. Dat is precies wat in Afghanistan is gebeurd..."

ONTIDEOLOGISEREN

Vereist is dat we ons vanuit het Westen realiseren dat het MO-vraagstuk in eerste aanleg het Palestijnse vraagstuk is, aldus Brinkhorst. Zichzelf becommentariënd: "Ik kom daar steeds op terug, omdat ik denk dat die andere verschijnselen weliswaar niet zomaar verdwijnen als het conflict wordt opgelost, maar het stelt wel de gematigde kracht in het MO is staat die andere vraagstukken te ontideologiseren (*glimlachend viert hij deze trouwvulle*) en in ieder geval het conflict tussen de supermachten terzijde te laten."

ILLUSIE

Blijft toch nog de grote vraag: hoe breek je nu door die impasse heen? *Kun je bijvoorbeeld een minister dwingen om Arafat en Begin te dwingen aan tafel te gaan zitten?*

Brinkhorst's antwoord op die vraag laat werkelijk NIETS te twifelen over: "Neen." "Wij kunnen hooguit onze bijdrage leveren in het kader van de Europese politieke samenwerking en de samenwerking met de Amerikanen om toch openingen te zoeken, maar dan wel gebaseerd op een scherpe analyse van de werkelijke basis van het conflict, dat is de grootste bijdrage die Nederland kan leveren. En als afsluiter noteer ik een opmerking die iedere Nederlandse politicus - inclusief mijnheer Brinkhorst zelf - eigenlijk op posterformaat en liefst met fel reflecterende letters boven zijn bed zou moeten hangen: "Het zou een volkomen illusie zijn om te denken "wij uit Nederland zullen nu wel even zeggen hoe het conflict moet worden opgelost..."

een politiek die uiteindelijk leidt tot sluipende annexatie en daarmee is de vrede niet gediend."

CONCESSIES.

Israël over de knie dus. *Maar wat doen we met de PLO. De liefde moet natuurlijk wel van twee kanten komen...* Brinkhorst (zich wellicht onbewust in de verdediging bevend): "Het contact met de PLO moet er op gericht zijn om de PLO tot concessies te brengen, maar als je niet bereid bent om met elkaar te praten, dan weet je zeker dat er niets gebeurt, dus men mag het pleidooi voor een dialoog ook met de PLO niet zien als het kiezen vóór de PLO en tegen Israël omdat er zonder dat contact geen opening naar de Palestijnen mogelijk is. Je moet het zien als het hanteren van een kanaal om de PLO ertoe te brengen het bestaansrecht van Israël te erkennen en tegelijkertijd Israël zover te krijgen dat men inhoud geeft aan dat Palestijnse zelfbeschikkingsrecht."

RAKETCRISIS

Als ik dat zo op m'n gemak eens beluister, dan vraag ik me toch af welke Nederlandse politicus het anders gezegd zou hebben. Daarvoor zul je waarschijnlijk een Israëli aan zijn jasje moeten trekken. *Want neem nou die raketcrisis in Libanon. Natuurlijk zit het de Israëli's niet lekker dat er onder hun rokken zo met vuur wordt gespeeld...*

Laurens Jan Brinkhorst steekt eens een sigaret op (van een mij onbekend merk, maar dat zal wel zo horen) en begint vervolgens een (nogal saai) college over de situatie ter plekke: dat er het conflict tussen moslims en christenen is en daarnaast het probleem

Het volk zal regeren

Op het komende JOVD-congres in Berg en Dal is het een jaar geleden dat in Breda op het JOVD-congres een motie werd aangenomen waarin werd gesteld de dreiging van een serieuze boycot Zuid-Afrika's regering ertoe moest bewegen binnen een aanvaardbare termijn een einde te maken aan de apartheid.

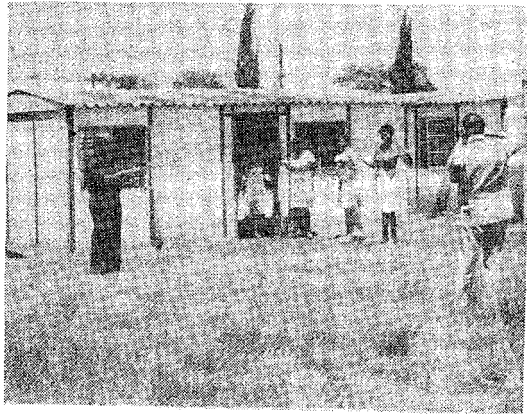
Toenmalig internationaal secretaris Robin Linschoten haalde als voorbeeld voor de onmenselijkheid van het apartheidssysteem aan het feit dat zelfs mensen niet meer mogen trouwen met wie ze willen, maar dat dit volgens rassenwetten moest gebeuren. "Een zo diep ingrijpen in de persoonlijke levenssfeer moet voor liberalen onaanvaardbaar zijn," zei Linschoten toen. Op de eerste dag van ons juni-congres heeft de Anti-Apartheidsbeweging Nederland (AABN) een muziekfestival georganiseerd in Amsterdam, getiteld *Beat Apartheid*. Op dit festival zal ondermeer een exclusief optreden van Peter Tosh en zijn reggaeband plaatshebben. Het festival vindt plaats in het kader van de AABN-actie *Het volk zal regeren*.

HANDVEST

De naam van de actie is gebaseerd op het in 1955 door het African National Congress (ANC) aangenomen Handvest van de Vrijheid. Daarmee is ook gelijk de aard van de actie aangegeerd: het gaat om een daadwerkelijke steun aan het verzet tegen de apartheid. De steun is bedoeld voor de ondergrondse pers van ANC en de Namibische

West Africa People's Organisation (SWAPO), voor Radio Freedom van ANC en voor de

stakingskassen van de South African Congress of Trade Unions (SACTU), alledrie organisaties die verboden zijn door de Zuid-Afrikaanse regeerders. ANC en SWAPO voeren gewapend verzet tegen de apartheid.

regering in Pretoria. Het ANC-leger *Umkhonto we Sizwe* pleegt aanvallen op politiebureaus, spoorlijnen, verbindingswegen, en in juni vorig jaar de geweldige explosies op het fabrieksterrein SASOL (een staatsbedrijf) en tegelijkertijd bij een raffinaderij 250 kilometer noordelijker. Bij deze laatste aanslag werd één persoon licht gewond, de daders verdwenen spoorloos. Volgens de AABN bewijzen voor de kwaliteit van de voorbereiding van de Umkhonto-actie, maar ook voor het feit dat de guerilla's het uiterste doen om te voorkomen dat slachtoffers gemaakt worden. Je kunt er natuurlijk over van mening verschillen of het juist is dat het verzet in Zuid-Afrika zich mede richt op geweldadige acties. Anderzijds moet daarbij natuurlijk

in het oog gehouden worden dat de onderdrukking door het regime evenzeer geweldadig is. Geweld moet niet met geweld beantwoord worden, maar zelfverdediging is aan de andere kant volstrekt legitiem. De vraag is waarvan hier sprake is.

BEHEKST

Bepaalde toestanden maken het geweld aanzienlijk begrijpelijker. Wilbard Joseph, een 17-jarige deserteur uit het Zuid-Afrikaanse leger zou aan de SWAPO verteld hebben: "We vermoorden mensen als we op patrouille gingen. We verkrachten de vrouwen en plaatsten mijnen op wegen en paden; geld en blikjes eten werden als lok-aas gebruikt. In 1979 vonden we in Okaka een vrouw die ervan werd beschuldigd een van onze mannen te hebben behekst. We hebben haar gestraft door stukken vlees van haar billen te snijden, die te roosteren en haar te dwingen die stukken op te eten. Ook hebben we haar oren afgesneden en haar bovenlip doorgesneden om haar lelijk te maken. Haar naam weet ik niet meer, maar ik weet

Jules Maaten

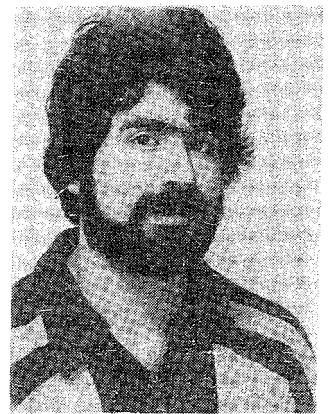
zeker dat het gebeurde". Van dergelijke toestanden zijn meer voorbeelden te geven. De vraag of we wel of niet een boycot in moeten stellen lijkt erbij in het niet te vallen.

REGEREN

Duidelijk moet in elk geval wel zijn dat er iets moet gebeuren. Als we kiezen voor het alternatief voor een boycot (namelijk wél contacten met Zuid-Afrika) en toch afschaffing van het systeem van de apartheid nastreven, betekent dat een politiek van bemoeienis. Een politiek waarmee je toestanden in Zuid-Afrika verandert juist door je met de zaken daar te bemoeien. Bijvoorbeeld door de ambassade van ons in dat land een actief

voorlichtingsbeleid te laten voeren. Door afhankelijkheid van Zuid-Afrika niet te vergroten. Door de frontlijnstaten sterker in hun schoenen te laten staan. Door oppositionele krachten in Zuid-Afrika te ondersteunen. Door bedrijven door middel van een code een anti-apartheidsbeleid te laten voeren. Misschien ook door de weg van de Anti-Apartheidsbeweging Nederland te volgen, in deze actie. Liberalen kunnen principieel met goed recht weerstanden hebben tegen boycots. We moeten dan wel zoeken naar inhoudsvolle alternatieven. Wellicht, als we ons ten opzichte van Zuid-Afrika op die weg begeven, zullen de zaken daar toch nog zonder een geweldig bloedbad kunnen veranderen, en zal het volk regeren.

Americans for Democratic Action

Onlangs bracht de internationaal-secretaris van de jongeren binnen de Americans for Democratic Action (A.D.A.) een bezoek aan zijn JOVD-collega Jules Maaten. Driemaster maakte van de gelegenheid gebruik om deze Amerikaanse geestverwand, Michael Gottlieb, eens aan de tand te voelen.

DRIEMASTER: Wat denkt ADA van de verhouding tussen Europa en de Verenigde Staten? Deze relatie lijkt nogal vertroebeld te zijn. Is Europa trouw genoeg?

GOTTLIEB: Ik denk dat de Europeanen nooit tevoren zoveel hebben kunnen bijdragen aan de perspectieven voor Amerika als nu... Het blijkt in de praktijk dat landen hier veel beter en eerder de complexiteit van problemen, zoals inder tijd in Vietnam inzien. Critisch commentaar is nu natuurlijk méér nodig dan ooit.

DRIEMASTER: Bijvoorbeeld voor wat betreft El Salvador?

GOTTLIEB: Ja, bijvoorbeeld voor wat betreft El Salvador. Wij komen weinig te weten over het commentaar van de Europeanen in zaken zoals El Salvador. De Amerikaanse liberalen zijn erg geïsoleerd. We horen alleen maar over de Sovjet-opbouw van wapenarsenalen, over hun interventie in Afghanistan, over communistische steun aan El Salvador. ADA is zelf overigens een tegenstander van wat voor relatie dan ook, economisch of militair, met de Salvadoriaanse junta. Maar we beleven nu net de wederopstand van de heksenjacht met b.v. de Committee for Internal Security en Internal Purity Committees. De dagen van McCarthy lijken weer daar te zijn. Die liberalen die nog spreken, hebben Europese steun hard nodig.

DRIEMASTER: Je was in Helsinki bij het World Youth Forum for Peace, Detente and Disarmament. Wat zijn jouw gedachten over de Amerikaanse rol van ontspanning?

GOTTLIEB: Wat wij merkten bij dat World Forum, was dat West-Europese jongeren, in organi-

saties zoals IFLRY, veel beter zijn ingespeeld op de onderhandelingsstruc van de Russen en andere Oost-Europeanen. Wij hadden nog teveel de neiging om politieke aanvallen serieus als een persoonlijke aanval op te vatten. Dat is dan dezelfde onervarenheid als die Carter ertoe bracht om zo overtrokken te reageren op de inval van de Sovjet-Unie in Afghanistan. Dat zal met Reagan niet zo snel gebeuren, met figuren als Haig en Kissinger erachter. Gek genoeg verwacht ik juist van Reagan een toenaadering ook naar bijvoorbeeld de PLO.

DRIEMASTER: Wie gaven jullie steun tijdens de afgelopen verkiezingen?

GOTTLIEB: Oorspronkelijk kozen wij partij voor Kennedy in de Primaries, tegen Carter. Toen Carter echter Kennedy op de conventie min of meer versloeg, zijn de meesten van ons Carter gaar steunen. Ik ben zelf gaan meewerken aan de campagne van John Anderson. Ik dacht, dat Carter en Reagan eigenlijk beiden even slecht waren. Zo langzamerhand wordt echter duidelijk dat dat totaal niet het geval was.

DRIEMASTER: Een vraag die JOVD'ers zich vaak stellen, is of er werkelijk invloed van hun organisatie uitgaat. Hoe ligt dat bij ADA?

GOTTLIEB: ADA is een onderdeel van de Democratische Partij in de Verenigde Staten. Mensen als Georg McGovern, Arthur Schlesinger en John Galbraith maken deel uit van ADA; Het is dus wel zo dat ADA zekere invloed heeft op de politiek in ons land. Daarbij vormt ADA-Youth Caucus (Jongerenorganisatie, red.) de ruggegraat van campagnes van laatstelijk nog Ted Kennedy en John Anderson. Men kan niet makkelijk om ons heen.

"Internationaal"

Vervolg extra congresskatern

CONCEPT-MOTIE LIBIE/TSJAAD

Afdeling Delfland

De JOVD, etc. enz.

Overwegende - dat de staat Libië in het recente verleden een aantal pogingen heeft gedaan om op korte termijn een unie te vormen met b.v. Syrië en Egypte, pogingen die alle op een mislukking zijn uitgeleden, - dat de Unie van Libië en Tsjaad kwam op een tijdstip waarop Libië grootscheeps ingreep in de burgeroorlog in Tsjaad, - dat het door kolonel Gadaffi geformuleerde streven naar een "Saharaanse Republiek" een bedreiging vormt voor de autonome staten in de regio (b.v. Soedañ, Nigeria, Kameroen, Centraal Afrikaanse Republiek, Mali, Mauretanië, Tunesië),

Spreekt als haar mening uit

-dat zij het meer dan waarschijnlijk acht dat de Unie van Libië en Tsjaad onder Libische druk tot stand gekomen is, en roept de Libische leider Gadaffi derhalve op zijn troepen uit Tsjaad terug te trekken, de strijdende partijen in Tsjaad hun geschillen aan de conferentietafel te laten beslechten en daarna de Unie nader te bezien en eventueel aan een referendum te onder-

werpen, en gaat over tot de orde van de dag.

CONCEPT-MOTIE ZUID-AFRIKA

Afdeling Delfland

De JOVD, enz.

Overwegende - dat het afschaffen van het systeem van de apartheid meer dan wenselijk is, - dat Zuid-Afrika relatief ongevoelig is voor drukmiddelen als een economische(e) embargo/boycot vanwege de haar ter beschikking staande substitiemogelijkheden, - dat het effect van een economisch(e) embargo/boycot nog verder wordt verkleind doordat de apartheid tot de kernwaarden van de Zuid-Afrikaanse maatschappij behoort en diens gevolge onder welke druk dan ook moeilijk zal worden opgeheven,

spreekt als haar mening uit

- dat de landen van de EG door middel van hun ambassades in Zuid-Afrika een uitgebreide voorlichtingscampagne moeten gaan voeren, die erop gericht moet zijn de blanke Zuid-Afrikanten van de wenselijkheid van en ander staatsstelsel te overtuigen zonder dat deze campagne direct in de binnenlandse politieke situatie van Zuid-Afrika ingrijpt, en gaat over tot de orde van de dag.

CONCEPT

MOTIE STEMRECHT BUITENLANDERS VOOR GEMEENTERADEN

afdeling Eindhoven

De JOVD in vergadering bijeen op 13 en 14 juni 1981 enz.

overwegende

-dat het percentage buitenlanders in vele Nederlandse gemeenten een niet te verwaarlozen grootte aanneemt, -dat buitenlanders hebben bijgedragen aan de economische groei door middel van laag betaald en ondergewaardeerd werk, -dat de integratie van buitenlandse gezinnen in onze samenleving nog steeds moeizaam verloopt, -dat deze integratie kan worden bevorderd door buitenlanders stemrecht voor de gemeenteraad te verlenen, dat stemgerechtigde buitenlanders aan zekere randvoorwaarden moeten voldoen; spreekt als haar mening uit -dat buitenlanders die minimaal vijf jaar in Nederland hebben gewoond actief en passief stemrecht krijgen, alleen voor de gemeenteraad; en gaat over tot de orde van de dag.

Van de andere onderwerpen die op het congres behandeld zullen worden, zijn de Modelreglementen voor Afdelingen en voor Districten, alsmede de ontwerp-resolutie Omroepbeleid en de op de BAV te Hilversum niet behandelde moties reeds met verschillende HB-Info's meegezonden.

BAV over omroepbeleid

17 mei jl werd op de Buitengewone Algemene Ledenvergadering in Hilversum de resolutie omroepbeleid (voor een groot deel) behandeld. Daaraan vooraf gingen een rede van Loek Hermans (2^e Kamer, VVD) en een forum-discussie met de heren Briel en Reinold van respectievelijk Veronica en CRM betreffende dit zelfde onderwerp.

MATHEID EN DESINTERESSE

Voorzitter Roelof Houwing opende de bijeenkomst met te stellen dat nu de verkiezingscampagnes op volle gang waren de prioriteiten zo bij punten als de plaatsing van kernraketten, kernenergie en de sociaal-economische politiek werden gelegd, dat er een matheid en disinteresse voor andere (ook belangrijke) onderwerpen was ontstaan. Hij sprak over de bedreiging voor de democratie die van bovenaf (centralisatie), binnenuit (bureaucratisering) en buitenaf (buitenparlementaire machten) komt. Mbt dat laatste verweet hij de volksvertegenwoordiging zich veel te weinig te richten op het nog te vormen beleid. Verder haalde de voorzitter uit naar D'66; een stem op D'66 was een stem tegen een adequaat beleid, zo zei hij. Tot slot verklaarde de JOVD-praeses met zeer grote tegenzin het besluit, om zendtijd te verlenen aan de NVU en de Centrumpartij, te respecteren. Het fascisme moet niet de kans krijgen de kop op te steken, want dat vormt een groot gevaar voor etnische minderheden.

OPSTAND OMRoePCONSUMENT

Na zijn openingsrede maakte de JOVD-voorman plaats voor het VVD-Tweede Kamerlid Loek Hermans, die de aanwezigingen toesprak over het mediabeleid. Hermans verklaarde dat de politieke strijd geconcentreerd was rond drie punten waar de partijen verwachtten winst te behalen, doch dat de politieke

partijen zich op het punt van het mediabeleid aardsconservatief opstelden. Hij sprak over 'de opstand van de omroepconsument'. De media informeren en zijn van grote invloed op het doen en denken van de mens. In elke samenleving is communicatie van zeer groot belang. De ontwikkeling van de media staat echter niet stil, er is een enorme uitbreiding van communicatiemogelijkheden. De vraag rijst dan: "welke behoefte is er naar en wat ooe je er mee". De mens is nieuws- en weetgierig en hij heeft altijd een drang naar ontwikkeling gekend. Vooral in de huidige samenleving is er een grote behoefte aan informatie, aldus Loek Hermans. Hoe moeten de mogelijkheden benut worden? Bij de VVD ben je in ieder geval wat dat betreft aan het juiste adres; zij stelt zich in deze, in tegenstelling tot vele andere partijen, alles behalve conservatief op, stelde Hermans. Het hele omroepbestel is zo lek als een zeef. Reeds bij het aannemen ervan in 1969 sprak wijlen mevr. van Someren over 'het legaliseren van iets dat reeds achterhaald is'. De VVD is voor een vrij omroepbestel, vernieuwing en grotere inschakeling van de tv bij het onderwijs (zgn educatieve omroep). De liberalen streven naar een zo groot mogelijk aanbod, terwijl partijen als CDA en PvdA zich uiters conservatief opstellen en oplossingen van omroepzijde uiteraard meer gericht zijn op het eigen voordeel. Het antenneverbod noemde Hermans regelrecht in strijd met alle burgerlijke vrijheden. Satellieten

bieden volgens Hermans een sterk vergrote keuze en hij haalde hierbij de uitspraak van het hof van Justitie van de Europese Gemeenschap aan, die luidt dat alleen die buitenlandse programma's moeten worden geweigerd die niet voldoen aan de voorschriften voor etherreclame. Het zou onzinnig zijn de Nederlander van zijn eigen keus af te houden. Loek Hermans constateerde dat piraterij al bijna een normaal verschijnsel is geworden en er een grote roep is om lokale omroepen. Daarvoor zijn de technische mogelijkheden aanwezig, doch de politieke bereidheid zeker niet! Men wil de mensen niet zelf hun keuze laten maken (uit angst dat er geen VARA en KRO meer gekeken wordt), maar Nederland wil niet betutteld worden zo zei hij. Verder sprak Loek Hermans over de grote mogelijkheden die Viditel en Tele-tekst beiden en besloot hij met te zeggen, dat de JOVD volkomen terecht aandacht besteedde aan het mediabeleid. Hierna hielden de heren Reinold en Briel een inleidend verhaal, waarna een vrij matte discussie volgde. Enkele vragen werden slechts gesteld en tot verhitte twistgesprekken of interessante stellingen kwam het helaas niet.

HB-KANDIDATUUR

Na een korte pauze opende de voorzitter de Algemene Vergadering, waar de HB-kandidatuur van Kees Rooke (voorzitter afd. 's Gravenhage en district West) ter sprake kwam. Kees Rooke was tegenkandidaat gesteld voor de functie van landelijk penningmeester, de functie waarvoor het Hoofdbestuur Hans Veltkamp als kandidaat naar voren heeft geschoven. In een ingezonden brief lichten de afdelingen het Gooi en Leiden toe, waarom zij Rooke tegenkandidaat hadden gesteld,

tot zover was er niets aan de hand dus. Enkele afdelingen echter verklaarden dat het HB in strijd met de statuten handelde door het punt 'benoeming penningmeester' niet op de agenda van deze Algemene Vergadering te zetten. In de statuten stond volgens hen nl dat in een eventuele vacature in het Hoofdbestuur op de eerst volgende Algemene Vergadering moet worden voorzien. De betreffende afdelingen eisten daarom dat dit punt (dat gepland was voor de agenda van 13 en 14 juni) alsnog op de agenda zou worden geplaatst. En, zo verklaarden zij, aangezien er maar één kandidaat, nl Kees Rooke, was, dat Kees Rooke per acclamatie benoemd was tot landelijk penningmeester der JOVD. Of het Hoofdbestuur nu werkelijk in strijd met de statuten handelde of niet, of dat dit 'misverstand' voortkwam uit een verschil in interpretatie van de statuten door beide partijen wil ik in het midden laten. De vraag rijst natuurlijk wel of de statuten er zijn om iemand het Hoofdbestuur in te duwen. Het mag toch op z'n minst twijfelachtig worden genoemd of dit nu, zowel voor de kandidaat, als voor het Hoofdbestuur, als voor de vereniging een juiste en bevredigende weg is. Kees Rooke, ongetwijfeld een zeer capabele en voor velen binnen de vereniging ook een zeer acceptabele persoon, zag dit zelf ook in en voelde zich gedwongen zich als kandidaat terug te trekken. Het is zeer spijtig dat hij niet de kans heeft gekregen via de weg die normaliter gevolgd zou zijn, nl door een besluit van de Algemene Vergadering van 13 en 14 juni, in de functie van penningmeester benoemd te worden.

OMROEPBELEID

Caroline Loen

De behandeling van de resolutie omroepbeleid verliep vrij vlot, slechts een enkele maal ging men over tot hoofdelijke stemming. De JOVD trachtte te komen tot een liberale resolutie, waarbij voorstellen van Marco Swart over publieksomroepen en omroepverkiezingen werden verworpen. Ipv dit laatste dient de zendtijd rechtvaardig gemaakt te worden aan het aantal leden, besloot de vergadering. Toen men echter aan de financiële kant van dit omroepbeleid kwam ontstonden er enige problemen. Daarop bleek dat de discussie hieromtrent de zaken alleen maar onoverzichtelijker maakten en bovendien de tijd (ondanks de vlotte behandeling) begon te dringen. Derhalve besloot de vergadering de behandeling van de laatste stellingen, waaronder ook die betreffende de regionale en lokale omroep, tot een volgende Algemene Vergadering uit te stellen.

DISTANCIEREN

Nav. vragen tijdens de rondvraag over de advertentie van het El Salvador-commité in het NRC-handelsblad die mede-ondertekend was door de JOVD, verklaarde het Hoofdbestuur dat het commité dit buiten haar om gedaan had en dat zij zich hiervan in het openbaar zou distancieren. Na de rondvraag sloot de voorzitter de vergadering en konden de dames en heren zich gaan overtuigen van de kwaliteit van de Hilversumse eetgelegenheden.

Hoe nu verder?

Op 17 mei werd in Hilversum de resolutie omroepbeleid behandeld. Alhoewel de resolutie wegens tijdgebrek (een vaak voorkomende kwaal op de ledenvergaderingen) niet afgehandeld kon worden, is het de vraag op de vergadering het wel eens is met de door haarzelf tot nu toe genomen besluiten. De gevolgen zijn in elk geval verstrekkend en, vrijwel zeker, onbedoeld.

Discussie

De opstellers hebben een aantal hoofdlijnen in hun stuk verwerkt waarvan de inrichting en financiering van het nationale omroepbestel het werkelijke discussie-onderwerp bleken te vormen. Een discussie, ik kom daar later op terug, die aanleiding gaf tot talloze misverstanden en onduidelijkheden hetgeen niet in de laatste plaats werd veroorzaakt doordat het congresboek met de ingediende amendementen pas tijdens de vergadering werd uitgereikt. Het gevolg hiervan was dat praktisch niemand meer de moeite nam om de vaak uitgebreide toelichtingen op de amendementen te lezen, iets dat een wezenlijke verarming van de discussie betekende.

Publieksomroepen

In de visie van de opstellers dienden er vier categorieën zendgemachtigden te komen: de NOS, de publieksomroepen, de verenigingsomroepen en de STER. De NOS zou algemene culturele, educatieve en informatieve programma's moeten verzorgen, de STER de reclame en de verenigingsomroepen zouden de meer geprofileerde programma's moeten brengen.

De publieksomroepen (twee stuks) zouden als taak krijgen om niet-ideologische avondvullende programma's te brengen en over dit punt laaide de discussie op: een stroom sprekers bevestigden cq. ontkenden het nut van dit soort omroepen. De meerderheid van de vergadering steunde uiteindelijk de amendementen van district West en de afdelingen Vechtstreek en Amstelland om de publieksomroepen te schrappen. Ernstig werd getwijfeld aan het punt dat deze omroepen iets anders zouden brengen dan de bestaande omroepen en, belangrijker, of de publieksomroepen niet beter op dezelfde wijze ingericht konden worden als de verenigingsomroepen.

Verenigingsomroepen

Een ander punt van discussie vormde de verdeling van de beschikbare zendtijd aan de verenigingsomroepen. De opstellers hadden een ingenieus systeem uitgedacht om de verdeling der zendtijd te regelen via zgn. omroepverkiezingen. Het aantal stemmen op een bepaalde omroep zou bepalend moeten zijn voor de zendtijd. Een grote meerderheid bleek te vinden voor een amendement van de afdeling Vechtstreek dat deze procedure veel te kostbaar en ingewikkeld was: schrappen dus! Als men dan denkt dat er iets

nieuws uit de bus zal komen, heeft men het mis: district West, Noord en enkele afdelingen combineerden hun amendementen met het resultaat dat het huidige systeem van zendtijdverdeling, met enkele aanpassingen, gehandhaafd blijft. Het bewuste amendement (dat werd aangenomen) spreekt van het rechtvaardig verdelen van de zendtijd op grond van het ledental en het ontkoppelen van het abonnement op een omroepblad en het lidmaatschap. Het rechtvaardig verdelen van de zendtijd zal in de praktijk zeer moeilijk te verwezenlijken zijn gezien de grote problemen m.b.t. de technische mogelijkheden: een idee dus dat in theorie wel aardig lijkt, maar in waarvan in de praktijk het resultaat afge wacht zal moeten worden.

Financiering

De financiering van ons omroepbestel zou volgens de opstellers moeten komen uit de reclame-opbrengsten en de algemene middelen, waarbij de omroepbijdrage wordt afgeschaft. De STER zou de reclame moeten verzorgen. Een amendement van de afdeling Vechtstreek, overgenomen door het hoofdbestuur, om de STER af te schaffen, werd aangenomen. WEG MET DE STER DUS!! Amendementen van district Zuidelijk-Zuid Limburg, West, Almere en Vechtstreek om de verenigingsomroepen te financieren via reclame die deze omroepen zelf moesten verzorgen, werden afgestemd. WEG MET DE RECLAME DUS!! De omroepbijdrage was al afgeschaft met het gevolg dat het

gehele omroepbestel nu dus uit de algemene middelen betaald moet worden. Een zeer vreemd resultaat omdat een grote meerderheid het er over eens was dat de omroep nu juist niet alleen uit de alge-

meene middelen betaald moest worden. Hoe het nu verder moet is onduidelijk. Eén ding is zeker: de VVP is door de vereniging opgezaaid met een moeilijk oplosbaar probleem.

Sjoerd Swane

Alles over de nieuwe ziektekostenverzekering voor studenten (universiteit, hogeschool, HBO) tot 30 jaar.

Informatie bij:

- Makelaars en assurantie kantoor Veltkamp, Kerkplein 1, Hattem. (Gld.) voor midden Nederland. telefoon 05206-1812
- Makelaars en assurantie kantoor Houwing, Heerestraat 21, Roden. (Dr.) voor noord Nederland. telefoon 05908-19748

OPGELET

Belangrijke, satirische en ironische mededelingen sturen aan:
ROB VAN DE PAS, SPAAKNES 21
1862 AV BERGEN, 02208-5839

*

Wiljan houdt van dieren: hij heeft al drie tikgeiten!

*

De herdertjes lagen bij nachten: Wiljan heeft zijn schapjes op het droge en zijn geiten geteld.

*

HOMO'S OPGELET

Wie gaat naar Den Bosch toe: Zoete lieve jongetjes!

*

Op zaterdag 27 juni 1981 wordt in Den Bosch de vijfde internationale Homo solidariteits- en bevrijdingsdag georganiseerd.

Programma: om half 3 een demonstratieve optocht door de binnenstad. Daarna een manifestatie op de markt met veel muziek en weinig praatjes.

*

Voorstel: Wie begint een JOVD-homowerkgroep?

*

Nu in alle boekwinkels: Bisschop Gijsens nieuwste bestseller: HOMO-CAUST.

IN MEMORIAM
"Tedje van Es"
F. Jacobse

De enige echte lijsttrekkers van de Tegenpartij. Zij vechten voor een te-recht(s) zaak. Zij rusten in vrede.

Jan Terlouw maakte zich bijzonder kwaad over de advertentie in de Telegraaf waarin stond:
Een stem op Jan is een stem op Joop. Kies dus Hans.

Redactie: "De waarheid is hard, Jan."

*

Jan Terlouw: Fantasie is belangrijker dan kennis.

*

Van Agt tijdens de formatie: Wij buigen niet naar links en niet naar rechts. Wij kijken omhoog!

*

Valt het U ook op? Dat J den U te B. na ieder televisie-debat zijn reserve-bril opzet.

*

RIKBORD

redactie:
PvdAhAhAhAhAhAhhhhh

*

Het t.v.-debat. Luidspreekers versterken de stem, niet de argumenten.

*

Winst

In de volgende JOVD-afdelingen heeft de VVD de meeste stemmen gehaald: Bergen NH, Blaricum, De Bilt, Laren, Zeist, Bussum, Rijswijk, Loenen, Leiden, Heemstede en Schagen.

*

De VVD heeft de verkiezingen op de scholen van het voortgezet onderwijs gewonnen. Wie de liberale jeugd heeft, heeft de liberale toekomst.

*

De Centruumpartij heeft ook geen zetel gehaald. Marco Swart: "Ook deze keer is mijn stem weer verloren gegaan."

*

De Oppositie: iets beloven en laten geloven wat een regering toch niet kan waarmaken.

*

Zaeg kaerel, weis mij eens de waeg naer Baerg en Dael. Ik moet naer het JOVD-congraes!

*

Beestachtig

Maurice de Hondt heeft ook in de dierenwereld het stemgedrag onderzocht. Allereerst vroeg hij aan een slak de politieke voorkeur. slak: "Kijk, ik heb een huis, mijn vrouw heeft een huis, mijn dochter heeft een huis. Dus ik stem VD."

Deze vraag stelde Maurice ook aan een wasbeer. wasbeer: "Nou, ik heb een bontjas, mijn vrouw heeft een bontjas en mijn zoon heeft ook een bontjas. Dus ik stem VD."

Tenslotte kwam Maurice bij een nijlpaard en vroeg hem zijn politieke voorkeur. nijlpaard: "Deze vraag is BEST wel makkelijk want ik heb een grote bek, mijn vrouw heeft een grote bek en mijn hele familie heeft een grote bek. Dus wij stemmen op de PvdA en bovendien hebben we nog een dikke huid ook!"

*

Karin, Annet, Marco, Wiljan en Rob gaan een JOVD-zanggroep oprichten om de congressen muzikaal op te luisteren.

*

De voorzitter van de afdeling ABCD gaat op 12 juni trouwen. De redactie van De Driemaster wenst Frits en Mary veel geluk toe.

Waar blijven de Vliegende Brigade-leden? Zijn ze soms overgevlogen?

*

PSP'er tijdens forum-discussie in Alkmaar: "Ik plaats mijn vraagtekens bij het nut van wind-energie, wind-energie..."

*

Noortje van Lijf (kandidate Tweede Kamer voor D'66) na afloop van een forum-discussie: "Ik vond het een erg mat forum". Journalist: "Dat lag niet aan Marco Swart". Noortje: "Eng hoor, die kleine 'Wiegeltjes'".

Commentaar Marco: "ik vat dit op als een compliment".

*

Karin is Ridder in de Orde van de Type-machine.

*

Zij heeft drie dagen onafgebroken getypt om het congresboek af te krijgen

*

WITH COMPLIMENTS

De Driemaster

*

Mocht u het congresboek moeilijk leesbaar vinden. Marco Swart heeft voor het eerst in zijn leven met de stencil-machine gewerkt.

*

Schandaal

Kent u hem nog?

"Jan van Zanen"

Oud-prikbord redacteur van De Driemaster en tegenwoordig vice-voorzitter organisatie van de JOVD. Staat zonder kleren afgebeeld op een poster van als kandidaat voor VUSO.

*

Is dit nu de naakte waarheid?

*

De Liberaal: Vrijheid betekent verantwoordelijkheid. Daarom zijn velen er bang van.

*

Dit PRIKBORD kwam tot stand door de grote hoeveelheden PRIKBORD-materiaal van de JOVD afdeling: Oostelijke Mijnstreek. BEDANKT

*

Wie zijn wil wenst door te zetten moet zacht spreken.

*

Niets is zo waardevol als een slecht geheugen in de politiek

*

Wilt u iemand uw tanden laten zien? Probeer dan te lachen.

*

20 juni 1981 heeft de afdeling Vechtstreek een zeilwedstrijd en na afloop een barbecue.

*

Wordt het congres in Berg en Dal net zo tumultueus als Zandvoort?

*

Gelukkig heeft Nederland geen Kolonels-regiem. Maar een regiem van Kletsmaajors hebben we wel.

*

Hans Posthumus: "Wist jij dat Robert de Haze Winkelman een Pool is?" "Hoezo?" "Polen eten ook geen vlees".

Autobezitters, die hun voertuig hebben voorzien van een sticker met de tekst "Atoomenergie, nee bedankt", doen er beter aan te kiezen voor de fiets of het openbaar vervoer. (Dr. E. van Kruchten, Gron.)

*

Marco Swart tijdens de behandeling van de resolutie omroep beleid: "Als dit amendement van de afdeling Vechtstreek wordt aangenomen, is het hart uit de resolutie gesneden". Sjoerd Swane: "Ik beveel dit amendement dan ook van harte bij U aan".

*

Wellicht dat U zich herinnert dat onze geachte hoofdredacteur naast het in elkaar spijkieren van dit blad nog een andere merkwaardige hobby heeft: hij loopt hard voor de lol en dan bij voorkeur op de 800 meter. Welnu, dat de knaap het best wel aardig doet bewees hij tijdens de op 30 mei j.l. gehouden studentenatletiekkampioenschappen: op diezelfde 800 meter werd hij kampioen door in een zeer snelle tijd van 1 min. 52,6 sec. over de streep te vliegen. Daarmee behoort hij dan tot de beste 25 Nederlanders op deze afstand (toch niet gek, 20e van de 14 miljoen) en in ieder geval schijnt het zo te zijn dat hij daarmee de snelste hoofdredacteur is die DRIEMASTER ooit gehad...

*

Heeft U het openhartige interview met Ewald van Wees (coördinator van de JOAC, de jongerenorganisatie van D'66) op pagina 5 van het mei-nummer van de Driemaster gelezen? Het was de moeite waard.

Lees nog eens met ons mee: Welke politieke koers heeft het JOAC?

"Zoals ik al zei, we hebben geen politieke koers omdat we een onderdeel van D'66 zijn".

*

WIST U.....

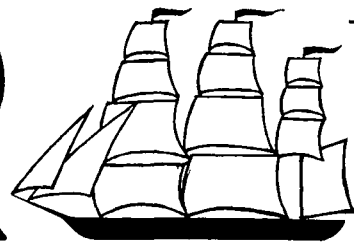
- dat de Vice-voorzitter organisatie, Jan van Zanen, drie nieuwe Vliegende Brigade-leden heeft aangesteld, te weten Frits Westerkamp, voorzitter afdeling ABCD, voor de provincie Noord-Holland; Luc Pruyn, afdeling Delftland, voor de provincie Zuid-Holland en voor de Gooise afdelingen in Noord-Holland en Utrecht een apart VB-lid in de persoon van Hans Postumus uit Vechtstreek. Laten we hopen dat deze drie wat minder hard overvliegen, zodat we ze ook nog eens kunnen zien, in ieder geval succes.

- dat diezelfde VVO nog steeds wacht op de "werkgebieden" van de verschillende afdelingen

- dat de afdeling Waterland (wijlen afdeling Edam-Volendam eo) zaterdag 30 mei met groot succes een feest heeft georganiseerd, daarmee haar traditie van het geven van een feest in deze tijd van het jaar voortzettend. Vele afdelingen hadden gelukkig gehoor gegeven aan de uitnodiging en dit in combinatie met de overveldigende opkomst van onze leden maakte de avond tot een groot succes.

Aanwezige JOVD-prominenten als Jan van Zanen verhoogden de stemming door het plaatsen van enkele zeer scherpzinnige opmerkingen, die wij hier niet zullen herhalen, het is jammer dat U niet aanwezig was.....

DRIEMASTER

OPINIEBLAD VAN DE J.O.V.D. - VERSCHIJNT 10 MAAL PER JAAR - JAARGANG 33, NUMMER 7, OKTOBER 1981

VAAG AKKOORD

Het kabinet, dat er volgens velen niet had moeten komen, zit er dan toch. Maar het is een kabinet, waarvan je je moet afvragen of het dienstbaar kan zijn aan het herstel van met name het sociaal-economisch leven in Nederland. Het is niet een groot tekort aan maatschappelijk draagvlak, dat dit kabinet typeert. Het probleem zit hem meer in de voetangels en klemmen in het opgestelde regeerakkoord.

"Vaag" en "probleemvoortschuivend" zijn de kenmerken. Naast deze twee kenmerken waar ik straks nog iets van zal zeggen, betekent dit akkoord wederom het bruskeren van de kiezer van 26 mei. Strijdpunten van voor 26 mei bleken in de tekst niet terug te vinden. Het is niet verbaazingwekkend dat de frustratie bij de kiezer en met name bij het doorsnee PvdA-lid groeien is. De confrontatie met name met de K.V.P. in het C.D.A. hebben getoond hoe hard de strijdpunten waren. Wederom heeft het C.D.A. een potentiële partner in het stof laten bijten.

Neem bijvoorbeeld de positie van de minima: i.p.v. een koopkrachthandhaving, zoals de PvdA voorstelde, wordt in het regeerakkoord gesteld dat de minima in ieder geval 1% zullen moeten inleveren. Als doekje voor het bloeden mocht van informateur en later onderhandelaar Lubbers worden ingevoegd: "Indien zich meevallers voordoen, dan zullen zeker de minima daarvan gaan profiteren." Deze meevallers zullen we op basis van prognose met betrekking tot de economische groei echter wel kunnen vergeten. De netto-netto koppeling blijft behouden, zegt het regeerakkoord, zonder daarbij aan te geven of dit betekent dat de afstand zal worden vergroot.

Dit zal ongetwijfeld een aardig discussiepunt opleveren in het nieuw gevormde kabinet. Een ander hard punt van de voorzitter van de PvdA en voorzitter van de rooie vrouwen is gereduceerd tot de volgende formulering. "In de komende kabinetsperiode zal de werking van de nieuwe abortuswet getoetst worden aan de bedoeling van de wet." Ten aanzien van het bewapeningsvraagstuk, heeft de PvdA zichzelf, middels een nieuwe constructie, overeind trachten te houden. Het betekent overigens wel dat het kabinet ieder moment, als de kwestie van de middellange afstands-raketten aan de orde komt en met name de Tweede Kamer zich dient uit te spreken, de kans loopt te vallen.

We kunnen echter niet concluderen dat het regeerakkoord op ieder gebied vaag, danwel een slecht stuk is. We kunnen hierbij denken aan de conclusies terzake van de decentralisatie en de bestuurlijke reorganisatie, het minderhedenbeleid, de plannen met betrekking tot de bodemsanering en het openbaarvervoer.

BEGROTING

Het regeerakkoord wordt op 12 oktober nader geconcretiseerd in de regeringsverklaring.

Een uitputtende behandeling van de begroting aan de hand van die verklaring is derhalve zinvoller. Het ligt in de verwachting dat zich nog een groot aantal wijzigingen zullen voordoen op de nu voorliggende miljoenennota. In een volgende Driemaster zullen we daar dan ook aandacht aan schenken.

Toch zou ik kort willen ingaan op het gebeuren van de 3e dinsdag van september. De troonrede - het enige stuk van de nieuwe regering op die dag - was allerminst een inspirerend stuk vol élan. Het geeft hooguit de inzichter van de nieuwe club aan, zonder dieper op de zaak zelf in te gaan. Gesproken wordt van een werkgelegenheidsplan, het op peil brengen van de defensie, de vermindering van met name nucleaire bewapening en de problematiek van de minderheden. Weinig aandacht is er tot nu toe besteed aan de positie van de jongeren en de manifeste onrustgevoelens van dit moment. Misschien gaat de regeringsverklaring hier uitgebreider op in. Met betrekking tot de miljoenennota wil ik wel mijn teleurstelling kenbaar maken inzake een aantal punten, waarvan ik dan ook hoop dat ze zullen worden bijgesteld. Mits er hele duidelijke garanties komen voor de werkgelegenheid, is het plaatje van de inkomensverdeling enigzins te verdedigen. Van Agt moet in het gelijk worden gesteld als hij opmerkt dat dit plaatje er niet onberispelijk uitziet. De motivatie tot ac-

ceptatie van inkomensvermindering wordt voor de lagere inkomens op deze wijze op een enorme wijze ondergraven. Het tweede punt is de beschikbaar gestelde gelden voor de bodemsanering. Hier is volstrekt onvoldoende aandacht aan besteed, gelukkig blijkt uit het regeerakkoord van PvdA, C.D.A. en D'66 dat hier een hoge prioriteit aan wordt gegeven. Een ander punt is het hoofdstuk voor ontwikkelings samenwerking. De post oneigenlijke hulp (bv rentesubsidies) stijgt en de post eigenlijke hulp wordt verlaagd. De steun aan de allerarmste landen is reëel verlaagd, dit zijn aspecten in de begroting waar we zelfs in deze tijden van voor economische malaise geen goedkeuring aan mogen verlenen.

De bijstelling van de begroting zal een harde confronta-

tie worden tussen PvdA enerzijds en D'66 en C.D.A. anderzijds. Lubbers heeft duidelijk aangegeven dat "nieuw beleid" niet "het vergroten van het financieringsstekort" mag betekenen. Het werkgelegenheidsplan zal echter veel geld extra vergen. Voor de stadsvernieuwing wordt 700 miljoen extra gevraagd en het bouwprogramma, zoals minister van Dam zich dat voorstelt, zal nog eens een gigantisch bedrag vergen. Hoe gewenst ook, het zal al ontzettend moeilijk zijn de kosten voor de bodemsanering in de begroting te vinden. Al met al spannende tijden en enorm veel moeilijke keuzen voor de heren en dames bewindslieden. Het rapport "Heroverweging zal zijn waarde gaan bewijzen."

Roelof Houwing

ANP-FOTO

CONGRESVERSLAG Caroline Loen

Niet meer zo vers in het geheugen bij u, volgt hier een kort resumé van het juni-congres der JOVD, dat werd gehouden 13 en 14 juni jl. in hotel "Hamer", welk hotel gelegen was in het lieflijke Berg en Dal (bij Nijmegen). Volgens goed JOVDiaans gebruik opende de voorzitter het gebeuren en was het programma omgegooid, wat de toch al veel te laat verschenen agenda's waardeloos maakte. Van de gast sprekers beet de heer Rabbani, consul van Koeweit, de spits af en het was dit keer niet het Farce Majeure-team dat na het uitbrengen van de plaat Kiele-Koeweit het met de consul aan de stok kon krijgen, maar een JOVD-individu, dat provoceerde met een Israëlische vlag, welk incident de gehele vereniging aardig in verlegenheid bracht.

De algemene vergadering begon

wat eerder dan gepland en meteen al interessant; bij de ingekomen stukken waren de schriftelijke vragen van de heer Rooke aan de internationaal secretaris, Jules Maaten, omtrent het misbruiken van de zo goede JOVD-naam ten behoeve van niet-liberale propaganda. Later wist de internationaal secretaris in zijn beantwoording van deze vragen niet de kern van de zaak te raken, waarmee de mist rondom deze feiten nog niet geheel opgetrokken is. Na wat zaken van huishoudelijke aard, bleek de avond alweer aangebroken, waarop de overige gast sprekers aangehoord werden. De heer Ylon, vertegenwoordiger van de Israëlische ambassade, verdedigde het standpunt van de Israëlische regering en de Zionistische gedachte en wierp helaas weinig nieuw licht op de stand van zaken. De heer de Vries, lid van de

commissie buitenland van de VVD en de heer Brinkhorst, vice-voorzitter van de D'66 tweede kamerfractie, belichtten de Midden-Oosten kwestie in relatie tot de wereldpolitiek. De rol van Europa in het ontwikkelen van vredesinitiatieven zou een aanvullende moeten zijn met betrekking tot andere vredesinitiatieven (die van Camp David bijvoorbeeld), betoogde de heer Brinkhorst. Belangrijk was de constatering dat de nederzettingenpolitiek van de Israëlische regering een brede steun heeft van de Israëlische bevolking. Bij de vragen na afloop kwam uitvoerig de actualiteit aan de orde en wel het bombarderen van de Iraakse kerncentrale door Israël. De heer Vlaanderen zag hier een nieuwe markt voor de RSV, hetgeen Laurens Jan Brinkhorst hem niet in dank afnam.

De behandeling van de motie over de kabinetsformatie bleek voor velen een halszaak en vulde dan ook de hele avond.

Rode draad door dit congres was wel het nieuwe stembestelsysteem met kleurige stemkaarten en onwennige stembureaus. Laten we hopen dat dit systeem binnen een aantal congressen al haar kinderziektes kwijt is.

Moegepraat over dit alles, konden de congresgangers het Nijmeegse nachtleven van dichtbij bekijken, niet in de laatste plaats op initiatief van de gast-afdeling Gelderland, die een groot feest had georganiseerd.

De volgende ochtend had voorzitter Houwing nu eens geen enkele moeite met de vlotte behandeling van de ontwerp-

reglementen voor distrikten en afdelingen, daar vanwege het relatief vroege tijdstip de belangstelling gering was. De rest van de dag was men zoet met de behandeling en amendementen van de uit zeven stellingen bestaande resolutie Midden Oosten. Vooral de stellingen waarin zaken opgenomen waren als het al dan niet strafbaar stellen van het afgeven van niet-Israël verklaringen en het al dan niet invoeren van een "rapid deployment force" (een snel inzetbare krijgsmacht in de wateren van de Perzische golf ter bescherming van westerse oliebelangen) gaven stof tot discussie.

Een vraag uit de rondvraag was al bij de aanwezigen bekend, voordat hij gesteld zou worden: namelijk of het Hoofdbestuur na afloop nu eens wel de zo lang verwachte afhankelijkheidstelegram naar de koningin zou doen uitgaan. Dit keer nam de voorzitter niet eens meer de moeite deze vraag te beantwoorden, ach, misschien het volgend congres.

COLOFON

DRIEMASTER
het schip van de vrijheid
voortgestuwd door
verantwoordelijkheid,
verdraagzaamheid en
sociale rechtvaardigheid

REDAKTIEADRES

Mr. D. U. Stikkerhuis
Nieuwezijdsvoorburgwal 288
1012 RT AMSTERDAM
(020) 242000

REDAKTIE

hoofdredakteur
Wiljan Loomans
Noorderstraat 20
1621 HW HOORN
(02290) 14604

eindredakteur

Wim Fels
van de Goesstraat 4
3521 TL UTRECHT
(030) 939981

internationaal redakteur

Frank van de Vorm
Hof de Vriendschap, 9
3312 EJ DORDRECHT
(078) 148989

redakteur verenigingsnieuws

Caroline Loen
Sijmen Grootstraat 22
1135 HN EDAM
(02993) 62515

redakteur "prikbord"

Rob van de Pas
P.H. Spaaknes 21
1862 AV BERGEN
(02208) 5839

redactie algemene politiek
voor dit nummer gevoerd door
de hoofdredakteur i.s.m.
Annette Schijvenaars en
Ada den Ottelander, p/a
Stolberglaan 41
3583 XL UTRECHT
(030) 517537

opmaakredakteur

Kees Ensingh
Fred. van Eedenlaan 33
2321 BB LEIDEN
(071) 310240

hoofdbesluitsauditor

Joost van Gilse

DRUKWERK

Drukkertij Ebel Noorman BV
Groningen

ADVERTENTIES

Voor plaatsing van adverten-
ties in DRIEMASTER kan men
contact opnemen met de voor-
zitter.

HOOFDBESTUUR

voorzitter

Roelof Houwing
Spisluizen 24 ZZ
9712 NT GRONINGEN
(050) 131255

vice-voorzitter politiek

Marco Swart
Campuslaan 27-312
7522 NC ENSCHEDE
(053) 894893

vice-voorzitter organisatie

Jan van Zanen
Lingerzijde 47
1135 AN EDAM
(02293) 72910

algemeen secretaris

Joost van Gilse
Koningslaan 57
1406 GG BUSSUM
(02159) 11960

internationaal secretaris

Jules Maaten
Herengracht 358
1016 CH AMSTERDAM
(020) 277618

penningmeester

Hans Veltkamp
Kerkplein 1
8051 GH HATTEM
(05206) 41812/43460

tweede secretaris

Nasta Vulik
Gardenierslaan 41
7314 CT APELDOORN
(055) 219582

MEDEWERKSTER VORMING

Karin Blaauw
Welderingsstraat 58
9035 EA DRONRIJP
(05172) 2099

STAN POPPE: OR verzwakt

Annette Schijvenaars
& Ada den Ottelander

*De op 10 oktober te houden ledenvergadering over onderne-
mingsdemocratisering gaf aanleiding de heer S. Poppe eens
wat nader aan de tand te voelen over met name de JOVD ont-
werp resolutie 'ondernemingsdemocratisering'.*

*De heer Poppe zit vanaf 1972 in de Tweede Kamer voor de
PvdA. Zijn specialisme ligt op het terrein van de medezeg-
genschapsvraagstukken. Niet verwonderlijk! Sinds lange tijd
houdt de heer Poppe zich bezig met medezeggenschapsvraag-
stukken. Eerst als vakbondsman, nu als politicus.*

*In de JOVD ontwerp-resolutie
en in het EG ontwerp voor de
vijfde richtlijn krijgt de OR
(Ondernemingsraad) een heel
andere positie. Wat vindt U
daarvan?*

Op zich een bruikbare tussen-
stap in de richting van meer
democratisering in het be-
drijfsleven en als er een her-
vorming van de vennootschaps-
structuur komt, waarbij verte-
genwoordigers van aandeelhouders
en werknemers in paritaire
verhoudingen de samenstel-
ling van de raad van commissarissen
uitmaken. Het is niet mijn
ideaal, maar wel een
stap in de goede richting.

*Het is sterker: de raad van
toezicht krijgt grotere be-
voegdheden.*

Ja, maar de ontwerp-resolutie
gaat aanmerkelijk verder dan
de EG richtlijn. Ik heb nogal
wat vraagtekens achter de stel-
ling dat het arbeidsvoorwaar-
denbeleid van de onderneming
moet worden uitgemaakt in de
raad van toezicht. Hetzelfde
geldt voor de besluiten over
het ondernemingsbeleid, ge-
noemd in artikel 25 van de WOR
(Wet op de Ondernemingsraad).
Voor een groot gedeelte laat
je het dualisme los. (Dualisme
in de zin van een uitvoerende
en een controlerende macht.)
De macht laat je verschuiven
naar boven: naar de raad van
toezicht. Er is dan minder
sprake van een machtsevenwicht
tussen directie en de raad van
commissarissen.

Wat uit medezeggenschapsoog-
punt het ergste is, is dat de
punten, genoemd in artikel 25
van de WOR, weggehaald worden
bij de Ondernemingsraad. Van
reële invloed van de mensen
in het bedrijf op wat er met
de onderneming gebeurt, zal
weinig sprake meer zijn. Veel
liever zou ik het adviesrecht
over de in artikel 25 genoem-
de punten van de WOR omzetten
in instemmingsrecht, medebe-
slissingsrecht van de OR.
Geen medebeslissingsrecht ge-
ven aan een getrapte vertegen-
woordiging in de raad van toe-
zicht, die daar in een minder-
heidspositie verkeert. Door de
1/3, 1/3, 1/3 verdeling in jul-
lie raad van toezicht zwak je
de juridische vastlegging van
de medezeggenschapsrechten van
de werknemers voor een groot
gedeelte af.

Belangrijk is het dat werkne-
mers gaandeweg in een situatie
komen, waarin ze er van verze-
kerd kunnen zijn dat hun stem-
men minstens voor 50% meetel-
len.

Arbeiderszelfbestuur?

Ja. Op den duur moet er naar
een situatie toegegroeid wor-
den waarin de in een onderne-
ming werkzame mensen, in lei-
dende en uitvoerende posities,
gezamenlijk de verantwoording

zouden moeten dragen. Werkne-
mers hebben een essentiële be-
trokkenheid bij de onderneming
Niet alleen hun inkomen hangt
er vanaf, maar ook de ontlooi-
ingsmogelijkheden en maatschap-
pelijke zingeving.

De PvdA is voorstander van de-
mocratisering en vermaatschap-
pelijking van de ondernemingen.
De PvdA vindt dat een onderne-
ming in een aantal opzichten
gebonden zou moeten zijn aan
meer maatschappelijke afspra-
ken over wat er in het alge-
meen gewenst is in een bedrijf
tak of in de samenleving als
geheel. De afzonderlijke onder-
nemingen drukken op dit moment

teveel de eigen belangen door-
ten koste van andere belangen
in de samenleving. Moeilijk
punt is: wie moet dat dan uit-
spreken? Moet het de overmach-
tige overheid zijn, die het al
lemaal regelt? Dat hebben so-
cialisten vroeger weleens ge-
vonden, maar daar zien wij
ook de tegenkanten wel van.

De gemeenschap heeft recht in-
vloed uit te oefenen op wat er
in een onderneming besloten
wordt. Kapitaalverschaffers
zie ik eigenlijk niet als be-
trokkenen bij de onderneming.

*Er zijn juist mensen nodig die
kapitaal investeren in onder-
nemingen om de werkgelegen-
heid aan te trekken.*

Ja, maar in feite heeft de e-
conomische ontwikkeling ertoe
geleid, dat het recht van be-
slissing over wat er met je
geld gebeurt in weze alleen
nog maar in theorie bestaat.
De meeste aandeelhouders heb-
ben in feite ook helemaal geen
betrokkenheid meer bij de on-
derneming. Het is de leiding
van de onderneming en de raad
van commissarissen die invloed
uitoefent op de keuze van de
leiding. In hoge mate is dat
een proces van coöptatie, die
a.h.w. de macht van de eige-
naar uitoefent, maar zich
daar absoluut niet voor ver-
antwoordt. Aandeelhoudersver-
gaderingen van Philips zijn
leuke happenings waar de mens-
en een grammofoonplaat krijgen
en waar ze wat algemene pep-
talk over zich heen krijgen. In
weze verandert er nooit wat
aan het ondernemingsbeleid.
Het recht van de kapitaalver-
schaffer is een lege huls.

*Een uitspraak: 'De onderne-
mingsdemocratisering betekent
het succes van de vakbeweging
als emancipatiebeweging, maar
het succes van een emancipatie
beweging is tevens haar einde.'*

Daar zit wel wat in. Maar ik
denk dat jullie die emancipa-
tiebeweging al teveel gereali-
seerd denken. Hij begint pas.
Ik denk dat jullie een veel te
rooskleurige voorstelling heb-
ben waarin de mensen verkeren.
Dat is een van de belangrijke
redenen waarom je niet zomaar
kan zeggen, nou vertrouw er nu
maar op als er een raad van
toezicht is, waar een beperkt
aantal getrapte aangewezen mens-
en zitten, die in de leiding
in de hoogste top van de onder-
neming meepraten over wat er
in de onderneming gebeurt, de
werknemersbelangen dan vol-
doende zijn veiliggesteld.

*Door de in 1979 ingevoerde
Wet op de Ondernemingsraad
is de positie van de OR ver-
sterkt. Vakbondsmensen probe-
ren nu zich te roeren via de
OR, hetgeen frustrerend kan
werken.*

Er wordt al te gemakkelijk ge-
dacht dat het werk in de OR
en het bedrijvenwerk van de
vakbonden tot wrijvingen kun-
nen leiden. Het zal best wel
eens voorkomen dat een vak-
bondsgroep in een onderneming
zijn vertegenwoordigers met
een gebonden mandaat naar de
OR stuurt. Dat is niet bevoor-
derlijk voor het overleg. De
vakbeweging kan natuurlijk
aanbevelingen doen, zich bewe-
gen binnen bepaalde grenzen.
Het gaat er mijns inziens om
dat het werk in de OR en het
bedrijvenwerk van de vakbonden
elkaar ondersteunen.

In jullie resolutie krijgt het
bedrijvenwerk van de vakbonden
geen wettelijk beschermde sta-
tus. Die moet wel gegeven wor-
den. Er zou ook een verplich-
ting op de ondernemingen ge-
legd moeten worden om met de
vakbeweging het eens te worden
over een aantal uren dat vak-
bondskaderleden vrij hebben
voor vakbondswerk. Tevens moet
er verruiming komen in het in-
gediende wetsontwerp, van de
drempel die er is gelegd op de
bepaling van de vraag of een
onderneming verplichtingen
heeft. In het wetsontwerp is
het zo dat de verplichting
om faciliteiten te verstrekken
alleen maar geldt in onderne-
mingen waar een bepaalde vak-
bond ten minste 3% van de
werknemers heeft georganise-
erd en tenminste tien leden
heeft. Dat is een veel te rig-
goreuze inperking. Principiële
bezwaren heb ik tegen die
grens, dus ook tegen die 3%.
Veel meer bezwaar is er tegen
het minimum aantal van tien
leden. Dat betekent dat in on-
dernemingen waar het nog het
hardste nodig is die facili-
teiten niet zouden kunnen wor-
den gevraagd.

*Hoe staat U tegenover decen-
tralisatie van de vaststel-
ling van de arbeidsvoorwaar-
den?*

Als ik het zo brutaal mag zeg-
gen: een ondoordacht idee.
Door het arbeidsvoorwaardenbe-
leid door de raad van toezicht
te laten uitmaken, ondermijn
je de vakbeweging op een ont-
zaglijke manier. Eigenlijk be-
tekent dat dat de vakbeweging
voor een belangrijk deel van
zijn bestaansgrond ontdaan
wordt. De vakbonden ontlenen
hun aantrekkingskracht op de
werknemers in de eerste plaats
door de betrokkenheid bij het
vaststellen van de arbeids-
voorwaarden. Bovendien vervul-
len ze ook een onmisbare maats-
schappelijke functie. Je kunt
de werknemers niet splitsen
naar onderneming waar ze wer-
ken; ze hebben veel maatschap-
pelijke belangen, belangen bij
de hoogte van de lonen en de
kwaliteit van de rest van de
arbeidsvoorwaarden in de af-
zonderlijke ondernemingen.

Ik denk ook dat ondernemersor-
ganisaties tegen jullie voor-
stel zullen zijn. De vakbewe-
ging oefent een regulerende
werking op de arbeidsmarkt uit.
Daar kunnen ondernemers ook
niet buiten.

*Hoe staat U tegenover het be-
trekken van de overheid en/of
consumenten bij de onderne-
mingsdemocratisering?*

De PvdA is geneigd bij het be-
hartigen van consumenten- en
milieubelangen in de eerste
plaats te zoeken naar meer al-
gemene regelingen, die voor
alle ondernemingen gelden.
Het gaat veel meer om het ver-
sterken van de reeds getroffen
regelingen. Ik denk dat wat
dit betreft tussen de PvdA en
de VVD geen meningsverschillen
zijn.
Naar directe invloed zoeken
wij dus niet. Er is weleens
gedacht aan een 'commissaris
algemeen belang'. In grote
ondernemingen kan gedacht wor-
den aan een 'parlementaire
commissaris', een door het
parlement gekozen of een door
de gemeenteraad aangewezen
commissaris algemeen belang
in plaatselijke ondernemingen.
Het moet duidelijk iemand zijn
die het maatschappelijk belang
van de beslissingen in de ga-
ten houdt.

*Een slotvraag over een actu-
eel, maar heel ander onder-
werp.*

*Hoe staat U persoonlijk tegen-
over een VVD - PvdAkabinet?*

In de toekomst moeten de moge-
lijkheden daartoe onderzocht
worden. Ik heb geen principiële
bezwaren daartegen. Maar
het is wel zo, dat er grote
inhoudelijke verschillen in
opstelling bestaan tussen de
VVD en de PvdA als het gaat
over: de inkomensverdeling,
vrede en veiligheid, buiten-
lands beleid, ook over zaken
als het gaat over medezeggen-
schapsverhoudingen binnen het
bedrijf. Als er nu binnen de
VVD een stroming zou ontstaan
die lijkt op D'66, dan lijkt
het mij gemakkelijker reali-
seerbaar. Het zal makkelijker
realiseerbaar zijn dan wan-
neer je deze regeringscombi-
natie houdt, waardoor de VVD
nog meer in de rechte hoek
wordt gedrukt. In een opposi-
tie tegen een kabinet met de
PvdA kan de VVD stemmenwinst
boeken door op de conservatie-
ve trom te slaan. En daar is
Wiegel groot in geworden.

Kort en krachtig

Roelof Houwing

Ge-vallen

Als de schijn niet bedriegt, dan zal voor het uitkomen van dit nummer, het 10 jaar geleden opgestarte meerderheidscollege in de stad Groningen zijn gevallen. Het eerste meerderheidscollege in ons land.

D'66 heeft inmiddels de samenwerking met de C.P.N. afgebroken. De zaak moet nu nog even worden afgewerkt.

Steeds meer in den lande blijkt, doordat er ook in de gemeenten en provincies onplezierige maatregelen moeten worden genomen, de steun

van C.P.N., P.S.P. en in mindere mate P.P.R. aan een college niet meer een zekere factor is.

Deze drie partijen willen op geen enkele wijze afstand doen van verworven rechten. De financiering van deze rechten is iets waaraan ze zich niets gelegen laten liggen. De PvdA zal noodgedwongen moeten terugrijpen op colleges samengesteld op brede basis danwel afspiegelingscolleges. Bestuursverantwoordelijkheid is voor de realisatie van wensen een eerste vereiste.

Er ligt voor de J.O.V.D. dan ook een taak in het duidelijk maken van de verschillen van politieke opvattingen op regionaal en plaatselijk niveau opdat politieke verkettering en opgeklopte polarisatie de kop wordt ingedrukt.

Zakelijk overleg zullen we moeten bevorderen om de liberale ideeën op bestuursniveau meer ingang te kunnen laten vinden.

Wiljan Loomans

Vuistje

De nieuwe regering kan rekenen op een "scherpe en eerlijke oppositie" van de kant van de VVD. Tenminste, zo heet het in de jongste editie van het clubblad van die partij.

Die schriftelijke phrase vormt dan het meer officiële vervolg op de allereerste voor-de-vuist-weg-commentaren ter gelegenheid van het aantreden en eerste optreden van dat nieuwe kabinet. VVD-commentaren, die er voornamelijk op neerkwamen, dat de VVD de nieuwe ploeg toeriep: "Zie je wel, jullie kunnen het (lekker!) ook niet één-twee-drie anders!"

Begrijpelijk, die houding van en die stemming binnen de VVD. Iedere partij die van de ene op de andere dag zijn regeringsverantwoordelijkheid verliest, zal in ongeveer dezelfde beoordelingen dat verlies proberen te verwerken.

Toch zou ik er maar niet al te blij mee zijn, met die constatering. Immers, laten we eerlijk zijn: de regering met de VVD was niet bepaald een doorslaand succes. Moet je dan zo in je vuistje lachen, als een nieuwe regering het al niet beter kan?

Wim Fels

Slechte Zaak

Dat acties reacties oproepen is een bekend gegeven. In de liberale hoek was het de Heer Geertsema die de beschuldiging uitte dat de kraakbeweging en de anti-kernenergie-lobby worden gefinancierd met geld afkomstig van bankovervallen. In deze lijn liggen ook de beschuldiging van de Heren Luns en Alting van Geusau dat de anti NAVO/kernwapenactivisten hun acties dankzij financiële steun uit Moskou kunnen voeren. Ook de liberaal Dees uitte zich in bovengeschetste geest. Het vreemde feit doet zich voor, dat geen der Heren ook daadwerkelijke bewijzen voor bovengenoemde uitspraken wilde of kon aandragen. Dit feit leverde hen in de kritische pers een oogst, als van een wijngaard aangetast door phylloxera. Aantijgingen zonder bewijs staan een onderzoek zoals bedoeld werd door de Heren alleen in de weg. En dat, geachte lezers, is een slechte zaak.

Frank van derVorm

JOVD

Is de JOVD aan het versukkelen? Zijn we nog het "liberale geweten"? Kunnen we onze nieuwe leden en andere jongeren meer wetenschap geven over de politiek en onze maatschappijvisie? Het lijkt erop dat deze vragen steeds meer met nee beantwoord moeten worden. De mate waarin de JOVD landelijk en ook plaatselijk serieus genomen wordt is tanende. Velen die in de JOVD wat meer van de politiek te weten willen komen, slagen daar niet in. Door de opzet van congressen vinden alleen diegenen die "altijd daar de dienst uitmaken" er enige vorming. De rest zit er passief bij. De actualiteit gaat blijkbaar helemaal aan de JOVD voorbij, door niet dagelijks alert te zijn op politieke en maatschappelijke ontwikkelingen. Enkele hoofdbestuursleden schijnen dit te onderkennen en willen hieraan wat veranderen. Het is in deze ook goed, dat CRM andere normen is gaan stellen bij de subsidie. Kortom: de JOVD moet weer gaan bruisen van politieke activiteit en een betere leerschool worden voor hen waar wij ons op richten: de jongeren!

HENK HIETINK: „O.R. is niet de baas!”

door: Wiljan Loomans

Regels worden bedacht. Regels worden gemaakt, bij voorkeur om toegepast te worden. Regels die niet toegepast kunnen worden, of wier toepassing slechts leidt tot chaos, zijn slechte regels. Wat ik maar wil zeggen is: het moet kunnen, al dat regel. Immers, ook de praktijk stelt haar eisen. Neem bijvoorbeeld de ondernemingsdemocratisering. Is ook geregeld. Maar de een wil het zus, de ander wil het zo. Ook de JOVD gaat nu een resolutie vaststellen. Prima zaak, maar kan het allemaal wat er in het ontwerp van die resolutie staat? Wij vonden dat we die vraag moesten voorleggen aan iemand die zowel in de praktijk - het bedrijfsleven - actief is als in de politiek - waar de zaak tenslotte geregeld wordt. Het bleek geen eenvoudige zaak om een dergelijk exemplaar te vinden, maar toch: het lukte: zijn naam: Henk Hietink. Bedrijfseconomisch adviseur en lid van de Provinciale Staten van Utrecht.

Het zou me niets verbazen wanneer het VARA-annex-VPRO-gedeelte van mijn kenniskring Henk Hietink op het eerste gezicht zou wegstoppen met de kreet "Hé, zeker een VVD'er" Keurig gekleed, glimmende schoenen, grijzend haar dat de naderende leeftijd verraadt. Kortom: een "welvarende" verschijning. En hoewel vooroordelen soms akelig ver bezijden de waarheid kunnen liggen, moet ik die kennissen hier toch gelijk geven, want Henk is een VVD'er.

Zo'n vijf jaar geleden besloot hij zijn direktiepet aan de kapstok te hangen en zijn activiteiten als commissaris van een aantal ondernemingen te combineren met bezigheden in een totaal andere branche: de politiek. Dat deed hij omdat hij altijd al gezegd had dat er te weinig mensen uit dat bedrijfsleven in die politiek zaten en hij nu dan in de gelegenheid was om die combinatie te maken. Nu is dat alles natuurlijk nog geen reden om dan maar voor de VVD in de politiek te gaan. Nee, wat Henk Hietink betreft was daarvoor nodig het groeiende besef dat ons land en de hele wereld hoe langer hoe meer dreigden te worden onderdompeld in een in zijn ogen uitgesproken foute ideologie:

...het socialisme. Kortom: Henk Hietink is in meerderlei opzicht een gedrevene, hij moest vijf jaar geleden de politiek wel in. Een achtergrondartikel.

De vraag, of hij dan misschien in de ontwerp-resolutie ondernemingsdemocratisering ook die verderfelijke socialistische tendens ziet, beantwoordt Hietink ontkenkend. (is de JOVD dus toch niet zó links, redaktie). "Maar", zo voegt hij er aan toe "voordat je zo'n stuk opstelt moet je wel twee heel belangrijke vragen stellen. Ten eerste: wat is democratisering? en ten tweede: hoe nodig is het en met welke doelstelling ga ik werken?"

Naar zijn mening - en wie ben ik om daar nu al tegen in te gaan - dien je bij de beantwoording van die vragen een zijdelingse blik naar de historie te werpen. In vogelvlucht: vroeger kende de baas iedereen in zijn bedrijf, er was een band, samen maakte men een produkt. Maar door de industriële revolutie is dat allemaal veranderd: de bedrijven werden veel en veel groter het werk werd anders. De man achter de lopende band deed zijn intrede, en die man

stond daar niet voor de lol, maar voor zijn brood. Binnen het bedrijf vervreemde men van elkaar. Zo werden belangen tegenstellingen in het bedrijf aangescherpt en zo ontstond de klassenstrijd. Het werd dan ook hoog tijd dat er een correctie kwam op die ontwikkeling en die vinden we dan in de vorm van de ondernemingsraden.

Hietink ziet die o.r. in de eerste plaats als een middel om weer contact tussen de mensen in het bedrijf te krijgen. Een ontmoetingsplaats dus. Essentie van democratisering is daarnaast volgens hem dat bij alle beslissingen, die genomen worden, met alle belangen rekening wordt gehouden. Geruststellend: "Een goed ondernemer doet dat trouwens vanzelf al, want doet hij dat niet, dan kan het met de onderneming ook niet goed gaan"

"Maar" zo stelt hij bezorgd "de o.r. kent nu twee uitwassen: de o.r. die zich als factor in de leiding van het bedrijf ziet en de o.r. die "verpolitiekt" is" En dat zijn twee verschijnselen, zo vindt Henk Hietink, die een foute tendens weergeven. Grootste fout die de o.r. volgens hem kan maken is, dat zij vergeet dat ze niet de leiding van het bedrijf is. Om het simpel te stellen: als de mensen in de o.r. onder-

nemers waren, dan waren ze geen lid van de o.r. "Mischien is dat iets te simpel geschetst, maar toch: het geeft de essentie weer." Zelfs een redelijk goed manager is nog geen ondernemer. "Daar heb je namelijk drie eigenschappen voor nodig: energie, creativiteit en de durf om risico's te nemen. Die drie factoren maken iemand tot ondernemer, niets anders. Die factoren zijn ook zo onontbeerlijk voor een onderneming, dat je ze niet voor de voeten mag lopen. Dat is ten nadele van de onderneming." Voor Henk Hietink blijkt dat alles een natuurwet: ieder heeft zijn plaats of krijgt zijn plaats. Het is onverstandig om via een onnatuurlijk keurslijf daar verandering in te brengen.

Wat betekent die visie concreet voor de JOVD-resolutie? Wat het JOVD-voorstel in feite doet, is de structuur zoals die momenteel alleen in de heel grote ondernemingen bestaat, met een raad van commissarissen als toezichthoudend orgaan, ook invoeren voor de "gewone" onderneming. We signaleren echter één belangrijk verschil: de kwestie van de benoeming. In de bestaande wetgeving vult de raad zichzelf door middel van zogenaamde gecontroleerde coöptatie aan. In het voorliggende ontwerp daarentegen wordt eënderde van de leden van de "raad van toezicht" benoemd door de aandeelhouders en eënderde door de ondernemingsraad, terwijl de raad zich voor het overige wel zelf aanvult. Hietink over dat verschil: "In feite valt of staat het hele ontwerp daarmee. Ik heb al gezegd: in de onderneming heeft ieder zijn plaats en men moet niet proberen dat natuurlijke patroon te verstoren. Dat is ten nadele van de onderneming. Vandaar dat het heel belangrijk is dat de raad van toezicht - evenals de raad van commissarissen - een hechte

groep van mensen is, die allen hun verantwoordelijkheid koppelen aan hetzelfde adagium: het dienen van de belangen van de onderneming. Wat je dus koste wat kost moet voorkomen, is een partijendom. Die raad moet niet samengesteld zijn uit eënderde dat en eënderde zus, maar uit drierde ondernemende geesten. Dat is de enige pet die men op mag hebben. Met zo'n structuur als in het ontwerp (1/3 om 1/3 om 1/3) begeef je je naar mijn overtuiging op een heilloze weg."

Kortom: in feite maakt het niet zoveel uit hoe je een onderneming in elkaar wet en welke mooie (contact)organaties je allemaal bedenkt, als je maar zorgt dat ieder de juiste plaats heeft. De werknemers behoren niet tot de leiding en de leiding moet je dus niet voor de voeten gaan lopen door niet-leiders in de leiding te brengen. Met dat beeld voor ogen moet je van elk voorstel op dit gebied een sterktezwakte analyse maken.

De visie van Henk Hietink lijkt op zich best aantrekkelijk. In wezen stelt hij zich slechts één vraag: hoe haalt de onderneming het hoogste rendement? Goed contact - maar zeker niet meer dan dat - met de werknemers is daarbij een belangrijke, vanzelfsprekende factor. Echter, in deze optiek worden een aantal vragen niet gesteld, die men in andere benaderingen en in de praktijk wel tegenkomt. Want wat bijvoorbeeld als de onderneming niet zo gezegend blijkt met een aantal van die geboren ondernemers en dientengevolge niet met alle belangen rekening wordt gehouden? En wat te denken van de machtsvraag? Was het daar juist allemaal niet om begonnen? En echt: alleen de mededeling dat het allemaal in het belang van de onderneming is, maakt een ontslag er niet draaglijker op...

Resolutie

ONDERNEMINGS

0. Preambule

In ondernemingen werken ondernemers, aandeelhouders en werknemers samen om een productieve bijdrage aan de samenleving te leveren. Ondernemingsdemocratisering is erop gericht deze samenwerking te bevorderen door bij de besluitvorming ieder van deze groepen tot zijn recht te laten komen.

1. Samenstelling raad van toezicht

Het hoogste beleidsbepalende orgaan van de onderneming is de raad van toezicht. Deze wordt als volgt samengesteld:

- één derde van de leden wordt door de ondernemingsraad uit de werknemers benoemd
- één derde van de leden wordt door de algemene vergadering van aandeelhouders benoemd
- één derde van de leden, waaronder de voorzitter, vult zichzelf aan door gecontroleerde coöptatie. Hierbij hebben zowel de leden benoemd door de ondernemingsraad, als de leden benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders, het van aanbeveling en het vetorecht. De bestuurders krijgen eveneens het recht van aanbeveling.

2. Bevoegdheden raad van toezicht

De raad van toezicht is bevoegd te beslissen over:

- wijziging van de statuten
- het arbeidsvoorwaardenbeleid van de onderneming
- vaststelling van de jaarrekening
- benoeming en ontslag van de bestuurders van de onderneming
- ingrijpende besluiten over het ondernemingsbeleid, zoals genoemd in artikel 25 van de wet op de ondernemingsraden.

3. Besluitvorming in raad van toezicht

De benoemde vertegenwoordigers functioneren zonder last of ruggespraak, maar kunnen naar behoefte overleggen met hun achterban. De raad van toezicht besluit bij gewone meerderheid van stemmen, behalve over wijziging van de statuten of het arbeidsvoorwaardenbeleid. Beslissing over laatstgenoemde zaken geschiedt bij tweederde meerderheid. Indien de stemmen staken brengt de voorzitter de beslissende stem uit. Tegen besluiten van de raad van toezicht staat geen beroep open.

4. Overige organen

De ondernemingsraad verliest het adviesrecht over de ingrijpende besluiten over het ondernemingsbeleid, zoals bedoeld in artikel 25 van de wet op de ondernemingsraden. De positie van de ondernemingsraad, de algemene vergadering van aandeelhouders en de bestuurders wordt aangepast, voorzover dat uit het voorgaande volgt.

5. Afwijkende structuren

Ondernemingen met een andere rechtsvorm dan naamloze of besloten vennootschap krijgen een overeenkomstige structuur voorzover het karakter van deze rechtsvorm dat toelaat. Voor ondernemingen met minder dan 100 werknemers wordt een eenvoudiger structuur toegepast. Bij deze ondernemingen moet zonder belemmeringen kunnen worden geëxperimenteerd met andere structuren, indien bestuurders, aandeelhouders en werknemers hier alle drie in meerderheid meer instemmen.

6. Bedrijvenwerk

Het bedrijvenwerk van vakbonden krijgt geen wettelijk beschermde status.

Amendementen

0

01 BARONIE VAN BREDA

toevoegen na "aan de samenleving":
in het algemeen en ondernemingen in het bijzonder.

Deze toevoeging voorkomt abstractie.

02 DISTRICT NOORD

wijzigen eerste zin in:
In ondernemingen werken arbeid en kapitaal samen om een productieve bijdrage aan de samenleving te leveren.

03 'T GOOI

wijzigen eerste zin in:
Een onderneming is een samenwerkingsverband tussen ondernemers (initiatiefnemers/leidinggevers/bestuurders), kapitaalverschaffers en werknemers gericht op een deelname in het economisch verkeer. Kapitaalverschaffers zijn de eigenaars en/of de aandeelhouders en/of andere verschaffers van (beperkt) risicodragend kapitaal zoals obligatiehouders, eventueel banken en/of de overheid.

Deze wijziging van de preambule is in de geest van de resolutie, maar benadrukt dat ondernemers meer zijn dan werkgevers en dat kapitaalverschaffers geen aandeelhouders hoeven te zijn.

04 'T GOOI

toevoegen na de eerste zin:
Voor het goed functioneren van de onderneming als geheel en voor alle drie de groepen afzonderlijk is het wenselijk dat deze samenwerking optimaal verloopt.

Dit benadrukt de samenwerkingsgedachte.

05 UTRECHT

toevoegen na "komen":
Hierbij gaat het om de vraag welke verdeling van bevoegdheden het meeste bijdraagt tot een optimale vervulling van de taken van de onderneming.

1

06 UTRECHT

splitsingsvoorstel met verduidelijking:
Stelling 1:

Voor ondernemingen met meer dan 100 werknemers wordt een raad van toezicht ingesteld, welke het hoogste beleidsbepalende orgaan van de onderneming is.

Stelling 1a:
conform tekst ontwerp resolutie vanaf "Deze" (met inachtneming van eventuele amendementen hierop).

07 KENNEMERLAND

wijzigen eerste zin in:
Bij ondernemingen, of samenstellen van ondernemingen, waarvan de som van de op de (geconsolideerde) balans voorkomende activa meer dan f 8 000 000 bedraagt en waarbij in totaal als regel meer dan 100 werknemers werkzaam zijn op basis van fulltime equivalenten, dient als hoogst beleidsbepalend orgaan een raad van toezicht te worden ingesteld.

De toevoeging "of samenstellen van ondernemingen" is nodig om duidelijkheid te verschaffen over de wijze waarop vastgesteld dient te worden of concerns al dan niet verplicht zijn een raad van toezicht in te stellen.

Wat betreft het opleggen van de verplichting tot het instellen van een raad van toezicht dient geen onderscheid te worden gemaakt tussen kapitaal- en arbeidsintensieve ondernemingen, of samenstellen daarvan. Daarom dient deze ver-

plichting niet alleen afhankelijk te worden gesteld van het aantal werknemers, zoals de commissie in stelling 5 naar wij menen abusievelijk doet, maar ook van het totaal aan activa.

08 VECHTSTREEK

wijzigen eerste zin in:
Ondernemingen die meer dan 100 full-time arbeidskrachten in dienst hebben en waarvan het balanstotaal minstens f 10 000 000 bedraagt, hebben als hoogste beleidsbepalende orgaan een raad van toezicht.

09 DISTRICT NOORD

wijzigen eerste zin en tweede zin tot "als":
De raad van commissarissen is

Het gestelde past beter in stelling 2.

10 'T GOOI

wijzigen "raad van toezicht" in: ondernemingsraad

Raad van toezicht klinkt ons inziens te vrijblijvend, boven dien wordt zo de samenwerkingsgedachte benadrukt.

11 'T GOOI

toevoegen vóór de eerste zin:
De huidige ondernemingsraad is een personeelsraad en zal derhalve voortaan personeelsraad genoemd moeten worden.

De huidige term ondernemingsraad is dermate verwarrend dat een dergelijke zin (misschien zelfs als een aparte stelling) in een ondernemingsdemocratisering o.i. onmisbaar is.

NOOT:

Indien één of meer van de drie voorgaande amendementen wordt aangenomen, worden de resterende stellingen hieraan natuurlijk aangepast.

12 'T GOOI

toevoegen vóór de eerste zin:
Van een ondernemingsraad is ons inziens pas sprake als ondernemers, kapitaalverschaffers en werknemers op basis van gelijkwaardigheid in de ondernemingsraad vertegenwoordigd zijn.

Hiermee willen wij de gelijkwaardigheid van m.n. de ondernemer en de werknemer benadrukken. De derde even gelijkwaardige factor kapitaal kan verschaft worden door onpartijdige derden, maar bijvoorbeeld ook door de werknemers zodat de kapitaalverschaffende werknemers indirect een vorm van arbeiderszelfbestuur kunnen realiseren, zie bijvoorbeeld de grote accountantsmaatschappijen.

13 'T GOOI

eerste zin wijzigen in:
Een ondernemingsraad waarin kapitaal, arbeid en ondernemers vertegenwoordigd zijn dient als een soort bedrijfsparlement het hoogste orgaan van een onderneming te zijn, waaraan de directie als dagelijks bestuur verantwoording schuldig is.

Bewust gebruiken wij het woord bedrijfsparlement om een parallel te trekken met een volksvertegenwoordiging als bijvoorbeeld de gemeenteraad waar bij de directie de dagelijkse leiding geeft zoals in de gemeente B&W.

14 VECHTSTREEK

wijzigen c. in:
één derde van de leden wordt jaarlijks door de bestuurders benoemd.

In de preambule wordt terecht gesteld dat bij de besluitvorming zowel aandeelhouders, werknemers als ondernemers tot hun recht moeten komen. In de oorspronkelijke stelling 1 worden de bestuurders/ondernemers echter gepasseerd. Toevoeging van deze groep zal het functioneren van de raad zeer ten goede komen, omdat:

-de bestuursfunctie zich in de laatste decennia heeft ontwikkeld tot het afwegen van de belangen van aandeelhouders enerzijds en werknemers anderzijds. Bestuursfunctionarissen hebben een depolariserende functie in de raad

-bestuurders zijn zeer direct bij het wel en wee van het bedrijf betrokken

-bestuurders zijn bij uitstek deskundig op het gebied van beleidsbeslissingen.

Bovendien is het onredelijk om bestuurders verantwoordelijk te stellen (en eventueel zelfs te ontslaan) naar aanleiding van de resultaten van een beleid waarop zijzelf, waar het de hoofdlijnen betreft, geen enkele invloed hebben gehad.

15 'T GOOI

wijzigen c. in:
één derde van de leden door de ondernemers/initiatiefnemers/bestuurders.

Het lijkt ons vanzelfsprekend dat ook deze derde factor in de ondernemingsraad haar gelijkwaardige plaats krijgt.

16 UTRECHT

wijzigen c., eerste zin in:
één derde van de leden, bestaande uit onafhankelijke, externe deskundigen, wordt door de leden bedoeld sub a. en sub b. via een systeem van gecontroleerde coöptatie benoemd.

17 DISTRICT WEST

wijzigen c., eerste zin in:
één derde van de leden vult zichzelf aan door gecontroleerde coöptatie met uitzondering van de tot deze groep behorende voorzitter van de raad die door het bestuur benoemd wordt.

toevoegen aan laatste zin:
en tevens, in dit bijzondere geval, het vetorecht.

Het is een goede zaak dat in de raad van toezicht ook de stem van het bestuur doorklinkt, daar dit het nauwst bij de dagelijkse gang van zaken, de onderneming betreffende, betrokken is. Naar onze mening kan het bestuur de middepositie tussen aandeelhouders en werknemers het best

DEMOCRATISERING

vervullen. Logisch gevolg van het recht op aanbeveling lijkt ons het vetorecht.

18 DISTRICT NOORD UTRECHT

schrappen onder c.:
waaronder de voorzitter

toevoegen:
De voorzitter van de raad wordt door de leden uit hun midden benoemd.

19 'T GOOI

toevoegen:
De ondernemingsraad voorziet zelf in zijn leiding en stelt een eigen reglement van orde op.

Bij erkenning van de gelijkwaardigheid van de drie factoren is het ondenkbaar dat één van de drie per definitie de voorzitter zou leveren.

20 'T GOOI

wijzigen tweede zin in:
In principe denken wij hierbij aan een verhouding 1/3, 1/3, 1/3 zodat de factoren kapitaal arbeid en initiatief/leiding gelijk gewaardeerd worden. Per onderneming moet in onderling overleg een andere verhouding mogelijk zijn.

Door deze formulering is het denkbaar dat in een zeer arbeidsintensief bedrijf de factor arbeid de meerderheid krijgt in de ondernemingsraad. Bovendien is zo de resolutie ook toepasbaar op een zeer kleine onderneming van bijvoorbeeld 5 à 10 werknemers, waar de eigenaar/kapitaalverschaffer en de ondernemer hoogstwaarschijnlijk één persoon zal zijn, die slechts beperkte medezeggenschap aan zijn werknemers wil verlenen. Denkbaar is op deze wijze ook dat in een groeiend familiebedrijf de zeggenschapsverhoudingen langzaam maar zeker veranderen. Juist deze soepele aanpasbaarheid is natuurlijk typisch liberaal, waar een socialist wettelijk zou willen dicteren voor elke onderneming hoe de verhoudingen moeten liggen.

21 VECHTSTREEK

wijzigen onder a. "één derde" in: een kwart

wijzigen onder b. "één derde" in: de helft

wijzigen onder c. "één derde" in: een kwart

Het is alleszins redelijk om de aandeelhouders meer invloed te geven daar zij meer risico lopen. Immers, wanneer een bedrijf failliet gaat danwel geen winst boekt zullen de aandeelhouders daar rechtstreeks de dupe van worden. Bij faillissement wordt de werknemer tot het moment evenredig beloond met betrekking tot de door hem gebrachte offers (werk). Daarna vangt het sociale zekerheidsstelsel een groot deel van de financiële klap op. Bij aandeelhouders geldt dit niet. De aandeelhouder kan bij slechte bedrijfsvoering (geen dividend) danwel faillissement (geld kwijt) zijn geld minder of niet ergens anders aanwenden, arbeid kan daarentegen wel ergens anders aangewend worden.

22 BARONIE VAN BREDA

wijzigen onder a. "één derde" in: één vijfde

wijzigen onder b. "één derde" in: twee vijfde

wijzigen onder c. "één derde" in: twee vijfde

Op deze wijze blijven kapitaalverstrekkers bereid om te investeren.

23 KENNEMERLAND

schrappen onder a.:
uit de werknemers

Het is zeer goed mogelijk dat in een onderneming geen of onvoldoende werknemers werkzaam zijn, waarbij zowel de wil als de geschiktheid aanwezig is zitting te nemen in de raad van toezicht. Om praktische redenen dient de ondernemingsraad derhalve ook bevoegd te zijn mensen van buiten de onderneming in de raad van toezicht te benoemen.

24 UTRECHT

wijzigen onder a. "uit de werknemers" in:
uit zijn midden

25 UTRECHT

toevoegen onder b. vóór "benoemd":
uit haar midden

26 VECHTSTREEK

toevoegen onder a. en b. tussen "wordt" en "door":
jaarlijks

Uit de resolutie wordt niet duidelijk of benoemingen voor een bepaalde termijn voor een onbepaalde tijd gedaan worden. Jaarlijks lijkt ons redelijk.

27 VECHTSTREEK

toevoegen:
De raad bestaat uit maximaal vijftien leden.

Uit praktische en kostenoverwegingen lijkt het verstandig een dergelijke beperking op te nemen.

2

28 DISTRICT NOORD

wijzigen in:
De raad van commissarissen bepaalt en controleert het te voeren beleid dat door haar aangestelde bestuurders wordt uitgevoerd.
De raad van commissarissen is bevoegd over alle het bedrijf aangaande zaken te beslissen.

In stelling 1 wordt gesteld dat de raad van commissarissen het hoogste beleidsbepalende orgaan is. In stelling 2 wordt dat weer onnodig beperkt. In onze visie zijn de bestuurders de uitvoerders van de plannen van de raad van commissarissen. Vanzelfsprekend hebben de bestuurders wel een volmacht om de noodzakelijke korte-termijn beslissingen te nemen die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van een actief beleid. De raad van commissarissen controleert dan achteraf.

29 'T GOOI

toevoegen na "is bevoegd":
in overleg met de directie

Het is ondenkbaar dat het dagelijks bestuur in dit soort beslissingen niet betrokken zou worden.

30 DISTRICT WEST

toevoegen aan b.:
bevoegdheden, zoals onder andere genoemd in artikel 27 van de wet op de ondernemingsraden.

Bevordert de duidelijkheid.

3

31 BARONIE VAN BREDA

wijzigen eerste zin in:
De benoemde vertegenwoordigers kunnen naar behoefte overleggen met hun achterban.

Deze wijziging verduidelijkt de mogelijkheid in de stelling om van het principe te kunnen afwijken. "Zonder last of ruggespraak" staat namelijk niet lijnrecht tegenover "naar behoefte overleggen met hun achterban".

32 BARONIE VAN BREDA

toevoegen na de tweede zin:
Echter de afgevaardigden van de aandeelhouders krijgen het vetorecht.

Zie de voorgaande stelling.

33 'T GOOI

schrappen in de tweede zin:
of het arbeidsvoorwaardenbeleid

Het arbeidsvoorwaardenbeleid kan voor de levensvatbaarheid voor de onderneming van dermate groot belang zijn dat de eis van de gekwalificeerde meerderheid volstrekt democratisch werkt.

34 'T GOOI

wijzigen de vierde zin in:
Het aantal ondernemingsraadsleden is bij voorkeur oneven zodat het definitief staken der stemmen ondenkbaar is.

35 UTRECHT

wijzigen laatste zin in:
Tegen besluiten van de raad van toezicht staat beroep open voor de ondernemingsraad en de algemene vergadering van aandeelhouders bij de Ondernemingskamer van het Gerechtshof te Amsterdam indien het besluit met afweging van de betrokken belangen in redelijkheid niet tot stand had kunnen komen.

36 VECHTSTREEK

nieuwe stelling 3a
Er dient een stakingskamer ingesteld te worden bij het Gerechtshof te Amsterdam. Deze stakingskamer beslist over de rechtmatigheid van stakingen en kan een stakingsverbod uitvaardigen.

Het is een slechte zaak dat er een verbrokkelde stakingsrechtspraak bestaat in Nederland. Voor de broodnodige rechtszekerheid van zowel werknemer als werkgever lijkt het wenselijk om tot een uniforme stakingsrechtspraak te komen. In de stakingskamer kunnen specialisten op het gebied van ondernemingsrecht zitting nemen. Het aanbrengen van een zaak bij de stakingskamer dient een opschortende werking te hebben met betrekking tot de staking.

4

37 'T GOOI

schrappen

De tweede zin is ons te detailistisch. De eerste zin is ondenkbaar in onze ondernemingsraad nieuwe stijl.

38 DISTRICT WEST

toevoegen aan eerste zin:

en tevens haar instemmingsbevoegdheden zoals verwoord in artikel 27 van de wet op de ondernemingsraden.

Bevordert de duidelijkheid.

39 UTRECHT

nieuwe stelling 4a
De ondernemingsraad en de algemene vergadering van aandeelhouders krijgen het recht middels een vertegenwoordiging de vergaderingen van elkaar met raadgevende stem bij te wonen.

40 DISTRICT NOORD

nieuwe stelling 4b
De ondernemingsraadsverkiezingen worden zodanig gedemocratiseerd dat de verschillen tussen wel en niet vakbondsleden verdwijnen.

5

41 BARONIE VAN BREDA

wijzigen in derde zin "deze" in: alle

42 BARONIE VAN BREDA

schrappen tweede zin

Het gaat om het principe dat de drie partijen gezamenlijk in meerderheid moeten instemmen; de grootte van de onderneming is hierbij van geen belang. Zie ook bij voorgaande amendement op stelling 5.

43 'T GOOI

schrappen in de laatste zin vanaf "indien"

Het tweede gedeelte van de zin zwakt onnodig het eerste gedeelte van de zin af.

6

44 UTRECHT

schrappen

Heeft niets van doen met het voorgaande deel van de resolutie.

Moties

BEHANDELING MOTIES Vechtstreek

De JOVD in vergadering bijeen op 10 oktober 1981 te Maarssenbroek,

OVERWEGENDE

-dat de JOVD een politiek jongerenorganisatie is
-dat de leden (afgevaardigden) der JOVD doorgaans naar de algemene vergaderingen komen om bij te dragen aan de politieke output van de vereniging
-dat het doel van de vereniging in de statuten als volgt is omschreven:

De vereniging heeft ten doel jongeren in kennis te brengen met en te doordringen van de verantwoordelijkheden welke het staatsburgerschap hen oplegt, hen daarbij in het bijzonder voorlichten omtrent de liberale beginselen, zonder daarbij een politieke vorming in ruimere zin te verwaarlozen

CONSTATERENDE

-dat zeer veel tijd verloren gaat aan de behandeling van organisatorische kwesties
-dat een zeer groot deel, althans een deel, van de vergadering hiertegen grote bezwaren

heeft

-dat deze bezwaren reeds vele malen aan het hoofdbestuur kenbaar zijn gemaakt
-dat steeds opnieuw organisatorische kwesties op de agenda opgevoerd worden

-dat dientengevolge de politieke output in het gedrang komt, danwel in het gedrang kan komen
-dat dit zeker het geval is met ingediende moties

OVERWEGENDE

-dat de behandeling van moties een hogere prioriteit dient te krijgen

-dat deze prioriteit niet tot uitdrukking komt op de agenda voor de algemene vergaderingen

DRAAGT HET HOOFDBESTUUR OP -een agendapunt "moties" danwel een agendapunt waarbij moties behandeld kunnen worden, op een zodanige plaats op de agenda te zetten dat in het normale geval zekerheid bestaat over de behandeling van deze moties tijdens de algemene vergaderingen
en gaat over tot de orde

POLITIEKE OUTPUT Vechtstreek

De JOVD in vergadering bijeen op 10 oktober 1981 te Maarssenbroek

OVERWEGENDE

-dat het er alle schijn van heeft dat het voorkomen van het woord "organisatie" in de naam van onze vereniging door een aantal mensen maatgevend wordt geacht voor de bezigheden op de algemene vergaderingen

-dat formeel een aantal organisatorische punten op de agenda vermeld en behandeld dienen te worden

-dat het echter ongewenst is steeds opnieuw vele organisatorische getinte agendapunten op te voeren

-dat de JOVD haar volle aandacht moet richten op de politieke output

CONSTATERENDE

-dat het regelmatig noodzakelijk is organisatorische zaken te behandelen

-dat dit echter niet behoort te geschieden op vergaderingen waar de politiek het voornaamste onderwerp zou moeten zijn

-dat het wenselijk zou zijn om voor organisatorische zaken aparte algemene vergaderingen te beleggen

OVERWEGENDE

-dat er een verenigingsraad bestaat

-dat de verenigingsraadsleden zijn gekozen door afdelingen

-dat de verenigingsraad misdien het vertrouwen van een groot deel van de vereniging geniet

-dat het de moeite waard is te onderzoeken of de verenigingsraad op organisatorisch terrein geen grotere functie zou kunnen vervullen

DRAAGT HET HOOFDBESTUUR OP -in het vervolg slechts die organisatorische agendapunten op te voeren waartoe zij reglementair verplicht is en alleen dan extra organisatorische agendapunten op te voeren indien en voorzover de verenigingsraad daartoe een positief advies uitbrengt

-aparte algemene vergaderingen uit te schrijven waar organisatorische zaken behandeld worden

-te onderzoeken of en in hoeverre de verenigingsraad een grotere functie op organisatorisch terrein kan vervullen en gaat over tot de orde van de dag.

DOOR ONVOORZIENE OMSTANDIGHEDEN KUNNEN IN DIT NUMMER NIET HET COMMENTAAR VAN DE COMMISSIE BENEVENS ENKELE MOTIES VAN HET HOOFDBESTUUR WORDEN AFGEDRUKT. DEZE ZULLEN DAAROM AFZONDERLIJK WORDEN GEPUBLICEERD.

MARCO SWART, VVP.
vervolg blz. 7.

JAPANDAG

Een aantal overwegingen leidden tot het organiseren van de themadag in oktober.

In de eerste plaats is in de Nederlandse politiek aktueel de al dan niet uitvoering van het zogenaamde plan Wagner. De commissie Wagner is een door de regering van Agt I ingestelde commissie die het kabinet een groot aantal aanbevelingen heeft gedaan om de structuur van de Nederlandse industrie te verbeteren. Zo adviseerde de commissie Wagner een investeringsloon in te stellen, de collectieve lasten druk te stabiliseren, vermindering van het financieringstekort, maar vooral ook een actief voeren van een herindustrialisatiebeleid.

Was tijdens het bewind van CDA minister van economische zaken Lubbers tijdens het kabinet Den Uyl, het beleid vooral nog gericht op steunverlening van de overheid aan bedrijven, de huidige minister van economische zaken van Aardenne heeft inmiddels al voetje voor voetje het beleid omgebogen richting een actieve herindustrialisatie. Zoals bekend is D'66 tijdens de afgelopen verkiezingscampagne ook een fervent pleitbezorger van herindustrialisatie gebleken. Welnu, deze recente politieke ontwikkelingen in Nederland geeft een directe lijn tot vergelijking met de situatie in Japan. Daar is immers altijd al sprake geweest van een op een geheel andere leest geschoeide relatie tussen overheid en bedrijfsleven. Een veel hechtere band bestaat er tussen het bedrijfsleven enerzijds en de overheid anderzijds. Er bestaan nauwe relaties tussen de politiek (vooral met de liberale LDP) en ministeries en het bedrijfsleven. Zo ontwikkelt de overheid een economische planning met een indicatief karakter.

Instrumenten als belastingpolitiek, gerichte subsidie's voor innovatie en garantie's worden ter versterking van het beleid door de overheid gehanteerd. Verder staat vast dat de Japanse overheid via de banken het bedrijfsleven flink ondersteunt. Bedrijven blijken nog al eens (met garantie van de overheid) gigantische leningen te hebben afgesloten. Naar Nederlandse begrippen zouden deze bedrijven een zeer zwakke rentabiliteit hebben.

Een ander punt van vergelijking zou kunnen zijn het streven van de Japanners naar saamhorigheid, eensgezindheid en nationale eenheid. Dit streven naar "consensus" (=gemeenschappelijke overeenstemming) maakt een snelle en effectieve besluitvorming vaak zo goed als onmogelijk. Dit is in het recente verleden met name gebleken in de Japanse buitenlandse politiek (bijvoorbeeld bij de gijzelsaffaire in Iran).

Interessant is tevens dat Japan slechts 0.91% van het bruto nationaal produkt besteedt aan defensie. Wel is thans een groeiend gevoel bij de Japanners aanwezig om toch wat meer aan de eigen defensie te gaan doen, met name sinds de enorme uitbouw van de Sovjet Unie van het militair materieel in de regio, het steeds vaker verschijnen van Ruslands vierde vloot in de Japanse omgeving en de verhoogde activiteit van de Russen op de vier noordelijke eilanden (de koerillen), die nog steeds door Japan als grondgebied worden geclaimd.

Voor Japan is eenheid van de Europese gemeenschap belangrijk. De EG wordt in Tokyo nauwelijks serieus genomen, zolang de lidstaten onafhankelijk van elkaar importbeperkingen voor

Japanse produkten blijven afkondigen. De Japanse regering zal niet houw geneigd zijn accoord te gaan met voorstellen, die haar gunstige positie langdurig beïnvloeden, zolang de EG niet als eenheid optreedt. Ook dit aspect van de betrekkingen tussen Nederland en Japan is wel degelijk van belang.

Het "wonder" Japan staat thans ook zelf voor nieuwe ontwikkelingen en veranderingen van haar eigen samenlevingsstructuur. Want na dertig jaar snelle industrialisatie en ongeëvenaard economisch succes, wordt het langzaam maar ook in Japan een probleem welvaart en welzijn met elkaar in overeenstemming te brengen. Werknemers eisen meer en maken zich meer dan vroeger druk om hun individuele belangen. Hogere eisen worden vooral gericht op meer programma's voor sociaal welzijn.

Een identiteitscrisis der Japanners die ook aanleiding gaf tot massale protestbewegingen. Het zijn vooral ook deze laatste facetten die ons noopten een themadag te organiseren over Japan, om zo meer inzicht en informatie te krijgen over dat verre fenomeen, dat ook in ons dagelijks leven zo ver heeft ingegrepen.

Een blik op de toekomst is voor ons jongeren immers nooit weg.....

programma

De Japan-commissie van de JOVD is er in geslaagd als één van haar afrondende activiteiten een groots opgezette themadag te organiseren. Deze themadag zal worden gehouden op maandag 12 oktober a.s. in het World Trade Centre in Rotterdam.

Het adres en telefoonnummer van het WTC is: Meent 134, 3001 DB ROTTERDAM, tel. 010-333611. Vanaf Rotterdam Centraal station is het binnen twee minuten makkelijk lopend te bereiken. De Meent is een zijstraat van de Coolsingel. Ter vergoeding van de lunch die zal worden aangeboden, zal een zo laag mogelijke entree worden geheven (natuurlijk speciaal tarief voor JOVDers). Ook zullen een aantal mensen uit het Nederlandse bedrijfsleven deze themadag bijwonen. Voor JOVDers geldt: graag zo spoedig mogelijke opgave van je komst bij Piet Heyn Goedhart (010-148171) of bij Erik Brinkman (010-217165 of 210705).

Het programma van de themadag luidt:

- 10.30 ontvangst en koffie
- 10.45 aanvang: opening door de ambassadeur van Japan
- 11.00 betoog prof. J.A. Stam Japannoloog aan de Erasmus Universiteit van Rotterdam
- 11.30 film over Japan van de JAL (Japan Air Lines) en het blad The Times
- 12.00 betoog J. Kamizawa, voorzitter van de Japanse kamer van koophandel en managing director van Mitsubishi Nederland BV

- 12.30 japans aperitief met lunch
- 14.00 aanvang middagprogramma: inleiding door mr. K. H. Beijen, staatssecretaris van exportzaken
- 14.15 inleidingen door de heren Reichstaler (Audi-Union), Giebel (voormalig directeur van de Economische Voorlichtingsdienst), Berings (van Gend & Loos) en van Heusden; allen mensen uit het bedrijfsleven die exportmissies naar Japan hebben geleid en die zeer veel ervaring hebben met Japan
- 15.15 pauze
- 15.45 forum onder leiding van mr. F. Bolkestein (fractiespecialist Buitenlandse zaken van de VVD) met de heren Reichstaler, Giebel, van Heusden en Schurink (directeur WTC)
- 17.00 sluiting door de heer Schurink.

De heer mr. Bolkestein zal gedurende de gehele dag als voorzitter optreden.

In oktober zal tijdens de themadag een korte notitie aanwezig zijn. Op het congres in november zal de commissie Japan haar werkzaamheden beëindigen door het aanbieden van een uitgebreide nota.

"Internationaal"

Door het beslag dat de grote hoeveelheid congresinformatie op dit nummer van DRIEMASTER legt, kunnen wij het verslag van de internationaal secretaris over zijn reizen naar het Midden - Oosten niet plaatsen. Het zal derhalve in de volgende editie van dit blad verschijnen.

REDAKTIE;

NEDERLANDER KANDIDAAT

Het Nederlands Platform voor Internationaal Jongerenwerk (NPIJ), waarbij ook de JOVD is aangesloten, heeft besloten haar voorzitter Ad Melkert kandidaat te stellen voor de functie van secretaris-generaal van het Europees Jeugdforum. Deze positie geldt als een topfunctie in het Europees internationale jongerenwerk. Het opzienbare besluit viel nadat duidelijk was geworden dat de huidige assistent secretaris-generaal van het Jeugdforum, Johnny Blanchette als enige kandidaat voor de post van secretaris-generaal zou overblijven, nu Gilbert Véron, die de functie nu vervult, met ingang van oktober ander werk in Parijs gaat vervullen. Blanchette heeft de afgelopen jaren aan hevige kritiek blootgestaan in het Jeugdforum, met name van NPIJ-zijde.

Melkert staat bekend als een kritikus van het Forum. De kritiek richt zich er met name op, dat het Forum te weinig aan concrete politieke daden toekomt en te veel met zichzelf en haar eigen structuur

bezig is. De afgelopen jaren was Melkert voorzitter van de Raad van Europese nationale jongerenplatforms (CENYC), de internationale koepelorganisatie van NPIJ.

Tijdens het laatstgehouden CENYC-congres, in juni jl. te Rolduc (Limburg), werd hevige kritiek uitgeoefend op het functioneren van het forum, en voorstellen voor verbetering aangedragen. Het Jeugdforum, waarin zo ongeveer alle Europese jongerenorganisaties zijn vertegenwoordigd (ook IFLRY is er lid van), zou een meer politieke rol naar de Europese Gemeenschappen toe moet spelen, de activiteiten worden nu nog teveel als touristische trips gezien, er zou efficiënter kunnen worden gewerkt.

De algemene vergadering van CENYC stelde vast dat zij het jongerenoverleg op oost-west niveau (de All European Youth and Student Cooperation als prioriteit van haar beleid zou houden. Van deze AEYSC kwam vorig jaar na tien jaar onderhandelen eindelijk het werkkader tot stand.

IFRLY

Eind juli werd in Odelzhausen (Beieren) het summercamp gehouden van de International Federation of Liberal and Radical Youth (IFRLY). Het summercamp was altijd een ontmoetingspunt voor bestuursleden en leden van liberale jongerenorganisaties uit heel Europa (en sinds kort ook uit de USA), waar zowel serieuze politiek beoefend wordt als vakantie gehouden. Ook dit summercamp bewees weer eens hoezeer opinies bepaald worden door nationale omstandigheden. Zo namen de Zweden (traditioneel aan de linkerzijde van IFLRY) het standpunt in dat druggebruik zo krachtig mogelijk moest worden aangepakt, terwijl de conservatieven in hun land nu juist voor legalisering

van soft-drugs zijn. Interessant was daarom ook het onderwerp van dit kamp: manieren van politiek campagne voeren. Alle lidorganisaties hadden voorbeelden meegebracht van acties die zij de afgelopen jaren gevoerd hadden: de Italianen over het abortus-referendum, de Schotten over de legalisatie van soft-drugs de Catalanen over hun onafhankelijkheid en zo meer. Hier leerden de aanwezige JOVD-ers hun lesje in politiek campagne voeren: waar de JOVD het laat bij het drukken van bijvoorbeeld buttons en posters met alleen de eigen naam erop, zijn onze buitenlandse collega's druk bezig met doelgerichte acties gericht op het bereiken van concrete resultaten. De deelnemers aan het summercamp brachten een uitgebreid bezoek aan het voormalige concentratiekamp Dachau, waar een krans werd gelegd met de tekst "Never again, IFLRY".

Er was een lang gesprek met mensen van de FDP-fractie in de gemeenteraad van München, en er waren gesprekken met vertegenwoordigers van de Sandinisten uit Nicaragua. Kortom een gevarieerd spectrum aan activiteiten. Werkgroepen hielden zich bezig met de doodstrafcampagne van IFLRY. Eén van de werkgroepen kreeg de deelnemers van het kamp zelf zover een sit-down actie te houden voor het Iranese consulaat, gericht tegen de hoeveelheid executies die in Iran voltrokken worden. De consul weigerde met de groep te spreken, maar een aantal Iranese studenten deelde stenciltjes uit die erop wezen dat we maar beter tegen het imperialisme van de Verenigde Staten konden protesteren. Toen de studenten werden uitgenodigd om in het kamp eens hierover te discussiëren, bleven ze echter weg.

Niet onvermeld moge blijven de fantastische resultaten die de JOVD-voetbalploeg bereikte. Eerst werd een ploeg van Noren en Zweden met 4-1 verslagen, daarna in de halve finale een Schots team met 1-0. Pas in de finale konden de JOVDers verslagen worden: door de Jungdemocraten. Dit verlies was ongetwijfeld te wijten aan het gebrek aan regen, die gedurende de eerste helft van het kamp met bakken uit de hemel was gevallen. Vandaar ook de tekening van IFLRY vice-president Walter Eschweiler met paraplu op de voorpagina van de kampkrant "The Daily Mud".

MOTIE 3

PERSVERKLARINGEN HOOFDBESTUUR Kennemerland

De JOVD in vergadering bijeen op 10 oktober te Maarssenbroek

OVERWEGENDE

-dat het hoofdbestuur van de JOVD geregeld uitspraken moet doen over allerlei politieke zaken
-dat voordat een persverklaring uitgaat de landelijke JOVD-vergadering niet altijd geraadpleegd kan worden
-dat wanneer een uitspraak wordt gedaan je spreekt namens een bepaalde groep die het in meerderheid eens is met een bepaald standpunt

CONSTATERENDE

-dat het hoofdbestuur recentelijk nog een uitspraak heeft gedaan ten aanzien van het neutronengranaat
-dat over dat standpunt uit de persverklaring van vergadering niet geraadpleegd is
-dat in de persverklaring termen voorkomen als "De JOVD" en "De liberale jongeren"
-dat alleen het hoofdbestuur over de persverklaring heeft gepraat en niet de liberale jongeren en de JOVD
SPREEKT ALS HAAR MENING UIT
-dat het hoofdbestuur van de JOVD alvorens zij een persverklaring uit geeft eerst de landelijke vergadering heeft geraadpleegd of voortaan alleen zal spreken namens het hoofdbestuur van de JOVD
en gaat over tot de orde van de dag

MOTIE 4

KERNCENTRALES Vechtstreek

De JOVD in vergadering bijeen op 10 oktober 1981 te Maarssenbroek,

OVERWEGENDE

-dat in de JOVD-energiesolutie geen uitspraak is gedaan over de bestaande kerncentrales in Nederland
-dat in het kader van het feit dat kerncentrales een hoofdpunt in het te voeren energiebeleid vormen een uitspraak van de JOVD niet achterwege mag blijven
-dat uit de energie-resolutie slechts afgeleid kan worden dat de JOVD zich uitspreekt voor de handhaving van de twee bestaande kerncentrales

SPREEKT ALS HAAR MENING UIT

-dat de bestaande kerncentrales in Dodewaard en Borssele in bedrijf moeten blijven met inachtneming van het gestelde in de energie-resolutie
en gaat over tot de orde van de dag

MOTIE 5 NEUTRONENGRANAAT Kennemerland

De JOVD in vergadering bijeen op 10 oktober 1981 te Maarssenbroek,

OVERWEGENDE

-dat het Warschau-pact in Europa een overwicht heeft aan militair materieel
-dat dit met name geldt voor de hoeveelheid conventionele wapens

-dat de dreiging van het Warschau-pact ook uitgaat van de hoeveelheid nucleaire wapens
-dat het voor het militaire evenwicht tussen de NAVO en het Warschau-pact noodzakelijk is dat de NAVO met haar defensie "up to date" blijft

CONSTATERENDE

-dat de VS heeft besloten tot het produceren van het neutronengranaat
-dat de USSR doorgaat met de producering van SS20 en straks de SS21 raketten
-dat dit de achterstand van de NAVO vergroot indien niet wordt overgegaan tot stationering van het neutronenwapen in Centraal Europa

SPREEKT ALS HAAR MENING UIT

-dat de NAVO en de Europese regeringen het neutronengranaat dienen te stationeren en zodoende het evenwicht in Centraal Europa te herstellen
en gaat over tot de orde van de dag.

Rooie Sien wil uit de NAVO! Anne Lize v.d. Stoel

Het lijkt de redactie een goed idee in de toekomst verslag te doen van congressen van politieke partijen. Zodoende hopen we het inzicht in het reilen en zeilen van politieke partijen te vergroten.

11 en 12 september vergaderden in Utrecht de Rooie Vrouwen. De agenda vermeldde onder meer de vaststelling van het Manifest Arbeid, de resolutie "Rooie Sien wil ontwapenen" en de verkiezing van de nieuwe landelijke kerngroep (LKG; het bestuur).

De scheidende landelijke contactvrouw (voorzitster) Pijkel Schröder hekelde in scherpe bewoordingen - ongebruikelijk, zo vernamen we in de wandelgangen - de gang van zaken rond de kabinetsformatie. De onderhandelingen werden gevoerd door het kleine kringetje Haagse heren buiten partijbestuur en fractie om. Het resultaat is er naar: het uiterst vage regeerakkoord, het inleveren van "strijdpunten" en het ontbreken van vrouwelijke PvdA-ministers.

Met name de abortuspassage kon geen goedkeuring wegdragen van de Rooie Vrouwen. (Ineke Haas-Berger en Nora Salomons hadden dan ook tegen dit onderdeel gestemd in de fractie; geen hoge score in een fractie van 44 personen!). Zaterdag werd dit standpunt nog eens onderstreept door de aanneming van een motie waarin de PvdA-bewindslieden werden opgedragen hun conclusies te trekken wanneer mocht blijken dat de abortushulpverlening zal verslechteren onder het bewind van CDA-minister Gardieners. Tenslotte vroeg mevrouw Schröder geen al te hoge ver-

wachtingen te koesteren van dit kabinet: per slot van rekening neemt een onbetrouwbaar, niet tot verandering genegen CDA deel aan het kabinet.

Manifest Arbeid

Aan het aantal ingediende amendementen (160 blz.) te zien leek het een roering congres te worden. We kwamen bedrogen uit. Braaf volgden de Rooie Vrouwen in meerderheid de preadvisering van de LKG. Het manifest wijt aan onze kapitalistische en patriarchale samenleving de ongelijke verdeling van arbeid en inkomen tussen mannen en vrouwen. Socialisme is een voorwaarde tot verandering, geen garantie. Een vrije keuze voor inrichting van het eigen leven hangt onverbrekkelijk samen met herverdeling van zowel arbeid binnenshuis als buitenshuis, nationaal en internationaal; bovendien dient ieder individu, ongeacht sekse, burgerlijke staat of gezinsomstandigheden, in staat te zijn in het eigen onderhoud te voorzien. De Rooie Vrouwen wijzen VUT, betaald educatief verlof, vrije vrijdagmiddag en langere vakanties af, wanneer het alleen maar geld kost en geen herverdeling oplevert. Het streven naar een feministisch-socialistische economische orde kan alleen verwezenlijkt worden door o.a.: samenwerking met gelijkgestemde vrouwenorganisaties, goede (her)scholing, vrouwen aan te moedigen deel te nemen aan het politieke werk, uitbanning van armoede en ongelijkheid en het toetsen van ontwikkelingsprojecten aan de positie van de vrouw in de derde wereld. Verbazingwekkend was de aanneming van het voorstel onaange-

naam en zwaar werk te humaniseren door een verkorting van de werkdag tot 5 uur. Mijns inziens blijft het werk dan even zwaar en onaangenaam! Zelfs met behoud van loon.

Uit de Navo

Vrijheid, sociale gerechtigheid en solidariteit vormen de voorwaarden voor een wereld zonder geweld. Daarom willen de Rooie Vrouwen onder meer: ratificering van Salt II, ombuiging van militaire naar civiele industrie, stopzetting van ontwikkeling en perfectie van alle soorten wapens, een duidelijk nee tegen modernisering en neutronenwapens, afbouw van nucleaire taken. Den Uyl kon met eigen ogen aanschouwen hoe de LKG probeerde de aanvaarding van het amendement "uittreden uit de NAVO" te voorkomen. Ronduit slecht was de preadvisering geweest: nu geen uitspraak doen, omdat het onderwerp volop in discussie is binnen de PvdA. (Op deze wijze ondermijn je wel je eigen bestaansrecht als politieke vrouwenorganisatie.) De mondelinge tegenwerpingen van de LKG waren aanzienlijk beter: het levert veel meer op binnen de Navo te blijven als kritisch lid dan je te isoleren door uittreden. Het mocht niet

baten, met overweldigende meerderheid stemde men voor het amendement.

Verkiezingen

Om onverkwikkelijke tafereelen te voorkomen besloot het congres af te zien van mondelinge aanbevelingen (iets voor de JOVD?). Pijkel Schröder werd uitgeleide gedaan door haar voorgangster mevrouw Ien van den Heuvel ("Rotterdam", "Rotterdam", scandeerde de zaal). Met 2:3 meerderheid sprak het congres zich uit voor frouwe Stoeckart, raadslid in Rotterdam, van Pijkel Schröder. "Gelukkig", hoorden we in de wandelgangen, "de andere kandidate is te politiek" (...) Van de overige gekozenen zal waarschijnlijk alleen Jeltje van Nieuwenhoven enige bekendheid genieten in JOVD-kringen. De nieuwe landelijke contactvrouw stelde de inmiddels Kamerlid geworden Amsterdamse als volgt voor aan de zaal: "Eindelijk is met Jeltje het contact gelegd tussen de fractie en de Rooie Vrouwen." Ongetwijfeld, maar collega Kamerlid Wijnje Jabaay zal wel even gelukkig hebben bij deze uitspraak. Overigens dient deze gezien te worden tegen de groeiende onvrede bij de Rooie Vrouwen over de betrokkenheid van Kamervrouwen bij hun organisatie.

VORMING Karin Blaauw

Ook dit najaar worden er weer diverse cursussen, bestemd voor diverse groepen JOVDers georganiseerd. Helaas of misschien gelukkig, is er echter wel wat verandering gekomen in de opzet van bepaalde activiteiten. Helaas, omdat gebleken is dat de belangstelling nu niet voor alle vormingsactiviteiten altijd even optimaal was, en gelukkig omdat we bij de nieuwe opzet ontzettend veel belangstellenden en geïnteresseerden verwachten, die met de opgedane kennis ook de afdeling weer tot steun kunnen zijn. Het Hoofdbestuur hecht veel belang aan de vormingsactiviteiten, daar dit DE manier is om door zelfwerkzaamheid bepaalde ideeën, vaardigheden of meningen eigen te maken. Hier heb je niet alleen binnen de JOVD, maar ook op school, op je sportclub of op je werk iets aan. Het primaire doel van de JOVD is natuurlijk om jongeren politiek bewust te maken, maar als je leert om je politieke standpunt duidelijk en helder uiteen te zetten, dan leer je tegelijkertijd om allerlei mogelijke onderwerpen uit te leggen en standpunten daarover te verdedigen.

A. introductiedagen: deze worden per regio 1 x per jaar georganiseerd. In dit najaar komen de afdelingen in het midden des lands (31-10) en in het zuiden van ons land (07-11) aan de beurt. De te behandelen onderwerpen zullen zijn: liberalisme als politieke stroming, de JOVD als organisatie en een stoomcursus vergader- en discussietechniek onder deskundige leiding.

B. kadercursus: op 12 en 13 december wordt een cursus "Hoger Onderwijs" georganiseerd, als voorbereiding

op het congresonderwerp van maart 1982
C. gemeenteraadscursus: deze cursus heeft tot doel om de deelnemers bij de komende gemeenteraadsverkiezingen inhoudelijk de gehele gang van zaken te kunnen laten volgen. De eerste dag van de cursus is bedoeld om te leren het verkiezingsprogramma te bespreken c.q. te amenderen. De overige dagen wordt de gemeenteraadproblematiek in zijn algemeenheid behandeld. Beide onderdelen zijn los van elkaar te volgen. data: 19-09/17-10/14-11
D. cursus vaardigheden: deze cursus wordt in samenwerking met het district Noord van 16-18 oktober a.s. gehouden in Oosterhesselen. Deelname staat in eerste instantie alleen open voor JOVD-leden uit Groningen, Friesland en Drenthe. doelstellingen van de cursus zijn: 1. verhoging van de motivatie om te kunnen participeren binnen de JOVD
2. vergroting van de vaardigheden om als lid te kunnen functioneren, zowel intern als extern.

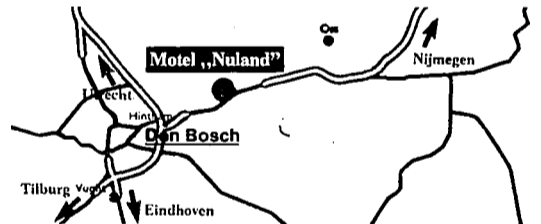
Uit bovenstaande uiteenzetting blijkt wel dat er genoeg activiteiten worden georganiseerd, maar bovenvermelde cursussen zijn niet het enige dat de JOVD te bieden heeft. Zo zijn er dit najaar ook nog een dag over de ondernemingsraden, een kaderweekend emancipatie en een congres over jeugdbeleid. Vandaar dat ik zou willen zeggen: DOE MEE, STEL JE AKTIEF OP EN BEZOEK DE AKTIVITEITEN DIE DE JOVD VOOR JOU ORGANISEERT!! Je bent immers niet voor niets lid geworden van de JOVD.

» CONGRESBON «

Motel „Nuland“

Rijksweg 25, Nuland. Telefoon: 04102 - 2231, telex 50448. Gelegen aan: Rijksweg Den Bosch - Oss - Nijmegen.
Faciliteiten: Ruime hal met receptie en lounge, bar, zalen voor partijen, recepties, koud/warm buffet tot 1000 personen. Speciale vergaderzalen tevens expositie ruimten. Recreatiezaal, verwarmd binnenzwembad, sauna en zonebanken. Mobil service station. **Faciliteiten Motalkamers:** bad, toilet, radio, telefoon verschillende suites en bruidsuites.

Het najaarscongres van de JOVD zal dit jaar plaatsvinden op zaterdag en zondag 21 en 22 november in Nuland (nabij Den Bosch) in Motel Nuland. Opgave is mogelijk door het opsturen van de bijgaande congresbon naar het algemeen secretariaat. Alleen betaling geldt NIET als opgave.

Voor niet op tijd betalende kan helaas niet worden gereserveerd.

Bereikbaarheid: per auto: het motel is gelegen aan de snelweg Den Bosch-Oss-Nijmegen
per bus: vanuit Den Bosch vertrekt lijn 61 elke vijf minuten over het hele uur.

Aankruisen wat gewenst wordt, a.u.b. blokletters gebruiken

NAAM..... ;Man/vrouw

ADRES.....

POSTCODE..... WOONPLAATS.....

AFDELING.....

geeft zich hierbij op als deelnemer aan de volgende onderdelen van het november congres van de JOVD te Nuland:

diner zaterdag	17,50
overnachting met ontbijt	32,50
lunch zondag	10,00
gehele congres	57,50

Ik zal er voor zorgen dat het verschuldigde bedrag UITERLIJK 31 OKTOBER A.S. bijgeschreven is op het postgironummer 953500 t.n.v. penningmeester JOVD te Amsterdam.

HANDTEKENING

DATUM.....

opgelet

Belangrijke, satirische en ironische mededelingen sturen aan:
ROB VAN DE PAS, SPAAKNES 21
1862 AV BERGEN NH, 02208-5839

'Prikbord'-december zal alleen gaan over het congres te Nederland.
Waarom: Ze hebben in het gelijk namige Motel n.l. een sauna, binnenzwembad en zonnebanken.

vermist

sinds B.A.V. te Hilversum: een St. Bernhardshond, reu, flink gebouwd en luisterend naar de naam Christiaan.
Vermoedelijke verblijfplaats omgeving 't Gooi e.o.
Eigenaresse is zeer onthand. Terug te bezorgen tegen hoge beloning.
Adres: JOVD afd. Leiden e.o. postbus 2114
2301 CC Leiden

Feministen: vrouwen die eerst hun BH weggooiden en dan steun komen vragen.
(met dank aan Margot en Pauline afd. 2-0 Drente)

D'66: Redelijk AltenaTef
(uit: Vrij Nederland)

Politiek is, volgens de Franse acteur Paul Valery, de kunst om de mensen te verhinderen zich bezig te houden met wat hen aangaat.
(met dank aan Renate Ingeborg Brouwers afd. Hart van Brabant)

verdacht

E.P. Vlaanderen tijdens congres: "Eh ja, meneer de voorzitter, ik weet eigenlijk niet wat in amendement 54 een condoomdinges (red. condominium) is, wilt u dat toelichten?"
Roelof Houwing: "Nou, meneer Vlaanderen, ik zal binnenkort bij u langs komen om de zaken met u door te nemen...."
Ander JOVD-lid: "Wel, meneer de voorzitter, ik moet toegeven dat het een uiterst rekbare zaak is".

(met dank aan de JOVD afd. Kennemerland)

28-10/30-10

IFLRY-seminar over Radical Democracy and Political Strategy in Bedano (Zwitserland)

30-10/1-11

Congres internationale federatie liberale en radicale jeugd (IFLRY) in Lugano (Zwitserland)

15-11/22-11

IFLRY-seminar over Use and Abuse of Drugs in Straatsburg.

6-11/8-11

European Youth and Student Conference on Environment in Bonmersvik (Zweden), in het kader van de oost-west jongerenconferentie AEYSC. IFLRY zal een delegatie zenden.

17-10, 14-11

Cursus Gemeenteraads-politiek PLAATS: Algemeen Secretariaat N.Z. Voorburgwal 288 A'dam
0-0-0-0

12-10

Themadag JAPAN
PLAATS: World Trade Centre Meent 134 Rotterdam, aanvang 10.30 uur.
0-0-0-0

31-10, 7-11

Introductie-dagen Midden en Zuid Nederland.
(zie verder Prikbord)
0-0-0-0

10-10

B.A.V. te Maarsen.
Feest afdeling Vechtstreek.
0-0-0-0

RIKBORD

Volgend jaar moeten we drie keer naar de stembus.
Hoezo drie keer?
Logisch toch, Gemeenteraad, Provinciale Staten en Tweede Kamer.
Ik denk dat ik dan maar weer VVD ga stemmen.

NOORD-ZUIDCOMMISSIE

JOVD-ers die belangstelling hebben voor noord-zuidproblematiek en willen meewerken aan de voorbereiding van de resolutie hierover, die op het zomercongres 1982 behandeld zal worden, kunnen zich schriftelijk aanmelden voor de betreffende commissie bij het algemeen secretariaat. Diepgaande kennis is geen absoluut vereiste, wel belangstelling en tijd.

JONGERENVERTEGENWOORDIGER V.N.

Wie bereid is driekwart jaar uit te trekken om Nederlands jongerenvertegenwoordiger te zijn bij de Verenigde Naties Algemene Vergadering te New York in 1982 kan contact opnemen met de internationaal secretaris. Dit najaar zal het hoofdbestuur beslissen welke JOVD-er(s) kandidaat zullen worden gesteld, het Politiek Jongerencontact beslist uiteindelijk begin 1982 over wie er zal gaan. De Jongerenvertegenwoordiger brengt drie maanden door in New York, en zal daarnaast een langdurige toernee langs Nederlandse scholen moeten maken.

Gehoord op het IFLRY-summercamp: "We are compromising towards a nowhere solution".

commentaar

Heeft u het gelezen?
De JOVD afd. Noord-Veluwe heeft het vertrouwen in twee van haar bestuursleden opgezegd en een spreekverbod opgelegd (net als in de S.U.).
Waarom?
De bewuste bestuursleden hebben tijdens hun vakantie op een van de eilanden, de JOVD-vlag beledigd (welke) en namens de JOVD gesproken.
Het hele incident was nog niet zo erg geweest als de pers zich niet met de zaak had bemoeit.
Maar de waarschijnlijk linkse journalist was er als de kippen bij om de heren op een super-corps-ballige wijze vast te leggen op fotopapier en af te drukken in de Leeuwardercourant.
Bovendien nog een verhaal over hun, conservatieve denken, pijp lurken, scotch drinken, bla bla en hun generende opmerkingen over maagden die nog moeder willen worden.
Een verhaal dat de bekende vooroordelen over de JOVD weer eens onderstreept.
Wat echte JOVD'ers in jaren proberen op te bouwen, lukt twee puberale, publiciteitsgeile "JOVD-ballen" in één krantenartikel af te breken. Deze heren zijn het JOVD-lidmaatschap niet waard.

IKV: liever rood dan dood!

De Scottish Young Liberals zijn niet erg enthousiast over de Social Democrat Party. Zij meldden op het summercamp dat wat hen betreft S.D.P. staat voor Still Defining our Policy.

kassa

De heer Swane en van de Pas willen met u wedden over het voortbestaan van Kabinet van Agt II.

Joost van Gilse tegen Rob van de Pas: Ha, Ha, dat is leuk voor 'Prikbord'.
Rob van de Pas: Ja inderdaad, jammer dat we hem niet kunnen plaatsen.

JOVD-echtpaar gekweekt.
Flora Honselaar en Pim Sniijders afd. Twente.
Namens de afdeling Twente en de Redactie Driemaster van harte.

Verloofd in Engeland.
Pamela Everhard en Chris Hulsbuis.
Namens de redactie van harte gefeliciteerd.

noodkreet

Het progressieve veertiendaagse blad ACHTERGROND dreigt voor de zaak van de linkse samenwerking verloren te gaan.
Binnen twee maanden verdwijnt het, tenzij er zo'n 2000 abonnee's bijkomen.
Abonnementsprijs bedraagt f48,- voor de periode van 1-10-1981-30-6-1982.
Schrijf naar: ACHTERGROND, antwoordnummer 4550, 3500 VH Utrecht.

Internationaal Secretaris, Jules Maaten wil graag post ontvangen.
Stuur hem af en toe eens een kaartje.
Zijn adres is: Herengracht 358, 1016 CH Amsterdam.

Zaeg kaerel, kom je bij mij dineren op 10 eukteuber, nee haelaas, ik haeb een party vaen ge aefdeling Vachtstraek.

Jan Jaap Fabriek: "Ik ben blij dat ik niet in het hoofdbestuur zit."
Jan van Zanen tegen Jan Jaap: "Wij ook!"

Hans Posthumus tijdens zomercongres: "Wij vrouwen krijzen

intro's

Er zullen dit jaar weer introductiedagen worden georganiseerd, voor elk deel van NEDERLAND één. In 1981 komen Midden-en Zuid-Nederland nog aan de beurt. De rest volgt in 1982.
De data zijn; Midden-Nederland op 31 oktober, Zuid-Nederland op 7 november.

Het programma luidt:
10.00 uur Aanvang
10.00-10.30 uur: Wat is Liberalisme
10.30-11.30 uur: Discussie
10.30-12.00 uur: Organisatie van de JOVD
12.00-12.30 uur: Discussie
12.30-13.30 uur: Lunch
13.30-14.00 uur: Vrij
14.00-17.00 uur: Discussie-en vergadertechniek
17.00-17.30 uur: Evaluatie

De kosten voor deze dag bedragen f15,- per persoon.

Plaats voor Midden-Nederland: Algemeen Secretariaat JOVD N.Z. Voorburgwal 288 Amsterdam

Bang voor een kernoorlog?
Gewoon lid worden van "Onkruid".
Onkruid vergaet niet.

EMANCIPATIE

In het weekend van 30 oktober t/m 1 november organiseert de emancipatiecommissie een themaweekend. De voorzitter van de emancipatieraad, mevrouw Eegje Schoo, heeft reeds haar medewerking toegezegd. Subsidie voor dit weekend werd aangevraagd bij CRM en is reeds toegezegd.

Doel van het weekend is, na te gaan wat je als vrouw in de politiek en met name in de JOVD met emancipatie kunt doen. Het vormingscentrum waar het weekend plaats zal vinden is uitgerust met moderne audiovisuele middelen (zoals video-apparatuur) waarvan wij gebruik kunnen maken.

In overleg met het vormingscentrum en de emancipatiewerkster van de VVD hebben we een voorlopig programma opgesteld, dat er als volgt uit ziet:

30/10 vrijdagavond:
-kennismaking
-persoonlijke invulling van het begrip emancipatie
-welke reacties zien we bij onszelf en bij de organisatie

31/10 zaterdagmorgen:
-oefening besluitvorming: hoe komt die tot stant in 't algemeen, in de JOVD in 't bijzonder. Zou het ook anders kunnen en zo ja, hoe dan
-oefening discussietechniek

31/10 zaterdagmiddag
-gesprek met mevr. Drs. E. Schoo

31/10 zaterdagavond
-film, politiek thema

1/11 zondagmorgen
-vaardigheidstraining in het opstellen v.e. motie/stelling/resolutie (over wat voorgaande dag is besproken

Plaats voor Zuid-Nederland
Café Restaurant De Witte
Bosscheweg 2
Vught
Je kunt je opgeven bij Karin Blaauw, telefoon 05172-2099 of woensdag en donderdag op het Algemeen Secretariaat. Deze dag is natuurlijk niet alleen voor nieuwe leden. Ook voor leden die wat meer van de organisatie willen weten.

Lieve Miekje,
Ik kon je stukje niet plaatsen. Het spijt me.

party

GROOT FEEST OP 10 OKTOBER

Direct na de BAV op 10 oktober organiseert de afdeling Vechtstreek een groot feest voor alle JOVD-leden uit den lande. Dit feest, ter ere van het éénjarig bestaan van Vechtstreek, belooft zeer gezellig te worden aansluitend op de BAV wordt een borrel gehouden met daarna een overdekt barbecue-festijn. Hierna bestaat de mogelijkheid tot dansen, kegelen rustig praten in het bruin café, etc. De muziek wordt verzorgd door een bekende discotheek uit het midden des lands. De prijzen zijn uiterst laag gehouden. Voor degenen die ver weg wonen, is een slaapregeling mogelijk. Iedereen die zich wil opgeven voor de barbecue (f12,50) en wil blijven slapen wordt verzocht dit tevoren te melden (i.v.m. vleesbestelling) aan Hans Posthumus (03465-64318) of Sjoerd Swane (03465-63995). Het feest wordt gehouden bij café OME KLAAS, LANGEGRACHT 43, MAARSEN.

1/11 zondagmiddag
-politieke discussie aan de hand van het 's morgens opgestelde (verdedigings motie bijv.)
-conclusie en evaluatie

Suggesties ter aanvulling van het programma zijn welkom.

Waarom een weekend alleen voor vrouwen vraag je je misschien af. We denken dat het een eerste aanzet kan zijn om eens goed na te denken over de inbreng van vrouwen en menen dat je dat het beste kunt proberen met mensen in dezelfde positie, aan de hand van de conclusies kan in overleg met het hoofdbestuur worden bekeken wat er in de toekomst dan zou kunnen gebeuren.

Om voorbereid op het weekend te komen, krijgt elke deelnemer van tevoren een leesmap thuisgestuurd. Met het oog daarop sluit de inschrijvings-termijn op 23 oktober. Dankzij een grote subsidie van CRM en een bijdrage van het hoofdbestuur kunnen de kosten beperkt blijven tot f 45,- per deelnemer (inclusief 2 overnachtingen en 5 maaltijden.).

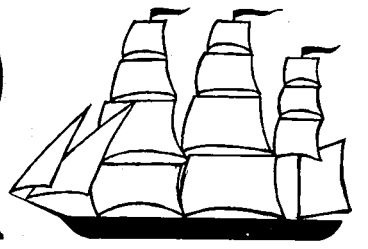
Je kunt inlichtingen krijgen over het weekend en/of je aanmelden bij:

Annette Schijvenaars
Kariboestraat 197
3523PE Utrecht, tel. 030-523207

Anne Lize van der Stoep
Weteringschans 114
1017 XT Amsterdam, tel. 020-252904

Anke de Rooij
Van Lidth de Jeudestraat 9
3581 GG Utrecht, tel. 030-315008

DRIEMASTER

OPINIEBLAD VAN DE J.O.V.D. - VERSCHIJNT 10 MAAL PER JAAR - JAARGANG 33, NUMMER 8, NOVEMBER 1981

Jeugdbeleid in kinderschoenen

Ada den Ottelander

Jeugdbeleid zal tijdens het JOVD-najaarscongres op 21 en 22 november in de schijnwerper komen te staan. Te verwachten valt, dat geen gebruik zal worden gemaakt van spotjes, maar van helder en niets verbergend licht. Terecht. Een politieke jongeren-organisatie dient veel belang te hechten aan jeugdbeleid. Het startschot is gegeven door de subcommissie jeugdbeleid. Het woord is nu aan het congres!

Een liberaal jeugdbeleid dient als uitgangspunt te hebben dat iedere jongere zich als individu optimaal kan ontplooiën naar zijn eigen vermogen, aard en belangstelling. Ontplooiing tot een burger, die zelf verantwoordelijkheid wil en kan nemen, die zelf mede bepaalt hoe onze democratische samenleving zich zal ontwikkelen.

De regering formuleert in de Raamnota Jeugdbeleid (van CRM uit 1981) het nog tot stand te brengen jeugdbeleid als volgt: 'jeugdbeleid is specifiek beleid van de overheid met betrekking tot de maatschappelijke positie van de jeugd en gericht op het scheppen van voorwaarden voor haar optimale ontplooiing. Het jeugdbeleid heeft nog geen een definitieve vorm. Dat kan ook niet. Men is nu nog bezig met een inventarisatie van beleidsvoornemens, beleidsontwerpen en wetgevingsactiviteiten, die speciaal betrekking hebben op de jeugd. Hier en daar is overleg tussen departementen. De regering gaat er vanuit dat een samennangende jeugdbeleid langs verschillende lijnen gevoerd moet worden, waarbij op elk beleidsterrein de voorwaarden geschapen of belemmeringen opgevoerd worden, die te maken hebben met de wezenlijke kenmerken van het ontplooiingsbegrip, opvoeding, bescherming en rust. Aldus de Raamnota Jeugdbeleid.

Ter vertaling van het bovenstaande: aandacht voor onderwijs, vorming, scholing, jeugdwerk, volkshuisvesting, kindbescherming, hulpverlening, inspraak, medezeggenschap, sport, recreatie. Kortom, een scala van aandachtspunten, die in moeten spelen op impulsen en behoeften van de betrokkenen zelf.

Behoeftes aan werk: waar te vinden, hoe te maken, wat voor ontplooiingsmogelijkheden? Behoeftes aan een woning: waar te vinden, bewoonbaar, betaalbaar? Behoeftes aan vorming: welke keuzemogelijkheden, inspraak? Ga zo maar door!

Jeugd, een groep van heel verschillende mensen. Verscheiden in leeftijd, afkomst, inkomenspositie, taalgebruik, denkrichting e.d. Maar ook een groep met gemeenschappelijke kenmerken, zoals een vaak zwakke sociaal-economische positie

een eigen cultuur (al is die per groep jongeren verschild), de ontwikkeling naar een 'volwaardige' plaats in de samenleving. Jonge mensen zijn niet zomaar in staat in de samenleving te stappen. Ervaring, kennis en vaardigheden moeten worden opgedaan. Zeker in een gecompliceerde maatschappij als die van ons.

Te grote bureaucratiesering, uitzichtloosheid, onvoldoende zich kunnen ontwikkelen geeft vele jongeren weinig toekomstperspectief. Meer dan 'gewenst' zijn er gevoelens machteloosheid, afhankelijkheid, ongelijkheid. Deze vertalen zich op verschillende manieren, zoals apathie, lusteloosheid, vluchten en agressie. Agressie in de vorm van geweldadig gedrag: beschadiging, vernieling van voorwerpen, andere mensen letsel toebrengen.

Een uiting kan ook zijn de geringe belangstelling die vele jongeren voor politiek hebben. De geringe politieke belangstelling vloeit onder andere uit de in maart van dit jaar gehouden steekproef onder 16 en 17 jarigen, uitgevoerd door het bureau Inter/View. De helft van de jongeren bleek nauwelijks tot geen interesse te hebben voor politiek. (Toekomstige kiezers!) Een triest gegeven. Op zich niet geheel verwonderlijk. Besluitvormingsprocessen zijn niet altijd even helder, taalgebruik niet altijd even begrijpelijk. Directe betrokkenheid van de politiek bij en op hun leven ervaren vele jongeren niet. Jongeren bezitten in het algemeen minder beïnvloedingsmogelijkheden. Hebben ze wel de noodzakelijke kennis en inzichten, dan is het vaak nog moeilijk om goed voor bepaalde belangen op te komen door gebrek aan of gebrekkige middelen. En/of door gebrek aan erkenning door die mensen die de beslissingsbevoegdheden hebben. Geen wonder dat vele jongeren het gevoel hebben afhankelijk te zijn!

Wat moet gebeuren? Goed letten op signalen. Oorzaken opzoeken en aanpakken. Gevolgen bestrijden kan nodig zijn, kan een (tijdelijke) oplossing bieden, maar veel belangrijker is het aanpakken van de oorzaken. Er ligt een taak voor de JOVD om het jeugdbeleid, dat nu nog in de kinderschoenen staat, in deze richting te ontwikkelen.

Herstel Coalitie

Roelof Houwing

In de juni-Driemaster is reeds de verwachting uitgesproken en in het septembernummer van de Driemaster is de dreiging van een val van het tweede kabinet van Agt meer inhoudelijk aangegeven op basis van het regeerakkoord.

In dit nummer kunnen we constateren dat het allemaal nog sneller is gegaan dan wel verwacht was.

We hoeven niet terug te komen op wat gebeurd is, maar zullen ons richten op de toekomst. De lijmpoging is geslaagd, de gewapende vrede lijkt hersteld zou je kunnen zeggen, getuige de reeds ontstane onenigheid over de kinderbijslag.

Er is een middeling gevonden in het verschil van mening zoals deze zich voordoet. Het financieringsstekort zal mogelijk boven de 6,5% uitkomen, het werkgelegenheidsplan van Den Uyl heeft enig cachet gekregen middels de solidariteitsheffing (een verkapte belastingmaatregel).

De Partij van de Arbeid-achterban mag dan nu ook zijn ontevredenheid uitspreken met betrekking tot de positie van de minima.

De kans op herstel van deze coalitie is mijns inziens door een aantal factoren vergroot.

In de eerste plaats had men niet kunnen doen alsof er niet net verkiezingen zijn gehouden. Het betekent dat ondanks de voorveerderlei interpretaties aanleiding gevende verkiezingsuitslag meer gewicht moet worden toegekend, dan sommigen wel veronderstellen.

Het uiterste moet worden gedaan om de kiezer niet te frustreren. In de tweede plaats is er nu nog niet een doorslaggevend argument voor D'66 om terug te komen op haar samenwerkingsresolutie. Voor D'66 lijken er nog steeds goede mogelijkheden om aan haar eerste voorkeur inhoud te geven. Overigens heeft D'66 voorman Terlouw ook nooit twijfel laten bestaan over het feit dat de resolutie gold en geldt t.a.v. de afgelopen verkiezingen. Er zal voor D'66 een langere crisissituatie nodig zijn om zonder verlies aan achterban toch aan diezelfde achterban duidelijk te kunnen maken, dat de tot nu toe consequent

gehandhaafde samenwerkingsresolutie niet meer in het belang van de bestuurbaarheid van het land is.

Ten derde blijken de marges voor V.V.D. en C.D.A. om gezamenlijk een meerderheid te behalen, op basis van de opiniepeilingen, niet groot genoeg.

Ook deze twee partijen zullen hierbij ongetwijfeld in hun achterhoofd houden, de noodzakelijk onwrikbare houding van D'66.

Al met al lijkt het erop dat het thans gelijmde kabinet een donkere gang zal maken. De reeds wederom ontsproten onoverwinnelijkheden zullen waarschijnlijk de tijd rijp gaan maken voor nieuwe verkiezingen.

In de komende fase van het gelijmde kabinet zouden wel eens nieuwe ontwikkelingen in de verschillende partijen in een stroomversnelling kunnen raken.

Het is duidelijk dat er zowel in D'66, de PvdA en in zekere mate binnen de VVD de bakens worden verzet. De strijd in de Partij van de Arbeid is al enige tijd aan de gang, echter een tekort aan tastbaar resultaat zal de discussie tussen de fundamentalisten en de bestuurders verheven. Volgens de meer radicale leden van de partij doen de bestuurders andere dingen dan waar toe de beginselen oproepen en partijvoorzitter van den Berg geeft graag de ruimte aan deze discussie.

Een waarschijnlijke consequentie van deze radicaliserings-tendens is een jarenlange oppositie om daarna, zo wordt gedacht, middels een effect à la Mitterand weer op het toneel van de macht te verschijnen. In ieder geval zal de Partij van de Arbeid, zolang de discussie duurt een tweeslachtige partij blijven met een voortdurend verlies ter rechterzijde.

D'66 schat deze ontwikkeling goed in en het is niet zuiver toecallig dat deze partij inmiddels de contacten met de engelse Social Democratic Party (SDP) heeft gelegd. Een term die de voorzitter van de VVD voor D'66 gebruikte "rechtse socialisten" lijkt materieel niet een onjuiste typering.

Het licht dient hierbij te schijnen op de immens grote achterban welke D'66 bij de Partij van de Arbeid weghaalt. Hoewel de mogelijkheden voor de VVD om zich als oppositiepartij te profileren zich nog niet veelvuldig hebben voorgedaan, lijkt ook hier een andere invalshoek te worden gekozen.

De fractievoorzitter in de Tweede Kamer sprak van een zakelijke, constructieve benadering. De voorzitter van de VVD maakt duidelijk dat de VVD niet vastgeroest zit en zeker niet is te typeren als een club rechtse lieden in de Nederlandse politiek.

Op het moment dat men zegt dat kiezer opschuift naar rechts kun je evengoed constateren dat de positie van de genoemde partijen verschuiven. Het lijkt meer en meer mogelijk bij nieuwe verkiezingen de centrale invloed van het CDA met name op specifiek liberale beleidsterreinen sterk terug te dringen.

DRIEMASTER

VOOR JOU!

- Ik word lid (mijn geboortjaar is 19...)
- Ik wil donateur worden.
- Ik wil abonnee van DRIEMASTER worden en zal het abonnementsgeld (f27,50) met de toegezonden acceptgirokaart voldoen.
- Ik wil graag meer informatie over de JOVD.

NAAM _____

ADRES _____

POSTCODE _____ PLAATS _____

Opsturen aan JOVD, Nieuwezijds Voorburgwal 288, 1012 RT AMSTERDAM

HANDETEKING: _____

COLOFON

DRIEMASTER
het schip van de vrijheid
voortgestuwd door
verantwoordelijkheid,
verdraagzaamheid en
sociale rechtvaardigheid

REDAKTIEADRES

Mr. D.U. Stikkerhuis
N.Z. Voorburgwal 288
1012 RT AMSTERDAM
tel. 020-242000

REDAKTIE

hoofdredakteur
Wiljan loomans
Noorderstraat 20
1621 HW HOORN
tel. 02290-14604

eindredakteur

Wim Fels
van de Goesstraat 4
3521 TL UTRECHT
tel. 030-939981

internationaal redakteur

Frank van de Vorm
Hof de Vriendschap 9
3312 EJ DORDRECHT
tel. 078-148989

redakteur verenigingsnieuws

Caroline Loen
Sijmen Grootstraat 22
1135 HN EDAM
tel. 02993-62515

redakteur "prikbord"

Rob van de Pas
Spaaknes 21
1862 AV BERGEN
tel. 02208-5839

redactie algemene politiek
voor dit nummer gevoerd door
de hoofdredakteur i.s.m.
Annette Schijvenaars en Ada
den Ottelander, p/a
Stolberglaan 41
3583 XL UTRECHT
tel. 030-517537

opmaakredakteur

Kees Ensingh
Fred. van Eedenlaan 33
2321 BB LEIDEN
tel. 071-310240

hoofdbestuursauditor

Joost van Gilse

DRUKWERK
Drukkerij Ebel Noorman BV
Groningen

ADVERTENTIES

Voor plaatsing van adverten-
ties in DRIEMASTER kan men
contact opnemen met de voor-
zitter.

HOOFDBESTUUR

voorzitter
Roelof Houwing
Spilsluizen 24
9712 NT GRONINGEN
tel. 050-131255

vice-voorzitter politiek

Marco Swart
Campuslaan 27-312
7522 NC ENSCHEDE
tel. 053-894893

vice-voorzitter

organisatie
Jan van Zanen
Lingerzijde 47
1135 AN EDAM
tel. 02293-72910

algemeen secretaris

Joost van Gilse
Koningslaan 57
1406 GG BUSSUM
tel. 02159-11960

internationaal secretaris

Jules Maaten
Herengracht 358
1016 CH AMSTERDAM
TEL. 020-277618

penningmeester

Hans Veltkamp
Kerkplein 1
8051 GH HATTEM
tel. 05206-41812/43460

tweede secretaris

Nasta Vulik
Gentiaanstraat 444
7322 CE APELDOORN
tel. 055-667052

Vers in de kamer

Waar het gaat om politieke wapenfeiten pleegt de journalist de meer bekende politici om commentaar te vragen. De komende tijd wil DRIEMASTER eens buiten dat kleine kringetje dames en heren treden en nieuwe kamerleden aan het woord laten. Zo spraken wij op 22 en 23 oktober - dat was dus vóór het wetslagen van de lijmpoging - met Eveline Herfkens (PvdA), Jacob Kohnstamm (D'66) en Aad de Jonge (CDA). Zij gaven aan hoe zij de politieke situatie van dat moment beoordeelden. Nu we weten hoe de crisis is opgelost, is het aardig om te bekijken of men het toen, op 22 en 23 oktober, al bij het rechte eind na...

Wat is hun indruk van de situatie?

Eveline Herfkens: "De PvdA-fractie weet eigenlijk niet meer dan de geïnteresseerde krantelezer. Uit de kranten krijg je de indruk dat de bewindslieden en de fracties het onderling niet eens zijn. Een onjuiste indruk; nadat fractievoorzitter Meijer de breuk had toegelicht in de fractie bestond er begrip voor de situatie. Over de oplossing bestaat onduidelijkheid, maar die zal niet gevonden worden zonder dat iemand door de bocht gaat." Jacob Kohnstamm: "Het is moeilijk te verkroppen dat na zulke moeilijke en langdurige onderhandelingen het kabinet zo snel struikelde. Als je alle problemen van Nederland overziet, gaat het eigenlijk om een betrekkelijk klein geschied. Aad de Jonge: "De breuk is een slechte zaak, om drie redenen te weten: a. dat het kabinet er niet zelf uitkomt; b. al het parlementaire werk stilligt en niemand weet wat er gaat gebeuren, en c. de samenwerking binnen het kabinet zal onder de crisis lijden."

JONGEREN

De drie kamerleden vinden dat het aanzien van de politiek er door de crisis niet beter op is geworden. Met name jongeren, die de weg naar jongerenorganisaties en politieke partijen toch al moeilijk vinden, zullen er weinig van begrepen hebben. Over de oorzaken van de breuk bestaat eveneens overeenstemming: de erfenis van Van Agt I, de tegenvallende aardgasbaten, de opwaardering van de gulden. Bovendien gunde het kabinet zichzelf een te lange inwerkperiode, waardoor men tijd tekort kwam voor het opstellen van de regeringsverklaring.

Regeringspartijen spreken hier over "nieuwe feiten". Op de opwaardering na had men dit alles toch in de eerste informatieperiode kunnen weten ...?

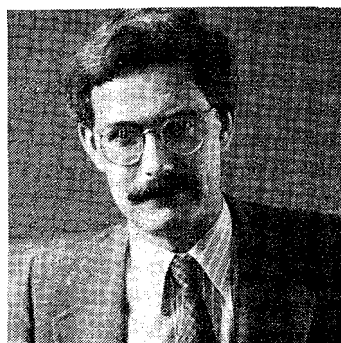
Kohnstamm vraagt zich af of de in augustus door de departementen verstrekte cijfers wel kloppen met de werkelijkheid. "Daarom heeft D'66 gevraagd om een actuele boedelbeschrijving. Vreemd ge noeg stemde de VVD in met dit verzoek."

Naar de mening van De Jonge vond de besluitvorming toen plaats in een besloten gezelschap. Niet voor niets zei het CDA "Neen" tegen het toen bereikte resultaat. Nu doet zich dezelfde situatie voor: de fractievoorzitters spreken elkaar regelmatig en lopen in en uit bij de informateurs, terwijl de fracties vrijwel niets weten. Daardoor kunnen de fracties weer voor de keuze komen: slikken of stikken. "Oppositie-leider Wiegel had wel een beetje gelijk, toen hij het gebrek aan openheid hekelde," aldus De Jonge.

Het PvdA-kamerlid acht wederom bewezen dat de invloed van de overheid op onze economie beperkt is. "Daarom kun je bij de cijfers vraagtekens zetten. Wat is de waarde van die cijfers? Hoeveel mensen leven van een minimuminkomen? Hoe groot is het zwart-geld-circuit? Vragen, die de besluitvorming er niet makkelijker op maken."

KOPPENSNELLEN

Vooraf Den Uyl krijgt zware kritiek te verduren. Zijn personele wijzigingen onontkoombaar? "De PvdA-fractie heeft 'ja' gezegd tegen het akkoord en deze ploeg bewindslieden. Mochten CDA en D'66 vasthouden aan personele wijzigingen, dan kan dat niets anders betekenen dan het vetrek van Van Agt, Van der Stee, Terlouw en Den Uyl. Ook de twee andere fracties weten dat het werkgelegenheidsplan één van de grote doelstellingen van het kabinet is. Regeren betekende voor Van Agt I op de winkel passen. Voor de PvdA met Den Uyl betekent het vechten voor de werkgelegenheid. D'66 denkt te traditioneel en weinig creatief: deze partij geeft de hoogste prioriteit aan het terugdringen van het financieringstekort. Is dat vernieuwend, de invulling van het redelijk alternatief?" merkt Eveline Herfkens op.

Aad de Jonge vindt het praten over personele wijzigingen onjuist. "Dat is een partij de schuldvraag toespelen. We hebben als CDA-fractie niet gesproken over 'koppensnellen', wel over het zakelijke probleem: waar schep je als overheid werk? In de quatuor sector, zoals de PvdA wil, of in de industrie, wat D'66 en CDA wensen. De PvdA moet niet de indruk wekken als enige partij te vechten voor werkgelegenheid. De informatie zal leiden tot wijzigingen van het akkoord. Dan zullen in de eerste plaats de bewindslieden moeten beslissen of ze samen doorgaan."

D'66 bepleitte reconstructie, d.w.z. de fracties moeten zich voorbereiden op wijzigingen in het regeerakkoord met personele wijzigingen. Ter toelichting zegt Kohnstamm: "Zowel uit de verkiezingsprogramma's als de campagne blijkt dat D'66 dicht bij het CDA dan bij de PvdA staat, wanneer het gaat over het terugdringen van het tekort. Uit het regeerakkoord vloeit niet het door Den Uyl gewenste bedrag voort. Het is de grote stommigheid van de PvdA-top wanneer ze dat nu pas ontdekken. De grote broer schijnt eraan te moeten wennen dat de kleine broer een eigen mening heeft. Daarmee is tegelijkertijd Wiegel's geroep

Anne Lize v.d. Stoel

over de bijwagenfunctie van D'66 naar het rijk der fabelen verwezen.

De PvdA- en D'66-kamerleden zitten wel op één lijn wanneer we spreken over mogelijke nieuwe structuurblokken; die zullen er niet komen. Het CDA-kamerlid twijfelt daaraan. Hij voorziet problemen bij de kernwapen- en kernenergieproblematiek en hij stelt vast dat het regeerakkoord niet voor niet vaag is: de meningen van deze drie partijen lopen hier sterk uiteen.

De samenwerking tussen PvdA en VVD staat weer in de belangstelling. Hoe denken deze drie erover?

Jacob Kohnstamm: "Historisch gezien zijn socialistische en liberalen vooruitstrevende mensen

en moet samenwerking tot de mogelijkheden behoren. Onze tweede voorkeur voor regeringssamenwerking gaat uit naar PvdA, VVD en D'66. De Des Indes-besprekingen worden nu serieuzer aangepakt en projectmatige uitwisseling tussen de wetenschappelijke bureaus biedt perspectief. Zolang echter de PvdA formeel de VVD en Wiegel door zijn uitlatingen de PvdA uitsluit, komt het er voorlopig niet van."

Zolang de middenpositie blijft voorbehouden aan het CDA en D'66, zal de samenwerking er niet komen, denkt Aad de Jonge. "Tussen PvdA en VVD bestaat m.n. grote overeenkomst m.b.t. ethische onderwerpen. Euthanasie en Abortus, bijvoorbeeld. Ondanks de smalle financieel-economische marges valt er weinig overeenkomst te constateren op sociaal-economisch gebied, hetzelfde geldt voor defensie. Het CDA zoekt de oppositie niet, maar mocht de roep om samenwerking tussen PvdA en VVD aanhouden, dan moeten wij ons voorbereiden op oppositie."

Eveline Herfkens tenslotte gelooft dat samenwerking wel mogelijk tot stand kan komen. Vooroverleg tussen PvdA en VVD komt regelmatig voor. "Ik noem geen namen, anders prijs je goedwillenden alleen maar het graf in. Vrede en veiligheid blijft een probleem, dat diepgaand bediscussieerd moet worden. Financieel-economisch bekeken ken ik geen rechtser VVD-kamerleden dan bijvoorbeeld de CDA-ministers Van Dijk en Van der Stee."

Mocht Eveline in het kader van de Des Indes-besprekingen een steen kunnen bijdragen door deelname aan een werkgroep "Noord-Zuid-dialog", dan is zij daar graag toe bereid.

D.H.M. Dental Depot

Leverancier van tandheelkundige benodigdheden

- * Wij verzorgen de totale inrichting van Uw praktijk
- * Ruim assortiment handinstrumentarium verbruiksmaterialen
- * Bel eens: 05910-13915 te Emmen

Documentatiemap met uitgebreide informatie ligt voor U klaar

Haagjesweg 263
Postbus 138
7800 AC Emmen

Kort en krachtig

Zotheid

In gemoede kun je je afvragen of informateurs goed kunnen functioneren. Akkoord, het moeten mensen zijn van binnenuit, met politieke know-how. Maar wat moeten we met economische deskundigen (wie volgen? Palmologen of zelfs sociologen?) die in economische geheimtaal oplossingen gaan brengen in een politiek conflict? Een soort supercollege van deskundigen, aan wiens interpretatie de ministers eigenlijk niet gebonden zijn? Is het niet de zotheid gekroond?

Jan van Zanen

Schande!

sjoerd swane

De beschamende vertoning die "onze" volksvertegenwoordigers in de afgelopen maanden opgevoerd hebben, heeft de geloofwaardigheid van de politiek tot een dieptepunt doen dalen. Het sprookje dat CDA, PvdA en D'66 tot elkaar veroordeeld zouden zijn, is zo vaak verkondigd dat iedereen het bijna is gaan geloven. Het was niet verbazingwekkend dat het tweede kabinet van Agt reeds na enkele weken struikelde: waren CDA en D'66 geneigd om eindelijk de sanering van de economie aan te pakken, de PvdA bleef zich verzetten tegen een gezond budgettair beleid. Helaas zijn de partijen het toch weer "eens" geworden: de belastingbetaler wordt verder de hoek ingedrukt, maar van een eensgezinde crisisbestrijding kan geen sprake zijn. De eerste dag na het nieuwe accorderoleden de bewindslieden al weer vechtend over het Binnenhof.

De PvdA staat in het parlement met haar sociaal-economisch beleid volstrekt geïsoleerd: CDA, VVD en D'66 staan op dit punt heel wat dichterbij elkaar. Het is dan ook jammer dat D'66 niet de moed heeft om dit openlijk te erkennen en de blokkade tegen de VVD op te heffen. Van een kabinet CDA-PvdA-D'66 valt weinig te verwachten, maar D'66 gaat tegen beter weten door. Blijkbaar voert deze partij haar IMAGE hoger in het vaandel dan het LANDSBE-LANG. En daarvoor is slechts één kwalificatie: een schande

Jeugd-beleid?

sjoerd swane

Op het najaarscongres van de JOVD zal de discussie over de ontwerp-resolutie jeugdbeleid centraal staan: een onderwerp waarvan bij uitstek verwacht mag worden dat de JOVD nieuwe, constructieve en verrassende ideeën aandraagt. Helaas blijkt niets minder waar: de commissie trapt een aantal open deuren in, voert een aantal oude ideeën ten tonele die lange tijd geleden actueel waren en stelt een aantal zaken ter discussie die de JOVD al een jaar geleden heeft aangenomen. De ontwerp-resolutie mist verder elke onderlinge samenhang, zodat het slechts beschamend genoemd kan worden dat het hoofdbestuur deze ontwerp-resolutie voor publicatie vatbaat achtte.

De afdelingen en districten reageerden, zoals te verwachten viel, massaal: nimmer werden op een resolutie een zó grote hoeveelheid moties en amendementen ingediend. Nimmer ook waren de verschillende stromingen binnen de JOVD het zo met elkaar eens: afkeurings- en schrappingsmoties met betrekking tot de GEHELE ontwerp-resolutie werden onder andere ingediend door de districten Noord, West en 't Gooi en alle afdelingen in de kop van Noord-Holland en afdelingen als Kennemerland, Vechtstreek en Langstraat. Meer dan 50 pagina's amendementen en moties werden ingediend.

Het hoofdbestuur staat slechts één beslissing open: de resolutie intrekken. Het valt te hopen dat een nieuwe commissie wordt ingesteld die na een gedegen studie een goed onderbouwde resolutie voorlegt aan de Algemene Vergadering. Behandeling van deze resolutie kan slechts tot gevolg hebben dat de JOVD zich belachelijk maakt.

Zaad

Wim Fels

De zogenaamde ethici stonden weer eens te dringen toen prof. Kremer weigerde om homoseksuele mannen te accepteren als zaaddonor voor de Utrechtse spermabank. Dit riekt aldus de ethici naar discriminatie en dus diende Kremer scherp veroordeeld te worden: bij zijn uitleg maakte hij helaas enige tactische fouten, waardoor de discussie losbarstte. Overdreven? "Hetzelfde geldt voor negers, als een patiënte per sé een donker kindje wil, en ze kan dat goed beargumenteren, dan werk ik daar aan mee". Met dit soort uitspraken kwam het gemekker van de formeel verontwaardigde minderheden goed op gang: "Soms ook nog met blond haar en blauwe ogen, waar hebben we dat meer gehoord, dokter?" En prompt wordt prof. Kremer voor fascist uitgemaakt. Schrijver dezes is echter van mening dat er wat al te lichtzinnig over de argumenten van Kremer is heengewalst. Hij insemineert wel degelijk homozaad als zijn patiënten dat willen en er goede argumenten voor weten aan te dragen. Zijn weigering betreffende homozaad gold alleen voor het zgn. meerderheidspakket, de voorraad die in het gros van de gevallen gebruikt wordt. Het zaad dat afkomstig is van de statistische meerderheid van de mannelijke Nederlandse bevolking. Als er gevaar bestaat voor bijv. een 'rhesusbaby' kan Kremer ook op grond van bloedgroep selecteren. Als wij ons dan realiseren wat de relevantie van dit soort mooie ethische discussies is, dan kunnen we kort en krachtig zijn: prof. Kremer heeft belangrijker dingen te doen dan zich met dit soort discussies bezig te moeten houden.

motel hoogeveen
in alle rust vergaderen, met alle comfort, in een modern motel.

- seminars, vergaderingen
- dagvergaderarr. v.a. 7.22.50 p.p. incl. koffie, thee en lunch, geen zaalhuur
- meerdaags vergaderarr. f. 80.-p.p. incl. overnachting, lunch, diner, ontbijt, koffie en thee.

IDEAAL GELEGEN VOOR MIDDEN EN NOORD NEDERLAND aan de A-28 amersfoort-groningen ter hoogte van het klaverblad hoogeveen.

EEN OASE VAN VRIENDELIJKHEID!

Bowlingcentrum met 10 banen (AMF), bar, eetcounter en darthoek.

RESERVERINGEN: MATHJUSENSTRAAT 1, 7907 AP HOOGVEEEN, TELEFOON 05280-63303, TELEX 42639 MOHGVNL

Uraan of kolen?

paul termote

Onder de titel "Uraan of kolen" heeft de JOVD-RIJNMOND, in samenwerking met het bestuur van de Juridische faculteit van de Erasmus Universiteit in Rotterdam op 8 oktober j.l., een openbaar debat georganiseerd. De grote belangstelling (bijna 400 geïnteresseerden!) was ongetwijfeld te danken aan het feit dat de organisatoren een aantal bekende sprekers bereid hadden gevonden om mee te werken aan dit debat.

De inleider, de Brit prof.dr. Peter Odell, staat bekend om zijn optimistische kijk op de wereldvoorraad fossiele brandstoffen. In zijn ogen is er geen feitelijk te kort, maar wordt een te kort slechts gecreëerd door kortzichtig beleid; een beleid waarbij de investeringen in en de exploitatie van bekende en nog onontdekte velden onvoldoende gestimuleerd wordt. Enerzijds zullen de regeringen oliemaatschappijen beter moeten controleren m.b.t. schattingen van de voorraden in de bekende olievelden. Anderzijds zal men de verleiding moeten weerstaan om onder druk van de economische achteruitgang de winsten sterk af te

romen, omdat daardoor de belangstelling van oliemaatschappijen voor proefboringen en het in exploitatie nemen van kleine velden danig zal dalen. Aangezien er voldoende gas- en olievoorraden zijn voor de eerste vijftig jaar (bij gematigde groei en forse investeringen in energie besparende projecten) wijst prof.dr. Odell het gebruik van kernenergie van de hand, omdat naar zijn mening kernenergie aanzienlijk duurder is dan niet-nucleaire energie.

De voorzitter van het debat, Jhr. mr. de Brauw, tevens voorzitter van de stuurgroep B.M.D., nam de gelegenheid te baat om naast algemene opmerkingen over de opzet, doel en betekenis van de B.M.D., een aantal opmerkingen te maken die er over de twee "scholen" in de loop van de discussie naar zijn mening ontstaan zijn. Enerzijds de school die een gematigde economische groei noodzakelijk acht, en zich afvraagt of naast gas en olie alleen kolen ingezet moet worden of dat er nog een vierde energiedrager (uraan) een wezenlijke rol in onze energievoorziening moet spelen.

Anderzijds de school die een verdere economische groei niet wenselijk acht i.v.m. de schaarste aan basisgrondstoffen en energiedragers en i.v.m. de verdergaande vervuiling van lucht, water en bodem. Zij vinden kolen en zeker uraan te dure en te sterk vervuulende energiedragers. Jhr. mr. de Brauw verweet de organisatoren door het kiezen van de titel "Uraan of kolen" expliciet een voorkeur uit te spreken voor een van de scholen.

Dr. Zijlstra, lid tweede kamerfractie PvdA, verwoorde het bekende PvdA-standpunt (geen kernenergie, sluiten Dodewaard en Borssele).

Dr. Braams, lid tweede kamerfractie VVD, benadrukte met name het zgn. 'Broeikas-effect'. Dit houdt in dat bij intensief gebruik van fossiele brandstoffen de kooldioxide-concentratie in de atmosfeer stijgt, waardoor een temperatuurstijging optreedt die het landijs van de Zuid-Pool gedeeltelijk doet smelten. Gevolg: een geleidelijke stijging van het zeewater-niveau.

Prof.dr. Odell, die voor intensief gebruik van fossiele brand-

stoffen is, verdedigde zich door er op te wijzen dat de kooldioxide-concentratie in de atmosfeer niet de belangrijkste bepalende factor van de aardtemperatuur in de toekomst is. Ook is het verband tussen de kooldioxide-concentratie en de aardtemperatuur niet eenduidig bepaald, aldus prof.dr. Odell.

Dr. van Loon, wetenschappelijk redacteur afdeling kernfysica van de KEMA en tevens auteur van het boekje "Kernenergie: voor of tegen?", stelde dat kernenergie niet duurder (veilige opslag in Zoutkoepels) veilig (minder doden in normaal bedrijf dan bijvoorbeeld kolen centrales) en milieuvriendelijk is (beperkte hoeveelheid radioactief afval). De heer Berebroek hoofd projectenadministratie KEMA en bestuurslid VVD-Nijmegen lichtte de economische aspecten toe.

Ir. Storm van Leeuwen, medewerker van de afdeling scenario-studie Centrum voor Energie Besparing te Delft, en auteur van het boekje "Tussen Kernenergie en Kolen; een analyse", heeft met name het standpunt van de "tweede school", op zakelijke

en nuchtere wijze uiteengezet. Volgens zijn berekeningen is KE aanzienlijk duurder dan de andere vormen van energieopwekking en ontvalt daarmee het belangrijkste argument om kernenergie te blijven gebruiken.

De vragen na de pauze hadden betrekking op de gevaren van straling, radio-actief afval en CO₂ in de atmosfeer. De vragenstellers hadden, ofschoon niet allen dit even expliciet stelden, duidelijk meer behoefte aan eensgezindheid van de zgn. "deskundigen" opdat het voor de "gewone" Nederlander mogelijk zou worden te overzien welke consequenties een bepaalde keuze heeft voor de nederlandse economie en voor de volksgezondheid op korte en langere termijn.

De stuurgroep B.M.D. zal, aldus Jhr. mr. de Brauw, medio 1982 aan deze behoefte tegemoet komen door in een tussenrapport de consequenties van verschillende scenario's in b.v. macro-economische modellen door te rekenen.

Markermeer moet blijven

Op het najaarscongres zal het hoofdbestuur de algemene vergadering een motie voorleggen over de Markerwaard. Als een voorbereiding op de discussie hierover, publiceren wij een rapportje van de afdeling Waterland, waarin wordt ingegaan op een enkele nadelen van inpoldering. De afdeling Waterland heeft middels dit rapportje ook inspraak geleverd in de PKB-procedure over de Markerwaard.

Dit rapportje poogt enige argumenten aan te dragen die duidelijk maken dat inpoldering van het Markermeer een slechte zaak zou zijn. Tegen inpoldering zijn zeer vele argumenten aan te dragen; de JOVD Waterland heeft echter besloten omwille van technische en organisatorische redenen het aantal te beperken. Naast een aantal regionale aspecten neemt zij ook het woningbouwbeleid met betrekking tot de Markerwaard en de waterkwaliteit onder de loep.

WONINGBOUW

Het Markerwaardgebied is wat betreft de woningbouw vooral interessant voor het noordwestelijk deel van de Randstad en dan met name voor Amsterdam. De regering ziet dat aan de ene kant de bevolkingsgroei afneemt, maar dat aan de andere kant het aantal bewoners per woning -woningsbezettingsgraad- afneemt en dat oude woningen door nieuwe vervangen moeten worden. De benodigde nieuwe woongebieden zijn gezocht in het noordelijk en noordwestelijk deel van de Randstad, waar een samenstel van stadsgewesten ontstaat: Purmerend, Alkmaar, Almere, Hoorn, Lelystad. Hun groeitaak loopt tot minstens 1990. Na 1990 denkt de regering andere locaties voor woningbouw nodig te hebben. Om natuurge-

bieden, zoals de noordkant van de Veluwe, hoogwaardige landbouwgronden en recreatiegebieden te sparen, wil zij de Markerwaardpolder aanlegger en bebouwen.

Men offert dus toch een uniek natuurgebied op! De regering levert geen zogenaamde nulvariant, waarin de milieueffecten van het niet inpolderen worden uiteengezet. Ons inziens zijn die aanmerkelijk positiever dan de milieueffecten van het wel inpolderen. De huidige ecologische waarde van het Markermeer is zeer groot!

Een ander punt is dat het wél mogelijk blijkt binnen de bestaande stadsgewesten bouwlocaties te vinden. Recentelijk wees de gemeente Amsterdam op de mogelijkheid in de sfeer van de aanvullende woningbouw ruimte voor 60.000 woningen te vinden, juist voor na 1990. Het lijkt ons voor de hand liggend dat ook andere steden gaan zoeken naar dergelijke mogelijkheden. Overigens is gebleken dat het huidige overlooptbeleid heeft gefaald; waarom zou een overlooptbeleid voor de Markerwaard niet ook falen?

LANDSCHAPPELIJKE WAARDEN

Het hele patroon van land, steden en water in westelijk Noord-Holland (met meren, plassen, kolken, dijken en droogmakerijen) is een afspiegeling van de voortdurende activiteiten van mensen die bezig zijn -geweest- met het scheppen, verdedigen en beheeren van hun milieu. De demografische en economische ontwikkelingen uit het verleden zijn in het landschap vastgelegd. Het gaat hier om een cultuur-historische erfenis die door de hedendaagse mens zeer wordt gewaardeerd.

Eind 16e, begin 17e eeuw kenden Edam, Monnickendam, Enkhuizen en Hoorn een bloeitijd als centra voor houthandel en scheepsbouw. De fraaie architectuur van eertijds bijvoorbeeld in deze plaatsen herinnert aan dat roemrijke verleden. Later werden Marken en Volendam belangrijk voor de visserij.

De cultuurhistorische waarde van deze stadjes en dorpjes wordt mede bepaald doordat ze aan open water liggen. Bij inpoldering kan deze waarde worden aangetast, bijvoorbeeld door horizonvervuiling. Een infrastructuur op het oude land zoals een Markerwaardpolder die verlangt zou het historisch gezicht van deze streek diepgaand veranderen.

WATERKWALITEIT

Ook van grote zorg voor ons is de waterkwaliteit van het overblijvende Markermeer. Sinds de ingebruikneming van de rioolwaterzuiveringsinstallaties in Wervershoof en Katwoude is deze aan het verbeteren, maar bij inpoldering zal het openblijvende water een aanzienlijk kleiner zelfreinigings-

vermogen hebben. De toenemende wier- en algengroei, die nu 's zomers al duidelijk merkbaar is, zal in extreem droge zomers een ware plaag worden. De vis- en vogelstand zullen dan zeker terk dalen. Kortom: het aquatisch milieu zal zware schade oplopen. Er zal sprake zijn van een "dubbel pakken": niet alleen wordt het meer kleiner, het water erin wordt ook slechter van kwaliteit. Door waterinlaat zal ook bij extreem droge zomers het polderwater op het oude land verslechteren.

VOGELMEERPOLDER

Met de inpoldering van de Markerwaard wordt een bodemdaling verwacht in dat deel van Noord-Holland dat aan het IJsselmeer ligt. In het bedoelde deel ligt onder andere de gemeente Broek in Waterland. Deze gemeente is in het ongelukkige bezit van een gifpolder, de Vogelmeer. Deze polder waar Amsterdam jarenlang afval kwijt kon, is voor een gedeelte gevuld met al dan niet doorgeroeste vaten dioxine, de giftigste stof die de mens ooit gefabriceerd heeft.

Wij vrezen dat als de Markerwaard ingepolderd wordt, de dunne afsluitende laag die als bodem voor de polder fungeert instabiel zal worden, mogelijk zal gaan scheuren. Als dat gebeurt is de kans dat er dioxine in het grondwater terecht komt zeer groot. Om te begrijpen dat zoiets fatale gevolgen zou hebben voor het leefmilieu rondom de polder hoeft men geen bioloog, geoloog of milieudeskundige te zijn. Bovendien moet het proces nog versneld kunnen worden als met de inpoldering het grondwaterpeil gaat zakken. De druk onder de afsluitende laag wordt dan nog kleiner, terwijl de druk erboven gelijk blijft.

Marco Swart

GRONDWATERPEIL

Bovendien is het gevaar niet denkbeeldig, dat bij een lager grondwaterpeil de houten heipalen in verschillende Zuiderzeestadjes gaan rotten. Vele zeer oude, maar ook nieuwe gebouwen en woningen zullen gaan verzakken en gaan scheuren. Buiten het feit dat dit op zich al vervelend is dienen zich nog twee problemen aan.

Het eerste is het probleem van de bijkomende kosten, wie betaalt die en is de extra druk op de kapitaalmarkt die ze met zich meebrengen wel verantwoord? Het andere is het probleem van de "verantwoordelijkheidsvraag". Wie is verantwoordelijk voor de geleden schade? De problemen overlappen elkaar gedeeltelijk. Zeker is dat ze voor een juridisch spektakel zullen zorgen!

Hart van Brabant in kamer

De bus vertrekt inderdaad om negen uur en files zijn er niet op dat moment, dus het belooft een geslaagde dag te worden. Om half elf komen we aan in Den Haag. Na een wandeling rond de gebouwen van de Tweede Kamer gaan we bij Binnenhof 2 naar binnen. We worden in de fractiekamer van de VVD met koffie ontvangen. De microfoons die gebruikt worden bij vergaderingen worden getest en accoord bevonden!

Een economisch medewerker vertelt hoe de verdeling van secretarissen en medewerkers over de kamerleden in elkaar zit. Ieder kamerlid krijgt een bepaalde bijdrage om een medewerker of secretaresse aan te trekken, die hem of haar bijstaat in het doorworstelen van de papierlawines. Deze lawines worden veel-

al geproduceerd door de sneldruk in de Tweede Kamer, die ervoor kan zorgen dat binnen tien minuten alle honderdvijftig kamerleden, de pers en bezoekers van de publieke tribune de ingediende motie of vragen op papier hebben.

Voorlichter van de VVD in de Tweede Kamer, Henk Krol, arriveert en na een korte inleiding worden we verzocht mee te gaan voor een rondleiding door het gebouw. In de vergaderzaal van de Tweede Kamer besluiten we meteen achter de regeringstafel te gaan zitten en alles van het demissionaire kabinet over te

nemen. Redden wat er nog te redden valt! We gaan toch maar weer terug naar de (voorlopige?) oppositiebankjes van de VVD. Tijdens de vergaderingen zijn meestal alleen de specialisten op het gebied van het te behandelen onderwerp in de kamer aanwezig. Je kunt je afvragen waarom er dan gesproken wordt over een grotere vergaderzaal voor de Tweede Kamer. De VVD is tegen deze uitbreidingen.

In deze tijd van bezuinigen moet er geen kapitaal uitgegeven worden aan een vergaderzaal. Op de eerste plaats is de huidige zaal groot genoeg omdat er weinig plenaire vergaderingen plaats vinden en op de tweede plaats heeft deze ruimte nog historische waarde", aldus de heer Krol.

We lopen verder en komen in de kamer waar de afgelopen vier jaar op vrijdagmiddag, en met het nu demissionaire kabinet waarschijnlijk vrijdag 's nachts de persconferentie over de ministerraad worden gehouden.

Koos Postema komt binnen en merkt op dat wij op dat moment wel geïndoctrineerd zullen worden. Waarop Henk Krol het enige juiste antwoord geeft: "Wij hoeven niet te indoctrineren, dit is gewoon de liberale toekomst". De wandeling gaat verder en we belanden in de "zit- en eetruimten" van de kamer die alleen toegankelijk zijn voor de kamerleden. Er is ook nog een restaurant dat openbaar is voor pers en publiek. Interessant om

te weten is dat de VVD-kamerleden meestal in het restaurant dat ook toegankelijk is voor publiek en pers terwijl andere kamerleden vrijwel altijd te vinden zijn in de gesloten eetgelegenheden.

's Middags heeft de heer Joekes, financieel-deskundig kamerlid voor de VVD, tijd voor ons gereserveerd om enige vragen te beantwoorden. En natuurlijk wordt daarbij gesproken over de informatie. Ook de heer Joekes heeft niet veel vertrouwen in deze lijmpoging "en ook al zouden de drie partijen weer dichter bij elkaar komen, ze houden het hoogstwaarschijnlijk toch geen vier jaar vol".

Ed Nijpels komt binnen en begint fluisterend een gesprek met een van "onze dagjestoeristen". Hij wordt echter vriendelijk doch beslist buiten gezet door zijn collega.

Om drie uur gaan we naar Babylon het winkelcentrum bij het centraal station, waar nog even iets gedronken danwel gegeten wordt. Om vier uur vertrekt de bus weer richting Tilburg waar

we om zes uur aankomen. "JOVD-Hart van Brabant is veilig en met alle leden teruggekeerd!! Bedankt allemaal in het Haagse, voor deze gezellige dag.

Alles over de nieuwe ziektekostenverzekering voor studenten (universiteit, hogeschool, HBO) tot 30 jaar:

Informatie bij:

Makelaars en assurantiëkantoor Veltkamp, Kerkplein 1, Hattem. (Gld.) voor midden Nederland. telefoon 05206-1812

Makelaars en assurantiëkantoor Houwing, Heerestraat 21, Roden. (Dr.) voor noord Nederland. telefoon 05908-19748

Kiesrecht voor Buitenlanders?

Marco Swart

Een discussie over het al of niet verlenen van kiesrecht aan in ons land verblijvende buitenlanders veranderd vaak al gauw in een discussie over de positie over buitenlandse werknemers. Hoewel er natuurlijk wel een verband is met de laatstgenoemde problematiek geloof ik toch dat het voor een zuivere discussie niet verstandig is om die bij het al of niet verlenen van kiesrecht teveel op de voorgrond te plaatsen. Voor het al of niet slagen van de integratie van migranten in de Nederlandse samenleving is het kiesrecht beslist geen doorslaggevend factor. Onderwijs, werkgelegenheid en huisvesting zijn stuk voor stuk veel essentiëler. Omdat het liberalisme een reputatie heeft te verliezen als het gaat om een afgewogen en rationele stellingname op het terrein van het staatsrecht, wil ik proberen om in het onderstaande een wat meer fundamentele benadering te geven.

EEN STUKJE HISTORIE

Voor veel mensen is het een vanzelfsprekende zaak dat het stemrecht aan nationaliteit is gebonden. Op het eerste gezicht is dat misschien ook wel zo. Als je echter in de geschiedenis duikt, dan blijkt dat tot 1815 iedereen die in Nederland verbleef actief kiesrecht had. Alleen voor het zitting nemen in vertegenwoordigende organen was vereist dat men autochtoon was. Dat is niet zo vreemd als het nu lijkt. Er was geen regeling van de nationaliteit zoals we die vandaag de dag in de Wet op het nederlandschap kennen. In die tijd speelde nationaliteit, het tot een volk behoren, een minder grote zelfstandige rol: er lag veel meer nadruk op het onder één soevereïn vallen. Later dook het nationalisme op als een soort vervolg op de ideeën rond de Franse revolutie en als een reactie op Napoleon. Eén van de centrale ideeën achter de Franse revolutie is de opvatting dat uiteindelijk het volk de hoogste macht in een land heeft, de volkssoevereïniteit waar een heerser tenslotte aan onderworpen is. Dat betekent een verschuiving van de heerser naar het volk als het uiteindelijk verenigende element in een land. De Napoleontische tijd, waarin continentaal Europa grotendeels onder één scepter werd gebracht werd buiten Frankrijk als een bezetting ervaren, die -een bekend effect- de nationalistische gevoelens nog eens extra versterkte. Zodra de Franse heerschappij was afgeworpen ging het nationalisme een grote rol spelen en dit bleef de hele negentiende eeuw verder zo. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de nationaliteit in het Nederlandse staatsrecht in het begin van die eeuw eigenlijk voor het eerst een duidelijke rol gaat spelen. Deze strekt zich ook uit tot het kiesrecht voor het parlement en als Thorbecke de Gemeentewet ontwerpt is het ook niet vreemd dat hij dat ook voor de gemeenteraadsverkiezingen overneemt. Het zou zelfs verbluffend zijn als het anders was gegaan: er waren nauwelijks buitenlanders in Nederland en het zou administratief maar moeilijk zijn geweest. Het is echter niet zo dat er ooit een bewuste en principiële keuze is gemaakt. Er is veel meer sprake van het samenlopen van nationalistische sentimenten en praktische overwegingen. Dit kan voor een liberaal nooit een rechtvaardiging van de situatie zijn, temeer omdat het liberalisme een sterk internationalistische inslag heeft.

DE WORTELS VAN DE DEMOCRATIE

Om vanuit liberale invalshoek een antwoord te geven op de kernvraag ("moet nationaliteit een rol spelen bij het toekennen van kiesrecht") moeten we terug naar de wortels van de democratie. Waarom hebben mensen ooit kiesrecht gekregen? Als je de vrijheid en de verantwoordelijkheid van het individu als de grondslag voor je politiek ziet, dan betekent dat mensen zoveel mogelijk moeten kunnen beslissen over de zaken die hen aangaan. Het is in beginsel onjuist dat een ander maar over jou beslist - dat is betutteling of in het ergste geval onderdrukking. Uiteraard zijn er in een samenleving zaken waar niet ieder op eigen houtje over kan beslissen, maar dan moet iedere betrokkene de gelegenheid krijgen om die beslissing te beïnvloeden. In de representatieve democratie zoals we die tegenwoordig kennen, wil dat zeggen dat alle betrokkenen mee moeten kunnen stemmen bij de verkiezing van de volksvertegenwoordigers. Het criterium voor het toekennen van kiesrecht is dus de betrokkenheid bij de beslissingen die genomen worden door het lichaam dat gekozen wordt.

VOORAL DE GEMEENTERAAD

Als we nu gaan kijken naar de vertegenwoordigende lichamen zoals we die in Nederland kennen dan moet je eigenlijk beginnen met het Europese Parlement. Het ligt voor de hand dat alle Europeanen hierbij betrokken zijn, of juist, alle burgers van de EG. Het was dan ook heel logisch dat bij de Europese verkiezingen alle burgers van de lidstaten die in Nederland verbleven in principe hier hun stem konden uitbrengen. Helaas was de praktische betekenis hiervan sterk beperkt, omdat als noodzakelijke extra-eis moest worden gesteld dat de persoon in kwestie dan niet ook nog eens in zijn land van herkomst zou kunnen stemmen. Het beginsel van de gelijkwaardigheid van alle mensen maakt immers een afwijking van het one man - one vote onaanvaardbaar. In praktijk boden de meeste lidstaten hun burgers in het buitenland wel de mogelijkheid om in het moederland te stemmen. Het tweede lichaam waar we op komen is uiteraard de Tweede Kamer. Bij het vaststellen van de betrokkenheid kun je twee uitgangspunten hanteren:

- de nationaliteit, het nederlander zijn
- het ingezetenschap, het in Nederland zijn.

Over het algemeen vallen deze twee uitgangspunten voor wat betreft hun praktische gevolgen samen: de meeste Nederlanders wonen in Nederland. Maar als je het eerste uitgangspunt kiest, dan moet je Nederlanders in het buitenland kiesrecht geven, kies je het tweede, dan moet je de buitenlanders in Nederland kiesrecht toekennen. Tot voor kort werden beide eisen tegelijk gesteld: alleen de Nederlanders in Nederland hadden kiesrecht (en de Nederlanders die in dienst van de overheid in het buitenland zaten). Bij de lopende grondwetswijziging is inmiddels een keus gemaakt: nationaliteit is doorslaggevend, zodat ook Nederlanders in het buitenland kiesrecht krijgen. Op zich valt hier veel voor te zeggen. Door voor een bepaalde nationaliteit te kiezen, geven mensen ook aan bij welk land ze zich het meest betrokken voelen. Zo maken mensen dus ook zelf uit voor welk parlement ze kies-

gerechtigd willen zijn. Het kiezen van een verblijfplaats is meestal een veel minder vrije keus en het is om die reden niet juist om mensen op basis van die keus het kiesrecht te ontnemen (zoals tot voor kort gebeurde). Het kiezen voor nationaliteit als criterium betekent wel dat je het ingezetenschap helemaal overboord moet zetten. Het is niet erg consequent om, zoals binnen linkse partijen werd bepleit, ook nog eens de in Nederland verblijvende buitenlandse kiesrecht voor de Tweede Kamer toe te kennen. Ten eerste neger je daarmee hun keuze voor een andere nationaliteit. Ten tweede betekent dit dat sommige buitenlanders (bijvoorbeeld de Fransen) dan tweemaal voor een parlement kunnen kiezen - one man, two votes! Als derde vertegenwoordigend lichaam kom ik nu met een sprongetje op de gemeenteraad. Ook hier kun je de beide uitgangspunten weer tegenover elkaar zetten, ook hier geldt dat tot voor kort beiden gekijktijdig werden toegepast: alleen de Nederlandse ingezetenen hebben kiesrecht. Maar bij de gemeenteraad valt een afweging anders uit. Het vereiste van ingezetenschap is hier vanzelfsprekend. Niemand zal bepleiten dat inwoners van andere gemeenten mogen meestemmen. Aan de andere kant is er

tientallen jaren in één gemeente blijven wonen. Maar een nog veel wezenlijker argument is dat het natuurlijk altijd zo is dat iedere kiezer natuurlijk veel meer bij bepaalde beslissingen is betrokken dan bij andere. Waar het om gaat is dat de raad uiteindelijk een goede vertegenwoordiging van de bevolking in zijn geheel is. En daar horen ook mensen die maar een beperkte tijd in de gemeente verblijven bij.

2. Buitenlanders zijn toch niet geïnteresseerd in de verkiezingen.

Om te beginnen kun je daar nu nog niks over zeggen, want het is op dit moment natuurlijk voor de hand liggend dat buitenlanders niet zijn geïnteresseerd omdat ze toch niet mogen meestemmen. Maar ook principieel doet het argument niet terzake. Ook al zou de interesse van buitenlanders ook op de lange termijn kleiner zijn dan die van Nederlanders, dan is dat geen reden om de hele groep maar geen kiesrecht te verlenen. Waar het om gaat is dat betrokkenen principieel het recht hebben te stemmen - maar een recht bezitten houdt niet in dat je verplicht bent het te gebruiken. Dat is uiteindelijk een individuele beslissing. Er zijn trouwens ook vele Nederlanders niet in verkiezingen geïnteresseerd.

op dit niveau geen enkel argument te vinden om de nationaliteit als vereiste te hantieren. Zoals hierboven al is betoogd vormt de nationaliteit vooral een indicatie voor het land waar zich men het meest bij betrokken voelt. Dit zegt natuurlijk niets over de betrokkenheid bij de gemeente: een buitenlander heeft in zijn land van herkomst ook geen kiesrecht voor een gemeenteraad meer! Kortweg: een Canadees in Rotterdam voelt zich (kennelijk) meer betrokken bij de staat Canada dan Nederland, maar is wel meer betrokken bij de gemeente Rotterdam dan (pakweg) Montreal. Het is dan ook logisch dat een buitenlandse ingezetene kiesrecht voor de gemeenteraad krijgt - anders ontstaat de situatie van "one man, no vote".

EEN PAAR DROGREDENERINGEN

Nu we de principievraag hebben beantwoord, is het moment aangebroken om een aantal drogredeneringen die telkens weer in de discussie opduiken op te ruimen.

1. *Buitenlanders verblijven (meestal) maar een beperkte tijd in de gemeente, terwijl de gemeenteraad voor een belangrijk deel over langetermijnzaken beslist.* Een korte verblijfsduur is geen specifieke eigenschap van buitenlanders. Nederlanders verhuizen ook het nodige, terwijl er buitenlanders zijn die

3. Buitenlanders weten te weinig van de Nederlandse politiek om een stem te kunnen uitbrengen.

Zolang het democratische principe bestaat ("one man, one vote voor alle betrokkenen") is het deskundighedsargument altijd opgevoerd om het te ondergraven. De uitbreiding naar het algemeen kiesrecht, het vrouwenkiesrecht, de verlaging van de kiesgerechtigde leeftijd, telkens opnieuw waarschuwen de tegenstanders voor hordes dom stemvee die ons afgewogen bestel zouden komen vertrappen. Het lijkt allemaal nog wel mee te vallen. Trouwens, ook hier hoeft de twijfel zich niet specifiek op buitenlanders te richten. Vier procent van de Nederlanders schijnt nog altijd analfaab te zijn en over de gronden voor het stemgedrag van de overige 96 % kun je soms ook nog wel eens je twijfels hebben. Maar -en dat is een kant van de democratie- je hebt het recht om te stemmen en hoe je dat recht benut, dat is je individuele verantwoordelijkheid. Allerlei drempeltjes die in het verleden werden bedacht om te voorkomen dat "jan en alleman" zouden gaan stemmen bleken op den duur weinig zinvol. Het gaat erom dat je door goed onderwijs en effectieve informatie een gefundeerde keus bevoordert. Natuurlijk is het wel zinnig dat je een minimum-verblijfsduur verlangt voordat

een buitenlander stemrecht krijgt. De Kiesraad heeft hier ook al een advies over uitgebracht. Hij adviseert een termijn van drie jaar voor actief kiesrecht.

4. Als buitenlanders kiesrecht krijgen, zouden ze ook in militaire dienst moeten.

Om te beginnen is dit natuurlijk een goed argument tegen vrouwenkiesrecht! Maar verder is het natuurlijk ook nog zo dat militaire dienstplicht (net als het kiesrecht voor de Tweede Kamer) verband houdt met de nationaliteit, terwijl hierboven juist is uiteengezet dat nationaliteit bij lokale verkiezingen niet terzake doet. Maar wie werkelijk het hele kiesrecht zou willen laten afhangen van één geïsoleerde wettelijke plicht, moet in feite toch vóór kiesrecht van alle ingezetenen zijn. In de Gemeentewet staat immers een in de praktijk vrijwel nimmer toegepaste bepaling volgens welke in noodsituaties iedere ingezetene verplicht kan worden zich ten dienste van de gemeenschap te stellen!

5. Als ze zo graag kiesrecht willen, dan kunnen ze zich toch laten naturaliseren.

Hierboven is al uitvoerig uiteengezet dat dit wel voor de Tweede Kamer, maar niet voor de gemeenteraad opgaat. Ten overvloede nog een praktische kanttekening bij deze opmerking. Het aantal naturaliseringsbedragen bedraagt slechts enkele duizenden per jaar, terwijl er in Nederland zo'n 400.000

buitenlanders vertoeven. Wie voor deze weg pleit, moet wel zo eerlijk zijn om toe te geven dat hij feitelijk kiest voor een samenleving waar een belangrijke groep mensen geen invloed kan uitoefenen op de beslissingen die hen aangaan.

PROVINCIALE STATEN:

EEN GRENSGEVAL

In het voorgaande heb ik de Provinciale Staten met een "sprongetje" gepasseerd. Hier ontstaat namelijk een tweeslachtige situatie. Op zichzelf kunnen de Provinciale Staten helemaal worden vergeleken met de gemeenteraad, waar het gaat om het accent op ingezetenschap. Maar in Nederland zijn verkiezingen voor Provinciale Staten indirect ook verkiezingen voor de Eerste Kamer, waar het nationaliteitsvereiste weer zwaarder weegt. Voor beide gezichten punten valt hier wat te zeggen Bestuurlijk gezien spelen Provinciale Staten een grotere rol dan de Eerste Kamer. Maar als we het feitelijk stemgedrag gaan bekijken, dan is de landelijke politiek hier van grotere invloed dan de provinciale. Een zuiver principiële beslissing valt hier niet te nemen. Bij de grondwetsherziening is het kiesrecht voor buitenlanders alleen mogelijk gemaakt bij de gemeenteraadsverkiezingen.

CONCLUSIE

Bij een zakelijke beschouwing van argumenten en een principiële benadering van het vraagstuk is het het verlenen van kiesrecht aan buitenlanders een logische zaak. Het wekt dan ook weinig verwondering dat de ELD, de regeringscommissaris voor de grondwetsherziening (een liberaal), een minister van Binnenlandse Zaken (ook een liberaal) en alle grote kamerfracties zich hiervoor hebben uitgesproken, en het is des te meer jammer dat het congres van de VVD door een te emotionele discussie het spoor bijster raakte - zij het met een minimale meerderheid.

Beeldvorming Midden-Oosten herzien

jules maaten

Deze zomer bracht internationaal secretaris Jules Maaten in twee verschillende delegaties werkbezoeken aan het Midden Oosten. Als voorschot op zijn uitgebreide verslag volgen hieronder enige eerste indrukken, die hij tijdens deze bezoeken in gesprekken met Libanezen, Jordaniërs, Israëli's en Palestijnen opdeed.

Dat de midden-oostenproblematiek niet zomaar uit de losse hand kan worden opgelost, zal inmiddels iedere Europeaan wel duidelijk zijn. Evenzeer als de regeringen van de betrokken staten zich hoe langer hoe meer ingraven in hun stellingnames, hetgeen het bereiken van een werkelijke oplossing ook al niet dichterbij brengt. Het kan daarom uitermate nuttig zijn om eens te praten met de mensen die zich achter de facades van leuzen bevinden. Nuttig was het, maar daarbij ook zeer verwarrend. Indrukken zoals we die hier in west-Europa hebben toch weer in grotere mate voorhanden dan verwacht kon worden. Hoe kan het zijn, dat de indrukken die wij hebben zo slecht beantwoorden aan de werkelijkheid? De belangrijkste oorzaak is wellicht dat de opinievorming onderhevig is geweest aan een beeldvorming van het midden-oosten, waarin een aantal van de belangen die voor de mensen daar een grote rol spelen niet of nauwelijks terug te vinden waren.

Een van die beelden zoals die hier heel duidelijk overkomen, is dat de Palestijnen zich ingenes-teld hebben in de Arabische wereld, en vanuit die positie met een welhaast blinde steun van de verenigde Arabische wereld tegen de staat Israël ten strijde trekken. Weliswaar wordt het westerlingen die

zich ook maar oppervlakkig in de materie verdiepen al snel duidelijk dat de Arabische staten allesbehalve een eenheid vormen, maar dat laat de riante positie van de Palestijnen (in de beeldvorming) onverlet. Hoe voelen de Palestijnen dat zelf aan? Niet alleen voelen zij zich allesbehalve ondersteund door staten als Jordanië (met de herinnering aan het bloedbad dat koning Hoessein in september 1971 onder de Jor-

danse Palestijnen aanrichtte vers in het geheugen), ze zien ook heel goed in dat ze in feite worden gebruikt. Gebruikt om ten minste een heel klein beetje eenheid onder de Arabische staten te handhaven, en te zorgen dat zij het over in elk geval één zaak eens zijn: dat de Palestijnen hun eigen staat moeten krijgen. Maar zodra de Palestijnen die eigen staat hebben, stimuleren ze de weke Arabische eenheid niet meer, en dus hebben de Arabische regeringsleiders daar geen belang bij. De Palestijnen voelen zich dan ook niet geheel onbegrijpelijk, door de Arabische wereld allesbehalve ondersteund. Het gaat zelfs zover, dat studenten van de Palestijnse Bir-Zeit-Universiteit (op de bezette Westelijke Jordaanoever) ronduit toegeven dat ze het onder Jordanië slechter hadden dan nu onder Israëli's bezetting. "Maar daar gaat het ons niet om," voegen ze er dan aan toe, "we willen gewoon onszelf kunnen besturen, zonder inmenging van Israëli's, Arabieren of wie dan ook."

Dat de Palestijnen het niet alleen in Israël niet naar hun zin hebben, blijkt bijvoorbeeld uit de situatie in de vluchtelingenkampen. Deze kampen vinden we in het door Israël bezette gebied (Gaza-strook en Westoever) en in de omliggende staten (Libanon, Syrië, Jordanië).

De vluchtelingen mogen nu tijdelijk aanwezig zijn (velen zijn dat nu al zo'n dertig jaar), en daarom mogen de huisjes bijvoorbeeld geen vaste daken hebben, maar slechts een afdekking van golfplaat, op z'n plaats gehouden met keien. De armoe van deze kampen straalt er op schokkende wijze vanaf. De Verenigde Naties verrichten er wat hulp (United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees, UNRWA, opgericht in 1948), maar de financiële steun aan deze hulporganisatie wordt steeds meer ingekrompen. Hierdoor zal een van de twee grote taken die UNRWA nog heeft (onderwijs) waarschijnlijk afgestoten moeten worden. Dan blijft alleen nog de medische hulp over. De ontslagbrieven aan de leerkrachten liggen al klaar. De Palestijnen wordt het verboden zich te vestigen op de plaats waar ze wonen. Als ze dat al willen,

want velen hopen dat er nog een weg terug zal zijn naar hun geboorteland. Wie de benarde positie van de Palestijnen, niet alleen van de vluchtelingen, ziet, en waarneemt hoe dit volk er onder lijdt dat het nu al voor eeuwen geen eigen land heeft gehad onder eigen bestuur (bezetting door Turken, Britten, en nu de verschijning van de joodse Israëli's), valt onwillekeurig de analogie op met de afschuwelijke positie waarin de Joden overal ter wereld tot het einde van de Tweede Wereldoorlog verkeerden (en nu nog verkeren, neem het voorbeeld van de Sovjet-Unie). Des te triester is het, dat de Palestijnen nu hen die eeuwenlang onderdrukt werden, de joodse Israëli's, als onderdrukker moeten gaan zien.

Deze benarde positie van ingeklemd zijn tussen het eigen belang van staten waarmee de Palestijnen niets te maken willen hebben, gevoegd bij het hoogtij-vierende nationalisme in Israël (de strijd tijdens de verkiezingen ging er hoofdzakelijk om wie het verst wilde gaan voor Israëls verdediging en veiligheid) en de verworpingen die Israëli's bezetting in Palestijnse wijken en vluchtelingenkampen in en rond Beiroet aanrichtten zouden doen vermoeden dat de Palestijnen een verbitterde houding gaan aannemen. Integendeel, juist de gematigde houding van politieke leiders, zoals bij de burgemeester van Nablous

(op de Westoever), Bassam Shaka'a, die vorig jaar bij een aanslag beide benen verloor. Verbittering wel ten opzichte van de huidige Israëli'se regering, maar niet tegenover het joodse volk als zodanig. Zo zegt Tawfiq Zayyad, burgemeester van het in Israël gelegen Nazareth en een van de weinige Palestijnse Knesseth-leden: "Wij, Palestijnen in Israël zelf, accepteren nu de huidige situatie. Nazareth hoort bij Israël, wij nemen genoegen met een Palestijnse staat op Westoever en Gaza-strook." Zayyad zou zelf trouwens in Nazareth blijven wonen, ook bij de oprichting van een Palestijnse staat elders: "Dit is ons land, we zijn hier geboren. De joden zijn niet onze vijanden, we moeten juist samen, joden en Palestijnen, werken aan de nodige veranderingen. We hebben er goede hoop op, dat dat eens zal lukken."

Hoewel de stemming zoals die nu in Israël overheerst die hoop niet lijkt te voeden, proberen ook mensen als Benjamin Gur Ari de adviseur voor Arabische aangelegenheden van Begin, het voor te doen alsof ook de Israëli'se regering er met kracht naar streeft de zaken ten goede te doen veranderen. Buiten Israël en bezet gebied wordt ook een langzame matiging zichtbaar in het beleid van de P.L.O. Volgens de voorzitter van de General Union of Palestine Students (G.U.P.S.) is het met name de Fatah-beweging binnen de P.L.O. die,

onder aanvoering van voorzitter Arafat, deze matiging gestalte te geven. Inmiddels heeft Arafat dan ook alle moeite om de extremere organisaties binnen de P.L.O. niet uit de boot te laten vallen. De mensen van G.U.P.S. leggen er de nadruk op, dat de P.L.O. nu geen politiek stempel mag worden opgedrukt, dat er slechts één noemer is waaronder alle lidorganisaties te brengen zijn, namelijk de Palestijnse vrijheidsstrijd. Maar welke signatuur een Palestijnse staat zou hebben, achten ze van later zorg: "Daar moeten de inwoners van die staat over beslissen, als het zover is," menen ze.

Of de Palestijnse bevrijdingsorganisatie inderdaad geen politiek etiket opgeplakt krijgt is de vraag. Buiten hen om zijn de grootmachten het midden-oosten alweer aan het verdelen: Syrië, Libië en andere landen zoeken nauwere banden met de Sovjet-Unie, Israël en Egypte strijden om de gunst van de Amerikaanse president. En de hoop die de Palestijnen op een Europees initiatief hadden begint weg te ebben naarmate de Europeanen bezig blijven met het onderzoeken van de problematiek (in de vorm van z.g. 'fact-finding missions'), zonder ook maar de geringste doorbraak te forceren. Het is ook niet simpel, een oplossing die zowel tegemoet komt aan de behoeften van de Palestijnen (zowel die in Israël als die in bezet gebied en in omliggende staten) als de garantie van een voortbestaan in vrede en vrijheid aan de joodse Israëli's biedt

Spanje wil erbij

jan van zanen

Een week te vroeg om de terugkeer van Picasso's Guernica in het Madrileense Prado-museum te kunnen aanschouwen bezocht ik het LYMEC-seminar in een snikheer Madrid.

Thema van dit vierdaagse seminar was de toetreding van Spanje tot de NAVO en de Europese Gemeenschap. Twee werkgroepen werden hierover gevormd met de veel en nietszeggende taken de economische problematiek en het defensie-vraagstuk door te spitte. Verscheidene autoriteiten van het Europees Parlement en de Spaanse regeringspartij UCD (Unie van het Democratisch

Centrum) stortten hun gespaarde kennis over ons heen. Spanje wil er graag bijhoren; maar vooral Spanje hoort er bij! "Het bestaan van de dictatuur maakte het destijds onmogelijk dat Spanje tot de Europese Gemeenschap en de NAVO toetrad. In plaats van het laatste kwam een verdrag van militaire steun met de Verenigde Staten tot stand. Nu is de tijd gekomen dat wordt erkend dat Spanje een westers land is. Enerzijds moet Spanje zich zo snel mogelijk (kunnen) aansluiten bij de EG, de EG moet nu haar belofte maar eens waarmaken dat een democra-

tisch Spanje wél bij de EG mocht. En anderzijds het NAVO-verdrag verdedigt in zijn preambule de vrijheid, de democratie en de westerse cultuur. Wij mene dat wij deel uitmaken van de wereld waartoe de huidige NAVO-landen behoren. Daarom moeten we ons binnen dit collectief bevinden", aldus één der inleiders. Het zij zo, zondag's in het vliegtuig naar huis, las ik in het Spaanse ochtendblad 'El Pais', dat een meerderheid van de Spanjaarden tegen het NAVO-lidmaatschap is. Enfin, alles is betrekkelijk... ik kwam Sint Nicolaas niet eens tegen....

JOVD-er in IFLRY-bestuur

Op het congres van de International Federation of Liberal and Radical Youth (IFLRY) is de internationaal secretaris van de JOVD, Jules Maaten, gekozen als bestuurslid van IFLRY. Het congres had plaats in Lugano, van 30 oktober tot 1 november. Behalve de bestuursverkiezing vond op het congres ook de behandeling van het nieuwe IFLRY-Manifesto plaats.

De JOVD-delegatie, die bestond uit Jules Maaten, Marco Swart, Piet-Heyn Goehart en Hans Veltkamp, was achteraf zeer tevreden over de uiteindelijke versie van het Manifesto. Hoewel een door de JOVD voorgesteld amendement ten aanzien van de verbinding van de kernenergieparagraaf tot een complete energieparagraaf het niet haalde, werd met steun van de Jungdemokraten wel een afwijzing van het kolenalternatief opgenomen. Voorts is (op voorstel van de JOVD) het standpunt voor een basisinkomen voor iedereen uitgebreid tot een totaalvisie over inkomensbeleid in liberale zin, en werd onze voorkeur voor het oplossen van conflicten inzake bevrijdingsbewegingen aan de onderhandelingsstafel door het congres met ruime meerderheid aanvaard.

GELEIDELIJK

Een belangrijke bijdrage leverde de JOVD daarnaast nog aan de cultuurparagraaf in het Manifesto, en aan het invoegen van een passage over emancipatie. Bij het hoofdstuk over ontspanning en ontwapening werd door het congres een amendement dat pleitte voor een geleidelijk proces naar een onafhankelijker positie van zowel oost- als westeuropa opgenomen, terwijl daarnaast het recht op voldoende defensie voor alle landen werd erkend. Behalve het Manifesto werden ook 48 moties behandeld, variërend van organisatorische zaken tot uitspraken over Eritrea, Afghanistan en zeehonden. Door de JOVD-delegatie werd van het congres verder nog

gebruik gemaakt om de contacten met Scandinavische organisaties aan te halen, alsmede met de youth caucus van de Americans for Democratic Action (voor wie o.m. Michael Gottlieb en Claudia Elliot aanwezig waren) en zijn er nadere afspraken gemaakt ten aanzien van de Benelux samenwerking. Het Liberaal Vlaams Studentenverbond (LVSU) werd op dit congres weer als IFLRY-lid binnen de liberale gelederen verwelkomt, onder leiding van hun voorzitter Patrick Peremans. Het LVSU speelde ook een belangrijke rol bij de JOVD-kandidatuur voor het bureau.

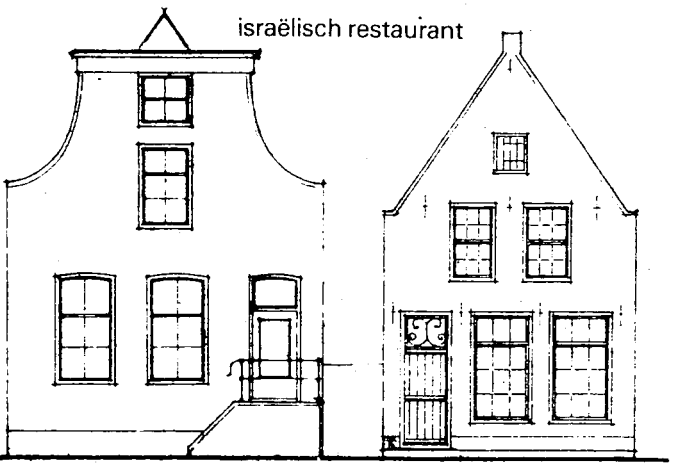
BETAALD

Ten slotte werd de constitutie van IFLRY gewijzigd om het mogelijk te maken in de toekomst een betaalde secretaris-generaal aan te nemen. Het vroegere secretaris-generaalschap heet nu vice-president. de vijf vice-

Lees verder op pag 7

„De Nude Stoep“

discotheek
restaurant — bowling — biljart
speeltuin — terras — video-film — pizzeria — bruin-café
israëli's restaurant

VLIELAND Tel. 05621 - 678

Japan-export-day

ulrich schröder

vervolg van pag 6

presidenten mogen zich nu Bureau-member noemen. *Ottavio Lavaggi* (Italië), voormalig vice-president, volgde op het congres de Zweed Lennart Rohdin op als president. Rohdin had er toen een record-IFLRY-bestuursperiode van zes jaar op zitten. Lavaggi's collega *Walter Eschweiler* (Deutsche Jungdemokraten) werd tot vice-president gekozen, waarmee hij Graham Watson als secretaris-generaal opvolgde. De vice-presidenten Antti Marttinen (Finland), Elisabeth Kux (Zwitserland) en Rudi van Quakebeke (België) traden af. In hun plaats en die van Lavaggi en Eschweiler werden *Robert (Dobbie) Aldridge* (Scottish Young Liberals), *Hans-Carl Tveit* (Liberale Folkpartiet: Ungdom), *Bo Jensen* (Radikal Ungdom), *Joan Pont* (Moviment de Critica Radical, Catalonië) en *Jules Maaten* (JOVD) gekozen. Een zesde kandidaat, de Fin Petri Haukiinen van Liberaalinen Opiskelijaliitto lukte het niet een andere kandidaat in stemmen voorbij te streven. Met de verkiezing van Maaten heeft JOVD op dit moment zowel in het IFLRY-bureau als in het LYMEC-presidium (Robin Linschoten) een bestuurslid. Als laatste punt: vrij zeker is het nu dat het IFLRY-summercamp 1982 zal worden gehouden op de Schotse Hooglanden. Daarover volgt later nog nader bericht.

Het exportpakket van Nederland is eenzijdig, zowel in zijn assortiment als in zijn allocatie. Nederland richt zich voor al op beproefde exportgebieden (ruim 84% binnen de E.G. en de U.S.A.). De Japanse markt daar tegenover wordt gekenmerkt door een geheel andere beschaving en een andere wijze van zaken doen. De export-drempel, die er daardoor tussen Nederland en Japan ligt, blijkt voor vele kleine en middelgrote ondernemingen een moeilijk te nemen hindernis.

GOEDE STAP

Het leggen van handelscontacten vergt veel tijd, inspanning en geld. Bovendien is ze vaak ineffectief. Deze oorzaken, gecombineerd met de moeilijke penetratie van de binnenlandse markt (bijvoorbeeld het aparte distributiestelsel voor importgoederen) weerhouden vele ondernemingen ervan hun exportpotentieel te richten op de Japanse markt. De J.O.V.D.-Japan-commissie houdt zich reeds geruime tijd bezig met de economische, militaire en culturele kanten van Japan. Na het verschijnen van het rapport van de commissie Wagner (Adviescommissie inzake het Industriebeleid) werd duidelijk dat Nederland zijn export moets uitbreiden naar gebieden, die daarvoor tot dusver minder in de picture kwamen. Het leek onze commissie dan ook een goede stap om een informatiedag over Japan te organiseren, waarbij dan voor-

al de exportproblematiek aan de orde zou komen. Als partner werd gekozen voor het World Trade Center te Rotterdam; met gebruikmaking van haar know-how en reputatie was het mogelijk voldoende financiële bronnen aan te boren, terwijl wij daardoor bovendien konden beschikken over een goede seminarruimte!

12 OKTOBER

Onder de deelnemers bevonden zich 35 bedrijven en instellingen, alsmede 40 studenten. Na de opening door Z.E. de ambassadeur van Japan, N. Nakashima, volgde het betoog van drs. Stam, japanoloog aan de Erasmusuniversiteit. Hij schetste de technologische ontwikkeling van Japan: in de jaren '50 importeerde men alle technologie, om in het volgende decennium op grote schaal te produceren. In de jaren '70 tenslotte ontwikkelde men zelf nieuwe technieken. Stam ontzenuwde de zogenaamde "toverformule" op managementgebied. De kracht van de Japanse manager moet gezocht worden in zijn pragmatische aanpak, zijn flexibiliteit en zijn vermogen om werknemers te motiveren. Na de film "How to do business with the Japanese?" van het Engelse dagblad Times, volgde een lezing van J. Kamizawa in zijn hoedanigheid van voorzitter van de Japanese Chamber of Commerce. Tijdens de lunch ormden zich de gebruikelijke "klimt-groepjes" van zowel JOVD'ers als zakenlieden. Een enkeling wist echter bij een andere groep te infiltreren en aldaar een nuttig gesprek te hebben.

BETROUWBAARHEID

J.Th. Berings, directeur Air-Fright van Van Gend & Loos, bracht vervolgens opgrond van zijn ervaringen, die hij door zijn jarenlang verblijf in het land van de rijzende zon had opgedaan, enige praktische punten naar voren. Zo blijkt de Japanner meer aan de betrouwbaarheid en de reputatie van zijn handelspartner te hechten dan aan diens dynamiek. Ook moeten westerlingen veel geduld kunnen opbrengen willen ze uiteindelijk zaken kunnen beklinken. S. Reichstaler, een ondernemer, zorgde voor een komische noot door in de eerste plaats zijn eigen product flink te promoten, om vervolgens de exportmogelijkheden naar Japan nagevoel de grond in te boren: "Japanners willen geen Europese

auto's, zelfs niet gratis!" Dat zou overigens niet alleen voor auto's, maar ook voor vele andere producten gelden. De heer Flapper van de Amrobank en de heer Klabbers van de E.V.D. richtten nog het woord tot de aanwezigen alvorens de forumdiscussie losbrandde. De dag werd afgesloten met een slotwoord van de organisatoren. De aanwezige JOVD'ers wonnen vervolgens de sprint naar de gereedstaande "Sake Gekkeikan" en alhoewel men de smaak wat vond tegenvallen, werd toch nog het een en ander verorberd. Mr. Beyen, die deze dag als voorzitter fungeerde, verwoorde de conclusie van het seminar: alhoewel zijn exportmissie van vorig jaar niet helemaal geslaags kan worden genoemd, moet het zeker mogelijk zijn de export naar Japan op z'n minst te verdubbelen!

Ondernemingsdemocratisering

Caroline Loen

Kort en bondig opende JOVD-voorzitter Roelof Houwing zaterdag 10 oktober jl. de BAV met een welkomwoord aan de aanwezigen. De BAV, gehouden in de Eendekooi te Maarssenbroek, welk centrum na enig speurwerk en mbv. oude HB Info's voor bijna iedereen wel te vinden was, behandelde de ontwerp-resolutie 'ondernemingsdemocratisering'. Het was de tweede maal dat dit onderwerp op het programma stond, daar enige tijd geleden de vergadering de commissie met haar (eerste) ontwerp-resolutie naar huis had gestuurd, haar de opdracht meegevend het nog maar eens te proberen.

Voordat men over ging tot de behandeling van de resolutie kwam het orde-voorstel van Midden Nederland ter tafel. Deze afdelingen stelden voor gezien het beperkte amendeerbare gedeelte (alleen de zes korte stellingen) en de ellentlange niet-amendeerbare toelichting, de uiteindelijke nota inclusief toelichting na herschrijving door de cie. aan de A.V. ter goedkeuring voor te leggen, daar hen dit de meest democratische procedure leek. Zij vonden dat, wanneer dit niet zou gebeuren de cie een vrijbrief zou krijgen bij het opstellen van de nota. Achter de tafel was men het daar duidelijk niet mee eens en het compromisvoorstel van Sjoerd Swane, om door het HB een redactiecommissie te laten benoemen, representatief voor de A.V. werd van de hand gewezen. Stemming over het orde-voorstel van Midden Nederland wees uit dat de meerderheid van de aanwezigen er de voorkeur aan gaf de commissie de vrijbrief toch te geven.

In de preambule van de resolutie besliste de vergadering dat

een onderneming een samenwerkingsverband is tussen bestuurders, kapitaalverschaffers en werknemers, hiermee de begrippen bestuurders en ondernemers achteloos op één hoop gooiend, terwijl daartussen in de huidige rechtsontwikkeling, waar men toch van zei bij aan te willen sluiten, duidelijk onderscheid wordt gemaakt.

In een nieuwe stelling stelde men dat bij ondernemingen, of samenstellingen van ondernemingen, waarvan de som van de op de (geconsolideerde) balans voorkomende activa meer dan 8 000 000 bedraagt en waarbij in de regel meer dan 100 werknemers werkzaam zijn, als noogst beleidsbepalend orgaan een raad van toezicht dient te worden ingesteld. Hiermee werd bij het opleggen van de verplichting tot het instellen van een raad van toezicht, het onderscheid tussen kapitaal- en arbeidsintensieve ondernemingen, of samenstellingen daarvan, opgeheven, iets wat de commissie verzuimd had. De gedachte van het Gooi omde raad van toezicht maar gewoon ondernemingsraad te noemen werd niet overgenomen, wel zal de voorkeur om de huidige

OR personeelsraad te noemen in de toelichting naar voren komen.

De raad van toezicht (RvT) bleek volgens een (kleine) meerderheid van de vergadering niet de vorm van een bedrijfsparklement te mogen aannemen en tevens weigerde men pertinent de bestuurders/initiatiefnemers/ondernemers een plaats te geven in de RvT, zodat het dagelijks bestuur uiteindelijk verantwoordelijkheid schuldig is aan de RvT over haar beleid, waarop zij zelf geen invloed mag uitoefenen. Wel zei de commissie toe, de taak van het bestuur in de toelichting duidelijk naar voren te zullen laten komen. Hans Postumus merkte op dat het, in de huidige rechtsontwikkeling nagestreefde dualisme, in deze resolutie wel op de tocht kwam te staan, hetgeen door de commissie (hoewel zij het gevaar hiervan onderkende) tegengesproken werd.

Opmerkelijk was de uitspraak van Marco Swart, die op een gegeven moment verklaarde dat hij het een verheugende ontwikkeling zou vinden als de afdeling Vechtstreek de ideeën van Stan Poppe (PVDA) zou overnemen. Men besloot verder dat de voorzitter van de RvT door de leden uit hun midden wordt benoemd, terwijl de RvT voor 1/3 uit werknemers en 1/3 uit kapitaalverschaffers bestaat, en het laatste derde deel zich zelf door gecontroleerde coöptatie aanvult. Toen de grootste struikelblok-

ken waren overwonnen kon men het resterende deel van de resolutie in een wat vlotter tempo behandelen. In de volgende stellingen legde men de bevoegdheden van en de besluitvorming in de RvT vast. Mbt. de overige organen werd gesteld dat de OR het adviesrecht over ingrijpende besluiten over het ondernemingsbeleid (zoals bedoeld in art. 25 van de wet op de OR) verliest. In de toelichting zal nog eens worden benadrukt dat de positie van de OR, de algemene vergadering van aandeelhouders en de bestuurders zal worden aangepast, voorzover dat uit het voorgaande van de resolutie volgt. De resolutie werd afgesloten met de stelling dat het bedrijvenwerk van vakbonden geen wettelijk beschermde status krijgt. Nadat de gehele resolutie was aangenomen door de vergadering, die geheel niet unaniem was in haar oordeel, kwamen 2 moties van de afdeling Vechtstreek aan de orde, waarin het HB werd verzocht er voor zorg te dragen dat er zekerheid komt omtrent de behandeling van moties tijdens de algemene vergadering en of zij zoveel mogelijk de organisatorische agendapunten van de A.V. wil beperken. Twee zaken waar iedere JOVD'er die politiek wil bedrijven zich toch wel achter zal stellen. Mbt een motie van de afdeling Kennemerland zei het HB de vergadering toe dat zij alvorens een persverklaring uit te geven eerst de landelijke vergadering zal raadplegen, of

alleen zal spreken namens het HOOFDBESTUUR der JOVD en niet namens de JOVD of de liberale jongeren. Verdere misstanden omtrent dit punt zullen dus door het HB zoveel mogelijk voorkomen worden.

In een volgende motie, wederom van de afdeling Vechtstreek, sprak men zich uit voor het in bedrijf houden van de kerncentrales in Borssele en Dodewaard, met in achtname van het gestelde in de energie-resolutie. Ook deze motie werd, even als de vorige twee van Vechtstreek, met algemene stemmen aangegenomen. Een HB-motie mbt tot het storten van scadelijk afval in zee, werd door de vergadering verworpen. Tijdens de rondvraag kwam het al haast historische punt 'lustrum Driemaster' ter sprake, waarbij men kon constateren dat de voorbereidingen van de lustrum Driemaster al bijna hun eerste lustrum naderen. Toch weer een hele mijlpaal in de JOVD-geschiedenis.

Nadat de JOVD-voorman de vergadering had gesloten kon men de vermoeide hersenen ontspannen en zich uitleven op het barberque-feest van de afdeling Vechtstreek, zodat men de volgende dag fris en vol goede moed zich geestelijk kon gaan voorbereiden op het volgende congres....

Opgelet

Mededelingen voor deze rubriek kunt u zenden aan:

Rob van de Pas, Spaaknes 21, 1862 AV Bergen nh.

RECTIFICATIE

In de vorige uitgave van de Driemaster heeft de redacteur "Prikbord" zich wat onzorgvuldig uitgelaten over de vakantie-activiteiten van de heren L. Pekel en G.J. Bais. Bepaalde beweringen lagen te ver van de waarheid om geplaatst te worden op het "Prikbord". Daarvoor mijn excuses.

Rob van de Pas

Gefluister in de catacomben.
Die Van de Pas gaat kapot aan zijn pijp, whiskey en vrouwen.

Wat is dat voor gefluister?
Ik sleep ze voor de rechter.

Wij zijn als originelen geboren om als kopieën te sterven.

(met dank aan G.G. Lichtenberg filosoof uit 18^e eeuw)

Droevig

OverLeidensadvertentie

N.R.I.P. prediker 10 vs 2

Na een moedige strijd is toch onverwachts van ons heengegaan het bestuur der afdeling Leiden. Gelegenheid tot condoleren ten congresse te Nuland.

Geen bloemen, liever drank

F. van Schaik (a.t. praeses)
J.P.M. van Gilse
(a.t. secretaris)

De volgende uitspraken zijn voor de verantwoording van J. van Gilse en F. van Schaik:

- Jan van Gilse: Iedereen heeft zijn Waterloo, al ligt het bij Vlaanderen.
- F. van Schaik: Alles sal regs kom.
- Van Venrooij: Vrienden ben je sneller kwijt dan kilo's.
- Voskuil: Gegen Demokraten helfen nur Soldaten.
- Ex bestuur Leiden: Inspraak is goed, zolang het niet ontaard in medezeggenschap.

Wim Kan zal op 31 december de regerings-verklaring voorlezen.
(met dank aan A.D. 3-11-1981)

Als links tien woorden spreekt, zijn er vijftien gelogen.
(Leo Derksen)

(met dank aan de Vechtjas)

RIKBORD

EN ALS HIJ DOOD IS.....

- * Komt hij te laat op zijn werk, dan geeft hij een slecht voorbeeld.
- * Komt hij te vroeg, dan is hij een rondneuzer of blij thuis weg te zijn.
- * Blijft hij overwerken, dan is hij een uitslover.
- * Gaat hij op tijd weg, dan heeft hij geen hart voor de zaak.
- * Pleegt hij overleg, dan durft hij zelf niet te beslissen.
- * Doet hij dat niet, dan is hij geen persoonlijkheid.
- * Is hij aardig, dan wil hij de getapte man uithangen.
- * Houdt hij afstand dan heeft hij verbeelding.
- * Als hij oud is, dan is hij een ouwe sok.
- * Is hij nog jong, dan weet hij van niets.
- * Als hij succes heeft, dan heeft hij geluk gehad.
- * En als alles misloopt, dan is het zijn schuld.
- * En als hij dood is, dan was hij in alle gevallen zo'n goede kerel!

Kent u het verschil tussen het Socialisme en het Kapitalisme?

Het Kapitalisme maakt sociale fouten en het Socialisme maakt kapitale fouten.

(met dank aan Marian de Cock, afd. Hart van Brabant)

Vrouwencafé: Wij vrouwen hysen.

(met dank aan de Vechtjas)

Het is nog aan hoor, daar in het Zuiden.
Wat is aan?
De Rood-Liberale verkering!

Reinier Schenk, voorzitter afd. Hart van Brabant en controleur bij het GAK: "Werkloosheid, daar leef ik van".

Jan van Zanen is tijdens de vergadering van het POOB (1-10-1981) behandeld als ingekomen "stuk"(!)

(met dank aan Renate-Ingeborg Brouwers, afd Hart van Brabant)

Suggestie van JOVD afd. Den Haag:
Kan de M.E. geen lachgas gebruiken?

M.E.: Mieters Effectief
(met dank aan Joviaal, afd. Den Haag)

Socialisten zijn mensen die ja-lours zijn op het geld dat anderen voor hun verdienen.

Van Zanen tegen Houwing en Van de Pas: "In het HB heeft ieder lio zijn aanhangers, Houwing en de Houwisten, Zanen en de Zanisten, Maatenen de Matisten, Vulik en de Vulkanen, Veltkamp en de centen".
Heeft Marco geen aanhangers?
Jan: "Jawel, dat zijn de Marxisten".

Internationaal

GEVRAAGD:

Jongerenvertegenwoordiger (m/v)

om door het PJK afgevaardigd te worden naar de algemene vergadering van de Verenigde Naties te New York, najaar 1982. Nadere informatie bij de internationaal secretaris, in de vorige twee HB-info's of in de laatste Driemaster.

De JOVD-exportcommissie gaat een liberale politiek ten aanzien van stimulering en beperking van export formuleren. Belanstellenden kunnen zich tot 25 november aanmelden bij het algemeen secretariaat.

Het Report of Activities 1979-1981 van IFLRY is verschenen. Het is in beperkte oplage bij het algemeen secretariaat verkrijgbaar voor f 2,50.

Het Nederlands Platform voor Internationaal Jongerenwerk wordt wel afgekort met de letters N.P.I.J. Wat weer tot de verwarring heeft geleid dat het de afkorting was van Nederlandse Poging tot Internationaal Jolijt.

-Stopwoord van de JOVD-

Het komt genuanceerd over, als je genuanceerd, genuanceerd gebruikt.

Van Kooten en De Bie gaan verdwijnen als de VPRO er niet snel een aantal leden verkrijgt

Amice, kun je mij de 3 componentenlijm aanreiken?
Het spijt mij, maar die is in Den Haag niet te koop.

Nelleke Schuurman (VVO afd. AB-CD) tegen haar voorzitter:
"Ik heb een nieuwe slogan voor de JOVD n.l., JOVD: Jong, elitair en verpest".

Prikbord zal met pen, papier, foto's stellen en video-materiaal aanwezig zijn in de sauna en het zwembad van Motel Nuland

JOVD
♀

door: Astrid Paanakker
Anne Lize van der Stoel
en Anke de Rooij

Plooirokken gaan emanciperen

Een unicum voor de JOVD: op 30 oktober/1 november vond in het vormingscentrum De Born het emancipatieweekend plaats. In het bijzijn van mevrouw Eegje Schoo vertelden 20 JOVD vrouwen over hetgeen ze hadden moeten doen om hiernaar toe te komen (reacties van buitenaf) en waarin ze zich meer en/of minder geëmancipeerd voelden. Met name rolbevestigende voorvallen bleken de oorzaak van een-zich realiseren dat we in directe leefsituaties en binnen de JOVD beoordeeld worden op ons vrouw-zijn. Uit het verhaal van de voorzitter van de Emancipatieraad zijn o.m. de volgende conclusies te trekken:

- voor je onafhankelijkheid en zelfstandigheid binnens- en buitenshuis moet je met anderen samen heel wat strijd leveren.
- het is erg versluierd hoe de omgeving van jongs af aan op je visie inwerkt; duidelijkheid biedt herkenning voor andere vrouwen en laat mannen zien wat er scheef zit in onze samenleving.
- juist alleen in eerste instantie met vrouwen praten over je positie en hoe je daarin verandering wilt brengen geeft steun, vanwege de gemeenschappelijkheid van de situatie, de sfeer waarin gesproken kan worden.
- Zaterdagmorgen, na ontbijt en ochtendwandeling, stelde de cursusleidster, Toos Libochant, voor om aan de hand van de definitie: "Ideologie is het geheel van overtuigingen die horen bij een

bepaalde groep en die de belangen van de groep versterken" in te gaan op emancipatie en associaties die hiermee verband houden, dan wel met 'rolgedrag'. Verder onderzochten we welke oorzaken ons binnen de JOVD belemmeren deel te nemen aan de besluitvorming (als vrouw actief is, meestal secretaresse!). In kleine groepjes werden "zelfbewustzijn", "jezelf extra bewijzen" en "machteloosheid" behandeld.

Persoonlijke gevoelens en ervaringen werden uitgewisseld. Emotionaliteit, reacties daarop van buitenaf, "faalangst" en "blufkezen-mentaliteit" werden belemmerend op de participatie van vrouwen in de JOVD. 's Middags stonden keuzes maken en die beargumenteren centraal; aan de hand van de stelling: "Binnen de JOVD zul je je emancipatie op eigen kracht moeten bereiken" kon je op de stoelenrij 'EENS', 'TWIJFEL' of 'ONEENS' gaan zitten, waarbij je naderhand uitleg kon geven waarom je daar zat. Het gevolg kon zijn dat anderen weer van gedachten veranderden. De meningen liepen uiteen van: 'een mens blijft altijd alleen; mijn eigen emancipatie kan ik alleen zelf bereiken' (EENS); 'ik wil het zelf doen, maar ook met anderen samen' (TWIJFEL); 'je bent afhankelijkheid van de medewerking van anderen; samen sta je sterker en kun je elkaar steunen' (ONEENS). Het laatste sprak de meesten van ons aan. 's Avonds werden enige opdrachten uitgebeeld. Zondagmorgen hebben we ingevuld wat er binnen de JOVD dient te veranderen om vrouwen de door hen gewenste deelname mogelijk te maken. Veel suggesties kwamen naar voren om vooral verder te gaan hiermee. Evaluerend kunnen we zeggen dat: - het heel zinvol en prettig is om alleen met vrouwen te praten over je emancipatie, in ontspannen sfeer; - we veel gemeenschappelijke belemmeringen ontdekten; - we daar gezamenlijk veranderingen in kunnen en willen brengen; - werken in sub-groepen beter meningsvormend werkt dan het in massaliteit discussieren. De emancipatiecommissie voelt zich gesterkt door alle voorstellen om het niet bij dit weekend te laten en we willen verder gaan met het organiseren van een vervolgweekend, een trainingsweekend vergader- en discussietechniek voor vrouwen, huiskamerbijeenkomsten in afdelingen en trachten te komen tot een landelijk vrouwenoverleg. Kortom, we laten het niet bij dit eerste historische gebeuren, ofwel, jullie horen nog van ons!

ach ja jongelui, nu hebben jullie kritiek op onze plannen, maar later zullen jullie ons er dankbaar voor zijn...

13 en 14 november:
D'66-congres te Amersfoort.

20 november:
Kernwapendebat met A. Ploeg en F. van der Spek in het Hof van Holland, 20.00 uur te Hilversum.

21 en 22 november:
JOVD-congres te Nuland

21 en 22 november:
Algemene vergadering van het European Coordination Bureau in Gummersbach (BRD)

17 tot en met 22 november:
IFLRY-seminar, Use and Abuse of Drugs, Straatsburg.

30 november t/m 3 december:
Algemene vergadering van de Pan-Europese Jongeren en Studenten-samenwerking, Bern.

7 tot en met 11 december:
Brussel-excursie, JOVD Gelderland.

11 en 12 december:
VVD-congres.